

The Project Gutenberg eBook of Sipurim (Stories), by Samuel Vaknin

This is a *copyrighted* Project Gutenberg eBook, details below.

Title: Sipurim (Stories)

Author: Samuel Vaknin

Release date: December 1, 2003 [EBook #4778]

Most recently updated: April 6, 2020

Language: Hebrew

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK SIPURIM (STORIES)

Sipurim (Stories)

by Sam Vaknin

Contents

ההשחתה של אבימבולה סאלאקו
עגלה ערופה
של נייר
באוטובוס העירה
הנאצים חזרו
מעוכבת
דודאים
אליצור שוטף מבחנות
גלים קצרים
העתיד של מדלן
האזעקות הראשונות
הבולים של מר פלג
הכל יהיה בסדר
חלונות
המצב העכשווי של היקום
חרש מילים
הרומן שלי עם ישו
הסבל של להיות קפקא
השופט העליון
חתונה כפרית
הרהור באמצע כתיבת סיפור אחר לגמרי
יאנוש מחזר אחרי דינה
כשהגשם מכה בעיני השפנים
לזכור את אבימלך
מראות
מבעד לבהונות אורצל
מכתב לשופט נ"ן
מטבחים
מות המשורר
מות הנסיך
עוצר

פרידה מאח על חוף
חלון רגישות
שבלול מחמד
שלו שותק
סיפור קצר על חורף
הפעם הם יגיבו

ההשחתה של אבימבולה סאלאקו

Abimbola Salako (Abimbola Salako)

כשנכנסתי אליו לחדר, מולל חרוזי תפילה כתומים בין אצבעות כמושות, בקצב חדגוני. המבט: שועלי, עיניים מצומצמות מאחורי משקפי תיל מזהב. בניע ראש סימן לי לשבת. זמן מה שתקנו ביחד

הוא בהה במסך שריצד בירוק, אבל העיניים שלו היו ריקות ורחוקות

"? שמע" - אמר - "אתה איתנו כבר כמה זמן"

"שנה, אדוני" - שיכלתי רגליים וחזרתי ופשקתי אותן - "באפריל בדיוק שנה"

טוב, טוב מאוד" - הקרחת שלו האפירה כשגחן אליי, חורג מאור הערביים הקלוש: "מציין".

אתה מעורב בפרוייקט בניגריה" - הוא קבע עובדה, הנהנתי והוא המשיך: "זה פרוייקט ששווה לנו רבע מיליארד דולר. ההוצאות שלנו כבר מגיעות ל-2 מיליון דולר, אתה עצמך יודע"

נזכרתי במעטפות: ורודות ומלבניות למנהלי חברת המחשבים, לבנות וארכיונות לינגרים, תפוחות בספוגיות. פעם נתתי אחת כזו למנכ"ל משרד הפנים, במשרד שלו, מבנה אבן הסמוך לצריף, במעבה שיחים. הוא תחב אותה לכיס פנימי בגלימה השבטית המפוספת שלו והמשיך לדבר בלי להפסיק אפילו לשנייה, בלי למצמץ. היה קסם בחריצות הידיים שלו, באחיזת העיניים שהבזיקה בלבן ונטמעה בין הקפלים

יש... - הוא לא חיפש מילה. תמיד ערך חזרות מדוקדקות, כל הפסקה מדודה, כל "היסוס מודגש: "מכשול" - הפסקה - "מעצור בדרך לזכייה"

: הוא עצם את עיניו והזיח באצבע לבנה את משקפיו במעלה גשר אפו

אתה למדת מחשבים, אתה איש מחשבים?" - הוא התעלם מה-"ובכן... המגומגם שלי והמשיך - "קוראים לו אבימבולה סאלאקו. הוא ראש הפקולטה למחשבים באוניברסיטה של לאגוס והוא אמור לאשר שההצעה שלך רצינית

"הוא לא אמר: "שלנו"

החדר שלו היה מבוטן ברפידות סופגות קול. יכולתי לשמוע את השעון שלו מתקתק "הוא אמר ברכות: "אני חושב שכדאי שתפגוש אותן"

בלעתי רוק מסמיך

"ולשכנע אותו שלהצעה שלך יש ידיים ורגליים... ועתיד"

הוא ידעתי שהעתקתי את הכל מהמדריך למשתמש של חברת המחשבים. הוא אישר את זה - לא היתה דרך אחרת להגיש מסמך שיתחזה למעמיק בתוך יומיים

כל מה שתצטרך יעמוד לרשותך, בכל מקום, בכל זמן" - אמר, עפעפיו מרפרפים, "המשקפיים הגדילו את אישוני לממדים מאיימים - "בפירוש הכל

"אני רוצה את מאיר" - אמרתי - "אני רוצה את מאיר לניאדו"

הוא חיך בסיפוק ולחץ על כפתור באינטרקום. רק אז הבנתי שיכולתי לסרב לו

לינגריה טסנו בבואינג 747 שלנו. לניאדו התרווח, משחרר עניבה, מסעיר ויסקי בכוס בדולחית, מקשקש בקוביות הקרח. הוא שיכל נעליים על המושב שלפניו והעביר יד מקוערת בשיער משוח בשמן יקר

הביט בי מעבר ללחי זוויתית ושאל במבטא בריטי מאומץ: "האבימבולה הזה, מה אנחנו יודעים עליו?" - היה לזה צליל של סרט ריגול זול

"... בן 36" - עניתי - "למד במערב"

לניאדו צקצק בלשונו ולגם מהנוזל הענברי

"נשוי ואב לבן שש..."

"? לניאדו גיחך, חושך שיניים חזקות: "זה כבר יותר טוב. אתה מאמין שנצליח"

"מה יכולתי לענות לו מלבד: "איתך אני רגוע"

לניאדו הטיל את ראשו לאחור ולא חדל לצחוק שעה ארוכה, טופח על ברכיו בידיים גדולות ושעירות

הכסא של אבימבולה שימר את הצורה שלו כשקם ממנו. זה היה כסא מזכירה קטן, בעל מסעדי יד וגלגלים. אבימבולה התיישב עליו שוב, לאחר שלחצנו ידיים

לפני שעזבנו את המלון, אמר לי לניאדו בזעף: "עדיף שאתה תפתח. הפנים שלך נקיים, משרי אמון"

מר סאלאקו... "אבימבולה, בבקשה ממך" "אבימבולה... לניאדו נע בחוסר נוחות" על כסא העץ המתקפל

"אני כתבתי את ההצעה של החברה שלנו והייתי מאוד רוצה שהיא תתקבל"

אבימבולה הביט בי במאור פנים, חיך עיגל את תוויו. הוא כבר החל להקריח בין שדה של תלתלים חומים, חיבבתי אותו מאוד

אני מתנצל" - אמר - "חיפשתי את ההצעה שהגישה החברה שלכם כל היום ולא מצאתי אותה." - הוא משך בכתפיו בחוסר אונים: "עשרות ניגשו למכרז הזה. אני בודד, ... אין לי אפילו עוזר מחקר והחובות הרגילות של התפקיד

לניאדו נחר בתערובת של השתתפות בצער ואיום. אבימבולה הביט בו בהפתעה, אני באזהרה ומבטינו הצטלבו

לא הכרת לי את הקולגה שלך" - אמר אבימבולה"

לניאדו" - הוא התרומם למחצה ממקומו בתנועה פנתרית. הוא היה קטן קומה אבל מוצק וגמיש. הקפיציות הזו הרתיעה את אבימבולה ולניאדו שב ושקע בכסאו : "אני אהיה". מנהל הפרוייקט אם נזכה במכרז

"אבימבולה חייך במבוכה : "לפרוייקט הזה יש כבר מנהלים רבים

לא בגילי" - פסק לניאדו - "אני כמעט בן חמישים. יש לי שלושה ילדים שאני חייב להאכיל, לממן את החינוך שלהם, את הפעמים הראשונות שלהם עם בחורות. יש לי משכנתא ואשה חוקית. עשורים של משכורת ממשתלת לא הביאו אותי לשום מקום, מבי סתום

אבימבולה הקשיב לו ברחמים, בהזדהות

אני מוכן לעשות הכל ... אני אעשה הכל" - תיקן לניאדו את עצמו וכמעט בתחינה: "זו" ההזדמנות האחרונה שלי

"... כן" - כעכע אבימבולה בגרון שנוק - "ובכן, אני חושב ... אני אשמח"

שמע" - לניאדו עמד, פניו כמעט מתחככות בפניו של המארח - "הנה כרטיסי הביקור" שלנו. אנחנו במספרי הטלפון האלה" - הוא גנח כששלף מתיקו שלושה כרטיסים עבי כרס : "זו עבודת המחקר שלנו, שנת עבודה שלמה, עשרים ושישה אנשים, מיטב המוחות, שיתוף פעולה מלא של חברות החומרה והתוכנה המעורבות

אבימבולה הביט בעיניים מעוגלות בספריה הפתאומית על שולחנו

נשמח לשמוע את הערותיך" - אמר לניאדו, ידו על ידיה הדלת, מצטודד לעבר אבימבולה - "באנו לפה רק כדי לפגוש אותך ואני לא זז מפה לפני שאני רואה אותך פעם נוספת

אני לא יכול להבטיח את זה" - שמענו את אבימבולה זועק מאחורי הדלת הסגורה ובמורד המסדרון והמדרגות ואל הרחוב היוקד בשמש

לניאדו תחב ממחטה מקומטת ברווח שבין החולצה לחזה שלו. הוא הביט בעיניים קרועות לרווחה בכתמים הכהים

"איזה חום מחורבן, איזו לחות מזורגגת"

זה כלום, תאמין לי, ילד" - הפטיר בבוז - "הוא מבושל לגמרי. לא היתה לו הזדמנות?" עד היום. מי כבר יציע לו משהו בפקולטה למחשבים

הוא ירק את המילים האחרונות

"הוא מתחבט ומתלבט, זה טבעי לגמרי. המחיר של יפי נפש תמיד גבוה יותר"

הוא הגביה בקבוק ויסקי וכוס מוכתמת באוויר ומזג. כשלגם מהמשקה מצמץ בשפתי. כשאכל, טחן את המזון ביסודיות מרוכזת. המילים יצאו מפיו הרות חשיבות, מהדסות. באיטיות, זו בעקבי זו. לעיתים קרובות, שף את ידיו כאילו זה עתה סיים עסקה מוצלחת

"לניאדו" - אמרתי - "יכול להיות שהוא פשוט לא הבין מה שהצעת לו"

לניאדו אמד אותי בחשדנות : "מה שהצענו לו" - אמר מדודות - "למה שלא יבין?" דיברתי בניגריה מצויה, שפת השימון האוניברסלית

אולי הוא לא מושחת" - עניתי ולא הרגשתי מגוחך

אני רואה שאתה מתחיל לסגת" - פניו של לניאדו התארכו והתחדדו - "יש משהו שאני?" צריך לדעת

לא" - אמרתי - "אין שום דבר שאני יודע ושאתה אינך יודע. פשוט, אבימבולה נראה כל" ... כך תמים

לכל דבר, לכל אחד יש את הפעם הראשונה" - לניאדו כמעט שריחם עליי

רוח חמימה באה והביאה בנחירינו ריח רטבים חריפים. לניאדו התמכר לגל הזה, ידו תלויה באוויר, כוס המשקה קפואה בה

"? באמת יש לך שלושה ילדים"

ואשה" - אמר, עיניו עדיין עצומות - "אני אף פעם לא משקר. יותר מדי מאמץ לזכור". אלו שקרים סיפרתי למי

לניאדו נבר בשעמום בחביתה שנערמה על הצלחת שלפניו : "לבוא עד לניגריה לאכול חביתה

"יותר טוב מאשר להשאר רעב"

הוא התעלם ממני : "אני צריך לעשות קצת קניות הביתה. אשתי רוצה אחת מהגלימות". הרקומות האלה שלהם

"נוכל ללכת לשוק אחר הצהריים, כשפחות חם"

אנחנו נהיה עסוקים אחר הצהריים" - צחק לניאדו, אבל מצב רוחו לא השתפר

משרתים צנומים בני עשרה ניגבו את השולחן במטליות משומנות וריח הזיעה הקהה שלהם התערב בצחנת שמן שרוף

שמת לב" - אמר לניאדו - "שלזיעה של הכושים יש ריח אחר? הם חושבים שאנחנו מסריחים ואנחנו חושבים שהם מסריחים" - שוב הצחוק העייף, המוכני

גם היפנים והסינים חושבים שהאדם הלבן מצחין" - אמרתי באלימות ולניאדו הביט בי בהפתעה שמיהר להסוות

כן, כולם חושבים ככה" - הוא השהה בפיו לגימת תה וערבל אותה בחיכו, כאילו היתה יין משובח

ציילון" - אמר בשביעות רצון - "תה ציילוני. הייתי מזהה אותו בכל מקום". - הוא העיף מבט בשעון מכוער, גדל ספרות : "למה הבן זונה לא מתקשר?" - הוא הזעם גבות, מקדיר אותן לעננה שעירה מעל עיניו

הוא לא עומד בציפיות" - עקצתי אותו בשמחה לאיד"

זה הצוואר שלך בסכנה" – משך לניאדו בכתפיו – "אני רק מנסה להוציא אותו"
"מהלולאה. ככל שתתנגד החבל יתהדק. זה לא נבון לצדד בתליין

היה משהו במה שאמר, אז שתקתי

נער התקרב אלינו, גורר טלפון חוגה ענקמוני ומסתבך בחוטי

"אדון, אדון" – אמר ללניאדו – "מישהו מבקש אותך, לדבר"

אבימבולה עמד בפתח המשרד שלו, לבוש ברשמיות, מעונב, נעליים בלויים מצוחצחות.
הוא השתדל להיות במיטבו. דפוסי אורצל ריצדו על פניו כשהשמש שיחקה עם העצים
במחבואים. מדי פעם הניף יד לגרש חרק, אבל הפסליות החגיגית שלו לא נפגמה

הוא בירך אותנו בעגמומיות

קראתי את החומר" – פתח ואמר, אבל אני הבחנתי בספרים שלי, מונחים בסדר של"
לניאדו, על פאת השולחן

זו עבודה יפה" – גמגם אבימבולה והשתתק, פוּכר את ידיו"

רצינית" – הסכים לניאדו – "מותר לעשן?" אבימבולה התעלם ממנו ופנה אלי: "זו"
עבודה יפה" ושלושתנו שתקנו בין עננות העשן הריחני של הטבק של לניאדו

תראה ... " – החל לניאדו, אבל גם אבימבולה התחיל לומר משהו והם נקלעו לטקס"
"מבין של "אחר" ו-"אחר" ו-"אחר"

אני מרגיש שחסר לך משהו ... משהו בעבודה? אנחנו פה כדי לסייע לך לעזור למדינה"
שלך, לגבש דיעה" – הדגיש לניאדו את הסיום הדרמטי בעשן תכול

יש פה חומרה" – אבימבולה לא טרח לנגב את הזיעה שלו. מאורר שחור כנפיים חרק"
בפינה והרוח עלעלה בדפים שעל המכתבה

"... הוא כבש את עיניו בשטיח הקרעים שעליו נחה: "בעבודה, אני מתכוון

"...ודאי שיש חומרה" – נפנף לעומתו לניאדו במקטרת – "יש תוכנה והרכיב האנושי"

"... זהו" – זינק אבימבולה – "זה מה שמפריע לי, אפשר לומר, הרכיב האנושי"

לניאדו כבש גיחוך, אבל אבימבולה היה עסוק מדי בעצמו, בהצגה שלו, בטקסט ששינן
כל כך הרבה ושנשט ממנו דווקא כאן ועכשיו, ברגעים האלה

יש פה שני אלמנטים" – לניאדו השתרע על כסא העץ המתקפל כאילו היה כסא נוח על"
חוף הים – "האנשים שמהווים את הפרוייקט: המהנדסים, המתכנתים, הטכנאים – ויש את
כוח האדם המקומי שאמור לפקוד את האוכלוסיה. לכאורה, החלק השני אינו מענייך –
"... אבל זו טעות קשה של אנשים לא מנוסים

חסרי כל ניסיון בתחום הזה" – קטע אותו אבימבולה בחום מתלהב"

כי טיב התפוקה של הפוקדים תלוי בעיקר ובראש ובראשונה בטיב החומרה ... "
"והתוכנה שיעמדו לרשותם

בדיוק! – זעק אבימבולה. צווארו השתפל מעל לצווארון חולצתו וידיו היכו בתזזית"
בלוח המכתבה

"לניאדו לא הרפה: "עליך להבטיח, איפא, את איכות החומרה והתוכנה

אינני יכול להסתפק בחומר הכתוב" – אמר אבימבולה בשפל קול. לפתע נראה נטול"
מילוי, קרוס וסמרטוטי. לניאדו גחן קדימה, כמשתתף בצער. הוא הניח יד רבועת אצבעות
: וחזקה על כפו המזיעה של אבימבולה

הרי זה ברור לחלוטין. אין לצפות שתוכל לגבש דיעה אחראית, מקצועית, במצפון נקי,
מבלי לבחון את החומרה ואת התוכנה במו עיניך." – הוא פשפש בחריט קטן שנשא איתו
תמיד ושלב מעטפה רבועה, לבנה. אבימבולה הביט בה בעיניים קמות, ארנבת באור
"פנסים מתקרבים" – "אני מאמין שכך גם ניסחנו את מכתב ההזמנה. הוא מופנה אליך

אבימבולה החזיק במעטפה כאילו צרבה אותו. הוא הביט ממנה ואלינו, מבולבל, עיניו
מפצירות בנו להמשיך ולחדול בעת ובעונה אחת

אנחנו מדינה ענייה, מר לניאדו ... " – אבימבולה כבש את עיניו בפינת החדר. המולת"
סיום של אחד השיעורים הפרה את הדממה

לניאדו השתעשע בציפוי הפלסטיק של ידיות משקפי השמש שלו. גם הוא השפיל את
עיניו ואני, שלא ידעתי מה לעשות בעיניי, עצמתי אותן

: אבימבולה כחכח בחוסר נוחות

אני מתכוון לומר שאינני מאמין שהפקולטה, או משרד ממשלתי כלשהו, יוכלו לממן"
נסיעה כזו. שהייה שם ודאי יקרה, בתי המלון וכל זה, אפילו אם מדובר בבתי מלון שלושה
כוכבים" – נחפז להוסיף

: לניאדו נעלם מאחורי משקפי השמש שלו ונעץ מבט שחור באבימבולה

לא מדובר בבתי מלון כאלה" – הקול שלו התנשא בחיקוי מאונפף של פיתוי – "איי"
אפשר לצפות לעבודה אינטלקטואלית סבירה בתנאים פסיים לא סבירים, מה עוד שמדובר
"בתקופה ארוכה בת מספר שבועות

לניאדו השהה את מבטו על בליל הספרים והמסמכים שעל המכתבה. עיניו נדדו אל
אבימבולה. הן היו צלולות כשקבע: "אתה מכור לעבודה" – אבימבולה משך בכתפיו:
"צריך לחיות ממשהו

זה לא קל עם ילד בן שש" – פסק לניאדו – "לי יש ילד בן שש ואני מתגעגע אליו בעצם"
"הרגע הזה שאני מדבר איתך

אבימבולה שאל: "תשתו משהו?" ולניאדו צחק: "תוציא את המשקה הכי חריף שיש
"לך"

הוא נעמד מול החלון, חוסם חלקית את האור, נראה כמו חיזר בעיצומה של נחיתה.
מסנוורת. הוא לגם מהמשקה בגמיאות קצובות ויכולתי לשמוע אותו חושב

אבימבולה אמר: "אתה צודק. בלי לדעת, אני מתגעגע לאשתי ולבן שלי, כל הזמן. זה

"כמו עצב תמידי, ברקע

: לניאדו אחז את רקותיו בין אצבע ואגודל, קימט את מצחו ואמר

אתה לא תיפרד מאיתם בגללנו. תשאיר את זה לי. אני כבר אסביר להם מה זה לחיות" בלי המשפחה שלך שני שלישי מהחיים. ראה את זה כמסודר: האשה והילד באים אתך. - הוא הטיח את הכוס במכתבה והיא התגלגלה ונחה על צידה בין גבעות הנייר. אבימבולה בהה בכתם השומני שהתפשט באחד המסמכים שלו. שעה ארוכה שתקנו. הטלפון צלצל אבל אבימבולה התעלם ממנו ומאחת הסטודנטיות שהקישוה בדלת בעקשנות

זה נראה אחרת לגמרי, פעם" - אמר לפתע ולניאדו הנהן בהבנה"

זה תמיד נראה אחרת בהתחלה. קודם מגיעה אריזת מתנה ורק אחר כך החשבון. כל" שמפניה מלווה בכאב ראש" - אבימבולה עיווה את פניו בהסכמה לשמע הקלישאות של לניאדו

שמע" - אמר לניאדו - "אני חוזר מכאן ללונדון והוא ממשיך לניו-יורק. הוא מקים שם" את חטיבת המחשבים והטכנולוגיה המתקדמת של הקבוצה. אנחנו נרבה לעסוק בפרוייקטים כאלה בעתיד." - אבימבולה חייך אליו אך נדרך להמשך: "נוכל לבקש ממך" טובה

לניאדו לא המתין לתשובה: "אם תסכים, תאפשר לי לראות את המשפחה שלי אחרי כמעט חצי שנה של נסיעות בלתי פוסקות. אני רוצה להפקיד את כל תקציב הנסיעה, שכר הטרחה המקצועי, הוצאות שונות, אירוח וכיוצא באלה בחשבון בנק בשווייץ" - הוא מיהר להסביר - "החברה שלנו ממוקמת בג'נבה. כל הצוות המקצועי שם. אתם תשהו בג'נבה כמה שבועות, אני מניח. החשבון יהי על שמך, תהיה לך זכות חתימה בו. תקל עליי מאוד" בהסכמתך

"? אבימבולה אמר: "למי עליי לדווח בסוף הנסיעה

לי" - אמר לניאדו והתעלם ממני - "דיווח זו מילה חזקה מדי. פשוט אמור לי כמה" הוצאת כדי שאוכל להשלים את הסכום

לניאדו ואבימבולה הצליבו מבטים עד שאבימבולה השפיל עיניים ובטש ברצפת האדמה הכבושה של המשרד

אז, זהו, סיכמנו" - אמר לבסוף"

סיכמנו" - אישר לניאדו. הוא הושיט את ידו ואבימבולה לחץ אותה ואחר כך את ידי"

בחוף, השמש סינוורה ופרות מצולעות ליחכו עשב שדוף ונערים כהים ישבו על אבנים ובהו באוויר הרוטט

"זה היה יום פורה" - אמר לניאדו בסיפוק - "אני חושב שהפרוייקט בכיס שלנו"

ייתכן" אמרתי - "אם מישהו לא יציע לו נסיעה יותר ארוכה, עם יותר בני משפחה ועם" חשבון הוצאות יותר פתוח

: לניאדו נראה מוטרד לרגע, אבל התאושש

אני לא פוחד" - אמר - "אבימבולה הוא טיפוס של מילת כבוד. אחד שמקיים מה שהוא" מבטיח, שאפשר לסמוך עליו. אי אפשר לקנות אחד כזה." - והפנים שלו היו רציניים לגמרי כל הדרך אל המלון

עגלה ערופה

Agala Arufa (Beheaded Cart)

סבי נטל עריסה של תינוק ויצא איתה אל הרחוב. הוא פנה ימינה ושמאלה והרחיק לכת במעלה המדרכה עד שהגיע לעמוד מודעות עבה, עשוי בטון שעליו התנוססו כרזות מתקלפות של סרטים טורקיים ישנים. שם עמד, הניח את העריסה לפניו והמתין לאט לאט נקבצו סביבו סקרנים והתבוננו בעריסה המונחת, מיותמת על המדרכה. אחר כך קנו ממנו גרעיני חמניות שחורים וגרעיני דלעת לבנים במלח ומיני מתיקה שהניח בעריסה.

סבי הביט בהם וחייך בעיניים כחולות וצלולות ונתן לכל אחד שקית נייר חומה ומרשרשת

הדודים שלי בנו לו עגלה קטנה מקרשים שאספו באתרי בנייה וצבעו אותה בירוק והצמידו אליה ארבעה גלגלים שפירקו מעגלת תינוקות ישנה, גלגלים גדולים ובעלי צמיגים בהירים ודקים. על כל אלה התקינו משטח שלקחו מחנותו של הירקן במורד הרחוב. תאים תאים בנו לו על המשטח הזה: תא לגרעינים שחורים ותא לגרעינים לבנים, תאים בלי מלח ותאים עם מלח ותאים למיני מתיקה ותאים לצעצועים קטנים וגדושים בסוכריות זעירות ותאים למשרוקיות ולרעשנים. אלא שסבי לא ויתר על עריסתו והיה שם אותה על העגלה הזו, המפוארת ומוכר ממנה לילדים.

בתחתית העגלה היו לו שתי דלתות קסומות, נעולות במפתח ושם שמר את מה שלא מכר.

יום יום היה סבי יוצא מביתו, עומד ומביט בגינה הזעירה הסמוכה אליו ובשביל האבנים המרוצף שחצה אותה. אחר כך היה דוחף לפניו את עגלתו הירוקה. איש גבוה היה, נאה למראה, בהיר עור וכחול עיניים, בעל יציבה איתנה. "שחקן קולנוע" - היו אומרים עליו שלא בפניו. יום יום הסיע את עגלתו על גלגליה המתנדודים והחורקים עד עמוד המודעות ושם, כאילו חרות באבן, מכר בחיך לעוברים ולשבים. עם שקיעת החמה אסף באנחה את סחורתו, נעל את דלתות העגלה ושב הביתה, צעדים ספורים משם

כשהזדקן, הוסיף לו שרפרף נטול משענת, שעליו ישב והצמיד שמייה אל הכסא, להגן עליו מהשמש ומהגשמים. פרש יריעת ניילון גדולה ושקופה על המשטח ועל תאיו לבל ישחית הגשם את מרכולתו

וכך הפך סבי לחלק מן העיר הזו שבה נולדתי. אנשים היו קובעים פגישות ליד העגלה הירוקה, כאילו היו בטוחים וסמוכים שתמיד יהיה שם, זקוף, בעל הדרת פנים, מחייך ותכול עיניים. כמו איתן טבע, כמו עמוד המודעות עצמו, ישן יותר מהכרזות המודבקות עליו עמד שם סבי וצפה בעיר המשתנה סביבו, בכבישים הנסללים, בילדים ההופכים לנערים ולמבוגרים ומביאים אליו את ילדיהם לקנות גומי לעיסה שחור ומר. הוא הרבה לקרוא את מודעות האבל. ליד העגלה הזו נפרד מהמתים וליד העגלה הזו קידם את החיים ולידה הלך גם הוא והזדקן וגוו שחח וקמטים ניבעו בפניו ובידיו הלבנות והדקות ועיניו כהו מעט. אהבה אחת היתה לסבי: סבתי. אשה יפהפייה, גאה, שחורת שיער. תמונה גדולה שלה - תצלום שרוטש ואויר - תלה בבית. היא עמדה, נשענת על משקוף מגולף בארץ רחוקה. כך ודאי ראה אותה לראשונה: אשה מסתורית, כהה מעט, עיניה עצובות. כך ודאי התאהב בה. מלבדה - לא היה דבר בעולמו

את האשה הזו הביא איתו לשבת לצידו ולצד עגלתו הירוקה יום יום. היא לא אמרה דבר? והוא לא אמר דבר. הם ישבו שם, זה בצד זה, משקיפים בעיניים רחוקות... אל מה אולי פנימה, אולי אל העבר, אל בתים אחרים בערים אחרות. בתחילה, אהבה לשבת לידו ולהושיט באלם את הממתקים לפעוטים שאמהותיהן פעוטות היו גם הן בזכרונה. מדי פעם הניחה יד כמושה על גב ידו הוורידנית והותירה אותה שם לשנייה אחת. החום הזה, משהו שעבר ביניהם במגע החטוף, די היה בו לאושש את סבי. קומתו נזקפה. עד שבאו עובדי העירייה והדביקו מודעות אבל על עמוד המודעות והקסם פג. כשעברו השנים, הלכה סבתי וכמשה, קשו עליה החיים האלה

לעת ערב, היתה קמה ונושאת ביגיעה את כסאה בשתי ידיה ובהילוך איטי נשרכת אל ביתם וסבי מביט אחריה בעיניים כלות ולחות, שאשמה גדולה דבקה בהן, אשמת העגלה הירוקה ואשמת סבתי בגשם, ברוחות ובשרב ואשמת רשרוש שקיות הנייר החומות בידה. הוא ראה אותה בעיני הרוח ולא יכול היה לשאת את עיני הבשר, שבהן נבלה סבתי ליד העגלה שלו

מדי בוקר קם סבי והביט באשה הזו שאינה משתנה ונגע בעור השקוף שלה ובידיה ובלחייה ובריסייה הארוכים, שגוננו עליה מהעולם שלו. בבוקר הביא לה ארוחה וטרח על התרופות שלה בטקסיות

אלא שסבתי סירבה לחיות. יום אחד החליטה לא לקום עוד מהמיטה. באותו היום לא נלוותה אליו אל עמוד המודעות. סבי חרש בעגלתו את מדרכות העיר עד שהגיע ובצע לשניים את כסאו המתקפל. שם התיישב והמתין לסבתי אשר סירבה לבוא אליו. כשלא באה כל אותו היום, סיים לעבוד מוקדם מהרגיל. הוא רוקן בקפידה את התאים מהסחורה, ארז אותה בשקיות גדולות ואחסן אותה מאחורי שתי הדלתות בעגלה. אחר כך פרש את יריעת הניילון על המשטח והפליג הביתה, העגלה לפניו, חורקת ומזמזמת ומתנדודת עד שהגיע

סבתי שכבה במיטתה, עטופה בשמיכות, כמו שבלול בשריונו, בוהה בציורי המים הדולפים מהתקרה וסבי דחף את העגלה, שכבר החלידה וצבעיה דהו והחלו מתפוררים

כשראה אותה בוכיה, בוהה, נרדמת ומתעוררת בקולות של פחד היה ליבו נחמץ והוא היה מחבק אותה, גוהר עליה, ומנשק אותה נשיקות קטנות של בהלה. היא רק הקשיחה. היא ביצרה את מיטתה והציצה בו מחרכים צרים של שפיות

בוקר אחד קם סבי ויצא עם עגלתו ובאותו הערב שב. הוא הותיר אותה בחוץ, שלא כמנהגו. נכנס הביתה, הביט בסבתי והיא הביטה בו. אחר כך הושיט לה יד והיא קמה

ממטתה ונעמדה מולו. הלכו אל המרפסת, שהשקיפה אל הגן
היא נענתה לו ועטפה את כתפיה בצעיף צמר סרוג, שחור. הוא הידק את קצותיו והוביל
אותה, יד זעירה בכף ידו, אל הכרים שכבר סידר. הושיב אותה להתבונן בעץ גויאבה פורח
ובשביל האבנים המרוסקות שהוביל אל גדר אבן ואל המדרכה. הטיל בה מבט אחרון ויצא
כעבור שניות ספורות הופיע בגינה, אל מול עיניה, נפנף אליה בפטיש כבד, שאחז בשתי
ידיו והיא הביטה, מאמצת את שרירי פניה, קשובה
הוא משך אל שדה הראייה שלה את העגלה הירוקה, ריקה ואז התכופף ובמהלומות
עקר מציריהם את הגלגלים שלה ואת הדלתות. אחר כך חיפה על החורבן ביריעת הניילון,
הותיר את העגלה במקומה, בלב הגינה ליד העץ וחזר אליה
הוא התיישב לידה והם הביטו בשמש השוקעת ובפסל הניילון שירקרקותו ניכרה מבעד
לכיסוי. זהרורים ניתזו ממנו אל עיני הדבש של סבתי וסבי חייך חיוך כחול
שנים עמדה שם העגלה הירוקה עד שהתפוררה כליל מתחת ליריעה. גלגליה היכו שורש
באדמה הטחובה בחורף. כך שקעה העגלה מטה מטה, עם הניילון המכסה אותה, שכבר
השחיר והטחיב. היא הפכה לעץ נוסף בגן, לנוף ירוק לשעבר. סבי לא ירד אליה מעולם
ולא היטיב את היריעה ולא חפר את גלגלי העגלה מן האדמה
בשעה שמתה סבתי, היה סבי בבית מרקחת, קונה לה תרופות. לא עמד על המקח
ומעולם לא הרים קול. רק שילם בהדרתו של מי שאין לו. אחר כך ארז את התרופות
בשקיות נייר מרשרשות ולבנות ושב הביתה בצעדים קצרי נשימה
כשחזר, מצא את הבית מוגף כולו, תריסים וחלונות. הדלת היתה נעולה וסבתי לא ענתה
לקריאותיו. הצליח לפרוץ את הדלת וראה אותה מוטלת על הארץ, שרועה, ידיה פשוטות.
דם זרזף מפיה ומפאת ראשה שנחבטה. בידיה הפשוטות דבקו עוד שמן וקמח שלשה
לעשות בהם דברי מאפה. עיניה היו עצומות
סבי ידע שמתה. הוא הניח את שקית התרופות על השולחן. אחר כך החליף בגדיו
לחליפה. ענב עניבה. גחן וניקה את ידיה של סבתי משמן ומקמח ועטף אותה במעיל
אז נשכב לידה, חיבק אותה ועצם את עיניו
כך מצאו אותם דודי ודודתי, בניהם ובנותיהם : חבוקים
הם החזירו את הדירה הזעזעורית של סבי וסבתי לממשלה. הם ניקו את הגינה מפסולת.
הם פינו בגועל את העגלה הרקובה, רוחשת חרקים ואת יריעת הניילון המתפוררת, מוכת
אזוב, אל המדרכה
למחרת באה משאית פינוי אשפה ועובדי העירייה העמיסו את העגלה הירוקה עליה.
מכבש גדול מחץ אותה לפירורים יחד עם שאר מיני אשפה

אסיר של נייר

Asir shel Neyar (Paper Inmate)

"מה אתה רוצה, שמואל, לא, באמת, מה אתה רוצה ממני?"
עמדתי ועלבון הסיפור החדש שלי ביד. מאחורי מחיצות גבס, כבשו עובדות את עיניי בדפים גזורים ומסומנים. פניו של יובל האדימו זקן התיש שלו רטט. ידו הגדולה, פשוטת אצבעות שואלות באוויר. עיניו נלטשו בי, גדושות נימים במבט דגי
"סתם" - אמרתי לו - "אני אוהב להתבונן בחלונות של אחרים וכתבתי על זה סיפור"
הוא הטיח בי תנועה של ביטול והפנה אליי גב בטקסיות מופגנת. נזוף, חזרתי אל מקומי, כיסא מזכירה מסתובב, לא נוח, אל מול מסך מחשב בשחור-לבן. בהעדר, תקתקתי באצבעות קשויות על לוח המקשים, תרגמתי משהו מאנגלית לשעברית
"יובל אמר לי: "שמואל, הכנס אליי בבקשה"

חציתי את המסדרון העמוס בכורסאות קבלה מרופטות ובדלפק רעוע ודפקתי על הדלת. הסגורה תמיד

"כן" - בחוסר סבלנות

כשהתיישבתי על כורסת העור בחדר המרווח, הדליק יובל וכיבה את מערכת הסטריאו. המשוכללת ואת הטלוויזיה שתלתה מול עיניי, מן התקרה
"תראה" - אמר והעווה את פניו בחיקויי למחשבה מעמיקה - "כשטלפנת אליי מהכלא" וביקשת לעבוד אצלי, לא היה לי קל להיענות בחיוב. אנשים הזהירו אותי מפניך, אתה מבין" - הוא הצית סיגריה, הוא התעסק בלהצית סיגריה, שולף אותה מהקופסא, מקיש בה, קוטם אותה, המצת, האש, פליטת העשן הראשונה

אמרו לי, למה לך צרות, למה לך להסתכן, הבן אדם נוכל, עברייני" - הוא נחן כלפיי וחיוך רע הפציע בפניו - "אתה כבר קיבלת את ההזדמנות שלך ומעלת באימון. החברה נתנה לך צ'אנס, היית שייך לעילית ודפקת את עצמך. נכון שעשו ממך דוגמא והעונש שלך?" חמור ללא תקדים - אבל כך היה גם האשראי שניתן לך, מבין

הבנתי בהכנעה וביקשתי ממנו סיגריה. הוא הטיל כלפיי את הקופסא כולה בפרץ נדיבות אתה היית גדול פעם" - המשיך והתרגש מזה שאני יושב מולו - "ועכשיו אתה עובד" אצלי. באת משכונת עוני, כמוני. גם אני גדלתי בין עבריינים, בלי כסף, אבא שעבד כל חייו ולא יצא לו כלום מזה. תראה אותי עכשיו ותראה אותך. עשית טעות, אבל הבעייה שלך "שלא למדת כלום ממנה"

הוא טיפח את הזעם שגאה בו. בשתי אצבעות של ידו האחת הקיש בגיליון כרומו של עיתון שהחזיק בידו האחרת

בשביל מה נתת את הראיון הזה?" - קולו התרומם לכדי אנפוף צורמני - "למה זה טוב?" אתה פוחד שלא תתפוס זיונים? זה העניין? אתה חושב שאותי לא רוצים לראיין כל הזמן?" - לפתע התכופף הצידה ופשפש במגירות שלו במשך שעה ארוכה, ממלמל לעצמו עד ששלף משם, בקול קריעה, מוסף ישן של עיתון יומי. על דף השער היה תצלום שלו, מזיע במעלה כביש, שמש קופחת על ראשו הגלוי ועל חולצת השרוולים הארוכים שלבש תמיד

תראה" - אבל הוא סירב לתת בידי את הגליון המצהיב - "לא חשוב עכשיו מה כתוב" כאן, אלה מחמאות ולמרות זאת הייתי מאוד לא מרוצה. אף פעם לא יוצאים בראיון כמו שמתכוונים, כמו שמוכנים לצאת. אין שליטה בזה. תאמין לי, נאמר פה שאני התקווה של "התחום שלי בארץ ואני מאוד כעסתי. מאז רודפים אחריי שאתן ריאיונות ואני מסרב

הוא שמט את ההוכחה שלו למגירה הפתוחה וחזר ונשען בכורסת העור הגבוהה. כשתסיים את המאסר, אולי לא תוכל לצאת עם בחורות מרמת אביב ג', אבל לא יחסרו לך נשים. המאמר הזה" - הוא התלהט בכל פעם שנזכר בו, נראה כאילו הוא נעלב אישית - "דיבר רק אל פרחות בכל מיני שכונות עוני, זה מה שזה. בא לך לזיין פרחות? אתה לא לומד לקח, לא משתנה, כל הנסיון הזה בוזבז עליך." - עכשיו צעק וצווארו התניד

שתקנו יחד כשסיים והוא עישן בעצבנות, מועך את בדל הסיגריה באצבעות ארכניות ובתנועות מוקפדות

"אני מבין שעוד מעט תגיע הנה מישהי מהטלוויזיה?"

"כן" - אמרתי - "רוצים לעשות עליי כתבה ליומן השבוע"

הוא פלט אוויר מנחיריו בלעג ואז: "אני לא רוצה שום אזכור שלי או של העסק" - אמר בחומרה - "ממש שום דבר. אין לי שום בעייה להשיג פרסום בעצמי כשאני רוצה. הרבה רודפים אחריי"

תהיה לך הזדמנות לומר לה בעצמך" - השבתי

בסדר, אני עסוק עכשיו" - הוא פזל לעבר ערימת עיתונים על שולחנו - "תודיע לי" "כשהיא תבוא"

כשיצאתי, כבר היה שקוע במאמר וחיוך של עליונות ריחף על שפתי

העברתי את היום כמו תמיד: מוריד חומר מהאינטרנט, מתרגם אותו, שומר אותו כך שליאית תוכל לעיין בו במחשב שלה ברשת, מפטפט עם העובדות האחרות. יובל אמר לי: "בכסף שאני משלם לך, אני לא מעז לדרוש ממך יותר מזה." הוא ביטל כ-"לא נחוצה" תוכנית פעולה שכתבתי, אמר שיש לו ניסיון רב ועדיף לפעול בכלא תוכנית כזו, "יותר פתוח, ביתר גמישות". הוא אמר שהכתיבה שלי יומרנית ומנופחת. הוא הציג רעיונות שלי כרעיונות שלו. תמיד התגאה בפניי על עסקים חדשים שיזם, מחכה לאישור, למחמאה. לרוב החמאתי לו. פעם גולל בפניי את החזון העסקי שלו, בפעם אחרת כעס כשתיארתי את מעשיו בכתב יד של ספר כפי שהיו ולא כפי שחלם שיהיו וכפי שרצה להאמין שהם. בסך הכל הסתדרנו היטב, שני אנשים קשים, מאמינים בגדולתם, לא עשויים לטעות בשעה שלוש אחר הצהריים הגיעה העיתונאית. היא לבשה בגד שנראה כהכלאה בין

רשת דייגים לבין רדיד. היה לה שיער מת ועור מת ואיפור סדוק שהדגיש את הקמטים שהיו פניה. הידיים שלה היו גסות

כשנכנסה לחדרו, לא קם יובל ממקומו. הוא גלש מעט בכורסת העור במה שנראה לי כחיקוי נלעג לחתוליות. הושיט יד חיוורת ומנומרת כתמים חומים לעיתונאית והיא התיישבה, תיק סקאיי גדול על ברכיה. היה לה אגן ירכיים רחב, ארוז בג'ינס מהוה שעבר כביסות רבות מדי

"? כן" - אמר יובל בנמרצות - "במה אני יכול לעזור"

"אני עיתונאית מהטלוויזיה, אנחנו חושבים לעשות משהו על שמואל ליומן השבוע"

שמואל יודע מה דעתי על כך" - קטע אותה יובל - "מה דעתי על עיתונות בכלל. קחי" ... אותי, למשל, אני מסרב להתראיין למרות שיש אליי פניות כל שני וחמישי

אנחנו ביום שישי" - אמרה העיתונאית וצחקה צחוק לא צלול, ראשה מוטה מעט" "לאחור ועיניה מצומצמות - "בכל אופן, אני, למשל, לא יודעת מי אתה ומה אתה עושה

יובל נאנח בשביעות רצון: "את רואה, מה אמרתי לך?" - אבל זה לא נשמע משכנע

הוא סיפר לה על החברה ועל העסקים החדשים ועל איך שבקרוב הוא עובר למשרדים. מרווחים בהרבה ועל כל הרעיונות שיש לו והיא הקשיבה מרותקת

כל אותו הזמן, הגופות שלהם דיברו. גופו הלולבי של יובל היה קפיצי ודרוך ואלים וגופה היה מלא ונשי וכנוע. הוא אמר: "את לא תפרסמי שום דבר מכל זה, ברור? זה אף דה רקורד, אני אוסר עלייך" - הוא חיך אליה חיוך לא נעים של איום ושל "אני יודע שאת שלי" והמשיך - "אם תפרסמי את הדברים, אני אכחיש הכל ואתבע אותך. מובן שאין לך מה "לחלום על לצלם פה

חבל" - אמרה - "היינו שמחים להראות איפה שמואל עובד ואותך וכל זה. למה לא, " ? בעצם

בשום אופן!" - יובל קם ממקומו, הקיף את השולחן ונעמד לידה, פיה בגובה חלציו - " ?"תשתי משהו

היא התלבטה ולבסוף בחרה בקפה ויובל הכין אותו בעבורה במטבחון הקטן במו ידיו. לי לא הציע

כשנעדר, היא לא אמרה מילה חוץ מאשר: "הוא מעניין מאוד, היובל הזה." ואני "הסכמתי ואמרתי: "אני צריך לחזור בארבע וחצי לכלא. אין לנו הרבה זמן

היא נפנפה יד שהחזיקה ברשמקול קטן: "מה שלא נספיק היום, נעשה בפעם אחרת." יובל הגיע עם הקפה שלה, מניח אותו לפניו. אחר כך אסף מהחדר כמה ממוצרי ונתן לה אותם. היא טמנה אותם בתיק גדול והשתפכה באשד של מילות תודה. יובל חיך בזאביות

אני מדגיש שוב" - אמר - "אף לא מילה. החברים הכי טובים שלי הם הבוסים של כל "אמצעי התקשורת (כאן מנה שמות) והם לא יאהבו אם תפרי את ההסכם בינינו

אולי יש לך עבודה בשבילי?" - אמרה לפתע בחצי צחוק וכאילו הבינה לפתע מה "אמרה, ניסתה לחפות על כך: "עכשיו אני אלך עם שמואל לחדר השני, לשאול אותו כמה "שאלות

לכי, לכי" - איבד בנו יובל עניין"

ישבנו בחדר של ליאורנה שהיתה בחופשת הריון. ליאורנה קיבלה אותי לעבודה, לימדה אותי מה זה אינטרנט, גירשה אותי מהחדר שלה כשהתחלתי להרגיש בו כבשלי. חודש לפני כן התקשרתי ליובל, שאותו פגשתי רק פעם אחת לפנישה קצרה וביקשתי ממנו שיקבל אותי לעבודה. כאסיר המתקרב לסיים המאסר, יכולתי לצאת לעבודות שיקום ולחזור לכלא רק בערב. יובל הסכים, לא לפני שהתלבט זמן ממושך

"את כל זה סיפרתי לעיתונאית והיא אמרה: "אכפת לו ממך

כן" - הסכמתי - "בדרכו שלו" והיא אפילו לא חייכה, לא הרימה גבות בתמיהה, רק" רשממה בקדחתנות, הופכת דפים משורבטי אותיות ענקיות

הוא מעניין מאוד" - אמרה לפתע - "אני מקווה שאראה אותו שוב". בקול שלה היתה" האימה של מי שמזדקנת בלי שותף, מתבלה במיטות זרות, או בין ארבעה קירות עירומים. הן מוכנות לכל, המתפוררות האלה

קבענו להצטלצל, להפגש שוב, לתכנן, כנראה אחרי שהיא תשוב מחו"ל, אבל אני ידעתי שהיא איבדה את העניין בכתבה ושיובל הצליח

אחרי שהלכה, נכנסתי אליו למשרד ואמרתי: "היא התרשמה ממך מאוד" והוא חשף שיניים: "אני מסוגל לגרום לכל אישה לעשות מה שאני רוצה שתעשה, זה הפסיכולוגיה בין "הגבר לאשה

התבוננתי בכתפיים השמוטות והצרות שלו, בחזה הקעור, בצוואר הגרום, באיני השיער: הדליל, בפנים הזקנים בטרם עת. הוא נע בחוסר מנוחה תחת מבטי

זה לא איך שאתה נראה, זה מה שאתה מרגיש ומה שאתה משדר" - הוא הפנה אליי" גב והביט דרך החלון בכיכר למטה, במפל המים המלאכותי. נשים בלבוש מינימלי, מטלטלות שדיים, מעכסות בהפגנות

"היא אמרה שהיא תשמח לראות אותך שוב, שהיא מקווה שתראה אותך שוב"

"הוא צחק צחוק מקרטע, לא נעים: "היא לא הטיפוס שלי, לא מושכת אותי

לא נראיתם ככה" - אמרתי וחשבתי על חילופי המבטים ועל הדומיה הטעונה בחדר ועל" איך שהרגשתי מיותר

יש לי טעם טוב יותר" - פסק - "אני אוהב נשים אמיתיות, מלאות חיים, מלאות תקווה", מלאות עניין, לא תלותיות. אשה, בשבילי, היא בדיוק כמוני, רק שיש לה ציוד אחר, מבנה אנטומי שונה שמאפשר לשנינו להתענג. אז אני מחפש את האדם, קודם כל את האדם. קח, למשל, את נעמי, אשתך. מהרגע הראשון לא אהבתי אותה: נרגנת, עוינת, לא "מסופקת, תלותית

הנחתי פתק על השולחן שלו: "הנה מספר הטלפון שלה" - אמרתי - "בכל אופן. אני

"רק שליח שממלא שליחות

: עדיין בגבו אלי" אמר

אתה בטח חושב שאני בר מזל, שאני יכול לסרב להן. אבל האמת היא שאני חושב" שמהו פגום בי מאוד. אני לא מצליח לקיים מערכת יחסים יותר משבוע. הן מתפרקות, "אני מתפרק, בורח לרומא, לפריז, אלוהים יודע לאן

אני נוכל" - עניתי לו - "אני מוכר אהבה מזוייפת, אמפתיה תמורת טובות הנאה. מה" "אתה מצפה ממני, לעידוד

.הוא צחק צחוק יבש, הסתובב והתיישב בכבודת בכסא העור שלו

"אתה נוכל ישר, שמואל" - אמר בקול חלוש - "אתה מזהיר את הקורבנות שלך"

ביקשתי לומר משהו, אבל יובל כבר היה שקוע בעיתונים ורק ידו הארכנית התפעמה בחיים משלה, סימנה לי לצאת מהדלת, בלי מילים, בלי זלזול, בהיסח הדעת

באוטובוס העירה

Ba'otobus Ha'ira (On the Town Bus)

אני באוטובוס שנוסע העירה. בתחנה המרכזית ארד ממנו, אחליף אוטובוס ואסע מרחק קצר, כמה דקות, לכלא. חומות הכלא יישקפו לשמאל האוטובוס, צהוב חימרי, גדרות תיל, מגדלי שמירה ריקים. הגשם ודאי כבר יצר ביצה ובה קולאז' של נעליים גבריות. אני חושש לחצות את הביצה הזו. היא מטעה, יש בה שטחים שנראים מוצקים והם שלוליות עמוקות. אחרי זה אני צריך לנקות את נעלי ההתעמלות שלי שעות באבנים ובענפים שאני מחלץ מהאדמה הרטובה ליד הביתן שלנו. אבל זה עוד רחוק. כרגע אני עולה ומתיישב ליד גבר לא מגולח, לבוש ברישול, משקפי קרן שחוקים מודבקים על גשר אפו במין אגד חום. הוא מדיף ריח זיעה קרושה ומתבונן ללא הרף בשעון מעורפל זוגית ובטבעת זהב מרובעת וחרוטה על הזרת שלו. האוטובוס מהביל, כמו יער טרופי על גלגלים. אנשים נדחקים זה אל זה במעברים, דוחקים לפניהם סלים ארוזים בכבלי ניילון, ילדים מצווחים ואת גופם המיוזע. לכולם מתפשטים כתמים כהים על הבגדים, בעיקר מסביב לבתי השחי הספסלים כבר מלאים. אנשים מוחים אדים מהחלונות בתנועות מעוגלות ומצמידים אליהם אפים אדומים וקפואים. הם מתעלמים בהפגנתיות מהדוחק ומהזקנים שנועצים בהם מבטים מלאי כעס וציפייה. הדרך ארוכה והנוסעים מתאימים את גופם למושב בתנועות קטנות של חוסר מנוחה

בפיתולי האבן של התחנה המרכזית, בין בתים אפופי כביסה מאובקת, לכביש המהיר. הנהג מגביר את הרדיו ומוסיקה מזרחית ניתכת מהרמקולים. אנחנו נרתעים ממנה, אבל לא מבקשים מהנהג להנמיך, בקרוב יש חדשות. בינתיים המחשבות יכולות לנדוד, העיניים לבהות פנימה, הצוואר להמתח בנסיון לראות ולו חלק מהנוף

עד שהשידורים נקטעים בבהילות מוכרת. ברקע, זעקות חלושות, צופרי אמבולנסים, כנפי מסוק מכים באוויר במקצב משטרתי. קולות שבדרך כלל הם סמכותיים ועכשיו מוכי פאניקה והלם, ניחרים. מדי פעם עוצר אלמוני ומתאר מה שהוא רואה, בוכה, מלעלע. לכתבי השטח כבר אין מילים והם משדרים נהמות ונאקות, אורגיה של בשר מעושן. כולנו קפואים בתנוחה של לפני המבזק, פסלים של בעתה. אחד עם יד מחטטת בנחיר, אשה שמנה מחזיקה סל כבד, השכן שלי מסובב בבלי דעת את הטבעת על הזרת שלו ברדיו אומרים שיש סכנה לפיגועים נוספים באוטובוסים, שאנחנו צריכים להיות זהירים ולבחון בשבע עיניים כל אחד שעולה לנסיעה. לא לבטוח – כך רשויות הבטחון – להפגין עירנות, לבדוק חפצים חשודים, להזעיק את הנהג אם רואים משהו חשוד, או שהתנהגות חשודה. האוטובוס כמעט עוצר מנסוע, כל כך הוא לכוד בשיירה צופרת של מכוניות, שמש קופחת עכשיו, האספלט מתחיל להבריך ברתחה

אני חושב בבהלה שאני אאחר לשוב לכלא. הסוהרים אמרו לנו שהם לא יקבלו שום הסבר ("אפילו אם אלוהים יורד עליכם"). עלי להיות בכלא בשעה היעודה ולא – ישללו ממני כל ההטבות ואני אשלח למתקן כליאה קשה יותר, אולי בבאר שבע. אני שואל את עצמי אם פיגוע המוני זה הסבר או כוח עליון. אחר כך אני חושב שאין כוח יותר עליון מהסוהרים בבית הסוהר. זה מעורר בי חיוך והמתח שלי פג במקצת. לפחות הם לאומנים, ימניים, יבינו שאסור לתת לטרור לשבש את השגרה. אסור לשלוח אסיר יהודי לכלא גדוש ערבים בגלל מחבלים ערביים שרצחו עכשיו יהודים, ככה אני אציג את זה, ככה אני אתחנן. היה משהו מרגיע במחשבה הזו

חשבתי כמשפטן: אני חייב להוכיח שבשעת הפיגוע הייתי באוטובוס. בנסיבות אחרות, זה נקרא אליבי. בכלא מרבים להתעסק בהוכחות. האסיר מוכיח שהוא בסדר, הסוהר מניח שהאסיר מרמה אותו, אבל גם הוא חייב להוכיח את זה. משחק של צייד וניצוד, רק שהתפקידים מתחלפים כל הזמן

קמתי מהמקום. השכן שלי התנער מההזיות שלו ונתן בי מבט רע. העברתי רגל בנעל בוצית מעליו והצבתי אותה בזירות בין שני סלים גדושים. נשים משופמות מחו אגלי זיעה משפתיהן במטפחות סינתטיות ופנו אליי בשפה זרה. הן דחפו את הסלים ברגליהן, יותר מחווה של רצון טוב מאשר פינוי מקום של ממש. עכשיו עמדתי ואחוריי תחובים בפניו של הנוסע שלידי, יכולתי להרגיש את הנשימה שלו, חמה ולחה, ביד המכנסיים. עוד רגל ואני על רצפת האוטובוס, שוקיי עמודי הרקולס וביניהם זורם ים של מצרכי מכולת ארוזים ומחווטים. צעד אחר צעד אני מתקרב אל הנהג, אנשים מצטודדים לפנות לי דרך, אני יוצר אדווה אנושית בעקבי

"אני אומר לעורף הפרי שלו: "אני אסיר"

השרירים שלו מתקשים אבל הוא לא מפנה אליי את הפנים וגם אינו עונה לי

אני אסיר" – אני חוזר – "תוכל לכתוב לי בפנקס הזה (אני מושיט לו פנקס אפור כריכה" של בנק הפועלים, אין לי עט) שהייתי באוטובוס שלך בשעה הזאת?" הוא מצדד אליי את ראשו, פוזל מזווית העין אל הדרך (ממילא אי אפשר להתקדם בה): " (מודגש) אתה אסיר?" "מה כבר עשית

(אינטלקטואל לבנוני וחובש משקפיים עגולים שכמוך)

בסביבתו המיידית מאזינה לו אשה לא צעירה אבל מצובעת פנים וזקורת שדיים. הוא שם לב לשדיים שלה. היא שמה לב לשרירים המתקשים שלו. שניהם שמים לב לתשובה שלי "שהיא: "בנקים"

בנקים" – חוזר הנהג וצוחק וגם האשה שלו צוחקת, חושפת שיניים מוכתמות בוורוד – "תביא, אני אחתום לך"

הוא מסיר יד מעל ההגה, נוטל ממני את הפנקס ופותח אותו בעמוד האחרון והכל בתנועה אחת. מסיר יד שנייה וכותב במאמץ ובלקיקת שפתיים כמה מילים. הוא מסיים. בשרבוט הינף של חתימה

מאחוריי מתלחשים אנשים. מהתשובה שלי אפשר להבין הכל, מתרמית ועד לשוד

בנקים. אולי אני אלים? דווקא אלה שנראים הכי תמימים... אני יכול להיות גם ערבי, בימינו כבר אי אפשר להבחין

בתוך קורי הלחישות האלה, מאוזן שעירה לאוזן חלקה, מפה מרוח באדום לפה יבש משורטט בשרידים של אוכל - אני חוזר למושב. שוב רגל ועוד רגל, הפעם קדמת הגוף שלי אל פניו של השכן. הפנקס בכיס. אני רגוע יותר, עכשיו מה שיהיה - יהיה בקצה המודעות אני שומע אשה אחת, קול צדקני, שורק: "תרדי עכשיו או שאני קוראת למשטרה". אני פוקח עיניים ומנסה לאתר את המהומה. זה מעט מאחוריי, אבל הקולות מתקרבים והאשה דוחפת לצדדים נוסעים שנתלים בידיהם מלולאות מהתקרה. לפניה נמלטת, בהבעה רדופה, אשה צעירה בהרבה. יש לה מבט מיוסר על פנים גסי מתווה, השפתיים שלה המלאות מעט כשהיא נושמת במהירות, ביד אחת היא תומכת בחזה שלה ובשנייה היא אחוזת צרור ניירות כתובים בערבית צפופה

"נהג" - כמה קולות - "יש פה ערבייה"

תתן לה לרדת מייד, אני לא נוסעת באותו אוטובוס עם מחבלת" - צווחת מישהי ואחרת "?: "אולי היא מסוכנת, בדקת אותה כשהיא עלתה

הנהג מרוכז בנסיעה צפופה, מתמרן בין מכוניות קטנות שהוא מתקשה לראות. מפריע "לו הרעש והוא פונה אחורה, בלי לבלום ושואל: "מה יש, מה קרה

יש פה ערבייה" - מתנדבת מישהי להסביר לו - "היא עלתה לאוטובוס ואולי יש לה" מטען נפץ בבגדים". "תוריד אותה מפה, היא מסוכנת" - משלים מישהו אחר

אני לא מוריד אף אחד ששילם את הכרטיס" - פוסק הנהג ונפנה חזרה אל הכביש

שתיקה נדהמת. הוא לא נראה כזה, הנהג. מישהו מנסה להסביר לו את חוסר ההגיון בהחלטה שלו: "אתה לא יכול לדעת, היום גם הנשים שלהן, ראיתי בלבנון, זה משהו, ... מתפוצצות כמו כלום, אין להן בעיה

האשה שזיהתה את המחבלת מאיימת עליו: "תן לי את הפרטים שלך, אני אפנה" "לממונים עליך, אתה יכול לשכוח מהעבודה שלך

הערבייה עומדת דמומה ומאזינה. רק כשנוסעת מסננת לעברה, בלחש: "רוצחת ילדים" - היא מתעוררת, כמו מסייט

אני אחות" - היא צועקת, שכל האוטובוס ישמע - "כל היום אני מטפלת בחולים, שלנו" "ושלכם, כל היו בפצועים, שלנו ושלכם, למה אתם מתנהגים ככה

העברית שלה אינה טובה במיוחד, אבל באוטובוס הזה די בה כדי לעורר ויכוח. יש לה "תומכים". "מה יש לכם ממנה, סתם נוסעת, זה לא יפה איך שאתם מתנהגים

יש מי שמפחדים באמת. אני יכול לראות את זה על הפנים שלהם, בדרך שבה הם אווזים את המעקה המתכתי שלפני המושב שלהם בפרקים מלבינים, במבטים מתחמקים, כתפיים שמוטות ופנים כבושים ברצפה המטונפת. בהחלט ייתכן שהיא מחבלת

בשלב הזה כבר מאוחר מכדי לעצור את המהומה. השכן שלי מחליף מהלומות מילוליות במבטא כבד עם מישהו. נשים מאשימות זו את זו בצביעות ובפרימיטיביות. הנהג מתעלם לכאורה, מלביט בהטייה קלה של הראש, פוזל מדי פעם אל המצובעת, שמשתתפת בעירונית, לכבודו, בויכוח הזה. יש מי שדוחפים את הערבייה בתנועות סמליות, בגב היד, בלי רוע. כולם משתדלים להמנע מלהתבונן בה. היא אוזרת אומץ, מתקיפה בחזרה: "איזה? אנשים אתם, אני אחות רחמנייה, אז מה אם אני ערבייה, זה אומר שאני מחבלת

השכן שלי פונה אלי: "מה אתה אומר" ואני אומר שאני חושב שאם היא היתה מחבלת היא כבר מזמן היתה מפוצצת את האוטובוס על נוסעיו

הנהג אינו עוצר כבר בכמה תחנות מרוב שאין מקום" - אני מזכיר להם - "והיא עומדת" "באמצע ואין לה שום בעיה להתפוצץ ואין לה סלים, או משהו

השכן שלי נהנה וטופח על צידי גופו בידיים שעירות, אני בצד שלו. כמה קולות מעודדים אותי: "תמשיך, תמשיך, תנו לו להמשיך". אין לי מה עוד לומר ואני משתתק. הערבייה מתבוננת בי במבט תוהה. היא לא בטוחה אם הבינה נכון: אני חושב שהיא מחבלת או לא?

ומי אתה שתגיד לנו, אם מותר לי לשאול" - זו האשה שדרשה מהערבייה לרדת. הקול שלה צרוד מהצריחות והפנים שלה משולהבים. פסי איפור ואודם מרוח מנמרים את הפנים שלה והיא מלווה את השאלה שלה בקשקוש צמידי זהב על פרק ידה

הוא אסיר" - מנדבת לה האשה של הנהג. היא מתבוננת בי במבט של נצחון ואחר כך". בנהג. הוא מגביה מבטו אל המראה והעיניים שלו רדופות, הוא מפחד שהוא מאבד שליטה

אסיר" - צורחת המשולהבת, כך שכל האוטובוס ישמע - "מצא מין את מינו והעורב את" "הזרזיר: אסיר וערבייה! אולי בכלל גם אתה ערבי, אדוני

"אני לא ערבי" - אני משיב בנחת - "אני מחונך"

היא מאבדת את השליטה בעצמה: "בן זונה, מניאק, תראו מי שמדבר" - וכאן היא גוחנת לעברי ושורטת את פניו בציפורניים שבורות ועליהן טלאי לכה - "אסיר חרא וערבייה זונה מסריחה, מסריחים לנו את האוטובוס" - השכן שלי אווזת ביד שלה המושטת וקם למחצה ממקומו, מסובב את היד בחצי עיגול אלים. היא פונה אל הקהל שלה וצועקת: "הם ביחד, כל החבורה הזו, הם מסוכנים, תעצור, נהג, תקראו למשטרה

אני לא מגיב. גם ככה השתטתי, אסור היה לי להשתתף בויכוח הזה. אסיר שמעורב בקטטה מוצא את עצמו בבית המעצר וחולפים כמה ימים עד שהוא חוזר אל המקלט הבטוח, יחסית, של בית הסוהר שלו. הכל יכול לקרות בבית המעצר, בתופת של גופות מיוזעים, מכורים לסמים שצורחים ומטלטלים סורגים, מזרקים מדממים ווילונות עשן. הייתי שם שבוע ועכשיו עמדתי לחזור לשם, הייתי משוכנע

הנהג בלם בצד הדרך, קם ממקומו והביט בחוסר ישע בערבייה שנדחקה בין הנוסעים להמלט החוצה. כמה נשים רישתו את ידיהן והערבייה נלכדה, מפרפרת, מכה לכל עבר, יובלים שקופים ניגרים על לחייה. היא השמיעה קולות קטנים של אימה והתנשמה בכבדות, אבל הנשים לא הרפו ממנה ורק אחוז בצעיף שלה ובשולי המעיל וליפפו אותם סביב ידיהן, עד שהערבייה התקשתה אפילו לנשום

הנהג פתח את דלת האוטובוס בשריקת אוויר דחוס וירד למטה, אל שולי העפר של הכביש. מהחלון שלי ראיתי אותו מאותת בנפנופי ידיים נואשים למכוניות חולפות. מישהו עצר ושוחח איתו דרך חלון המכונית ואז המשיך בנסיעה. הנהג שלנו הביט אחריו, הביט באוטובוס בחוסר אונים ולבסוף החליט לטפס אליו בחזרה. התיישב במקומו בכבדות, חצי מסב לעברנו והמתין

כעבור דקות ספורות הגיע מכונית משטרה וממנה ירדו שני שוטרים. אחד היה מבוגר, כבד גוף ודל תנועה. עוויית חלפה בפנים הוורידניים שלו כל כמה דקות והוא הרבה לנגוע בעצבנות בקת אקדח השירות השחוקה. אבל מי שדיבר היה השוטר השני, נער מחופש, חתימת שפם, גוף צנום ולולבי, ידיים אנורקטיות ועיני תכלת דלוחה. הוא ניפח את חזהו ומשך את כתפיו לאחור, כדרך שעושים מי שמבקשים לכפר על נכסים גופניים דלים מה קורה פה? - הקול שלו היה עבה במפתיע ודי היה בניגוד הזה כדי להדמים את" כל הנוסעים

נדחקה אליו המשולהבת ותוך תחיבת אצבע מיוזעת ומעוקלת בחולצת המדים הרפויה "שלו, הסבירה : "היא מחבלת והוא אסיר ושניהם התכוננו לפוצץ את האוטובוס הזה בלבול ביצים" - רעם השכן שלי - "זאתי אשה היסטרית, בפאניקה, פסיכית על כל" הראש, תראה מה שהיא עשתה לו בפנים וזאתי, ההיא" - הוא מצביע בזרת מגודלת ציפורן לעבר הערבייה - "בסך הכל ערבייה, אחות, או משהו, נוסעת, כמו כולנו, שילמה כרטיס" - השוטר פונה אל הנהג וזה מהנהן

: אני אומרת לך ... - מתחילה ההיא לצווח אבל השוטר קוטע אותה" " ... אם תמשיכי ככה, גברת, אני אעצור אותך על הפרת הסדר" גם כן שוטר ... - היא מאנפפת אבל הקול שלה שקט בהרבה ומהסס" ואולי גם על העלבת שוטר במילוי תפקידו? - מציע השוטר והיא נאלמת כליל, ... משפילה מבט ונסוגה בהליכה סרטנית אל הסלים שלה מי האסיר? - שואל השוטר הותיק יותר והיד שלו מלטפת את האקדח בלי הפסקה. אני מזדהה

אתה בא איתנו" - הוא פוסק - "היתר ממשיכים בנסיעה, גם את גברת" - הוא פונה באדיבות מוזגמת עד כדי עלבון אל הערבייה - "רק אל תעשו בעיות" - הוא מזהיר את כל הנותרים - "שישי היום, עוד מעט שבת, סעו הביתה בשלום, יש למשטרה דברים יותר חשובים לעשות מאשר להפריד בין נוסעים

הם מושכים אותי מהמושב, בלי להעיף בי ולו מבט ואני, חצי נגרר על ברכיו של השכן שלי, מחלץ בקושי את שקית הניילון שבה אני שומר את העיתונים ואת הארנק שלי. האצבעות שלהם תחובות מתחת לבתי השחי שלי כמו צבתות וזה כואב

אנחנו יורדים למטה, השוטר טופח על האוטובוס וזה משתלב בפקק. אנחנו עומדים על אם הדרך ומתבוננים בו מתרחק. השוטרים מלבישים אזיקים מבריקים על שני פרקי הידיים ועל שני פרקי הרגליים שלי ואני נע בכבדות אל עבר הניידת. הם פותחים את הדלת האחורית ומסמנים לי לעלות, אחר כך הם דוחפים אותי פנימה וסוגרים את הדלת בחבטה. חשוך בפנים ורק אור לבנוני בוקע מן החוץ בקרניים מסודרות

אני רואה את הגבות והצווארים של השוטרים כשהם מתיישבים במושבים הקדמיים. אחד מהם פונה בחצי סיבוב ואומר אל האפלה : "זה אוהב אתכם, זה אוהב ערבים", כמעט אפשר לשמוע יריקה בקול שלו

רק אז אני מבחין בדמויות הרבות שגודשות את התא המחניק הזה. כולם מחייכים אליי. בשיניים זאביות ומביטים בי בעיניים שרק הלובן שלהן נראה ומשקשקים באזיקים שלהם מאיפה אתה, ילד יפה? - אומר אחד מהם ומתקרב ומתיישב לצידו. היד שלו מונחת" על הברך שלי, ללא תנועה המבטא שלו ערבי

ביום שהנאצים חזרו

Bayom sheha-Nazim Khazru (The Day the Nazis Returned)

הניה יושבת על גדר האבן המסותתת שלפני הבית. רגל אחת, עטופה בתחבושות עבות וצהובות, פשוטה קדימה. היא מגרדת מעל התחבושות בהיסח הדעת, כאילו הגירוד הזה אינו שלה.

בגיל שלך לא מבינים עוד כלום" - היא אומרת לי ואני מהנהן. אבל זה לא מפריע לה. כמו הרגל, אני לא ממש מכאן. באיטיות כבדה היא חוזרת ומספרת לי ואני שב ומאזין כמו בפעם ראשונה.

הנאצים העלו את כולם בלהבות בבית הכנסת הישן מעץ. כל אחד יכול להיות נאצי והם יכולים לחזור מכל פינה, בכל זמן. אז היא עומדת ופניה אל שבילי העפר וגבה אל הבית שלה. שהתריסים שלו מוגפים.

ככה עמדה מדי יום שעות ארוכות, עד שהורידים שברגליה נדלקו והרופא שהוזעק אליה ציווה עליה לשכב במיטה אם היא לא רוצה נמק ברגליים הצבות שלה.

היא לא רצתה נמק. היא שכבה במיטה וחיכתה לשמוע בכל רגע את הדפיקות שלהם על הדלת שלה, שגם היא היתה מעץ ולפחות פעמיים ביום בערה בצבעים אדומים וצהובים. אלו היו דפיקות מיוחדות, חלולות וקשות, מהדהדות כמו מגפיים על משטח קשה.

היא כבר הסכינה לדפיקות האלה. היא ידעה שזו רק שאלה של זמן ושל מקום עד שהצבעים האלה יטפסו בחרך שבין הדלת למשקוף. כשהכל יהיה נכון להם - הם יחזרו.

לפעמים מצאה שהיא ממתינה להם בקוצר רוח של מי שמעונה. משאלה פרועה להצרף באותה האש. בכתה בכי של חוסר סבלנות ושל זעם. האמינה שאם היא תרצה מספיק חזק אין כוח בעולם שימנע מהם לבוא אליה. לפחות את זה הם חייבים לה - היא חשבה ודי היה במחשבה הזו להעלות חיוך על השפתיים השדופות שלה. מה שהצחיק אותה זה שאיזשהו נאצי חייב משהו לאיזשהו יהודי.

בתום שבוע לא יכלה יותר לשכב. צללים טיפסו על הקירות והיו כל מיני קולות של גיצים ושל בשר חרוך בדלת. היא היתה מוכרחה לפתוח ולנקות הכל. הריח כבר היה בלתי נסבל. היא ידעה שצריך לשלם מחיר בשביל להפטר מהם ואפילו יותר כדי למנוע מהם לחזור. אז היא קמה מהמיטה ונעמדה על הרגל שלה שהיתה מרושתת בכחול ובירוק של שיש. שפתה קומקום של מים על פתיליה. נטלה סחבה גדולה וטבלה אותה בנפט ונעמדה אל מול הדלת והמתינה.

בינתיים, כדי להעביר את הזמן אחורה, היא זכרה. היא זכרה באופן מאומץ, עם לשון בין השפתיים. זכרה לעומק והזכרון פעם ברקות שלה בפעילות סדורות שהביאו רווחה למוך שלה.

המים רתחו והיא שפכה אותם על הרגל שלה כדי להפחית את הכאב. כשהמים פגשו בעור הם קילפו אותו והוא נשר על הרצפה בגוון חלב ערפילי. היא יכלה לראות אותו מתכווץ עליה ונושר. היא יכלה לראות את החיים שלה נחשפים מתחתיו בפעילות סגולות ומאדימות. עד כדי כך היה לה חשוב לראות אותם כשהם חוזרים, לא להתפס שנית.

אף אחד לא בא באותו היום. גם לא הנאצים. היא סתם עמדה שם על רגל מעושנת, לופתת קומקום המהביל. היא חשבה על הצריחות של האנשים המתכווצים בתוך המדורה ועל הגיצים. זה היה חסר תכלית.

אז היום הזה נגמר בכעס גדול שאיתו הלכה לישון.

בבוקר הציתו את הדלת שלה בצבעים צהובים ואדומים. כשהם פגעו לה בעיניים, נהייתה לה מדורה בהן. הכל היה אדום ונטף על הקירות הפנימיים של העפעפיים שלה עד שהיא העדיפה לפקוח אותן ולהתבונן באור. אלפי האיכרים עמדו מסביב והריעו וזרקו פנימה קש וקלשונים.

אבל זה לא פטר אותה ממה שהיה עליה לעשות גם הבוקר הזה שבא עליה בליאות. היתה משוכנעת שהיא מתקרבת אל פתרון. הרגישה כוח חדש אל מול האש והזעקות שלהם והדם השחור שזלג והתנדף מכל הקירות של בית הכנסת, עץ מפוחם. היא ידעה שזה יפתיע אותם מאוד. הם לא מצפים לזה מיהודיה עם בעיות כאלה ברגליים. בכל זאת יכלה להפתיע אותם ולהתענג על המבטים שלהם כשהם יקרה. אסור להתרשל או להתפנק עכשיו. אם יחזרו, היה תלוי רק בה. ראתה בעיני רוחה את קירות בית הכנסת שואבים אליהם בחזרה את העשן, את הלהבות האש, את קרעי העור המפוחם, את שלוליות הדם. המשחירות, את חשרות הזבובים הירוקים והשמנים, את הצחנה.

היא קמה מהמיטה והיה קר. היא התעטפה בחלוק ישן שלבד שלו היתה תחושה של וילון מחוספס, ארוג. היא דשדשה על הרצפה העירומה והציצה מבעד לחלונות מתכת של תיבת הדואר. בדיוק מול התיבה שלה התפוצץ ורד בר באדום. האדמה ידעה. האדמה הרגישה בכוח החדש שניתן לה. רק האדמה היתה בקשר טוב עם הרגל המתקלפת וחשופת הורידים שלה.

מיהרה לסגור את הדלת ולהשען עליה בגבה. דימתה שהיא בסרט טלוויזיה. מחשבות כאלה הרגיעו אותה כי הן הוכיחו לה שיש משהו אחר, עולם שאין בו נאצים. עולם של טלוויזיה ושל גיבורים שנשענים בגבם על דלתות. עולם של שיזוף וקרם ידיים. אבל אז חשבה: למה הם נשענים בגבם על הדלתות שלהם, זה בגלל שהנאצים חוזרים והם יודעים את זה. אסור להם לומר את זה במפורש אז הם רומזים לנו. אבל הדלת תפרץ למרות כל הגבים השריריים האלה. הנאצים לא יחזרו בכוח כי בכוח הם כבר נכשלו. הפעם הם יחזרו באהבה. היטלר כשגילה את המיקרופון, עשה בו שימוש וכשגילה את הטלוויזיה, עשה בה שימוש וגם כשגילה את האולימפיאדה. אז מה ימנע ממנו לגלות את האהבה ולעשות בה שימוש? מה ימנע ממנו להתאהב ולאהוב ולצחוק בשיניים צחורות וסדורות בפרסומות

לנאצים? רק אנחנו יכולים למנוע את עצמנו מליפול במלכודת הזו. רק אנחנו יכולים שלא ללהוב בתגובה לשימוש הציני שהנאצים שיחזרו יעשו באהבה

רק מי שהיה שם, מול התבערה, יכול להבין את הדרכים המיסטריות שבהן חוזרים הנאצים.

כעת עמדה ובכתה בבדידות ובעליבות אל מול הקירות הבודדים והעלובים בדירה הבודדה והעלובה שלה. זה היה שלב ראשון. הוא יקנה לה כוח להלחם בהם. בינתיים זה היה פשוט בכי מתיש, מאלה שאדם בוכה אל עצמו. הרגל שלה המותכת גירדה לה והיא העבירה עליה כף רגל שנייה מגויידת משהו. היא הסתכלה בדאגה בשתייהן. היא קיוותה שהן תחזקנה מעמד ולא תבגודנה בה. היא קיוותה שהן לא תגרומנה לה לעשות משהו מטופש, להזעיק עזרה, להכנס מתחת לברז מים, לגלגל שמיכה לחה. בעיתון קראה ש.אסור לפקע את השלפוחיות וש.אסור להוריד את העור ואת הגלדים. גם לא היה זמן לזה.

היא דיידתה אל המטבח וסחבה בגרירה מיכל פלסטיק ומשפך בקצהו אל מרכז החדר. היא חשבה בזעזוע שהכוח הזה שיש לה הוא כוח שהיא גנבה מהם. ככה בדיוק הם גרו ג'ריקנים מלאים ושפכו אותם מסביב לבית הכנסת ביסודיות נאצית טיפוסית, עם קריאות עידוד ועצות למכביר. ייתכן אפילו שהתעורר ויכוח. בעיניהם היא לא היתה אדם אבל זה לא מנע ממנה להתנהג כמו קוף, כמו תוכי, על דרך החיקוי. זה לא מנע ממנה לשדוד מהם את האש שלהם כדי להביא אותה אל כל מי שעוד לא נשרפו בה. היא זכרה מספיק כדי לדעת שהם יכולים לנקר לה את הכבד שנים בלי לגמור אותה ושהיא אותם עושים את זה בעיניים כלות. גם את העיניים הם יכולים לקחת לה בסוף. לכן היה עליה למחר.

ביעילות שפכה בפניות כמויות מדודות של הנוזל הדליק. בקפדנות וביסודיות קירבה אל כל אחת מהפניות את הגפרורים שהיא הכינה מבעוד מועד. הלהבות היססו בהתחלה בכחול ורק כשהיו משוכנעות בנאציות שלה, בערו בגדול ובכתום. הן קיפצו סביבה והשחירו את הסיד הלבן של הקירות. ברגע שישחירו אותה, הנאצים כבר לא יוכלו לבוא. זה כמו שאם שורפים עיגול של דשא סביב הבית, האש לא יכולה להתקרב אליו. ככה הם יכלו לחזור: רק באמצעותה, בשכונה הזו, בכל אופן.

היא רצתה לחייך כי היא היתה בטוחה שהנאצים בכלל לא יאהבו את הרעיון הזה, שלא תהיה להם דרך להעניש אותה. אבל היא נזרה. למרות שידעה שעכשיו זה כבר בטוח לחלוטין להפנות אליהם את הגב - התיישבה על כסא מנצרים קלועים, פניה אל הדלת, מחכה.

כל מיני דברים נפלו מאחוריה. רק לפי הרעשים הבינה מה נפל. האש התפוקקה והתנפצה ולחשה כשנתקלה במשהו מעניין במיוחד, שהזכיר לה את העבר שלה, למשל, כשאיכלה תמונות של בית הכנסת הבווער. האש ידעה להעריך נוסטלגיה.

היא ידעה שהם יחזרו להעניש אותה על החוצפה שלה ועל כך שמצאה דרך החוצה, הרחק מהם. היא לא השלתה את עצמה: בכל זאת הם היו הנאצים והיא רק יהודיה אחת. היא לא חשבה שהיא עומדת לשנות את תוצאות המאבק. בסך הכל התכוונה למנוע מהם לחזור לרחוב הקטן הזה, לבית המשותף הזה, לדירה הבודדה הזו, אליה. ניתן היה לגמור את כל זה במשא ומתן ומבלי להזקק לאמצעים כל כך דראסטיים אבל היא לא שכחה שאלה נאצים ומה שהם עשו לכל אלה שאיתם כרתו הסכמים. אי אפשר היה להאמין להם. כך טיפסו הלהבות מאחוריה והגב שלה התחמם ובמצח שלה ניבעה זיעה והשיער השחור-אפור שלה נדבק לה לצוואר ובין השדיים שלה הלב הלם. היא חיכתה.

היא שמעה את הדפיקות שלהם על הדלת שלה מעץ. בדיוק כמו שדימתה שנים, הדפיקות האלה והדלת הזו והיא על כסא הנצרים, כבר הרגל שלה מעלה עשן וחם לה מאוד בעורף, בווער. ככה בדיוק, אפילו פרט אחד לא שונה. אבל היא רק חייכה חיוך גדול. היא ידעה שהזמן הוא לצידה. הפעם לא יהיה להם לאן לחזור. שירגישו קצת יהודים, זה מה שהיא חשבה על הדפיקות החלולות והקשות שלהם. שירגישו קצת איך זה להיות בחוץ כשהאש בפנים. שירגישו מה זה כשמסרבים לפתוח לך, אפילו כשאתה מתחנן ומאיים ובוכה ומבקש יפה ומאיים. זה שאתה נאצי לא מקנה לך זכויות יתר כשהאש בווערת. אולי להיפך. אולי להשרף בתוך בית כנסת זה פחות נורא מאשר לראות את זה. אולי הנאצים הם הקורבנות האמיתיים, חוזרים כל הזמן, כמו מחשבה טורדנית, כמו כפייה, אל האש הזו שהם הציטו. אבל היא לא תתרכך. היא לא תוותר להם. הם נאצים. זה גורל, צריך לשאת אותו. לא צריך לבכות כמו יהודים. לא לכל אחד יש בית כנסת להשרף בו.

"לכו מפה" - היא זעקה והאש חדרה אל תוך פיה וחרכה את לשונה - "לכו מפה"

"ואת היהודים הזהירה: " הנאצים חוזרים. הם חוזרים

אחר כך אפפה אותה האש והקולות שהיא עשתה וכל הפצפוצים ורחשים האלה, זה לא אפשר לה לשמוע את הדפיקות הנמשכות על הדלת. היא לא שמעה שום דבר חוץ מאשר את הצחוק הגדול שהלך וגאה בה, מבפנים והציף את כל המוח שלה בצבעים צהובים ואדומים.

כשהוציאו אותה משם, היתה הרגל שלה עיסה אדומה של בשר ושל עור מדלדל. סכו אותה במשחה צהובה בעלת ריח רע ועטפו אותה בתחבושות ושלחו אותה חזרה לביתה שהיה ליד ביתי

ביאה מעוכבת

Bia (Intercourse)

אני לא אבוא, החלטתי" - הקול שלו נשמע מטושטש, כאילו מבעד לגשם. אולי באמת יורד גשם, אפילו שלג. בטלוויזיה יורד מעטה לבן, בשפה זרה. אני מתבונן בשלטים שהכנתי לקראת בואו : אותיות שמנות מקווקוות, כמו שלימדה אותי אמא. "הבריאות מזיקה לעישון", כתבתי באחד מהם ובאחר : "התגלחת הבוקר". הדבקתי אותם בסרט שקוף על דלת העץ הדקה. פעמיים בא אליי ופעמיים חזר והשלטים נותרו מודבקים אז מה תעשה ?" - אני חושש שאולי ישמע כמה רווח לי"

אני עובר לגור בתל-אביב, עם גיא, יש לו דירה שכורה. השותף השלישי שלהם עוזב והם "הציעו לי להצטרף." - הוא מוסיף בבהילות : "זה 980 ש"ח בחודש

: הסכום תלוי בינינו, נובט בין רחששים וצרצורים אלקטרוניים

פגשתי שם נכה צה"ל" - שרון נלהב - "מכיר את כל הטריקים. הוא אמר שבעבודה" "נכונה אני יכול להוציא מהם 3000 ש"ח בחודש

מהם" זה משרד הבטחון. אח שלי הצעיר נכה צה"ל. הוא השתחרר בתום שלושה חודשים. הוא לא סיפר לי בדיוק מה קרה שם חוץ מאיזו סטירה מקרית, או מפקד שמשך לו בזקן. הזקן של שרון חשוב לו מאוד, גם שיער הראש. כשהוא חוצה מפתן של דלת, הוא מתכופף במאמץ כדי לא לגעת במשקוף

השתיקה כבדה עליו : "גיא הוא חבר טוב שלי, אל תדאג" - הוא אומר - "אני מתקשר אליך כדי לבקש שלא תכעס עליו. הוא לא מגיע לסקופיה בגללי. זה אני החלטתי שלא .לבוא, לא הוא

"אני לא כועס" - עניתי - "תמיד אמרתי לך שעדיף לך לעבור לת"א מאשר לבוא לכאן" החלטתי גם לקבל טיפול. הנכה מהדירה אמר לי שהצבא צריך לממן גם את זה. זה "נקרא תט"ר, או משהו כזה

על זה ודאי שאני שמח" - אני נענה לו בהתלהבות לא מעושה"

נהייתי להיות בסקופיה, אצלך" - הקול שלו נחלש מאוד, ייתכן שהשיחה תתנתק בקרוב

נהייתי לארח אותך" - אני עונה. מהחלון שלי אני רואה חתולה גדולה, שחורת בשר, מזנקת במעלה גזע עץ, נאחזת בו בטפריה בייאוש שקט. תמיד נפלה לארץ

"נהייתי לארח אותך"

בשדה התעופה עמדנו, חבורה קטנה בשחור-לבן, באולם שהיה, בעת ובעונה אחת, לכל המטרות : טיסות יוצאות ונכנסות ובידוק וקפטריה ושירותים. התבוננתי בדוכן העיתונים סתום התריסים ובשעון הדיגיטאלי באדום ובדלת הזכוכית שממנה אמור היה להגיח אחי שרון

(הטיסה קצת מתאחרת" - אמר טודה כדי לומר משהו (יש לו קול טובת מרגיע"

לידיה הציתה סיגריה בין שפתיים עצבניות וקיללה כשנכוותה בלהבת המצת

אני העברתי משקל מרגל לרגל, מודע למבטיהם של אנשים

כשראיתי אותו, לא הכרנו. ראש מגולח, זיפי, תווים ילדותיים שהתקשחו, גבוה, לבוש בחולצה ובמכנסיים שפעם היו שלי. לחצנו ידיים ברשמיות נרגשת ואני לקחתי את המזוודה שלו, כאילו אני מורגל בה. בדרך, במכונית הקטנה של טודה, דחוסים, התבדחנו בעברית בדיחות שחורות, ההומור שלנו, של המשפחה שלי. הצחוק שלו נשאר כשהיה : פרועת מדבק, כאילו הוא מאיים להתפרק

ירדנו מהמכונית מעט במורד הדרך ואני הראיתי לו חורש טבעי וגשר ומים שזרמו בתעלות גדושות רקבובית. "תוכל לבוא לכאן לצייר" - הצעתי לו - "יש כאן מי מעיין". שניתנים לשתייה וציפורים ובחורף שלג

הוא חייך בחושך ושאל : "בא לך ללכת קצת ?" - אבל סירבתי

בבית הראיתי לו חדר וספה (הנחתי שטיחונים וארונית קטנה). הוא גזר קטעי עיתונים שעסקו בספר סיפורים קצרים שפירסמתי, הוסיף "ביקורת" הומוריסטית משלו. שנינו היינו עניינים, סקרנו מסמכים, שאלתי שאלות, קיבלתי תשובות, הכנו תוכניות לעתיד הקצר שלו כגון. הבטחתי לעבור על כתב יד שהושיט לי. איחלתי לו לילה טוב, איחל בחזרה

שרון שרוע על ספה, ראשו כבוש בה, רגל אחת מדלדלת משפתה, גבו מופנה אלינו. הטלוויזיה ממלמלת ברקע

שב כמו בנ'אדם, זקוף" - אני מתרה בו. הוא מזדקק באריכות עוינת לכדי תנוחה" מדולדלת לא פחות

לא נעים לסובבים לראות אותך ככה" - אני אומר לו. הקול שלי קרחי"

איך ככה" - הוא מתגרה בי - "אני יושב איך שאני מרגיש. כולם חושבים שאני לא עושה" "כלום שעות, ימים ובעצם, אני כל הזמן חושב, חושב. אני עייף מזה

"כמו גווייה במעיל המצ'וקמק הזה ..."

למה מעיל מצ'וקמק ?" - הוא מתקומם, עלבון לאה בקול שלו - "זה המעיל היחיד" שיש לי. הוא מחמם. מה אני אעשה שאין לי מעיל אחר, מה ?" אני מסב פנים במבוכה "ומנסה להרגיע אותו : "זה מעיל יפה מאוד, שרון, באמת יפה

שרון מקרב פנים חתומות שפם אל המשקה השרוי בלהבות. האש מרצדת בין הזיפים שלו והוא נרתע בצחוק גדול. אחר כך, בתנועה החלטית, הוא צולל אל תוכה וגומע את

המשקה בלגימה גדולה רעשנית

לידיה מנציחה את המראה במצלמה שלה ואני מוחא כפיים

טוב לי פה" - אומר שרון - "יהיה קשה לי לעזוב. זה כמו פעם, אנשים שמרניים, לבושים" יפה, יש מוסר." - הוא מקנח את שפתיו במפית נייר אדומה ורכה

"לא כמו תל-אביב, הכל רקוב שם"

אל תשאל, כולם פה בהיסטריה" - הוא מדווח לי בטלפון - "פוחדים מסדאם ומטילי" האנתרקס שלו. מחלקים מסיכות, חיסונים

"לא יהיה כלום" - אני מנסה להרגיע אותו - "זה תרגיל של הממשלה בהסחת הדעת"

שרון פוחד מפיגועי טרור. נדמה לו שכולם רואים בו מחבל. טוען שכוחות הבטחון מרבים לעצור אותו. פעם גר אצלי ברמת-גן וחזר לקרית ים מפני שאוטובוס התפוצץ לא הרחק מביתנו

אני לא יכול יותר, זה קשה ויש לי פחד גבהים" - אומר שרון. הוא מתנשם בכבדות, עומד לצד סלע ופוכר ידיים במאמץ

גם אני לא יכול יותר" - אני אומר - "גם לי יש פחד גבהים. אולי תמשיכו אתם ואנחנו" נמתין לכם פה עד שתחזרו

לאט, לאט" - אומר טיחומיר, המבוגר מאינו בהרבה - "אין סיבה לרוץ. לא ממהרים" לשום מקום. אנחנו נלך לפניכם ואחריכם, ככה נגן עליכם מנפילה

שרון מביט בי ואני מביט בו

מה, גם לך יש פחד גבהים?" - הוא שואל"

שרון, עטוף במעיל חום דהה, חיקוי פרווה, רושם בכתב יד עכבישי על הלוח : "בנימין נתניהו"

עיניים בוהות בלוח ולשונות משתלחות אל זוויות פה במאמץ. כולם מעתיקים את האותיות המרובעות, את האותיות העגולות, את הזנבות המתנוססים פרא מעליהן. בנימין נתניהו. שרון נע בגמישות מפתיעה בין הלוח לתלמידים החדשים שלו. הוא נראה מאושר בדרך ההססנית השמורה למשהו שעתידי להסתיים, שודאי יגמר ברע. אני יושב בצד השולחן המוארך, מכורבל בחליפה, כפול סנטרים, מכובדות עסקית. כולם מגניבים אליי מבטים הופעתי בטלוויזיה לא מזמן. שרון נאבק בגיר, במעיל המציק, בלוח

"? פתאום הוא פונה אלי : שמואל, עוד משהו, ללמד אותם עוד משהו

"לא" - אני עונה - "עד כאן זה מעניין מאוד"

הוא מחייך, הפנים שלו מתקמטים. הוא מניח מידו את הגיר בשלווה, במקום במדוייק בשולי המשטח השחור

השיעור הסתיים" - הוא אומר ומקשיב בארשת חלומה לרשרוש המתגבר של הניירות" ולהמולה הרגילה של כסאות מוסטים ושיחות של הרגע האחרון

דודאים

Dudaim (The Passion Fruit)

ביום הולדתו הארבעים יצא ציטיאט מביתו, נעל בקפיצה את הדלת, כהרגלו, העיף מבט אחרון בשדה הדודאים הפורח שלו ושם פעמיו אל עבר תחנת האוטובוס היחידה. שם עמד, מעשן סיגריה אחרי סיגריה עד שהגיע האוטובוס המוביל לתחנה המרכזית בחיפה.

שלושה ימים ושלושה לילות נעדר ציטיאט מביתו. אף אחד לא חש בחסרונו. הדואר לא נערם על מפתן דלתו והטלפון לא צלצל. וביום הרביעי ירד ציטיאט מהאוטובוס ואיתו אשה זעירה, מצומקת ושחורה, שנשאה מזוודה אחת מתפוררת ובה בגדים צבעוניים וצעצועים לילד.

הם לא החליפו מילה עם הנוסעים או עם הנהג. בתחנה ירדו והחלו במסע רגלי ארוך אל ביתו של ציטיאט. כשהגיעו, נבלעו בפתח הבית הישן וסגרו את הדלת אחריהם. כך התחתן ציטיאט, בסתר, כפי שעשה כל דבר אחר בחייו.

אנחנו, שכניו, לא ידענו לספר דבר עליו או עליה. הוא הגיע משום מקום. הוא רכש בכסף שמקורו לא ברור בית מט ליפול ואליו צמודה חלקת אדמה קטנה ומזנחת. ציטיאט שיפץ את הבית במו ידיו. הוא צבע אותו בצבע לבן מבחוץ ומבפנים. הוא התקין בו תריסי גלילה. הוא החליף את הזגוגיות המאובקות והסדוקות בחלונות הבית. הוא עשה לו גדר גבוהה מעצים ועליהם גידל צמחים מטפסים, עד שהוא והבית נעלמו כליל מעינינו. זו היתה טירת המיסתורין שלנו בילדותנו. דרך המטפסים האלה ניסינו להציץ פנימה, אל ההרפתקה.

מדי פעם יצא ציטיאט אל העיר למכור את פרחי הדודאים שגידל ליצרני תרופות שונים ולרוכלים ולחנויות. כששב, הביא עימו חומרי בנין: מרצפות לשביל קטן שסלל מן הגדר החיה ועד לפתח הבית, טיח לתיקון סדקים, דברי חשמל. לא דיברנו איתו מטוב ועד רע והוא לא דיבר איתנו ולא נענה למבטינו הסקרניים. הלכנו אחריו בחבורה ממרחק בטוח, אני וחבריי. עד שהוריי הזהירו אותי מפניו. "הוא משוגע קצת" - הם אמרו בפנים מזרות. "אימים" - תתרחק ממנו, אף פעם אי אפשר לדעת.

כך חי לו ציטיאט שנים רבות בתוכנו. בתחילה עוד ניסו נשים זקנות לשדך לו מישהי. הזמינו אותו לנשפי ריקודים. אבל ציטיאט סירב, תמיד במנוד ראש ותמיד בחיוך שהאיר לפתע את פניו. שדכנים באו אליו, שלוחיהן של נערות זנוחות וכעורות מראה, שאפילו ציטיאט נראה להן על פני חיי בדידות בבתוליהן. אבל גם את פניהם השיב ציטיאט ריקם עד שהתייאשו וחדלו לבוא והותירו אותו בבדידותו, רווק המגדל פרחים במקום בנים. את חובותיו שלם תמיד בזמן. חיינו איתו והוא חי איתנו, כדרך שזנים שונים חיים בטבע. לכן מובן מדוע עוררה הזרה חרושת של שמועות ולשונות רעות. יש שאמרו שהיא אהובה שציטיאט זנח ושהיא בהריון ממנו.

כולנו התפלאנו מה מצא בה, בכמשונית הזו, שחורה אך לא נאוה, שבחר לשאת דווקא אותה לאשה. יש שהעלו סברה שאין הם נשואים כלל ועיקר וחיים בחטא. רבים, שבנותיהם נדחו על ידו אף מבלי שטרח לראותן - חשו מבוזים והרבו לדבר בגנותו אך החיים הקהו את העוקץ וענינים אחרים באו במקום הענין הזה וכולם הניחו לציטיאט ולזוגתו לחיות בדירתם המוגפת, מאחורי הגדר הסבוכה. עד שציטיאט עצמו החל להשתנות.

בתחילה, החל מתהדר בלבושו. לא עוד סרבלי עבודה דהויים וחתומים באדמה קרושה ובמיץ דודאים. עכשיו הסתובב ברחובות המעטים שלנו בחולצות פרחוניות קלילות ובמכנסים מבריקים ובנעלי עור שחרקו עם כל צעד שעשה. הוא הרבה לקנות פרחים ומיני מתיקה. הוא לא הניח לבעלי החנויות לארוז מה שקנה ולא נתן להם לסדר את הפרחים. היה אורז הכל במו ידיו ומסדר את הפרחים בקפיצה גדולה. כשסיים, סקר בגאווה את מעשי ידיו ושילם בקופה.

באחד הימים נסע שוב לחיפה וחזר עם חבילות: טלוויזיה ורדיו עם רמקולים גדולים. מאז ועד השעות הקטנות בכל לילה, נשמעו מביתו של ציטיאט צלילי מוסיקה, חודרים את גדר השיחים העבה. אורות נגהו בבית והטילו את נוגהם על השדות שלו ועל שדותיהם של אחרים. הם שרו יחד, היא והוא והיה לה קול פעמוני ולו היה קול באס עם תהודה. לפעמים היה הבית חשוך כולו ורק המוסיקה עלתה ממנו. לפעמים דלק רק אור בודד וחיוורין בחדר השינה של השניים.

כשהיא יצאה את פתח ביתם, היא היתה אותה אשה כנועה ושברירית, שדופה ופחמית, שהגיעה באוטובוס באותו בוקר ראשון. פניה היו כבושות באדמה ועיניה היו כבויות. היא מיהרה לבצע את קניותיה, משלמת, בלי אומר, במזומנים וכמעט נמלטת מן החנויות. לא היתה זו ביישנות. להיפך, היתה בה גאווה מרדנית, כאילו לא יאה לה לדבר עם אנשים, ודאי לא עם אנשים כאלה. גופה היה כפוף אך קשוח וצווארה הזדקק קדימה במאמץ של לא לראות ולא להיראות.

באחד הבקרים קם ציטיאט ועקר במו ידיו את כל שיחי המטפסים שהסתירו את העולם ממנו והסתירו אותו מן העולם. היא עמדה לידו כל אותה העת, מנפיקה לו קריאות קטנות של עידוד ואהבה והוא - כוחו גבר עם כל קריאה כזו. במו ידיו עקר שתילים ואדמה, ניפץ את הגדר אשר בנה בעמל רב. כשסיים, חיבקה אותו, מגיעה בקושי אל מתניו. לפני שנכנסו, הביטה לאחור בנצחון קטן, כאילו קיוותה שכולנו רואים את הוכחת בעלותה עליו. ציטיאט חיך באושר.

עכשיו יכולנו לראות את פנים הבית. הם לא טרחו להסתיר אותו בוילונות, כאילו רצו להפגין את אושרם החדש. הם התחבקו והתנשקו, זוג צלליות יונים מבעד לחלון. אפילו אהבה עשו כך, בגלוי. היא הרבתה בבוקר לנקות את ביתה והוא עבד בשדה הדודאים. בלילה שמו מוסיקה והתעלסו והרבו לשתות יין הזמן עבר והיא הרתה. את העובר נשאה כמו עיטור, או את כבוד, כמו הוכחה ניצחת.

היא נהגה ליטול את ידיו של ציטיאט ולהעבירן במעגלים על בטנה החלקה, המתוחה. הוא נהג לכרוע לרגליה ולהצמיד אוזניו השעירות, המגודלות, אל הפלא הצומח בבטנה. היא שמה אז יד, שקופה ודקיקה, על ראשו ופרעה את שערותיו המאפירות. באותן שניות, היה ציטיאט עוצם את עיניו ונראה כמי שמוכן למות מאושר. הלמות הלב המשולשת - שלו, של אשתו ושל זרעו - הפכה למוסיקה והוא הסתלסל איתה, מעלה מעלה

יום אחד תכפו עליה צירים וציטיאט נסע איתה במונית ונלווה אליה לבית החולים ושב משם איתה ועם תינוק שחור, שדוף, קמוט ובעל ידיים ענקיות, שלא תאמו כלל את מידותיו. ציטיאט ירד מן המונית שהחזירה אותם, פתח את דלתה האחורית וערסל את רעייתו בזרועותיו עד אל הפתח. שם הניחה ברכות על המפתן, גבה נשען אל קורת תמיכה. אחר כך שב אל המונית, שילם לנהג את שכרו והוציא ממנה מין סל מוזר ובו, מכורבל בשמיכות מצמר, שכב לו הנולד. אז שב אל אשתו והניח בידיה את התינוק והם שניהם התבוננו בו שעה ארוכה מאוד. רק משב קליל של רוח הזכיר להם שהם בחוץ והם זזו ממקומם במאמץ ונכנסו הביתה

כעבור ימים מספר, סבב ציטיאט בין כולנו, שכניו ומכריו ובעלי החנויות וספקיו וקנייניו וחילק לנו מעטפות מוארכות ובהן הזמנה לטקס ברית המילה של בנו. היום צוין בהזמנה והשעה וגם כתובתו של ציטיאט, "נא לא להביא מתנות" "אתם ברוכים בבואכם" והרבה מילים חמות לכפר, אולי, על שנים של אלם

אל ציטיאט נלוותה אשתו, שחורה-חיוורת-צהובה, כחוושה מתמיד ועיניה עייפות. היא לחצה את ידיהם של כל המוזמנים ומלמלה מילים של הזמנה. ציטיאט עצמו דיבר איתנו וביקש מאיתנו לבוא וכולנו אמרנו שנבוא, בודאי, איזו שאלה. הוספנו להביע ענין של סתם ולשאול מה משקלו של היילוד ובריאותו והאם הוא יונק ומה האם אוכלת ואיך היא מרגישה. ציטיאט ענה על כל השאלות באריכות רוח, במקום אשתו וכך נפרדו שניהם מכל אחד בתקיעת כף שהבטיחה נוכחות במסיבה היחידה שציטיאט ארגן אי פעם

מבעוד יום, סידר ציטיאט, בעמל רב, שולחנות מחוברים בחצרו. עליהם פרש מפות רקומות ולבנות שהזמן הטיל בהן כתמים צהובים. על המפות סידר כוסות ומפיות וסכו"מים ומחזיקי מפיות ובקבוקים מלאים של יין, פתוחים כולם וחטיפים רבים ומיני בשרים ומתיקה. כשסיים בנה סוכה שלמה מערימת קרשים וחיפה אותה ביריעות פלסטיק של חממות ששחב על גב כפוף מן השדה

לבסוף היה הכל מוכן. הוא התבונן במעשי ידיו במבט אחרון של עונג ונכנס הביתה להתקלח ולהתכונן. כל הזמן הזה, לא יצאה אשתו מן הבית ולא סייעה לו

הרבה לפני השעה היעודה, יצא ציטיאט מביתו, לבוש כחתן בחליפתו ונעמד אל הגדר הנמוכה, החדשה, אשר הקים, ליד השער, שמח לקבל את פני אורחיו. כשהגיעה השעה היעודה החל מתבונן בתמהון על סביבותיו. כשחלפה השעה היעודה חזר אל הבית לבדוק את ההזמנות ולשוחח בקולות מהוסים עם אשתו. התינוק בכה מעט והשתתק, שד אימו בפיו

בהזמנות היתה השעה שעה והכתובת כתובת והיום זה היום. הוא יצא, איפא, שוב אל הגדר וחצה אותה אל הרחוב והביט ימינה ושמאלה. אחר כך החל צועד בצעד מזורז ונעלם מן העין

כעבור שעות רבות חזר, כולו מאובק, בגדיו ממורטטים, נתיבים שחורים של פיח ודמעות חורשים את פניו. בלי אומר ארזו הוא ואשתו את דבריהם המעטים, שמו את היילוד המצווח בסלסלתו. אחר כך יצאו מן הבית ונעלו את הדלת בקפידה, כהרגלם. אחר כך באו אל תחנת האוטובוס ונסעו בו ולא אמרו מילה לאיש

הבית נותר שומם וסגור. עשבים שוטים פשטו בשדה הדודאים וצמחים מטפסים פשו בקירות הבית ובחדריו, גם פנימה. קורותיו של הבית מכו והתמוטטו ברקבונם. קורים של עכביש ארזו את המכשירים החשמליים באריזה של לובן מאפיר. בקושי עמד הבית בעליבותו

עד שיום אחד שב ציטיאט באוטובוס, לבד. דלת האוטובוס נפערה בתחנה וממנה נפלט הוא אל הרחוב המאובק, המחוצץ. הביט מעט בשמש, מסנוור. אחר כך הכתיף שני סלי קניות גדולים, קשורים בחבל ושם פעמיו אל ביתו. בבטחון שם פעמיו, כאילו לא נטש מעולם. רגעים ארוכים עמד והביט בעזובה, בשדה הבור, בבית. הוא לא אמר מילה ופניו נותרו כשהיו

אחר כך שלה מכיס חליפתו מפתח משופשף והחדיר אותו בעדינות אל תוך מנעול הבית. לאחר שכנועים רבים סב המפתח ופתח את הדלת בפני ציטיאט. הוא נכנס פנימה ואת הדלת סגר אחריו

כשיצא, היה לבוש סרבל עבודה דהוי, מוכתם באדמה. הוא החל מנכש ביסודיות את העשבים השוטים. כשסיים, אכל מעט והחל חופר באדמה יסודות לגדר מטפסים. בעקביות חפר, בכוח. לכל חור שגמר שפך בטון שערבב בצד בקערה. כך, יום יום, חפר, עדר, ניקה, סייד, שיפץ, צבע, ביטן, סלל, גדע, גזם. יום יום ולעתים בלילה. גו מיוזע, כתמים כהים בסרבולו, שער אפור בשמש זרועות גדולות חובטות במסמרות ברזל, לשות עוגות של מלט אפרורי, דשות באדמה

איש לא שאל אותו דבר והוא לא דיבר עם איש. הוא התעלם מכל המבטים ונאלם בפני הסקרנות של בעלי החנויות. הוא רק שילם להם את חובו במזומנים. הוא היה עובר ושב, חולף, צל אדם. תמיד כשפגשנו בו, היו סלי קניות גדושים בזרועותיו

רק בחלוף השבועות גדלה גדר המטפסים החדשה. היא התעבתה והצמחים הסתלסלו סביב לקורות הארוכות, הנטועות באדמה. כך גדלה הגדר סביב ביתו הנקי של ציטיאט, סביב הקורות, מעלה מעלה, עד ששוב נסתר ביתו מעין רואה, עד שהיה כלא היה

אליצור שוטף מבחנות

Elitzur Shotef Mavkhenot (Elitsur Cleanses Vials)

אליצור שוטף מבחנות והידיים העכבישיות שלו לופתות אותן בעדינות ומרימות אותן אל האור העכרורי הבוקע אל חדרו. קשה לקרוא לאור אור ולחדרו חדר. אליצור חופר בשכבות האבק שעל חלונו, מין צוהר שנדבק בחלודה אל משקופיו. אליצור נע באי נוחות, נמנע מלהתנגש בקירות ובמחזיקי המבחנות המתכתיים. זה הקיטון שבו הוא מבלה את כל ימיו.

הוא אינו מביט בי, אליצור. יש לו עיניים גדולות ושחורות, בולטות מעט מחוריהן ויש לו גבות שמתפרעות לכל הכיוונים. הראש שלו ענק ביחס לגופו ורעמת שיער בנוסח "אפרו" עוד מגדילה את הרושם של העדר פרופורציה.

אני רוצה לעשות לך פסיכואנליזה" - הוא אומר לפתע, לא חדל לרגע ממלאכתו - "למדתי איך עושים את זה ואני קורא המון על הנושא, כך שאני מאמין שיש לי מושג טוב". "על הטיפול ואני רוצה לנסות את זה על כמה נבחרים

כשהוא מחייך, מפלחים את פרצופו המזוות ערוצים חומים ומתנפצים אל רקותיו.

הוא מסדר את המבחנות הרותחות אך היבשות במין מתקן גדוש חורים.

אני כותב עכשיו ספר על האבולוציה ועל חץ הזמן ופיסיקה קוואנטית, מנסה לאחד כל" מיני דברים" - הוא שח לפי תומו

אני רוצה לשאול אותו למה הוא גר אצל הוריו ולמה אין לו חברה, אבל אליצור אומר שזה לא מעניין אותו וכשהוא אומר את זה יש עצב גדול, שחור בשתי העיניים שלו.

בסדר, הוא לא מלך יופי. הוא צנום, היחסים המתמטיים של גופו אינם הלניים, הוא מכוער. אבל אליצור הוא האיש הכי חריף שאני מכיר וכשהוא אומר דבר חכם, מוארות כל הפנים שלו באור שהופך אותו ליפה. כאילו ניצת בו משהו ומשתקף מבעד לפרגמנט שהוא עורו. יש לו מוח שמתביית על מהפכות. אז בזה אי אפשר להתאהב? זה חייב להיות שרירים?

בעצם, את השאלות האלה אני שואל לגביי. אני תוהה ביני לביני אם גם אני אוהב חוכמה עד כדי שטיפה של מבחנות מצחינות מניסויים בכימיה ובביוכימיה. אני מתבונן בגב הכפוף שלו ואני תמה אם לא יישבר. כי אז יש תקווה, אז עוד נותרו כאלה שמוכנים, בכל מחיר, לאבד עצמם לדעת, לנשום את האוויר המעופש הזה

"אני מגשש. אני אומר: "אין לך ספקות אף פעם

אליצור מביט בי בחיך. הוא גדול ממני בכמה שנים. זה נותן לו תחושה של אח גדול והוא : ממילא אוהב להדריך וללמד. כל אדם זקוק לדקות העליונות שלו. אז הוא עונה לי

: "אין" ומתכופף ביתר הדגשה אל הכיור וממרק אותו בברזילית. אחר כך מזדקף

תראה" - בקולו הסבלני והמטיף - "אני עושה את העבודה הזו, שאני מאוד שונא, כמה שעות ביום. אבל זה מקנה לי גישה בלתי מוגבלת לספרייה. זה מאפשר לי לשוחח עם הפרופסורים ועם הדוקטורנטים. אני מעודכן מהם בחידושים האחרונים שבאחרונים

בינתיים, בבית, אני רושם כל יום כמה דפים. אני יודע שכשאיסיים לכתוב, זו תהיה מהפכה ומה המחיר של מהפכה? שווה שנים של מבחנות ושל בדידות מוחלטת או לא? אני מניח שזה קשור בטבעך. אם אתה מהפכן מטבעך אין תשובה לשאלה הזו, פשוט מפני שהיא אינה עולה. אם אינך מהפכן - אין תשובה לשאלה הזו, מפני שאין סיבה לשאול אותה. רק "מהפכנים מתבזים בעבודות כאלה, זה חלק מתנאי המשרה

הוא מגחך. הוא מחבב אותי ואת התלבטויותי. אולי זה מזכיר לו את עצמו בימים קודמים - אבל קשה לי להאמין בכך. אליצור נראה לי כמו אחד שנולד עם הידיעה איזה ספר הוא רוצה לכתוב וינק את תוכן העיניים שלו משדי אימו. לא איש כזה יסבול ספקות. אולי זה נותן לו אפשרות לסייע ולהרגיש מועיל. אני יודע. אני מעוניין הרבה פחות מאליצור בנייתו המניעים של בני אדם. אני מתעניין מאוד בשאלות כיצד הם יכולים לסייע לי או להזיק לי

אליצור בוחן בסיפוק את העבודה הגמורה ומחווה לי בידו החוצה. הוא מכבה את האור. בתנועה חדה המסתיימת במנעול הדלת ובקרקוש של צרור המפתחות שלו פעם אחת

במסדרון חשוך ואנחנו נתקלים זה בזה בנסינונו המגושם לצאת. לבסוף הוא מניח לי להקדימו ואנו מגיעים אל אולם כניסה גדול, בעל חלונות ענקיים הנפנים לגן ומסתיימים רק ברצפה. יש שם כורסאות מרופדות והוא יושב ורומז לי בידו לשבת

כמה שאלות של נימוסין והשיחה גוועת. במבוכה הוא אומר שהוא חייב לחזור הביתה, הוא באמצע חיבורו של פרק חשוב בספר אחר שלו על פסיכואנליזה. אני מציע ללוות אותו והוא מסכים. אנחנו הולכים ברחובות הישרים של עיר מעטירה. פניו כבושות בכביש והוא הולך במהירות, כדרך שהולכים מי שפחדים, כל האנושות נושה באליצור. הוא חב לה חוב של מהפכנות, אני חושב ולבי נחמץ. הוא יראה להם, כך הוא אומר ודאי בתוכו. אבל מי "הם" ומדוע שירצו לראות את מה שלא ראו עד הנה? מדוע שישנו אורחותיהם כשיארוז? את המהפכה שלו בין שתי כריכות קרטון

אני אומר לו באלם: אליצור, אינם רוצים אותך ולא את מה שאתה מקריב להם, כל השנים שלך, שאתה צעיר קבור בין האדמים הצורבים של החומרים הכימיים האלה. אבל? איני אומר דבר. מה יש לו לאליצור בעולמו מלבד לחלום

אנחנו חוצים את הרחוב בלי להתבונן ימין ושמאל ומכונית עוצרת בחריקת בלמים, צמיגיה מעלים עשן. אליצור אף אינו מביט בה. באדישות הוא ממשיך במסלולו ואני אחריו. אני שואל: האם לא אכפת לו מחייו? למשל, האם היה שמח אם המכונית היתה ממשיכה ודורסת אותו? האם זה היה נותן לו את הצדקה שהוא מחפש הרבה שנים בקיטון הגיהנומי ההוא? תמיד ישנו פירוש אחר. למשל: אולי הוא סתם מרוכז באיזו בעיה שפתרונה נמצא על קצה אונתו השמאלית, מה שמנע ממנו להבחין במכונית או בי או

בעולם.

זה בהחלט הסבר אפשרי, אם כי פוגע במקצת

אליצור שואל : "החלטת כבר ?" ובהתחלה איני זוכר למה הוא מתכוון. הוא מזכיר לי :
"ביחס לפסיכואנליזה

אני אומר לו שאינני מאמין בזה ואיני חושב להסכים. חוץ מזה, נראה לי שבטיפול בנפש
צריכים לעסוק רק מומחים והאם אין כאן סכנה, הוא צריך לחשוב גם על עצמו
אליצור מהנהן בעגמומיות

חשבתי שלא תסכים - הוא אומר - "יש כמה שאני כבר מטפל בהם, אבל אתה עניינת"
אותי יותר מכולם. אתה לא נכנע לסמכות וטיפול הוא מצב כזה. יש מטפל שהוא עליון
"עליך ולו מבחינת הידע שלו. לזה לא תסכים לעולם

פתאום הוא פונה אליי, אוחז אותי בשתי כתפיי ומביט לי עמוק לתוך העיניים. אני רואה
: אש קרה שם ונחישות

אני אהיה גדול" - הוא לוחש - "וגם אתה יכול להיות כזה. אז אל תבזבז את עצמך. אל"
"תתפזר, לך ללמוד. אני ואתה - אנחנו מאותו החומר. אני מזהיר אותך

נדהם מתגובתו, הוא מרפה ממני וממהר לפתע אל שער בית הוריו. שם הוא עומד, מסב
לרגע את פניו, מראה לי באצבע ארוכה ורזה על תחנת האוטובוס

זה האוטובוס שלך לתל-אביב" - הוא צועק, מנסה להתגבר על רעש התנועה -
"להתראות" והוא נעלם בתוך הבית וסוגר אחריו יציקה של עלעלי ברזל

אני עומד מיותרם בלב העיר הזו, הלא גדולה, אמנם. מסביבי מצווחים כלי רכב במידות
שונות, צופרים ונעלמים. ראשי סחרחר, גדוש במבחנות רותחות ובאזהרות. אני יודע
שאליצור שוחר את טובתי

אני הולך לעבר התחנה ומתיישב על פס העץ המשמש בה כספסל. אני ממתין
לאוטובוס. אפילו לא הספקתי לומר שלום. בעוד ימים ספורים אני ממריא לארץ אחרת,
לעולם חדש, לעתיד של כסף. אני חושב על אליצור בחדר הקטן ההוא ועל עיניו כשסיפר
לי על הספרים שהוא כותב. אני נזכר בנימת דבריו כשהזהיר אותי

אחר כך אני עוצם עיניים ומתמכר לשמש האביב. עוד זמן קצר יגיע אוטובוס וייקח אותי
מפה.

גלים קצרים

Galim Ktsarim (Short Waves)

ישבתי בכורסת העור המרוטה שלנו ובכיתי כמו ילד, גרוע מילד. דמעות, נזלת, ליחה, רצף שהופסק רק בשיעולים צרודים. היפחות נגמרו, אבל כל היתר נמשך, כל הנוזלים שהציפו אותי ואת המסעד. הכורסא היתה רהיט שניתן לנו כתחליף, "באופן זמני", עד שנקבל את ריהוט הסלון היקר, שרכשנו. החנות פשטה את הרגל ומכל הכסף שהיה לנו נותרו רק ספה ושתי כורסאות בצבע חול מלוכלך, על מדבר של מרצפות. אפילו שטיח לא היה שם, או פינת אכילה. בחדר השינה היה מזרן גדול שקיבלנו על חשבון המיטה. סיגל נהגה לפתוח את דלת הכניסה ולצעוק: "שלום! נווה מדבר שלי", או "פטה מורגנה" וככה ידעתי מה המצב רוח שלה. בזמן האחרון, הפסיקה אפילו את זה, לא דיברנו. היא הסתגרה בשימון שלה - חדר ריק מאחורי דלת עץ חומה שנפרקה מצריחה בכל פעם שפתחנו או שסגרנו אותה. היתה שלוחת טלפון שם ואני שמעתי אותה מנמיכה קול, מחייגת בקדחתנות, צוחקת לעיתים

בכיתי מפני שסיגל השמיעה לי ברדיו את כל השירים שלימדה אותי לאהוב. האמת: לא אהבתי מוסיקה לפני שהיכרתי אותה. רק אמרתי שאני אוהב מוסיקה קלאסית כי זה נשמע אשכנזי והעמיד אותי מדרגה אחת מעל כולם. סיגל השמיעה לי והקריאה לי ואיתה שתי את הבירה הראשונה שלי ושיחקתי שש-בש. כל זה היה בלונדון, הרבה לפני שעזבה הכל וחזרה לארץ

רדפתי אחריה, כמובן. הבית בלונדון היה גדול מדי בלעדיה. הדירה ששכרנו ברמת-גן היתה חדשה וריקה ונשארה כזו. סיגל הביאה את החתול שלה בכלוב נשיאה מסוגר ודאגה להתקין תריס ונציאני שהפריד בין חדר המגורים למטבח. אחר כך שבתה ושקעה אל השתיקות הארוכות ואל השינה העצובה, הממושכת שלה

סיגל אמרה שהיא רוצה לשרת בצבא, בגלי צה"ל. היה לה חוש מוסיקלי, היא הבינה במוסיקה, היתה לה ספרייה גדולה של תקליטים. כל זה היה נכון ואני הפכתי עולמות. וכתבתי מכתבים ובסוף קיבלו אותה לצבא למרות הסכרת שאכלה בה בכל פה

לפני שהתקבלה, ראיין אותה יואב, שדרן פופולרי, מנחה של תוכנית מוסיקה, אורים ותומים של המקצוע. הם נמשכו זה לזה: אשתו עזבה אותו, היא נותרה איתי, שניהם היו מדוכאים. היא החלה להיעלם לשעות שהלכו והתארכו עד שהפכו ללילות שלמים

תמיד המתנתי לה בחלון הענק שנקרע אל הרחוב בסלון שלנו. במרפסת הדו-ממדית הזו עמדתי, רכון אל המעקה באלכסון בגלל שורות התקליטים שנקוו על הרצפה. הבטתי בעמוד המודעות העגול, בהילות הפנסים, באנשים ששבו אל בתים חמים וחיכיתי לה

המכונית ששכרתי עבורה טרטרה ונתנה לי אתראה מוקדמת. דילגתי למטה על פני מדרגות מיותרות ועמדתי על המדרכה. סיגל החנתה את המכונית בקלות, מחליקה, בולמת באחת, שקטה וקרירה

מה אתה עושה פה? " ואז: "הייתי אצל יואב, נסחפנו, דיברנו. הוא כל כך אוהב את" האשה השמנה שלו, כואבים לו הגירושין האלה. אני חושבת שהוא נמשך אליי. הוא אמר שאין כמו הידע שלי במוסיקה." - ואני נשרך אחריה, מתאמץ להדביק, מתנשם, הבושם שלה בא בי, מעורב (פאראנויה) בזיעה גברית שמנה "אכלת משהו?"

על השולחן גבינות, נקניקים, לחם פרוס מרגרינה. היא ערכה משתה פרטי על הצלחת שלה והתבוננה בריקנות שמולי בחוסר נחת "תאכל משהו, נראה שלא אכלת כל היום"

נכון. לסיגל יש אינטואיציות. הכנסתי משהו תפל, דחוס בין שני דברים חסרי טעם, לפה. לעסתי בתנועות מוכניות, בלעתי, הגרירת כמו מעלית

: בעיניים מושפלות, לא אופייני, סיגל אמרה לי

"מחר יום שישי ויואב הזמין אותי לאולפן להכין תוכנית. אני רוצה שתקשיב לזה"

משכתי בכתפיים. גם בלי שתבקש הייתי מקשיב, לשמוע את הקול שלה, את הצחוק המדרדר, לדמות את האצבעות שלה מחליפות תקליטים, בדקדקנות, במיומנות, על המקול

"גלך לישון" - נזפה - "איבדתי את התיאבון עם כל הפרצופים שלך"

במיטה עירום לבן, רופס (שלי) מול עירום לבן, רופס (שלה). הגב שלה מופנה אליי, התחת שלה, צל של חריץ, קימור כף רגל. נגעתי בה והיא נרתעה בלי מילים. ועם מילים: "אתה יודע שאני לא יכולה". ידעתי ובכל זאת נגעתי

בכיתי כי השירים היו נכונים כל כך, כמו פתק בכתב היד המעוגל שלה. שירים שאמרו שאין סיכוי ושלרצות זה לא מספיק וקלישאות שהתגשמו בינינו. ככל שתכפה המוסיקה, (הטלטלת, כבשתי פנים בכפות ידיים רטובות, געיתי, חבטתי בעור (הכורסא

אותו לילה לא חזרה ואני, על המזרון הענק, נישא על גלים קצרים של כאב

למחרת בבוקר, בעיגולים שחורים גסים מתחת לעיניה, בעור צפוד, בשיער סתור, אמרה "לי סיגל: "הוא אמר לי שאנחנו רק חברים לעבודה, שאין מקום בינינו ליותר מזה "טוב שלא לפחות מזה"

אני שונאת אותך" - הקול של סיגל היה מדעי, בלחץ מווסת. לא הופתעתי כשהכתיפיים" שלה רטטו והיא נסדקה, שופכת קפה ודמעות על כיסוי המיטה החדש שלנו

"אני פה" - הוספתי - "תמיד אני פה"

: סיגל נשפה בי באף מלא והשפתיים שלה נסגרו בעיגול, כולאות בוז

"אתה לא שווה. זה לא זה איתך. אני צריכה גבר"

ניסיתי להבין. בטח הפנים שלי השתנו, רכנתי קדימה, הנחתי כף יד חמה

אני אוהבת אותך" - לעלעה סיגל, נזהרת שלא לטבוע בגלים שפרצו ממנה, תכופים" ומלוחים - "אבל כמו אח, לא כמו גבר

לגמתי מהקפה והיא הביטה בי בתיעוב

אני לא יכולה יותר" - אמרה. היא זינקה מהמיטה, התלבשה, לא צחצחה שיניים, בלי להתרחץ, יצאה וטרקה את הדלת אחריה

לא העזתי לזוז. חשבתי שאם אזוז, משהו נורא יקרה, סיגל לא תחזור, או שיקרה לה משהו, או שיקרה לי משהו. הלכתי בין חדרי הבית בשקט, פה ושם עלעלתי בספר, אבל לא הפעלתי שום מכשיר חשמלי, אפילו לא מזגן. אני לא זוכר מה אכלתי, אני לא מאמין שאכלתי

בערב סיגל חזרה ומצאה אותי לבוש באותם הבגדים. היא הביאה איתה ארגזי קרטון חומים וחוטי קשירה לבנים. היא הטילה את כל הדברים שלה לתוך האריזות בלי סדר וקשרה אותם בקשרים שהידקה, לשון בין השפתיים, במאמץ

כשהחלה לקחת התקליטים לא הסכמתי. ישבנו על הרצפה הקרה, בין ערימות, בין אריזות והתווכחנו (זה כן, זה לא, זה שלי - מה כבר תעשה בזה, אתה אוהב מוסיקה פחות ממני). כשסיימנו, היא שמה את החתול שלה בכלוב ועטפה אותו בזהירות בכיסוי קטיפתי משונץ

גיל יבוא מחר לקחת הכל" - אמרה בפשטות, הרימה את החתול בכלוב וסגרה את הדלת מאחוריה באיטיות

הערמתי את הארגזים זה על גבי זה בזהירות והקפתי את הזירה בחוט הקשירה הלבן. כמו קווי מתאר של גווייה נח החוט וככל שירדה החשיכה, התעצמו הארגזים והתמזגו. אמרתי לעצמי שהחוט ודאי יגן עליי

הסטתי את המתג ואור עמום, צהוב, הציף את החדר שבו קברתי, שכבה על גבי שכבה, את הספרים שלי. התיישבתי על הרצפה, גבי אליהם, רגליי פרושות בארכנוט קדימה בעט מגומגם רשמתי על נייר משובץ (מתחת לרשימת קניות דהויה בכתב היד של סיגל) :
"ניתוח היחסים והשערות לגבי הסיבה להתפרקותם

העתיד של מדלן

Ha'atid shel Madlen (Madeleine's Future)

מדלן שיכנה אותנו בחדר זעיר, קיטון, בקצה מסדרון. הכל מטופח, מסודר, רק המידות ננסיות. בית הבובות של מדלן, בית המלון הזה. השכם בבוקר היא קמה ומכינה ארוחת בוקר בסיסית במטבחון שבקומת הקרקע. ריחות של קודלי חזיר וביצים מטוגנות מציפים את המבנה ובשולחן הקבלה מתחלפים העובדים, מתקילים ברכות רמות זה בזה. מדלן מאזינה לדו"ח של המשמרת היוצאת בפנים חמורים ובאותו כובד ראש מורה מה שמורה לזו הנכנסת. בכל רגע היא נראית כאילו אך סיימה להתאפר, לחפוף שיער, להתלבש. המיניות שלה מרוסנת בחליפת עסקים והאודם שלה מרומז בחיזורונו אלי מצמץ אל השמש ואחר כך הניח זרוע על שתי עיניו. רק הגבות העבותות והשחורות שלו הציצו.

צריך להמציא חוק" - אמר, לא במיוחד אליי - "שאנשים יקומו לעבודה רק בלילה".
"ויישנו ביום, שהיום יהיה לילה והלילה יהיה יום

כל בוקר אותו המשפט. אבל נימת המסכנות לא חדלה להצחיק אותי והצחוק שלי הדביק את אלי וגם הוא צחק. התפלשנו בין הסדינים, טופחים באגרופים קמוצים - שלו גדול בהרבה משלי - על הכרים ובסוף אלי קם להתקלח ולהתגלח בעירום :
אני כבר לא נבוכ. ישבתי על שפת האמבט המיניאטורי ואמרתי לו "נשארנו בלי גרוש".

כן, אני יודע" - נאנח אלי וחבט במגלח שלו בקצה הכיור. קצף משוער ניתן לכל עבר. אלי ניקה את המראה בגב ידו ואחז את חוטמו בין שתי אצבעות. הוא דחק בו כלפי מעלה והעביר את הסכין על הכתמים הכחולים כהים שהזקן והשפם המנביטים שלו יצרו. יש לי משחק ששבש הערב עם איזה פראייר אחד שתפסתי, מאירן. הוא היה שר :
העבודה, החקלאות, משהו כזה ... - הוא קילל בחרישיות כשהמגלח ננעץ בגבעת הסנטר שלו.

מה עוד ?" - שאלתי באגביות. הכרתי את אלי היטב, הוא היה רגוע מדי"
שמע" - התלהט לפתע, כאילו הרעיון רק עלה בדעתי - "יש איזה קרדיוולוג יהודי, עשיר" לאללה, מארק. הוא גר לבדו בדירת שישה חדרים ברובע השישה עשר. היכרתי לו מישהי. ועכשיו הם הולכים להתחתן

: שתקתי, ממתין להמשך. אלי העיף בי מבט חשדני
סיפרתי לו שאתה גאון ושנחנו מתכננים לערוך כנס בארץ של כל הספרדים בחסות"
"יצחק נבון. הוא מאוד התלהב

שיכלתי רגליים ובחנתי שומת דם שצצה על אחת מירכיי
מה יש לך שם ?" - שאל אלי - "הבחור הזה עשיר, אני אומר לך. נוכל להוציא ממנו" חמשת אלפים דולר עבור המשרד יעוץ שאנחנו פותחים פה בפריז. יחד עם הכסף של הבן "דוד שלי, של הרופא שיניים ושל הבעלים של חברת המחשבים - אנחנו בעסקים
אתה תגמור את הכל בהימורים" - אמרתי בשלווה

אלי רתח : "תמיד אתה כזה פסימי, רואה שחורות" וטרק את דלת המקלחת מאחוריו
כעבור רגע : "תגמור מהר" - בגיחוך - "זוכר את אשתו של הפרופסור מהסורבון, מארוחת הערב של אתמול ?" - הנהנתי - "היא התקשרה אליי הבוקר. רוצה לעשות איתי ראיון לבטאון של ויצ"ו. אמרתי לה שאני מתראיין רק על המיטה שלי בחדר, במלון והיא אמרה שרק ככה היא מראיינת." - אלי התפעל מהתשובה - "לך תטייל קצת, תשתה קפה, תאכל קרואסון

במעלה הרחוב, על הצומת, ממול לאקדמיה הצבאית, עמדה מסעדה קטנה. בכל צהריים אכלתי שם שוק אווז ברוטב שום, יום יום במשך חודשים. לפעמים הזמנו, אלי ואני, את המנות במבטא שוודי והמלצרים שנאו אותנו. המתנתי שם חצי שעה, לוגם בעגמימות מתוך ספל קפה ענקי שבו טבלתי קרואסונים משומנים. למלון חזרתי באיטיות מכוונת אלי ישב בחלוק רחצה על כיסא, רגליו היחפות מונחות על אדן הצוהר ששימש חלון בחדר שלנו. מישהו סידר את המיטה בקפידה אבל על הסדינים עוד ניכרו כתמי זרע. כשראה אותי, לא אמר לי מילה, רק קם והחל להתלבש בתנועות תכליתיות
קבעתי עם מארק" - אמר - "הוא מחכה לנו. אל תעשה לי עוד הפעם פרצופים"
"והצגות, תהיה נחמד. אין לנו כסף אפילו לאכול

כשירדנו אל אולם המבוא, עמד מאחורי שולחן הקבלה ויטנאמי בעל פנים מצולקות וכוויות ומבטא מצחיק. אלי נראה מאוכזב, הפטיר "בוקר אור" ופסענו בשתיקה אל תחנת המטרו הקרובה

מארק גר בדירה מרווחת בבניין משופץ. מרבית החדרים היו ריקים. מארק עצמו חי במטבח. על שולחן עץ רעוע פרס כיכר לחם ישנה, מעט גבינה ודג מלוח ודחס מהם. לפיו באצבעות משומנות. הוא מחה את שפתיו בידו והושיט אותה ללחיצה

שבו, שבו" - אמר בלבביות - "ברוכים הבאים". העברית שלו היתה חיכית ושבורה. הוא היה איש גדול ושחוח מעט, אבל בעל פנים נאים של שחקן קולנוע. אלי תחב פרוסת לחם ודג מלוח לפיו : "איפה מזל ?" - שאל בין לעיסה ללעיסה, מסיט, בהינף יד, אשד פירורים ממכנסיו. מארק, גם הוא לועס, ענה : "היא הסתלקה, אמרה שלא טוב לה פה." ככה ניהלו דואט של לעיסות שוקקות, נוטף רכילות רומנטית, אהבה שבורה עם דג מלוח
אלי אמר : "אני אחזיר אותה אליך" והם החלו בתכנון דקדקני, אסטרטגי וטקטי, כשנפתחה הדלת ומזל פסעה פנימה. ראיתי אותה לפני כן, אבל לא זכרתי היכן. היו לה פנים סטריאוטיפיים : מצח מוגבה ומתעגל, עיניים גדולות ואפלות, אף לא עדין
מארק" - אמרה מהפתח והוא קם בדוביות ופסע אליה בתוך מטר של לחם וגבינה :

י"מזל.

הם לא נגעו זה בזה ומזל אמרה: "אני הולכת לשים את הדברים שלי בחדר השניה" והאירה פנים אל אלי

מארק - אמר אלי - "אני אשאיר אתכם לבד. תהיה גבר, מה? תראה לה שאתה אוהב אותה, תחזר אחריה, תהיה רומנטי. אשה זה לא פרה, לעלות עליה, לדפוק, לישון. אשה צריכה תשומת לב, פרחים, מסעדה ליום הולדת, שמלה פה ושם. שים יד בכיס, תהיה "קמצן ותהיה לבד כל החיים

מארק הנהן במסכנות, עיניו מתעגלות אל אחוריה המעכסים של מזל

מארק - אמר אלי - "בוא נגמור את הענין של הכסף. אני חייב להפקיד אותו בבנק" היום כדי להקים את החברה

מארק החזיר אליו מבט פראי, לכוד

מארק - אלי היכה בלי רחם - "כל שנייה היא תצא מהחדר, אנחנו נמשיך להתווכח" על חמשת אלפים דולר מסכנים ואתה תפסיד אותה לנצח. אתה בפנים או שאתה בחוץ? "זה הזמן להחליט כאן ועכשיו

אני בפנים, אני בפנים" - גמגם מארק המובס. הוא שירך צעדים אל חדר סמוך, גורר את רגליו הגדולות ברעש. אלי קרץ אלי. מארק חזר עם חבילת שטרות עבה ונייר מוכתם ובו שרבוטים ומחיקות

"תחתמו על זה" - אמר בזעפנות וכמעט לעצמו - "חמישים אלף פרנק"

חמשת אלפים דולר" - תיקן אותו אלי וחתם על הנייר - "ואתה תכפיל את הכסף כל" חצי שנה. ברוכים הבאים, שותף

מארק גמל לו בלחיצת יד חלשה וצנח על כיסא במטבח, אור הניאון מדגיש את עפעפיו הכבדים ואת השקיות הכהות שמתחת לעיניו. אלי גחן אליו והצמיד פה אל אוזן מחוטבת "ושעירה: "לך אליה, מארק, היא מחכה לך. היא אשה

מארק הנהן בחולשה אבל לא קם ממושב. אלי משך בכתפיו בייאוש וסימן לי לבוא אחריו

ברחוב אמר לי: "היא בחיים לא תשאר איתו" - והיתה בקולו עליצות גדולה

הלכנו קצת בשתיקה ואלי אמר: "עשינו חמשת אלפים דולר היום. מגיע לנו לאכול משהו נורמלי. מאז ההתערבויות לא אכלנו כמו בן אדם

אלי נהג להתערב עם כל מיני צרפתים שאני אענה נכונה על שאלות שישאלו אותי. הם שאלו אותי עשר שאלות ואני שאלתי אותם רק שאלה אחת ותמיד ניצחתי. הפרס היה ארוחות צהריים וערב במסעדות משובחות. הפסקנו עם זה כשזכיתי בחפתים ובסיכת העניבה המשובחים של אלי כשהתערב נגדי פעם אחת

פריז טבלה באור המיוחד שלה. שדרות וכיכרות, עצים ירוקים ועצים כתומים ובנינים שהבהיקו בלבן אפילו מתחת לשלמה של פיח ואבק. בכל מקום הביטו גברים ונשים, נערים ונערות, ילדים וילדות, לקוחות וזונות אלו באלו בעיניים של זימה. באור הבוקר המתעצם, הזיעה העיר זיעת משגל

בדראגסטור היתה צפיפות גדולה. אלי קנה עיתון יומי מישראל מלפני שבוע וגמע את הכותרות. הוא בכלל לא שם לב שהתיישבנו ליד פפקין. שפתיו נעו, מעצבות את המילים ופפקין הביט בו בבחילה מוקסמת

"אלי" - אמרתי - "תראה מי כאן, פפקין"

פפקין - קימט אלי את העיתון - "מה אתה עושה כאן? מתי הגעת? בא לך ששבש" "קטן?"

פפקין גיחך, מניף את חזהו מעלה ומטה כמו מזוודה. ביד עגלולית ליטף קרחת שההבילה במיקרו-אקלים הטרופי של מרכז הקניות הפופולרי

נשאר אתו הדבר, יא חרה" - אמר לאלי והם התחבקו

לאלי ולפפקין תמיד היו הענינים שלהם ואני נשארתי בחדר, לא מעז להתרחק, מעיין באנציקלופדיה מאוירת. מדי פעם התקשרה אליי מדלן ושאלה אם אני צריך משהו ובעצם שאלה אם אלי כבר חזר. פעם ריחמתי עליה ואמרתי לה: "אבל אלי עם חבר שלו מישראל, פפקין, את יודעת" והיא גיחכה במרירות וניתקה את השיחה

בלילה חזרו אלי ופפקין ואיתם שתי בחורות יפות, ארוזות במעילי פרווה קצרים ובמגפיים. אלי הכניס אחת מהן לחדר, הצביע עליי ואמר: "כמה בשביל הבחור הזה?" - המבט שלה נח עליי, כבד. היא מלמלה משהו ופפקין ואלי פרצו בצחוק רועם. אלי המשיך, מתנשף: "זה כולל את הכלב?" - והבחורה קיללה אותו בקולניות והטיחה בו את הארנק שלה מאחורי הדלת שאלי הספיק להגיף

הקולות שלהם נמוגו במורד המסדרון ובמעלה המדרגות

נשארתי לבד עם המחשבות שלי ועם העיניים הפחמיות שלה עד שאלי פרץ לחדר, עירום וגרר אותי אחריו אל הקומה שמעלינו

"!בוא, בוא תראה" - תסס - "שתי יפהפיות מזדיינות. זה משהו שלא ראית בחיים"

אני לא רוצה" - לחשתי, מתפתל תחת ידו שאחזה בחולצתי - "עזוב אותי!" וחזרתי" בריצה אל גרם המדרגות

פסיכ" - צרח אלי, נשען על המעקה ומדרדר אליי מילים - "לא נורמלי אחד. מי שמע" על דבר כזה? אפילו הומו היה מתלהב! שתי יפהפיות משהו מיוחד, טונה שדיים, תחת לא "רגיל, אתה מפסיד, אתה שומע

אבל בבוקר כבר לא אמר מילה. הוא היטה עיניים מצומצמות אל האור, חסם אותו בזרוע לבנונית: "צריך להמציא חוק" - גנח

איפה פפקין? - שאלתי

למעלה בחדר" - צחקק אלי - "תקוע עם שתי הזונות. הן אומרות שהן אחיות בבית" חולים. כשיתעורר הוא יצטרך לשלם להן" - הוא חשב שזה משעשע

מדלן חיפשה אותו" – אמרתי והוספתי : "מספר פעמים". התחמקתי מהמבט שלו, הופך דפים בספר בכיוון הלא נכון

אמרת לה משהו? – הקול של אלי היה קשה וזהיר. "לא" "והיא אמרה לך משהו?" "לא".

הערב נהיה אצלה" – סיכם אלי ונראה כמי ששכח לגמרי מהנושא

כעבור כמה דקות : "תשאר כאן" – והוא יצא מהחדר ונעל אחריו את הדלת. שעה ארוכה הבטתי במשטח העץ שהפריד ביני לבין המסדרון ובספר שבידי. קמתי למלאות מים בספל שלי כשהדפיקות של פפקין הרעידו את הקיר

"איפה הבן זונה!" – שאג – "חסר לו שאני תופס אותו"

הוא לא כאן, הוא ירד למטה". פפקין עיכל את המידע ואחר כך משך בפראות בידית : "הוא בפנים ... מה, הוא נעל אותך?" – בקול חשדני ושוב : "תפתח! אתה לא פותח

הוא נעל אותי, הוא לא פה, אין לי מפתח, אני לא יכול לפתוח" – ופפקין קילל כך שאני אשמע. שמעתי גם קולות נשיים נרגזים ואת פפקין מנסה לאחות צרפתית מנופצת למשפט מובן. בסוף התייאש ועלה איתן למעלה, כנראה כדי לשלם להן

המלון התרוקן מדיירים ומהקולות שדיירים עושים והתמלא בעובדים ובקולותיהם: פטפוטים עליזים, ויכוחים נרגזים, שאיבת אבק לאה, עגלת המצעים חורקת. הזמן נקצב בין הצלילים האלה, עבר איתם ומאיתם. שרתה בי שלוזה מוזרה של דברים שעומדים מלכת. באור שהאפיר התבוננתי ברגלי ובכף יד אחת שנחה על הספר בהיזרות הולכת וגוברת. כשאלתי פתח את הדלת הוא נדמה לי כלא שייך. לא כפולש – כטעות, דמות מסרט אחר

הוא אימץ את עיניו באור הדמדומים והיכה בכף יד פשוטה במתג האור. הביט בי בריכוז, אבל בלי הפתעה וזרק : "תתלבש, אנחנו צריכים להיות אצל מדלן בעוד חצי שעה." הוא השתין במקלחת, ברגליים פסוקות, הדלת פתוחה וקול תסיסת השתן וריחו נסחפו אל החדר. עדיין נתון בתחושה של חוסר מציאות, הוצאתי מהמזוודה שלי, שתחבתי מתחת למיטה, מעיל חליפה מקומט ומכנסיים שהבהיקו מרוב גיל במפגש הירכיים ובאחוריהם

שים עניבה" – ירה בי אלי – "היא מהמקפידות. היא לא סתם בחורה." – הוא נשמע גאה, אז שמתי עניבה

תשמע עכשיו" – אמר אלי – "סיפרתי לה עליר, הפכתי אותך לחצי אלוהים. היא משוכנעת שאתה יכול לקרוא עתידות. אני אספר לך עליה : אלמנה, עשירה, בודדה. יש לה איזה זיין מטורקיה שעובד על יאכטות ומגיע לפרזי פעם בחודש

איך הוא נראה?" – הסתבכתי עם קשר העניבה ואלי פירק אותו במיאוס אלים ואותת לי להתחיל מחדש

"גבוה, שחום, שרירי, שפם. היא מתה עליי ורוצה שאני אעבור לגור איתה"

"אני יודע" – אמרתי, לפתע במצב רוח רע – "אני לא עיוור"

המונית עצרה לנו במגרש חנייה מואפל ואלי ואני התגנבנו אל דלת כניסה מזכוכית וצלצלנו בפעמון האינטרקום. בלי לשאול, פתחה לנו מדלן, בקול זמזום, את דלת הכניסה. בפתח הדירה, חיטוביה מודגשים באור שהגיח מאחוריה, לבושה בחלוק מתבדר, יד נשענת על משקוף, עמדה מדלן. אלי נשק לה על לחיה נשיקה מרפרפת והתחכך בשדיה כשחמק פנימה. אני נמנעתי ממגע

היא לא המתינה אפילו שנתיישב, מייד פשטה כף יד לפנים, האצבעות מתוחות לאחור, החלוק נפתח מעט וחושף חזה משתפל, צחור

קרא לי" – אמרה והקול שלה היה צרוד. עכשיו שמתי לב עד כמה היא מאופרת – "הזיעה חרטה בפניה ונקוותה באגמי מסקרה ואודם בשיפולי הסנטר, במפגש עם צווארה

"התבוננתי בכף היד הקטנה, החושנית, בפרק היד המעוגל ואמרתי : "אני רואה גבר

"? נשימתה נעתקה : "מי זה" – דחקה בי – "איך הוא נראה, מה יהיה עלינו

גבוה, שחום" – היססתי, כאילו אני מתקשה, אלי ואני התאמנו על נשים רבות. השגרה" היתה ידועה, משעממת. עצמתי עיניים, טילטלתי ראש, פרשתי ידיים לצדדים בחוסר אונים, " ... התפתלתי, עצרתי את הנשימה : "הוא משופם. אני רואה מים, הרבה מים

והיא : צרחה קטנה של בעתה ועונג

"... אתם אוהבים ... הוא בים, על אונייה"

אלי דיכא פיהוק קטן ומדלן זינקה ממקומה ונעלמה בחדר השינה. היא רצה ברגליים יחפות והטפוחות הבשרניות על רצפת העץ העבירו בי רטט. כשחזרה, כרעה על ברכיה לפניי ושטחה על שולחן זכוכית נמוך תצלומי פולארואיד מוכתמים בסגול

"... זה הוא" – נעצה זרת באחד מהם – "באיסטמבול, בטורקיה, אתה יודע"

היה לה ריח ראשוני וצוואר קצר מדי אך מפוסל, כשדיברה לחלחה את שפתיה בקצה לשון שהתעגלה למעלה

אלי אמר : "את רואה, מה אמרתי לך ? הוא יודע הכל, רואה הכל, גאון, בישראל כולם ... מדברים עליו

אתה סיפרת לי" – התפנקה מדלן והניחה קיבורת זרוע מוצקה על ברכו של אלי, שיער" בית שחי סמיר, מערתי

נשבע לך שלא" – נפגע אלי והתרחק ממנה"

אבא שלך שכב איתך כשהיית ילדה" – אמרתי בקול נבוב ובלי דרמטיות, כאילו אני "מקריא כותרות מהעיתון – "נכנסת להריון ממנו והפלת את הילד. אני שומע תינוק זועק

לרגע הזוי אחד לטשו בי שניהם עיניים, מופתעים כל אחד מסיבותיו שלו

מה אמרת?" – אלי התעשת אבל פיה של מדלן רטט וכתפיה והיא בכתה באלומות" אילמת. גופה ממש נקרע ובאגרופים תלשה אניצים מהשטיח וחזרה ודחסה אותם. היא השתנקה ועדיין בלי קול. אלי הביט בה בחוסר ישע ובי כאומר : "תראה מה שעשית לה". מדלן שקטה עכשיו, אבל אדוות של יפחות עדיין עברו בה

היא לחשה משהו ואלי הצמיד את אוזנו אל שפתייה. שוב לחש ואלי הניח את יד באגביות על שדה ולחש בתורו באוזנה. ככה התלחשו דקות ארוכות, ידו של אלי מונחת על חזה בלי תנועה, עד שהנהנה בהסכמה. אלי קפץ בהתלהבות ממקומו

בוא תראה משהו שלא ראית בחיים!" - אצל אלי זה יכול להיות רק מין, אבל היה דבר" מה בקול שלו שאסר עליי לסרב, משהו מאיים אבל מביטיח, כמו גילוי עריות. מדלן נעלמה בחדר השינה שלה, מהלכת כבחלום וחזרה נעולה בסנדלים מוכספות ובמין סוגה בצבע החרדל. מתחת לטוגה לבשה מכנסיים הדוקים קצרים וחזייה מורחבת, שניהם מפלסטיק נסענו בשדרות המוארות, הריקות, מאזינים לאוושות הרוח בעצים, למכוניות האחרות, לגרגורים העמומים של המטרו. פניה של מדלן היו קפואים כשאוור וצל שיחקו בהם. ידיה נחו על ההגה בכבדות, מסיטות אותו בקושי, בתנועות לא מורגשות, ימינה ושמאלה זה כאן" - אמר אלי"

ירדנו במדרגות אל דלת ובה חרך הצצה מזוגג. אלי נקש בו ועין הופיעה בעינית. הדלת נפתחה כמעט מייד ואשה מבוגרת, סיגריה בפומית בידה האחת, החוותה לנו להכנס. הפקדנו את המעילים שלנו במלתחה והלכנו במסדרון קטן, מואר באדום, אל בר. אנשים הסבו בכורסאות, משקאות לפנייהם על שולחנות עגולים ומלצרים בעיניות פרפר התרוצצו, קיבלו הזמנות, הגישו, החליפו מאפרות וגבו כספים והכל במסכות של חיוכים מקצועיים. אלי דחק בכתפי והורה לי להמשיך ולצעוד לעבר וילון גדול

סן סיס" - אמר - "מאה ושש, זה המספר של המקום הזה וגם השם שלו. הבר זה" הסוואה, אפשר להגיד שזה מאה וחמש" - הוא צקצק בלשונו, געה בצחוק גדול וצורד וחבק את מותניה של מדלן. העפתי לאחור מבט : עיניה של מדלן היו רחוקות ושערה היה פרוע במקצת. חזיית הפלסטיק נשמטה מעט וחשפה משטח עור לבן. אלי אחז בה כאילו היתה בובה של חלון ראוה, טלטל אותה והוביל אותה אל הוילון. שם שמט אותה והסיט אותה, מניח לה לעבור

הוא נבלע אחריה בחדר האפל ואני אחריהם

אור רך ופכפוך דיבורים קידמו אותי. לא שמתי לב למשהו מיוחד עד שאלי אמר, מצביע "לעבר הקצה המרוחק של החדר : "זאתי כל יום פה, שותה דלי זרע

אשה גחנה בחיקו של גבר, ראשה עולה ויורד בין חלציו, ידה האחת מעסה את אברו, האחרת אווזת באיבר שני. לידם נעצה אשה את עצמה בתנועה חדה על גבר מבוגר למראה וטיפסה וירדה בו קצובות. אלי הסתודד עם מדלן בפנינת החדר, פרף את הטוגה והפשיט אותה מחזייתה ומהמכנסיים בתנועות קצרות נשימה. עירומה עמדה שם - עירום שופע, מתפרץ - כפות רגליה מתכנסות אל תוך עצמן, ידיה מאוגרפות, עיניה עצומות. היא נשמה במהירות, בכבדות. אלי עיסה את שדיה והעביר את ידו בין רגליה. גברים אחרים התקרבו אליה, הושיטו ידיים בהיסוס, טעמו ממנה. כעבור דקות כבר נעלמה מתחתיהם על הרצפה, ענף תחת נחיל גברים. רק אצבעות כפות רגליה עוד נראו, עולות, יורדות, מתכווצות, נפערות, מתכנסות. גברים קמו והלכו ממנה, מוחים את זרעם בין שתי אצבעות ואחרים באו במקומם. היו גברים על פניה, על שדיה, בכל אבריה, על כל גופה מישהי גבוהה, שחומה, גברית, שאלה אם אני רוצה לבוא למסיבה. עינתי בשלילה והיא משכה בכתפיה והלכה. נרדמתי

אלי טלטל אותי מהשינה

בוא נלך הביתה" - אמר בקול ניחר, במאמץ. הוא שפשף עיניים מאדימות בין אצבע" ואגודל

איפה מדלן?" - הסתרתי את הבל פי בכף היד"

הלכה" - אמר אלי ועננת מורת רוח חלפה בו - "הלכה הביתה. גם אנחנו צריכים."

לא אמרנו מילה זה לזה בצעדה הארוכה. כשנכנסנו למלון, התבונן אלי ארוכות בדלפק הקבלה, כאילו הוא ממתין למשהו

רק בחדר שאל אותי : "איך ידעת על אבא שלה ועליה ? הוא באמת זיין אותה כשהיתה "ילדה

"לא ידעתי" - אמרתי - "זה קורה לי לפעמים. אני לא שולט בזה"

אלי התבונן בי בספקנות וצנח בבגדיו על המיטה. הוא שילב את ידיו מאחורי ראשו והביט : בתקרה. התהפך על הצד ופשט אליו יד "קרא לי"

תפסיק, אלי" - אמרתי - "אני מותש, זה היה יום ארוך. זה הכל רמאות, העמדת פנים," "אחיזת עיניים, בלוף. אתה הרי יודע את זה

קרא לי" - אמר אלי בתחינה מפוחדת - "אני מבקש ממך שתקרא לי. אני מרגיש" "שמשהו רע הולך לקרות

אחזתי בשתי ידיים את כף ידו הגדולה והבטתי במישור שתעלות שחורות ברורות פילחו אותו בחדות נטולת קצוות, ללא פשרות

אתה מאבד את זהבה" - אמרתי לו, כמעט בלי קול - "אתה מאבד את זהבה בארץ" "כשאתה בפרז

"? מה, מה" - נבעת אלי - "בן זונה, דבר בקול רם, מה אמרת"

אתה מאבד את זהבה, טוב, עכשיו כבר תעזוב גם אותי בשקט ?" - צרחתי ולחשתי: "אתה מאבד את זהבה" עד שנרדמתי

כשקמתי, כבר היתה הדממה המתה של שעת אחר צהריים מוקדמת. זו היתה מדלן : בטלפון

סמואל" - אמרה והקול שלה היה החלטי ומצווה כתמיד - "אלי נסע בבוקר לישראל." "איזה מצב חירום משפחתי, או משהו כזה

המתנתי

אני מבקשת שתעזוב את המלון" - המשיכה - "אתה לא צריך לשלם. אני אתחשבן עם"

"אלי כשיחזור, פשוט תעזוב את המלון מייד
לאן אני אלך?" - אמרתי, הלום שינה, מסריח מאלכוהול ומעשן"
"יש אכסניה קטנה בגדה השמאלית. הזמנתי לך שם חדר. זול שם"
היא ניתקה

: הייתי באמצע האריזה כשאלי התקשר

שמואל" - בקול עמום, רחוק, גדוש רעשים - "לזהבה יש מישהו. היא רוצה להתגרש"
ולקחת את הילדות. אני מרגיש כמו סירה שאיבדה את אחד המשוטים, שמואל, בת זונה.
"... אני עוזב כדי לפרנס את המשפחה, להקים עסק והיא מזדיינת
הנחתי את השפופרת בעדינות על המיטה שלנו וגררתי את המזוודה הכבדה אל הפתח
ובמסדרון ובחבטות מהדהדות במורד המדרגות

האזעקות הראשונות

Ha'az'akot Ha'rishonot (First Sirenes)

ארבעים עמודים מחקתי כשנשמעה האזעקה הראשונה. כיביתי את המחשב והאותיות מתו בירוק חיוור על המסך. שניות מספר בהיתי בעבודה הנמוגה ואחר כך רצתי לחדר השינה והערתי את נעמי. היא שכבה על בטנה, השמיכה העבה משוכה על לחייה המזורזות בתינוקיות תפוחה. היא נשמה את הנשימות העמוקות והסדורות שלה, כאילו לא נחתו טילים עירקיים בחדר השינה שלנו. הערתי אותה וברגליים יחפות רצנו לחדר האטום. נעמי התיישבה בכיסא נדנדה במבבוק ונאבקה במסיכת גז שהריחה כמו צמיג ישן. אני דחסתי מגבות רוויות בתמיסת סודה לשתיה ברווח שבין הדלת לרצפה. מבעד לגליל "המתכת שהיה עכשיו האף שלה, אמרה נעמי: "אני מקווה שהחלונות יחזיקו מעמד

את השבוע האחרון בילתה בלהדביק את השברים העתידיים של הזוגיות ככה ישבנו בחדר ואני הרציתי לה בקול עמום: ההיסטוריה של המסיכה, המבנה שלה, כמה אינה מסוכנת, איך נלחמים בגזים

נעמי נאבקה לנשום ודפנות המסיכה שלה פעמו כמו לב שחור, מכות בלחיה. פעמיים מנעתי ממנה להסיר אותה

שעות אחר כך, כשהכל נגמר, ערכה צלחות על שולחן העץ, נעה באנרגיה פוחתת והולכת עד שנעצרה מול אחד הכסאות. מאחוריה, ראיתי את כתפיה רוטטות ושמעתי את ההשתנקויות העדינות ואת המשיכות באף

"את יכולה לישון" - אמרתי לה - "אני אשאר ער, אעיר אותך אם יקרה משהו"

אני שונאת את המקום הזה" - אמרה נעמי

אכלנו בשתיקה, רק קולות של מזון נלעס ומרק נלגם ושקשוק הסכו"מים. נעמי פינתה את הכלים ורחצה אותם, אני ניגבתי את השולחן, צדתי פירורים בין כסאות. ברדיו הודיעו לא להישאר בחדרים האטומים. הורו לאטום מקלט בכל בית משותף. המליצו לרדת אליו, חבושים במסיכות גז, להתכנס עם השמע האזעקה. שידרו צפירות עולות, צפירות יורדות. לכל אלה האיזנה נעמי בפנים שהלכו והתקדרו

אני חיבת להתקשר לאמא שלי" - אמרה - "ולרותי" אבל לא עשתה שום תנועה לעבר הטלפון

נוכל לנסוע להורים שלי" - אמרתי - "הם בצפון, עד לשם הטילים לא יגיעו. אין שם שום" דבר ששווה להפציץ

נעמי נחרה בספק, בבוז

זה כן או לא? - הייתי עייף והספר שלי נמחק. כבר היתה שעת אחר צהריים עם אור" זהוב שיש לפעמים לחורף

זה לא" - אמרה נעמי - "אני לא סובלת את המשפחה שלך. הם אנשים חולים. אמא" שלך מתלוננת כל הזמן כמה קשה לה וכמה רע לה וכשאת שואלת אותה למה היא לא עושה משהו בענין - היא רק מושכת בכתפיים ונותנת לי איזה תשובה דבילית

"אז אין מה לעשות" - אמרתי - "נתארגן. יש לנו הכל, אין סיבה לחשוש"

נעמי נכנסה לחדר האטום, שהדלת שלו היתה פתוחה עכשיו, קרסה אל תוך כורסת הבמבוק ודחתה מעליה בשאט נפש את המסיכה שנחה שם. היא התבוננה בזרות במקלדת, במתלה הבגדים העמוס, בנעלי הבית המרופדות. לפתע אחזה במסיכה, טלטלה אותה אל פניה בפראות וחבשה אותה. עיניה נקוו לבריכות ירוקות מאחורי עדשות הדג הפלסטיות. שיערה הצהוב גלש על המסיכה בגלים מתים

ישבנו שעה ארוכה, היא במסיכה, אני בוהה בערב שמחשיך ללילה. היא בכורסא, אני למרגלותיה, על כר עור ממולא, שתפריו פרומים

כשהחלו לשדר ג'אז ברדיו, קמה נעמי מהכורסא, הסירה את המסיכה והניחה אותה "בזהירות בקופסת הקרטון שלה. היא העבירה יד חמה בשערי: "נלך לישון, מאוחר

אבל אני נשארתי ער וארבותי לנחשי הצפע שבקעו מהרדיו

נעמי" - טלטלתי את כתפה המגולה. בבהלה, בחצי עירום לבן, הכתפנו את המסיכות, תיק קטן שארזנו ויצאנו אל חדר המדרגות. שכנים התגודדו וירדו בשיירות ארוכות אל המקלט. ילדים קטנים עיוו פנים בשתיקה, או המשיכו לישון. רק המבוגרים התווכחו ונפנפו ידיים והרדיו פלט סיסמאות סתומות בקול של עצרות אבל

במקלט התחלקנו לאיים משפחתיים, שבטים קומתיים, מתרחקים מהפתחים, מכונסים בעצמנו, בבגדים המעטים, במסיכות. גברים מזוקנים מתחו סרט חום, דביק ודחוס מטליות וקרעי בד מסביב לדלת ולפתח המילוט

כשהתארך הזמן, החלו הילדים לבכות, כובשים יפחות בכתפי אמהותיהם שהביטו בהם בעיניים כבויות. נעמי רטנה בין פרצי שינה, ראשה הגדול מתנוודד, פעם מעייפות ופעם בביקורת על התנהגותו של שכן, על המצב, עליי

בבוקר נשמעה צפירת ארגעה ואנחנו ארזנו את התיק שלנו וטיפסנו במדרגות, המסיכות תלויות על כתפנו, מביטות זו בזו בעיני פלסטיק קרועות. בבית כרעה נעמי על הרצפה. הקרה ופירקה בעמלנות את המסננים

אסור להשאיר אותם ככה. הם נאטמים." - אמרה בקול רווי דמעות וההתעסקות" העצבנית שלה הפכה לעוויות לא קצובות

בואי ניסע אל ההורים שלי" - הצעתי שוב. הייתי מותש מכדי לנחם אותה בדרך אחרת" נעמי ענתה: "רק נארז משהו, שאני ארגיש שם בבית, קשה לי איתם מאוד

"בטח, בטח" - אמרתי - "רק בואי נסתלק כבר מהחור הזה"

ישבנו שעות בפקק, במכונית שלנו, מאזינים למוסיקה מהולה בקולות של מיזוג אוויר. המתנו לטיל שינחת עלינו ועל כל השירה הזו. מיששנו את המסיכות. מדי פעם התקדמנו

מטר, שניים ונעצרו. כבר החשיך. כבר החל לטפטף גשם. נעמי לא אמרה מילה וגם אני שתקתי. כל הדרך הארוכה החליפה נעמי מהלכים, לחצה על דוושות ושיחררה אותן ועקבה בעניים יפות אחרי המגובים שמחו בגשם.

בפתח הבית עמדה אימא שלי, גוצה, מטפחת לראשה, בידיים שלובות, כל כף יד נתונה בפתח השרוול הנגדי.

"כשראתה אותנו : "הגעתם ! רוצים לאכול משהו

: נעמי עיוותה את פניה אבל נשקה לאימי על הלחיים

".לאת תודה מלכה, אנחנו לא רעבים"

כנסו, כנסו פנימה, יורד גשם. - אחיי ירדו מהקומות העליונות וגררו כל אחד מזוודה. קופסאות הקרטון המלאות במסיכות נשארו אצלנו

פה שקט" - אמרה אימי - "לא נחתו פה טילים. כל פעם שיש אזעקה אנחנו עולים לגג". ומסתכלים מסביב, אבל אין כלום

אפילו הטיילים של סדאם לא רוצים לבוא לפה" - אני אומר וכולם צוחקים בקול רם מדי" ובתנועות מודגשות

באזעקה ירדנו אל חדר זעיר שאבי אחסן בו מצרכי מזון והתקין בו כיור קטן. אימי תלתה מוּו בקיר רדיו-טרנזיסטור ישן. נדחסנו בו שישה ונאלצנו לעמוד. בהדרגה התחמם החדר והיה מחנק. הרדיו שידר צפירות וארגעות והודעות. לא הבטנו זה בזה. מישהו נזף במישהו

הטיל נפל לא רחוק מכאן" - אמרה אימי, מופתעת - "שום דבר לא נפל באיזור עד" שהגעתם. היא הביטה בתבערה המרוחקת מהגג, בסקרנות, בעיני

הבאנו את הטיילים איתנו מתל-אביב" - אמרה נעמי אבל היא לא נשמעה כמתבדחת" ואף אחד לא צחק

בלילה, מכורבלים זה בתוך זה, במיטת הילדות הצרה של אחותי, אמרה נעמי : "מחר ניסע מכאן" ונרדמנו

ברמת גן נפלו עוד טילים ואנחנו רצנו למקלטים וממקלטים ועלינו בחדרי מדרגות וירדנו בהם ומתחנו סרטי הדבקה על גבי סרטי הדבקה ורעננו מסיכות. כל הזמן הראו בטלוויזיה תמונות מהסי.אן.אן. : נחשי אש מבוהלים, שובלים נופלים, בתים חרבים, בוערים, אנשים מפוחמי פנים, צוותי הצלה

.קולות הקריינים היו כבדים וחמורים, היתה מוזיקה של יום הזכרון

אבל אני דאגתי לנעמי. היא הלכה והסתגרה בתוך עצמה, שעות, רגליה מכונסות תחתיה, מבטה קבוע. מדי פעם לגמה מכוס מים שחזרתי ומילאתי. כמעט שלא אכלה. היא פחדה להשאר לבד במקלחת, ישנה עם המסיכה חבוקה בין זרועות עירומות, מזנקת מדי פעם משנתה, בוכה בחרישיות, גלגלי עיניה ניתזים בפראות, מצד לצד, מתחת לעפעפעים חולמים. היא הזיעה

פעם אחת אמרה "מתי זה ייגמר" ולא הקשיבה לתשובה המלומדת, המנומקת, הארוכה שלי

ופעם אחרת אמרה : "קשה לי מאוד" וסירבה לתת לי לאחוז בכף ידה

.טילפנתי למשיאן, פרסי גבה קומה, גיבח, שחוח מעט, שתמיד קילל וצעק במקום לדבר "משיאן" - אמרתי לו - "בוא ניסע מכאן לאילת"

קוס אמק כל המדינה הזו, הממשלה, הזונות האלה" - ענה לי משיאן וכעבור שעה" המתין לנו במכונית שלו למטה

.נעמי ארזה מזון ושתייה, שמיכות, מימיות, עזרה ראשונה ואת המסיכות

עיניו של משיאן התעגלו כשראה את כל הכבודה הזו, אבל הוא סייע לנו לדחוס הכל לתא המטען בלי לומר מילה

בדרך, לעומת זאת, דיבר ללא הרף, חסר אוניס, מתרתח, מאיים, מתרברב, מתבדח ומתפקע מצחוק לבדיחותיו שלו. בסוף הדליק את הרדיו ולחץ על כפתורים גדולים, שחורים, עד שמצא תחנה ששידרה בערבית גרונית מאיימת

תמותו" - צרח משיאן - "אנחנו נזיין אתכם בתחת" ובגוף הגדול שלו האיץ במכונית, הפנים שלו כמעט דבוקות לשמשה הקדמית

במלון שכרנו חדרים נפרדים ואני אמרתי למשיאן שאני לא רוצה לראות אותו או לשמוע ממנו עד שניסע חזרה. הוא קיבל את זה בהכנעה

בכל פעם שנשמעה אזעקה, ירדו כולם ללובי ושוטטו בו באפס מעשה, מאזינים לרדיו. שני אנשי אבטחה ביקשו מאיתנו לשים מסיכות, אבל אף אחד לא הקשיב להם. הנהלת המלון השמיה מוסיקה מרגיעה שהתערבבה בדיווחים בסטקטו, באתרעות קצביות ובאותות אלקטרוניים צווחניים

אפשר להתפזר" - אמרו המאבטחים, אבל אנחנו נשארו בלובי, או שהסתובבנו מעט" מחוץ למלון, או שפגשנו מכרים. מגרש החניה התמלא במהירות

בלילה, בחדר, ראינו בטלוויזיה טיל שנחת ברחוב סמוך לדירה שלנו וכעבור שלושה ימים נחת עוד טיל אפילו סמוך יותר, אבל מכיוון אחר

: נעמי התבוננה בשברים ובקרעים ובאימה שעל פני הדיירים, מוארת בזרקורים, ואמרה אני חוזרת הביתה. אני רוצה להיות בבית כשהטיל הבא ינחת. - בהרות אור ריצדו על" לחייה

.אולי ינחת עלינו" - אמרתי

"לא אכפת לי בכלל" - אמרה נעמי - "גם אם זה יפול עלינו. אני רוצה הביתה"

החלה אזעקה, אבל נעמי הפנתה אליי גב מעוגל ובפעם הראשונה מאז האזעקה הראשונה ישנה שנת ישרים, קצובה, רכה ומתנשמת

הבולים של מר פלג

Habulim shel Mar Peleg (Mr. Peleg's Stamps)

בבוקר הסתלסל קולו הסמיך של מר פלג ונשבר אל הרצפה שלנו, שהיתה גם התקרה שלו. אמא האיזנה לו בערגה שהיתה שמורה אצלה לכל דבר "תרבותי". אני גלגלתי את עיני, דוחק אותן אל העפעפיים עד שחטפתי כאב ראש והפסקתי. זו היתה הדרך שלי להביע זלזול מתנשא, המחווה הגופנית הזו עשתה אותי עליון. אמא הביטה בי במיאוס, הפנתה אליי גב בסוודר קמוט והמשיכה לנקות אבק. היא קראה לזה "נקיון יסודי". בסוף זה תמיד נגמר במכות, כי הרסנו לה את כל העבודה, לכלכנו משהו, את המקרר, את הרצפה.

אתה צריך לקחת את שרון לקופת חולים" - אמרה מאחורי הגב שלה"

בדיוק על זה כתבתי ביומן שחור הכריכה שלי, על איך שפחדתי לקחת את כל האחים הקטנים האלה לכל מיני מקומות. למשל, לא זכרתי איפה הקופת חולים החדשה ואמרת את זה לאמא. זה עצבן אותה ורק כשנרגעה הסבירה לי וציירה מפה בכתב היד המוקפד שלה. טמנתי את המפה בכיס, נטלתי את ידו של שרון, זעירה עד להבעית והלכנו. ביד השנייה החזקתי צנצנת גדולה, עטופה בנייר הזול, שעליו רשמו הרופאים את הבדיקות. כולם הכירו את הנייר הזה, את הצנצנות שהוא עטף, אותי ואת האח שלי. בסוף דחפתי את הצנצנת המלאה לכיס ומשכתי בידו של אחי בחוזקה, לגמור עם הסיטו הזה. הוא זירז את צעדיו בשתיקה של מי שמורגל באלימות

בקופת חולים דקרו את אצבעו במכיתת זכוכית שקופה ובתנועה מהירה. לא פרץ דם עד שלחצו אותו משני הכיוונים וגם אז בעצלתיים. אחי התבונן בדם שלו בעיניים קרועות ומשך אליו את האצבע. אחר כך שלף אותה והתבונן בצמר גפן המסמיק שעוטר את קצה. בדרך בכה הרבה ואני ניסיתי להרגיע אותו בהגיון ובדברי כיבושים. המצאתי עבורו סיפור וכשנפל כדור הכותנה לאדמה, קברנו אותו בה והוא צחק, שוכח את הכאב

בחדר המדרגות, הגבהתי את עצמי על קצות אצבעותי ודחקתי במכתב העבה שנח בתיבת המכתבים הגדולה של פלג. תמיד היה מקבל מכתבים בשפה זרה וגדושים בולים גדולים וצבעוניים. לא העזתי להחזיר אותם לתיבה בלי הבולים, אז זרקתי אותם באחד מפחי האשפה מבטון שנבנו במדשאה, ליד המשחקים

חשבתי על זה שאולי המכתבים חסרים לפלג. לא ריחמתי עליו, רק פחדתי שמרוב שהם חסרים לו הוא ירגיש במשהו וזה יגמר ברע

המכתב נתקע בפתח התיבה ואני קרעתי אותו ממנה וטמנתי אותו בתוך המכנסיים, מחפה עליו בחולצה שמוטה. הדלת של רובין, השכן, נפתחה והוא הציץ בי מתחת לגבות רעות. מאחוריו נדחקה אליו הבת המפגרת שלו, עם כתף תמחה אחת למעלה וחיוך נבוך. הוא טרק את הדלת ושוב השתרר שקט קריר בחדר המדרגות

אחי טיפס אחריי בפסיעות שמנמנות ובבית אני פרשתי למקלחת ותלשתי את הבולים מהמעטפה הברשנית. הייתי בבעיה, היכן להטמין את מה שנותר מהמכתב ושוב שימשו אותי המכנסיים. כשיצאתי מהמקלחת, אמא ניקתה כתמי ידיים מהזוגית הגדולה שהפרידה את הסלון שלנו מהעולם

אלזה היתה פה, חיפשה אותך שתלמד אותה" - אמרה בקול שטוח, אדוות חרוצות" ריצדו בגוף שלה. ישבתי על כורסא מאחורי הניקיון שלה והאזנתי לחריקות של הסמרטוט על השמשות. אלזה היתה השכנה שלנו, גרמניה אמיתית, גם נראתה ככה, עם אף סולד, שיער בלונדי קפוא ועור צח שעטף את הגוף הענק שלה. היא היתה נשואה למנדל היהודי, נמוך, קרח, שמן ("אבל לב של זהב" - אמא מוסיפה). היו להם שישה ילדים ויגאל שהיה ילד חולה נפש מקרית חרושת, הכל בגלל ההתעללויות של אמא שלו. אהבתי ללמד את אלזה כי היא השאילה לי את ספרי האוניברסיטה הפתוחה שלה

מיששתי את הבולים בכיס שלי ועמדתי ללכת כשאמא אמרה: "בקרוב יהיה לך אח קטן". נזכרתי איך היא כעסה שאבא אפילו לא ביקר אותה בפעמים שעברו, בבית החולים, עם פרחים, כמו שכל אמא טרייה אוהבת

היא הצליחה להפתיע אותי ואני אמרתי "באמת" ואמא גיחכה אל עצמה ואל הסמרטוט שלא חדל לרגע

אצל אלזה ישבתי שעתים. בכתב יד מאומץ היא סיכמה את השיעור והקליטה ברשמקול שולחני אפור כל מה שאמרנו. מילאנו יחד מבחן עצמי אחד. כל זה היה באווירה מאוד אירופית, כמו שדימיינתי לעצמי בית בוניה, בתקופת פרנץ יוזף. רק הילדים שלה היו ישראלים מדי וקלקלו לנו. כשסיימנו, היא הודתה לי ואני חשבתי על מרסל המשותק, הבן של רובין, שהזמין אותי אליו לראות איך אני מתקדם בשחמט. כבר כמה פעמים הזמין ורק עכשיו רציתי להיענות לו. במדרגות ירדתי בארשת חשיבות עצמית ונקשתי בדלת של רובין

מרסל פתח אותה, על כסא הגלגלים שלו, כאילו המתין מאחוריה מאז שהזמין אותי לפני חודשים. יש לו פנים זוויתיים, שמתנפצים בחיוך עוויתי. יש לו מכונית מפוארת של נכה (פעם נסעתי איתו לאוניברסיטה). ההורים שלו שניהם ניצולי שואה שהתחתנו בארץ ("מסכנים, תראו מה שיצא להם" - אומרת אמא ומתכוונת לבת המפגרת המחייכת ולמרסל שמגלגל את עצמו בידיים מגוידות ממאמץ). הלכתי במסדרון חשוך, אפוף ריחות של מקום אחר. אור שבא בין וילונות נח בכבדות צהובה על תצלומים במסגרות של עלעלי זהב דהים

החדר של מרסל מואר יותר. הוא פינה כמה ספרים מהמיטה והחווה לי בידו לשבת, להשתוות אליו. שאל אם אני זוכר מה שלימד אותי בפעם שעברה, זכרתי. שיחקנו משחק שחמט אחד, שבו הפסדתי והוא הרצה בסבלנות מדוע. אמא של מרסל באה אל החדר, תמוהת כתף, כמו הבת שלה ("הבת כמו האמא והבן כמו האבא, שאלוהים יסלח לי" - אומרת אמא ומצקצקת בלשונה). היא הגישה לנו משקה דלוח שמתפורר בו פרי כהה, קרעים קרעים. היא חמקה מהחדר כמו צל ומרסל, כרגל, סיפר לי איך זה להיות נכה אני רוצה בחורות" - אמר לי - "אתה יודע איך זה, הן יפות בגיל הזה, מתעלות. אני"

מת שתהיה לי חברה, אבל מי תסתכל עליי, עם כל זה..." - הוא היכה בכסא הגלגלים שלו בפרקי אצבעותיו, אפילו לא עיווה את פניו בכאב.

מרסל דיבר על שחמט ועל עצמו ואני חשבתי מתי זה יגמר ואיך אני אצא מהחדר הזה, כשפעמון הדלת מצלצל. אחותו של מרסל חצתה את המסדרון שמחוץ לחדרו, בטפיפה לא סדורה. היא פתחה את הדלת ואחר כך קראה בקול של מפגרת לאביו של מרסל. מהדלת נשמעו קולות שיחה מהוסים.

אבא של מרסל פתח את דלת חדרו וניצב במסגרתה, לבוש בגופייה, במכנסיים קצרים ובגרביים. היה לו חיוך רע כשאמר

יש לאורח שלך אורח" - במבטא זר. מאחוריו הופיע בנימוס ראשו של פלג. הוא תר את" החדר בעיניים קצרות רואי וכשמצא אותי, שף את שפמו בשתי אצבעות

"? אני רוצה לדבר איתך, תוכל לעלות אלינו"

רובין לא זז מהדלת. להיפך, הוא נשען עליה כאילו התכוון לחסום את המעבר

"תראה" - אמר פלג - "אני רק רוצה לדבר איתך, אל תפחד"

: כשראה שאני לא זז הרצינו פניו

"שמואל" - אמר - "אתה ילד מבית טוב ומחונך. שמעתי שאתה אוסף בולים, זה נכון"

זה נכון" - אמר מרסל ואני העפתי בו מבט לא רצוני, של אחרי בגידה - "יש לו אוסף" גדול בשישה אלבומים

כל הכבוד" - אמר פלג, עדיין מאחורי גבו של רובין - "יש לי הרבה בולים שאני רוצה". לתת לך, מארצות רחוקות

הוא גונב את הבולים מהמכתבים" - אומר רובין ופניו מתקדרים - "ראיתי אותו עושה" "את זה אפילו הבוקר

פחדתי להכחיש. בגופיית העבודה המוכתמת שלו נראה רובין כמסוגל לכל. מרסל הסיע את הכסא שלו הרחק ממני, כאילו יש לי מחלה מדבקת. אפשר היה לשמוע את הנשימה שלו נעצרת

שמואל" - אמר פלג, המשקפיים שלו התערפלו והוא הסיר אותם וקינח אותם בקצה העניבה - "לא אכפת לי מהבולים. אכפת לי מהמכתבים. הם מהאחות שלי, חנה, היחידה". שנשארה לי. היא חולה והיא כותבת לי רק כשהיא זקוקה לעזרה

מה אתה מתכוון? הוא גם גונב את המכתבים"? - לרובין יש דרך מיוחדת לצעוק" בלחשישה. פחדנו ממנו מאוד ברגעים כאלה. אפילו מרסל כבש את מבטו בכפות ידיים שקמו לתחייה בחיקו

חסרי חינוך" - שצף רובין, הראש של פלג נעלם - "כולם כאלה, כל החיות האלה", שאני לא יודע מאיפה הביאו אותם. רואים - לוקחים. אצלם לגנוב, זה כמו אצלנו..." - הוא נותר מחוסר מילים, מלעלע

מרסל" - אמרתי אבל מרסל סובב את גב הכסא אליי והביט מבעד לחלון במגרש. המשחקים של בית הספר התיכון

תחזיר לו מייד את המכתבים, חיה" - זעק רובין והתקרב אליי - "אתם לא מבינים בכלל" "... מה זה משפחה, כמו חיות אתם מביאים ילדים, מה זה בשבילכם עוד אח או עוד אחות פלג אמר: "שמואל, בוא תעלה אליי. אני חושב שיהיה לך יותר נעים שם." - והעיף מבט "נוזף ברובין. זה היה מבט של "קלקלת לנו הכל, כמעט שלכדנו אותו רובין הודה באשמתו בהרכנת ראש ונסוג לאיטו אל הפרוזדור

נדחקתי בין רובין לפלג והלכתי אחרי פלג. הנעליים שלו היו חדשות וחורקות ואחותו של מרסל עמדה בפינה והאזינה להן, מרותקת. יצאנו מהדירה של מרסל, משאירים את דלת הכניסה שלה פתוחה. פלג עלה במדרגות האפולוליות ואני אחריו. אשתו המתינה לנו על המישורת. היא אמרה לו משהו בשפה זרה והתבוננה בי. לא היתה רכות בעיניים שלה, הן רק בחנו ואמדו, לא משוחדות. פלג הנהן ונכנסו

הבית של פלג היה חם, רהיטי עץ, מקלעות במבוק, ציפוי עץ על הקירות, אגרטלים באדום, פרחים בכל פינה. על השולחן עמד מגש ועליו עוגיות מקומחות. אשתו של פלג החוותה לעברן בידה אבל זו לא היתה הצעה, זה היה ציווי. נגסתי באחת מהעוגיות והסוכר הכתוש שעליה צנח בעננות דקות על השטיח הסמיך

פלג משך כיסא והושיב אותי בו בלחץ מתון. הוא היטיב את הכיפה שעל ראשו ואמר: "חכה פה, אני רוצה להראות לך משהו

הוא חזר עם תמונה מצהיבה, משך כסא והתיישב לצידי

זו חנה" - אמר והסתיר דמות באצבע דקה. אחר כך הוסיף: "התינוק בזרועותיה זה". אני. כל היתר הם אחים ואחיות ואבא ואמא

הם כולם מתו בשואה" - צלפה בי אשתו, כאילו אני אשם בזה"

הם כולם מתו במחנות" - חזר פלג - "חוץ מחנה. המכתבים שאתה זורק לפח הם" "... ממנה. אתה מוציא מהתיבה את הקשר היחיד שיש לי עם משפחה שמתה

קולו נשבר והוא כעכע והפנה ממני את פניו

אני לא גונב לך מהתיבה" - ניסיתי בקול חלוש"

צ... צ... אל תשקר לנו" - אמרה אשתו - "אנחנו יודעים הכל. אבל אם רצית בולים", "למה לא באת וביקשת, אנחנו אוהבים ילדים שרוצים לדעת ושואפים בולים

"יש לכם את אילן" - הזכרתי לה - "וגם הוא אוסף בולים"

פלג נענע בראשו לאות שלילה: "אילן בצבא עכשיו וכבר שנתיים שאינו אוסף בולים. אני". רוצה את המכתבים בחזרה, שמואל

אין לי" - עניתי ברפיון"

אני איאלץ לדבר עם ההורים שלך" - הזהירה אשתו של פלג"

אנחנו שותקים כמה דקות, אני חושב מה לעשות. אין להם שום הוכחות חוץ מחוסר

... היכולת שלי לשקר ולהכחיש. אבל אבא ואמא יאמינו להם מייד והמכות קמתי מהמושב, הפניתי אליהם גב ותחבתי יד אל תחתוניי. שמה, מעוך ולח, נח לו המכתב האחרון. מסרתי אותו לפלג בעיניים מושפלות

"זה כל מה שיש לי" - לחשתי - "באמת. את האחרים זרקתי לפחי הזבל מבטון"

פלג הרים את ידו וסטר לי. זו היתה סטירה סמלית, איטית ומחושבת לא להכאיב יותר מדי. האצבעות שלו בערו על הפנים שלי

פלג עזב את החדר בצעדים כבדים, שחוח, המכתב כדור נייר בכף ידו הקמוצה. אשתו דחקה בכתפי לכיוון הדלת וטרקה את הדלת אחריי

עמדתי לבד בחדר המדרגות. לא הדלקתי את האור. עליתי בחושך, מגשש אחר כל מדרגה וסופר בלב. צהרים קטנים נתנו אור בין ערביים שהלך והתמעט

אמא פתחה לי את הדלת ומיהרה לחזור למטבח להכין לכולנו כריכים. אבא ישב וגרף במזלג מנות גדולות של אורז אל פיו. בידיו העבות קרע פרוסות לחם לגזרים וניגב בהן את הרוטב השומני. הוא לא אמר לי מילה

"לך תשטוף ידיים" - אמרה אמא - "ושב ליד השולחן, האוכל מוכן"

"? מאוחר יותר, שמה יד על מצחי ואמרה : "אתה נראה לא טוב, קרה משהו

"שום דבר" - אמרתי - "הייתי אצל מרסל"

תמיד אתה נדבק לכל מיני נכים" - אומרת אמא - "מתי תתחיל להיות נורמלי כבר?"

"... אתה לא מבין שאלה אנשים בלי לב ? מה שעבר עליהם ... הם רעים עכשיו, רעים אני מלטף את הלחי שלי, עובר בקצות אצבעותי על האצבעות של פלג שעדיין צורבות

בי.

אמא ממשיכה למלמל על מרסל הנכה ועל הבת המפגרת של רובין, בין פינוי שאריות של אוכל. כשפלג מתחיל לשיר את התפילות שלו, היא נעמדת, צלחת משומנת בידיה, מטפחת לראשה המוטה לאחור

: מטפחת לראשה המוטה לאחור

"תענוג" - היא אומרת ועוצמת את עיניה - "תענוג אמיתי"

הכל יהיה בסדר

Hakol Yihye Beseder (It will all be Fine)

אני יושב על כסא וראשי מוטה לאחור, מעבר למשענת. זה עתה ריססתי את אפי בטיפות אף מרות והן זולגות על לחיי, חמות ונקוות בשיפולי הראש, קצת מאחורי האוזניים. אני רואה את דני במהופך, מתקרב אליי ונעמד מולי. הוא חושב שהתנוחה שלי מצחיקה והוא צוחק. יש לדני צחוק רדיופוני, אין בו ליחה והוא מהדהד. בכל זאת, זהו צחוק כנה, לא מעושה. מרגישים שדני הוא הצחוק ולא בגלל התדמית שלו ולא בגלל שזה משהו שדני יודע שחייבים לצחוק ממנו.

אני מיישר את צווארי ונחלים של תרסיס לא מנוצל עושים דרכם בעקבות הטיפות הראשונות. אני מקלל בשקט ומנגב את הצוואר במרובעי נייר טואלט שאני קורע בגסות. מגליל הולך ופוחת המונח על השולחן.

אהלן" - אומר דני ואני נד לו בראשי. קשה לי לעשות יותר מזה כרגע וגם לו יכולתי" לעשות יותר מזה - לא הייתי אלא נד. זהו אחד מאותם ימים שאני משמר בהם את האנרגיה שלי, שבהם אני חרד שאולי לא תשאר ואני אפסיק לנוע, כמו השפן בפרסומת לסוללות, אחרי שהוא יורד מן המסך.

דני גורר כסא אחורה ויושב. יש לו זקן ושפם עשויים היטב. הוא לבוש בקפידה. פעם עישן מקטרת והצירוף היה מאוד מרשים. עכשיו כבר לא חשוב לו להרשים את סביבתו אז הוא עושה באמת מה שהוא רוצה: להתלבש בקפידה ובהתאמת צבעים מושלמת, למשל יש לו גם תיק עסקים מעור בצבע המתאים וכל מיני אביזרי נוחות שמשתלבים נפלא. בחזותו הכללית. דני משדר הצלחה.

מה שאני משדר באותו הערב זה שאני מרגיש כמו שבר כלי. אני מצונן, אני בחופשה מהכלא ואשתי עזבה אותי. אני מרגיש לא טוב בהווה ואני מפחד מאוד מהעתיד. לא קל להיות אסיר לשעבר.

לא פה, בכל אופן. אני אומר את כל זה לדני בתשובה לשאלתו.

אז מה המסקנה? - הוא שואל. הוא לא מצפה באמת לתשובה. כי מה המסקנה? מה יש כבר לומר על דברים שאינם בשליטתנו? שום דבר. אנחנו מאבדים שליטה? וממתינים שהיא תחזור. ומה יהיה אם לא תחזור?

היא תחזור, היא תחזור" - הוא מרגיע אותי. יש לו טון כזה, כאילו הוא מדבר אל ילד" מפגר. אני לא אוהב שממעייטים בערך הקשיים שבפניהם אני ניצב. זה גורם לי להרגיש לא מיוחד. אבל הערב אני חלש מכדי לכעוס.

אנחנו פותחים את התפריטים ודנים מעט במנות השונות: ראשונות, אחרונות, עיקריות. עולם שלם בין שני לוחות. המחירים שבצד המנות מחזירים אותי למציאות. אני מסתפק בפסטה וגם דני. עכשיו אנחנו ממתינים לאוכל ומביטים זה אל זה מעבר למחסום השולחני. דני עיף מאוד. יש עיגולים שחורים מתחת לעיניו. עורו כבר לא מה שהיה. פיו נמשך ימינה כמו פיהם של מוכי שבץ, רק בפחות חומרה. החיים השיגו גם אותו.

הוא מספר לי על עסקים שהוא עושה ואני מקשיב. זו נשמעת לי שפה זרה.

רק לפני חצי שנה הייתי שם, שלטתי באוצר המלים, עכשיו, לפתע, הזרות הזו.

אני אומר את זה לדני. אין לנו סודות זה מזה. אנחנו כמו זרם תודעה בן שני אנשים. אני יודע שהוא חרד לשלומי. הוא לא בטוח איך צריך לנהוג. דני גם לא אוהב אסונות. אולי הם מזכירים לו את השבריריות של הקיום המאוד נורמלי שלו. אולי הם מספרים לו על מה שיש מתחת לפני השטח, על ים החרקים מאחורי לוחות השיש באמבטיה, על התולעים בכל סלט עשוי לתפארה בידי השף של המקום.

פעם דני אמר לי שבגלל זה הוא לא הולך לראות סרטים עצובים. אז זה נראה לי מין בריחה מן החיים. היום אני שואל את עצמי: אז מה? למה חייבים לחיות את החיים? למה? לא כמו דני? כאילו אין דברים רעים ועצובים?

אני מכיר אותו כבר 16 שנה ואני יודע שהוא בורח מן העצבות בפנים ולא מן העצבות בחוץ. כמוני, אולי כמו כלנו. אבל יש כאלה הבורחים מן העצבות על ידי בריחה אל עצביות ויש כאלה שלהיפך, כמו דני.

עכשיו הוא במבוכה כי אני מביא אליו את העולם, נא ומדמם. ככה זה נראה: כאב עמוק, בגידה, שלילת חירות, איום מתמיד. ככה זה באמת. בעולם יש התאמת צבעים רק בין האדום והשחור. הלבן הוא העדר, הוא מוות, הוא בליעה של הצבעים כולם. דני גם חבר שלי, אבל הוא לא יודע מה הוא יותר: חבר שלי, או חבר של דני. אם הוא חבר של דני - ייתכן שלא יוכל להיות חבר שלי. זו הדילמה. הוא מבטא אותה בהתלבטות אינסופית ומפגנת בין המנות המפתות שבתפריט.

עכשיו אתה עמוק בדכאון" - הוא מפטיר לבסוף - "אתה פצוע קשה. אתה נכה רגשית." השרירים שלך לא מפותחים. אז אתה צריך להתאמן. אנחנו - כל החברים שלך - נעזור לך, נלווה אותך. אתה תבריא ותראה פתאום שהכל יהיה בסדר.

הוא קורא לזה "נקודת המפנה" שלי ואומר את זה באנגלית. אני חושב שהוא בוחר בשפה זרה לא כדי להרשים (אותי!?) אני חושב שהוא לא באמת מאמין בזה. ככה הוא מזיר את האמירה, הופך אותה למשהו חיצוני, בעל מנעד אובייקטיבי, לא-דני.

המלצרית באה ומגישה לנו את המנות על צלחות ענקיות מחרס. דני מזכיר לה להביא שתייה והיא אומרת שמיד, היא לא יכולה הכל ביחד. הוא מהנהן בהבנה.

אני אומר לו שאני פוחד כי יש לי הרבה חובות, כי אף אחד לא יעסיק אסיר לשעבר, כי נעמי עזבה אותי ואולי אני בכלל לא יכול לחיות עם בת-זוג ואני לא רוצה להשאר בודד.

דני שותק ואוכל בדעת מוסחה את האטריות המגולגלות ברוטב צבעוני. האור חזק מדי ואני יכול להבחין בכל פרט אצל כל אחד מהסועדים. מעטים מדברים. רובם אוכלים בשתיקה, משלמים בהינפים נמרצים של זרועות ואחר כך קמים והולכים, גם כן בשתיקה.

שנים הייתי בה, בשתיקה הזו ורק עכשיו אני שם אליה לב. גם דני שותק
אני חוזר על דברי בהתנסחות אחרת. לפעמים הנוסח השונה מאפשר חדירה, כמו
עטיפה חלבונית ובתוכה נגיף. דני אומר לי שהוא בכלל לא מודאג בענין הנשים. הוא אומר
שעוד יהיו לי הרבה נשים עד שאמצא אהבה ושהוא בטוח שזה יקרה

אני רוצה לומר לו שכל פרידה כזו מסכנת את חיי. אני רוצה לספר איך חשתי אחר
שהיא עזבה : כמו אד, כמו אין, כמו אינסוף. התפרקתי ליחידות הכי קטנות של הקיום,
תצרף של מיליארד חלקים ועכשיו - להרכיב אותו מחדש. אולי כל החיים לא מספיקים
למשימה כזו. אני חושב שמשהו גורם להן להמלט ממני. זה משהו בי שהן רואות, מין ריק
שמעורר בהן בעתה עד שהן נוטשות אותי בכל מחיר. פעם קראתי שחורים שחורים קולטים
אור ופולטים חלקיקים בצורת אדים, או משהו כזה. חשבת לי שזה תיאור מושלם של
הנשים שבחיי, מה עוד שכתב את זה מדען נכה מאוד

בכל אופן לא אמרתי את כל הדברים האלה לדני. גם ככה הוא היה מיוחד. הוא מאוים
על ידי רגשות חזקים. יודעים איפה הם מתחילים אבל אי אפשר לחזות מה יהיה בסופם.
אולי אלימות ותוקפנות. אולי בכי. בכי זה אלימות כלפי הסביבה, כך חושב דני. אולי רק אני
חושב שהוא חושב כך. הפעם הראשונה שבכיתי היה אחרי שהיא עזבה ומאז לא יכולתי
להפסיק. אלה היו הרעשים של הפאזל המתפורר שהייתי אני

דני אומר : "אנחנו בוחרים לנו ילדות בנות 19-20. אנחנו מגדלים אותן ומלמדים אותן
כל מה שהן יודעות. אחר כך הן עוזבות אותנו ומישהו אחר נהנה מן הפירות, מכל
ההשקעה שלנו. הן מתחתנות ומביאות ילדים ואלה לא הילדים שלנו. הן מבינות בין
"ומדברות בידענות על חו"ל וזה כן היין שלנו וכן החו"ל שראו איתנו. זה מרגיז

דני מספר לי על אהבתו החדשה. זה משהו קשה, לא אפשרי. כל אהבותיו של דני הן
כאלה ואני מקשיב לו בחוסר הנימוס שבפיזור הדעת. הוא עייף וגם אני עייף כבר. האור
הלבנוני של הניאונים כמו תבלול בתוך עינינו. בכל זאת אנחנו מדברים כי השעה מוקדמת
יחסית.

דני אומר לי שברקע ישנו תמיד העצב הזה, מין ייאוש שממלמל ולא מניח. אני שמעתי
את המלמול הזה, אצלי הוא כבר זעקה. אצלי העצב והייאוש משוחחים בלי הרף, אין לי
הפוגה. אני אומר את זה לדני. הוא מביט בי בעיניים עגומות ואומר לי שרק נשים הן
התרופה. הן היחידות שיש להן לחשי קסם המשקטים את זוג המפלצות האלו

אני נזכר בנעמי והוא נזכר במישהו אחרת בודאי. בתוך ראשי, בתוך ראשו יש גלריה
שלמה של כאבים ונטושות. אין כניסה למבקרים

טוב, נלך - אני אומר. הוא משלם, אנחנו שמים עלינו את המעילים (קריר בחוץ) ויורדים
אל המכונית שלו (אמריקאית). בדרך מישהו כיבה את כל הפנסים. דני מנסה מילים
שנכשלות לגעת ומשתתק. אני רואה את צלליות הבנינים שבהם אהבתי פעם ובהם עבדתי
פעם. יש כאלה שחולמים בשנתם. הסיטים שלי הם מציאות

אנחנו מגיעים ודני מסתובב אלי חצי סיבוב בכיסא המרופד של הנהג. הוא מתבונן בי ואני
מתבונן בבית הקטן, שממנו מתחיל הרחוב שלי. זה הרחוב שממנו יצאתי למסע הזה. זה
הרחוב שאליו אני לא יכול לשוב כי אין למה לשוב ואין למי לשוב ואין אני. דני חש מין
אחריות סתומה. בסך הכל מה הוא אחראי ומה הוא יכול בכלל לעשות ? לא הרבה, ביננו.
כשאדם מת הוא מת ורק הוא יכול ללדת את עצמו. אדם שבוחר במותו הוא אלוהים. מחוץ
לזמן, לטבע, לכאב. אני סחרחר ועוצם את עיניי. כך עוברות דקות : הרבה, מעט, אני לא
בטוח.

בסוף דני אומר : "שלום" וזה שלום סופי שיש בו קצת מן השאלה. "שלום" - אני אומר
וגם שלומי סופי ויש בו קצת מן השאלה

טוב, נתראה" - אנחנו אומרים יחדיו ומחייכים קצת. לצחוק ממש קשה בנסיבות האלה"
דני מתניע ומתרחק. בעיקול הרחוב הוא מפנה את ראשו אלי ומנפנף. אני מנפנף לו
חזרה, מסרב להפרד. אבל הפיסיקה חזקה משנינו ומעבר לעיקול כבר אי אפשר לראות
אותו.

עכשיו אני עומד לבד, שטוף באור כתום של פנסים. אני לא רחוק מהדירה השכורה שלי,
שבה הייתי עם נעמי תשע שנים. אני לא רחוק מהמקום שבו קיימת הגרסה הקודמת שלי,
לפני העדכונים, לפני שניקו אותי משגיאות התכנות. אני יודע שכשאפתח את הדלת אני
עשוי למצוא אותי יושב על הספה וקורא עיתון או מכין לי כוס תה גדולה בחלב וסוכרזית.
אני יודע שאולי אפתח את הדלת ונעמי תביט בי ואני אביט בה וכלום כמו לא קרה

אני ממשש את הגלולות שנחו בכיסי כל אותו הערב. הן כבר עושות את שלהן : הן כבר
נטלו קצת חום מתוך גופי והן פושרות עתה. אני סופר אותן בקצות אצבעותיי, בלי להביט.
עשרים, שלושים, יותר

עכשיו אני הופך את פניי, הולך לגן הציבורי ויושב שם על ספסל. יש שם פסלים העשויים
מכלי נשק ישנים. אני נשען על מרגמה קרה, מוציא גלולה אחת ובולע אותה
אני מחכה מעט. קר הלילה. יש בריזה אפלולית על הספסל

שוב יד בתוך הכיס, אני מוציא גלולה נוספת. ועוד אחת

אני מפזר אותן על האספלט הקר של הרחבה ומועך אותן בעקביי. ככה אני צובע בלבן
את החושך. כשלא נותרות לי עוד גלולות, אני קם מהספסל ונושם נשימה עמוקה, שלא
נגמרת

אני הולך הביתה

חלונות Halonot (Windows)

לפעמים אני מסיר את המשקפיים שלי. הם מסגרות מתכת אכולות טחב חום-ירוק שהצטבר משנים של זיעה שמנונית. כיסוי הפלסטיק שלהם התקלף בחלקים ונפל כשאני מסיר אותם, העולם כולו לובש איכות של טל וערפל. כל הדמויות מאבדות קווי מתאר אל תוך מקסם גשום. אני צופה בהן מעבר לעדשה רטובה שאין דרך לנגב אותה אז אני עושה את זה כשאני באוטובוס, מבעד לחלונות בעלי רפפות בד עגומות, הצוברות אבק ואני עושה את זה כשאני ניצב מול נשים יפות שאני חושק בהן. אני אומר לעצמי שככה אני יפה יותר, יש לי גבות שחורות ועבותות וכל זה - אבל, האמת היא שכך אני רואה אותן כמו ציור אימפרסיוניסטי ועצוב קווים. אין בזה האיום שיש במראה המדויק שלהן כשהן בוחנות אותי בעינין

בערב, כשהיום נח מזעפו ואני עומד ברגליים יחפות, לא רחוצות עדיין, על הרצפה הצוננת, אני ניגש אל החלון שליד המקרר שלי ואני נשען עליו. המקרר מקרין החוצה את החום שגירש מפנימיותו, בנהמה הוא עושה את זה, ברוח יציבה. היא מלטפת את השיער שמתחת לבית השחי ומביאה אליי את הריחות שלי ואני נטמע בהם בעיניים עצומות כשאני פוקח אותן, אני מביט הישר אל תוך חלון. לא משהו מיוחד, חלון רגיל, מסגרת מממתכת צבועה בחום, שתי זגוגיות ותפס במרכזן

אני אוהב להשקיף אל תוך דירות של אחרים. אני אוהב להפוך, שלא בדיעתם, לחלק מן האינטימיות שלהם. יש משהו כל כך תמים ונוגע ללב בשפה הזו של הבדידות. שירה של גופות לא מודעים לעצמם ולנוכחותו של הצופה. לפעמים חפץ קטן, לעתים בגד מושלך - די בהם כדי לומר מה שכרכים שלמים לא יתחילו לבטא. אני רואה בבתים האלה, במקדשים של הלבד, עציץ קטן ובו זר פרחים מטופח ביד אוהבת. אני רואה חזייה מושלכת על כרית וחרוטיה מתיזים זהורים של שמש. יש בי אז עצב כל כך גדול. אני מרגיש כמו הענקים באגדות שרק גופם יודע להיות ופיהם אילים והם זועקים בתנועותיהם את האימה של הקיום הענקי והבודד שלהם

אין לה שעות קבועות ובכל זאת, בדרך מיסתורית, היא מצליחה להיראות תמיד לעיני בעירומה. היא נשכבת על מיטה זוגית בלתי כיסוי ומרימה ירכיים ושוקיים מהבנה אל הקיר שאליו נסמכת המיטה. היא מדברת בטלפון בלהט אל בן שיח לא נראה והיא עושה תנועות ידיים חמוקות. אני צופה בה גם בגלל זה

אבל בעיקר אני צופה בה בגלל הסיפור. קשה לי לזכור מתי המצאתי את הסיפור. למשל, זה יכול היה להיות ליל חורף כשהמזגנים שלי הטיחו בי גלי אוויר חמים. אם לא אז, (אולי בליל קיץ, בין סדינים קמוטי לחות (קמתי וניגשתי אל החלון והיא היתה שם אז מה יכולתי לומר לעצמי? יש גבול לרמייה. חדירה כזו לחיים של מישהו אחר - בעקביות, ביסודיות, בודאות - מחייבת עלילה

אני אומר עליה שהיא בחורה בשנות העשרים המאוחרות שלה. את זה לא קשה לראות וגם אם אני טועה זו לא יותר מאשר טעות הנעשית כדרך שגרה בבלינד דייטס. היא תמיד ומלאת גוף. יש לה עור שנהבי חלק ואת זה כבר אמרתי קודם. יש לה חזה זקור, מתריס. בכלל, האווירה השורה עליה היא אווירה של נגד, של מרד

אני חושב: נניח שנפגש (ומחליף את הרגל שעליה אני משעין את כובד משקלי. כל התנוחה שלי משתנה כתוצאה מזה ובמראת הזוגית איני אותו אחד שהחל את הסיפור). נניח שנפגש, אני חושב, אז מה? זה מבטיח משהו? זה מבשר יותר אינטימיות מהערבים שאנו מבלים יחד מבלי לדעת? היא תחשוף את השוקיים המוארכות שלה בצורה הלא מודעת הזו גם כשהיא תהיה מודעת לי? לא בטוח. אולי עדיף כך, כפי שאנחנו, השתקפיות כלואות בחלונות זכוכית

ובכל זאת, אני עומד בדלת שלה, היד שלי נשענת על המשקוף שלה (המרפק) והראש שלי, מוטה בזווית אלכסונית, השיער נוגע בכף יד מטלטלת

בעיניים שלה אני מזהה קצת בהלה. בכל זאת, אחרי חצות ואני זר והעמידה שלי, כאילו אני מכיר את כל הריחות שלה. זה בל ייעשה בין זרים מוחלטים. אז היא לא יודעת מה לחשוב. כמו בלט כאוב, היא מסיגה כף רגל עדינה (יש שרשרת זהב דקיקה על הקרסול שלה) ופרקי כף הרגל השנייה מפצים על הסתת המשקל הפתאומית הזו בהלבנה ניכרת. אני מתבונן בהם מהופנט, מכושף מהיופי של היעלמות הדם מתחת לציפורני בהונותיה אחר כך אני מביט בשפתיים שלה כשאני אומר (ובינתיים איני יודע עליה יותר ממה שאני "רואה), כשאני אומר: "שלום, אני השכן ממול ואני צופה בך ללא הפסקה מזה חודשים למשל. מה היא יכולה לומר או לעשות? משטרה לא באה בחשבון, משטרה זה משהו תיאורטי. מה היא תגיד? על מה היא תתלונן? אדרבא, אם אני מטריד אותה, אני אלך היא לא אומרת כלום. סימן שגם אני לא אמרתי. הגיע הזמן לכעס ובקול הכי גברי..." האפשרי תחת הנסיבות האלה: "ערב טוב, אני מצטער על השעה המאוחרת שגרתי

אני כל כך אוהב את התנועות שלה. אפשר להתאהב בדרך התנועה. ישנן חיות קטנות שרובצות מתחת לעורה. יש לה דרך אופיינית להטיל את כל גופה קדימה כשהיא מתלהבת (אולי כועסת? קשה לומר מן הזווית הזו). כל השיער הארוך שלה שמגיע לה עד המותניים, מתנופף, מין מטר שחור, שבתוכו היא מחוללת. הגמישות הזו משכה אותי אליה עוד בלילה הראשון. יש לה תנועות קטנות. כשהיא מרוכזת. כשהיא מהורהרת. כשהיא בוכה שוב בפתח הדירה. מעבר למשקוף אפל, על הרשתית, יש צללית שלה, מחוטבת, ... עגולה. אם אעצום את העין המתאימה

אני מכיר אותך" - אני אומר לעיניים העצומות. יש דופק זעיר שפועם בצוואר שלה" מהר. יש רטט בעפעפיים העבים שלה. ריסים, דברים שקשה לראות מחלונות. דברים שכדי לראות אותם צריך להתקרב והקול הזה, מפגיע בעומקו, כמעט כמו גבר אבל לא

אחרי הקול הזה אני נוהה. מה יכולה לחדש לי הספה הזו? היא פחות חומה, יותר דהה, מרוטה בקצוות?

אני רואה את ההטבעה שלה בכרים של הספה והדחף הראשון שלי הוא לרוץ ולהריח את אברי המין שלה שמונחים שם בקביעות. מי שנלכד רק במראה לובש ממשות דרך הריח. אני מתגבר, כמובן, אנחנו מאומנים להתגבר. במקום זה אני מציג את עצמי והיא מחייכת כי אני עושה את זה בחן. לוחץ יד רכה ושברירית. אנחנו מתיישבים, יש רק ספה ושינוי זה מול זה, כמו מוכנים לראיון טלוויזיוני אינטימי במיוחד.

אני חוזר להכין לי תה. יש לי קומקום חשמלי ומדיד שמראה כמה מלאים בו המים. עשיית התה מאפשרת לי להזכר. ההזכרות עצובה כמעט כמו התצפית. לפעמים החיים המשותפים הם לא יותר מאשר מבט דרך חלון בדמותו של השני, השתקפויות מעוותות של הזכוכית שלך בזו שלה, דמויות שנכפלות רצוא ושוב, העתקים הולכים ומתערפלים של מה? שהיה פעם בינינו באמת. מה היה באמת בינינו?

אני לא במצב טוב, אני לא במצב מתאים לחשוב עכשיו. מה היה בינינו מחייב חשיבה וכוח הרצון ולהלחם בכאב המעוות הזה שהוא ההזכרות בה. מה רע להביט בחלון במקום זה? מה לא שפיר בלחיות את חיי של מישהו אחר? לפחות, אלה לא חייך. ודאי שכאבנו. הופכים ברבות הזמן לכאבי. הרגל תמיד יוצר כאב.

אני רגיל לראות אותה בערב. אני משחזר את כל הטקסים הזעירים שהיא נשענת עליהם לצורך שפיותה. הדרך שבה היא מסדרת את המיטה שלה אחרי שנת לילה, איך שהיא מניחה את הכלים המלוכלכים בכיור, איך שהיא מסדרת את החולצה שלה, שתמיד היא קטנה ממידותיה והתלתל הסורר בשערה.

בתנועות האלה, הבלתי חשובות, טמונה ההבטחה לקשר אמיתי. כשאני זוכר אהובה שאיננה, מה אני זוכר? אני זוכר דווקא את התנועות האלו שמרכיבות - הן ורק הן - את מי שהיא היתה. תואר שני יש היום כבר כמעט לכל אחד ובערך באותם נושאים. הדרך שבה היא מקמטת את אפה הסולד והמנומש כשמשהו אינו מוצא חן בעיניה - זו המהות שלה ורק שלה.

על הספה הזו אנחנו נמצאים בפעם הראשונה. בשר נוגע בבשר וחום מוחלף. מגע שיער סומר. ללא מילים אנחנו. אומרים ללא מילים, מבט של עין נחפזת כאילו בטעות. אני אומד אותה והיא אותי.

האצבעות שלה לובשות חיים משלהן, זו בתוך זו, שלובות ומתכווצות ומתפרשות אל רעותן. אנחנו מחליפים תנוחה, לשנייה קרובים יותר, לשנייה מתרחקים מאוד. אני שואל אותה מה שלומה, היא מהמהמת משהו בתגובה, אני מסתפק בכך ושוב שתיקה. אני חייב לשבור אותה, את השתיקה הזו - ולא תוחמץ ההזדמנות. אני אמור להיות כן איתה. אני אמור לשתף אותה במה שעשוי להפוך להיות שלנו ברבות הזמן. לכן אני מספר לה שאני גר ממול ושאיני צופה בה מבעד לחלון, כל ערב, באותן שעות, נשען על המקרר שלי, החם.

היא לא נראית מופתעת כלל. היא רק שואלת אם אני עצוב ובודד עד כדי כך ואני אומר שכן ואני חושב ביני לבין עצמי שלא ידעתי עד כמה עד ששאלה את השאלה הזו ואני מופתע.

"כן" - אני אומר לה - "אני עצוב מאוד".

היא מהנהנת. היא מטילה מחיצה של שערות על הפנים שלה ומתחבאת מאחוריהן לתכנן, כנראה, את המהלכים הבאים. אני כמה להחליק על השפעה הזו שנוצצת ככה. באור המלאכותי והלבן. יש לחשוף מתחת לה את הצוואר שלה הפועם.

פתאום היא מספרת לי סיפור שלא קשור בכלל. אני מקשיב עד שאני מבין שהיא מספרת לי על יחסינו. יש בו פרטים רבים, בסיפור הזה שלה, יותר מאשר בסיפור שלי, הרבה יותר. ככלות הכל, היה לה זמן רב לחשוב עליו בעודי עסוק בתצפיות. הוא מעובד. לפרטים הכי דקים ומעודנים.

עכשיו ברור שאין מה להמשיך. הלילה כבר מזמן זקן והשעונים כולם מראים אותה שעה כאילו קשרו נגדנו קשר. אני קם באנחה ואני לוחץ לה את היד וכל הזמן אני רוצה לחבק אותה ולהרגיש את החזה שלה נמחץ ואת החמימות המחלחלת בינינו כמו ערובה לאהבה, מה שאין היום וכנראה שלא יהיה אף פעם. לא בינינו, לפחות.

אני נסוג אל הפינה שלי, איזור חשוך בין המקרר לקיר. היא מתקרבת לחלון, נשענת על מעקה בגובה המותניים ומכופפת החוצה את פלג גופה העליון. כמעט ניתן לשמוע אותה נושמת את האוויר הקר של הלילה הזה. עיניה סורקות את החשיכה. כמו מלכודת שהיא יודעת שנמצאת שם ושהיא נמצאת בה כבר. אולי היא שמה לב לנוכחותי? אולי אני ... משתקף בחלונה? הייתכן שכל הרגליים הארוכות האלה אינם אלא

עכשיו היא מביטה הישר אל הדירה שלי. היא בוחנת את החלון החשוך הממסגר את הריהוט המוזיאוני והקר. אני לא משתקף בו. זה סמלי. אני לא קיים בתוך הדירה שלי.

גם לא כהשתקפות.

זה סיפור על אהבה, הסיפור שהיא סיימה לספר לי. בפתח, אני נושק לה על לחייה, אני לא מעז שנית, אני לא מעז יותר. אני יורד במדרגות והיא עומדת על המישורת ומביטה אחריי, משלחת אותי בברכת פרידה, כמו שהיו משלחים פעם לוחמים. יוליסס מפליג במדרגות. מבט אחרון בה מגלה צל בין משקופים שגם הם מוצללים, על רקע פתח מואר. שמוביל לבית שאני נכנס אליו ערב ערב מן הצללים ואליהם.

כשאני אחזור אל הדירה שלי, אני לא אדליק את האור. היא בטח תתקרב אל החלון, תשען על מעקה בגובה המותניים (שלה) ותכופף החוצה את פלג גופה העליון. היא תאמץ את עיניה, אבל לא תראה דבר. אני אדאג לכך.

רק אם היא מאוד תרצה וגם תדע לאן, היא תפנה את המבט השחור שלה אל החלון שלי ותקלוט - בזווית העין, בחלקיק שנייה - מין צל, מין השתקפות. זה אני ואני נסוג. אחורה, עמוק אל תוך הבית הזה שפעם היה של שינוי - ונעלם.

המצב העכשווי של היקום

Hamatsav (The State of Things)

כמו תמיד, שחור, ריק משתרע, עצלות של נצנוצים. בול סטריט ג'ורנל, עיתון של עסקים, בלי תצלומים, בלי צבע, אני קורא על ישראל. מישהו אומר שבחנות שלו - שבדרך כלל שקטה בפברואר - יש לחץ של קונים והוא מרוקן ארגזים של חומרי איטום, כל ארבע שניות ארגז, כל ארבע שניות, כל ארבע. מדענים מתווכחים אם בחלל יש חוטים, חוטי על, או מין קרומים שמתקפלים ונסגרים על עצמם (הקצוות שלהם נדבקים והם יוצרים צינוריות). אפשר לדמות (אני מדמה) את הקרומים האלה מגוננים בקיפולים העדינים, המיקרוסקופיים, שלהם על ממדים מכווצים. טריליוני טריליונים של חדרים אטומים בכל סנטימטר מעוקב משהו. המדענים אומרים שאין הבדל מהותי בין היקום כולו לקרום כזה (מן הבחינה המתמטית). אני רואה את התהייה במאמרים שלהם, את הרתיעה מהתעוזה, את הודאות של המלחמה החזקה

אני נזכר בחדר האפל, האטום, שלנו, שלי ושלך, בפעם האחרונה. מרחוק אני נזכר, בבית מלון מלא כוכבים בלונדון, עיר לא אטומה. אני שוכב על הגב, עירום, רגל על רגל, נתמך בכרית. העיתון מוחזק בידיי בהיסח הדעת הנובע ממך, מהמחשבות עלייך, מהכאב של המחשבות עלייך ומהאטימות של הכאב הזה

ארבעה ממדים - זה כל מה שאנחנו מסוגלים להבחין אבל, באמת, יש אחד-עשר והם מתרבים (היו רק עשרה לפני שבע שנים, ב-1991, בפברואר). שבעה מהם קטנים מאוד, ממברנות נעטפות סביבם, כורכות את עצמן בלולאות מחניקות, עד שהמימד נקבר ורק הלולאות נשארות, חוטים, חלקיקים, כוחות. נסחפים בריק, חללים מתנגשים ויוצרים חלקיקים חדשים. יש אנרגיות עצומות במפגשים האלו ובזכרונות של המפגשים האלו, על לוחות צילום רגישים. האנרגיות תלויות במרחקים שבין החלקיקים, בגודל העיגול שנסגר על עצמו. אנשים אחראים ובוגרים (כסופי שיער, אני משוכנע) קונים סרטי הדבקה, יריעות פלסטיות, פנסים להאיר את הדרך. אלא שהיקום מסיט אותם מהדרך הנכונה הזו, ממלחמת הקיום. הוא גורם להם לבנות אותו אטום, חסין להתקפה, להסתגר בו ולספור נצנוצים בעיניים משוגעות מגלקסיות. יש בהם חורי תולעים: נכנסים בהם במרחב-זמן אחד (עירק, את שאינך עוד איתי, עם מי את אוטמת חדר עכשיו) ויוצאים בהם במרחב-זמן אחר (ויכוחים רציניים על כוח הכבידה: מתי הוא מתחזק, מושך בעוצמה השמורה רק לכוחות (אחרים).

לעצם הענין: אני מנסה לזכור את הרכות הלבנה שלך. העיניים שלך באות בי, רק הן, מתרחבות מאחורי העדשות של מסיכת הגז. את מצמידה יד אל פתח המסנן ונושמת ונושפת פנימה והחוצה. המסיכה רוטטת. ביקום כל רטט הוא חלקיק, אנרגיה של חלקיק. על החלונות של הבית שהיה שלנו, עוד ניכרים נתיבי הדבק, שבהם זחלו סרטי האטימה (לא הצלחנו לגרד אותם אפילו בסכין מיוחדת, חדה מאוד). אני משקיף מהחלונות האלה, אלפי קילומטרים משם, ברגע זה. המדענים אומרים שחלקיק יכול להיות בשני מקומות בעת ובעונה אחת, קרום מקופל על עצמו, נטול ממדים, מסתיר מימד פוצע בלב היריעה. אני התגרשתי ממך ומעצמי, מהיקום האטום והמוגן שלנו, גליתי אל מרחבים ריקים, שאנרגיה נוצרת בהם מעצמה. חדשות מישראל עושות לי רע, חדשות ממך עושות לי רע? חדש-ישן: על מה לא יכולת להתגבר? למה שבקתיני

מותר לכעוס עלייך, ממרחק, בשיקול דעת אנליטי, הבעד והנגד ערוכים בטורים סדורים, כמו גדוד. האשמת אותי שאני אטום, מוגן בחדרים שלי, משקיף ממסיכות, עדשות עיניים עכורות, מסנן הכל. (קמבודי נמוך וגרמי נוקש בדלת ושואל באנגלית מסורסת מתי אני יוצא (ממנו).

הגלקסיות נסחפות זו מזו מכוחו של מפץ גדול. הן מאבדות צורה ומקבלות צורה. אני מאבד שפה ומקבל אותך. בקרוב לא אדע עברית וכשתדברו על החוויות שלכם, אשתוק בצד. צופה, בפסיקה הקלאסית, נפרד מהמערכת שבה הוא צופה, מהתצפית, מהשפה שבה הוא מתאר את התצפית. לא כך בזמן האחרון - הפיסיקאים מכריחים אותנו להחליט. הם מציעים לנו שותפות מלאה, לא ריחוק מחושב. הביולוגיה והכימיה כופות עלינו להיעתר.

אולי את נשואה עם ילדים, אולי רק עם חבר, אולי פחות מזה (זיון?). עם מי את הולכת לחנויות המלאות בפברואר, איך את מובילה הכל הביתה ואיזה חדר את אוטמת ומפני מי. ביקום יש רעש רקע תמידי, חלש (גם הוא שריד מהמפץ הראשוני). אנחנו מגבירים אותו ומאזינים לאירוע שהתחיל אותנו. קשה להיות בטוחים: היקום מתרחב, היקום מתכווץ, היקום פועם בגלים כבדים. איברים של משוואות מרחפים על פני הגלים האלה. שפה מסתורית, קשה לפענח. היקום מלא בהרבה ממה שהוא נראה. הוא מסתווה בריק אבל, עמוק בפנים, חומר שחור מכווץ אותו, מקשה על הפעימה. עוד 100 מיליארד שנים ודי, גם הוא ימות.

אני מתרווח במושב האחורי של מונית בריטית כהה ואומר לנהג: "קח אותי ליוגוסלביה". הוא לא מחייך או ממצמץ. הוא שולף לוח פלסטי קטן מכיס החליפה שלו ואחרי עיון קצר, "הוא אומר (יותר לעצמו מאשר לי): "טרמינל שתיים".

חרש מילים

Harash Milim (The Wordsmith)

: תמיד, בסיום ההקראה, תבוא מישהי, קטנה, שיער קלוש ותאמר:
"אתה אמן אמיתי. אני מעריצה את הכתיבה שלך"
אני אענה: "אני אומן, חרש מילים, זה הכל. זה מאוד מחמיא לי שאת חושבת אחרת,
"אבל, לצערי, הצלחתי להטעות גם אותך"
אני טרוד בלהכות מבגדי את הגיר הממאן להפרד, בלאגד בחבילה מסודרת את ראשי
הפרקים (אותיות גדולות, סימונים בצבע). אני לא רואה את ההבעה הפגועה שמחלחלת
לעיניה, כמו גל סגול, את פרקי האצבעות המלבינים סביב לתיק צד מברד גס, את העברת
משקל גופה מכף רגל אחת לשנייה. היא אינה משפילה מבט גם כשעיניי פוגשות בעיניה
מבעד למשקפיים של שנינו
".אני חושבת שאתה מתאכזר לעצמך"
זה עורר בי זעם גדול, הפטרונות הזו. שעתיים של סיפורים קצרים, לחיצת ידיים של זיעה
לחה, שניים וחצי משפטים וכבר אבחנה יומרנית
"יתכן" - אמרתי בקול היבש והקצר השמור אצלי לקטימת שיחות משעממות. אני רומח
תינוקות מילוליים כאלה. היא לא נרתעה. פלבלה בעיניים שהמשקפיים הגדילו למידות
קומיות. ביתיים, תחבתי את כל החומר (הספר, הדפים, עט כחולה) לשקית ניילון מרוטה.
רציתי ללכת, עמדת ללכת, עשיתי את צעדי הראשונים
אל תלך" - אמרה - "אתה לא חושב שזה נושא חשוב?" - היטתה את ראשה באלכסון
קל ואינני שיער נימרו את רקתה המוטה
לא" - אמרתי, אבל משכתי כסא לאחור והתיישבתי וביד הלא אוחזת בכסא הצבעתי,
במחווה מלכותית, לעבר כיסא בשורות הקהל, נמוך מאוד מהקתדרה - "אני לא חושב כך.
"כתיבה זו האומנות של לצרף מילים כך שישחזרו בקורא רגשות. זו טכניקה
אבל אתה לא יכול להיות סופר אם אין לך רגשות" - התעקשה. היא לא התיישבה. זה
הטריד אותי. כאילו הפגנתי להיטות יתר להכנס לשיחה שכל הזמן הכרזתי שאין לי בה עניין
ולא היה לי בה עניין: נמוכה, כבר לא צעירה, שיער קשי, משוך לאחור באכזריות
שחשפה קטעי קרקפת מלבינים, איברים עדינים, כפות רגליים יפות, ענייה
טעות" - פוזת האינטלקטואל, חסרה לי רק מקטרת - "סופר אינו יכול לכתוב אם אין"
בקורא רגשות. סופר אנושי - ויהיה רגיש, מרגיש ורגשני ככל שיהיה - יחשב לסופר גרוע
"בעיני חייזרים. המפתח הוא לגמרי ביד הקורא
נלך, נשתה משהו" - גם שאלה, גם הצהרה, קורטוב פינוק"
אני מצטער, עלי לכתוב" - היה לי ברור שזה מה שתרצה בסוף, כל הדיונים
הפילוסופיים האלו, מונעים בפרומונים, איברי מין מדברים. כעסתי שהוליקה אותי שולל,
שהולכתי אותה שולל, שהולכתי שולל. הייתי קצר ועיניי ואכזרי ונטול מין, מחשב שמחבר
: מילים
".לכי הביתה"
היא הגיבה כמו למהלומה פיזית, מתנדדת מעט וייצבה את עצמה
תראי" - התפרצתי פתאום - "משפט כמו: נשמות מיוסרות הן מיתרים בכינורו של"
"... העולם"
"מה איתו? יש כאלה שיחשבו שהוא יפה"
".הוא לא" - מחיתי, טונים גבוהים, צווחניים - "הוא זבל"
".אתה סותר את עצמך" - חשבתי שהבליעה חיוך - "חשבתי שהקורא שופט"
בכל אופן" - רטנתי - "ההשראה היא המצאה רומנטית. אין דבר כזה. סופרים ומלחינים"
וציירים ופסלים, הכי גדולים, רוב יצירות האומנות נעשו בהזמנה, לפי לוח זמנים, לפי
".מפרט. אומנים הבינו פעם את חשיבות הטכניקה
סדרן שחום, צנום ומשופם כיבה את מחצית האורות. היא סובבה אליי את הגב והידסה
אל פתח האולם. תיק הצד שלה היכה בירכיה. הלכתי אחריה, חוצה את ים הכסאות, עד
שיצאנו אל החושך. היא פנתה שמאלה ואני אחריה, ימינה ועדיין אחריה והתיישבה לצד
שולחן מעץ, הזמינה בירה, גם אני
אז איך אתה כותב?" - אמרה מתוך שפתי קצף לבנות"
אני יודע שיש מילים, שיש נושאים, שיש צירופים שעובדים על הקורא ואני משתמש
בהם. הורים, ילדות, כלא, אלימות, אהבה, בגידה. אחר כך יש מילים שהן כמו הד במערות
".של כולנו: אבא, אמא, דם, שמיים
הטבלה המחזורית של ואקנין" - היא עוזרת לי - "לכל מילה יש משקל רגשי סגולי,"
".מספר המסה, אלקטרוני ופרוטונים של היפעלות
לא חשבתי על זה ככה" - אמרתי"
אבל זה ככה, אני מעשנת" גם אני" תימרנו עשן"
אז אתה אלכימאי. יודע את המספרים, מודד כמויות במעבדות תת קרקעיות, בטירות"
הרריות. ספרים עבי כרס, מצהיבים, כתובים בצופן סמלים שרק אתה וחברייך למקצוע
יודעים לקרוא. אתם מוזגים מילים מהבילות למבחנות, צורפים משפטים באש, מרקעים
".ביטויים שחוקים
אנחנו מחפשים את אבן החוכמה, זו שהופכת את היסודות כולם לזהב טהור" - אני"
מצטרף לעולם שעוררה בהבל פה
איך אתה יודע מה המשקל של היסוד אמא, של המילה הזו בת שתי ההברות, של"
האישה הזו מן החלומות של כולנו?" - היא תוקפנית פתאום, העיניים שלה התנוצצו

מאחורי המשקפיים, או שזו השתקפות
זה אמפירי" - מילים גדולות - "אני רואה איך זה משפיע וזה קובע את המינון בסיפורים"
"שלי. אמא, למשל, משפיע חזק מאוד
אתה ממש חקרת?" - היא לעגה לי, נשענה לאחור ותחבה שתי אצבעות בצווארון"
"... חולצתה, לאוורר את עצמה - "בחרת מדגם מייצג, העברת שאלונים, ניתחת מתאמים
לא עשיתי את זה!" - התגוננתי, שנאתי להיות מותקף - "אבל הקראתי את סיפורי"
לאחרים וקראתי ספרים של אחרים ושאלתי והאזנתי למה שאנשים מדברים והם כל הזמן
"מדברים על אותם דברים, מבלי לדעת את זה
היא התנדנדה על שתי רגליה האחוריות של הכיסא, תומכת את גופה בשתי כפות ידיים על
שפת השולחן
עוד בירה?" - "עוד סיגריה?" צחקנו והזמנו עוד"
אני חושבת שיש מתמטיקה ויש מוסיקה, שיש ספר נוסחאות וטבלה מחזורית וחוקיות -
אבל כל אלה הם של הסופר" - חרצה. יש לה פה דובדבני, עכשיו שמתי לב. העיניים שלה
המשיכו להתנוצץ, אבל לא היה בהן רוע
כלומר, לכל סופר יש אלכימיה שלו, נבדלת לגמרי מכל האלכימיות האחרות? אז איך"
תתכן תקשורת בין סופר וקורא? אם אין להם משהו משותף, איך מצליח הסופר לעורר
"... בקורא בכי וזעם ותיעוב? תודי שעוררתי בך את כל אלה
בעיקר רחמים" - בקול לא פסקני. המשקפיים שלה התערפלו מעט והיא מיהרה"
להסיר ולנגב אותם
בעיקר רחמים" - הדהדתי אחריה - "לא תיעבת אותי?" - כמעט התחננתי והיא גיחכה"
": "אתה רוצה שיתעבו אותך, שאיני אתעב אותך
טבלתי שפתיים בקרירות של הבירה והבטתי לתוכה, שלולית אנכית צהובה
אתה רוצה להיות מתועב?" - חזרה ושאלה ולקול שלה הסתננה דחיפות מסוימת"
תרצו גם לאכול?" - המלצר הביט בנו בזלזול מוסווה, היד שלו מושטת קדימה, אוחזת"
חשבון
"לא" - אמרתי ושילמתי"
בוא אליו הביתה" - הציעה. "אני לא יודע אפילו איך קוראים לך", חיכה"
היה לה חדר בדירה עם עוד שני שותפים. שלט פימו קטן נשא את שמה על הדלת והיא
נאבקה בצרור מפתחות גדול עד שגילתה שהדלת פתוחה. השותף התלהב לקראתה
והראה לה כיצד הוא מעוות תצלום שלה במחשב. אחר כך עיוות אותי ואחר כך את שנינו,
זולגים זה לקראת זה
הכינה קפה והגיפה את הדלת. התיישבנו על מזרון עטוף במצעים מבולגנים. נורה
עירומה הטילה בנו צללים. בפינה עמדה ארונית גדושת ספרות יפה ומנגד לה ארון בגדים
ענק בעל ארבע דלתות. את הספלים הנחנו על הארץ
אפשר לצאת למרפסת" - הציעה וברק פלח את הרקיע וגשם טורדני של קיץ הלך"
והתגבר
אני אוהבת לראות, לנשום את הגשם" - תיקנה את עצמה באמצע המשפט. לגמתי"
בזהירות מהקפה: אולי הוא מר, אולי הוא חם, או גרגירי
שתקנו, אבל לא שתיקה בלתי נוחה. פעם קמה והביאה אלבום תמונות ודפדפנו בו.
אחר כך ישבנו במרפסת ובהינו במים ובשמיים ובאורות המפלחים ובמאחרים לחזור
ובמשכימים לקום. מכוניות עירוניות קטנות חפזו ברחוב שמתחתנו
אחר כך עשינו אהבה

הרומן שלי עם ישו

Haroman Sheli im Yeshu (My Affair with Jesus)

בקיטון שלי יצאתי לאט מדעתי. צינורות קשקשו במטבחון, פלטו בגרגור מים חומים במקלחת, רק באסלה היתה שקיפות נסבלת. מיטת עץ מכוערת, סתרת שמיכות צמר, מילאה את חלל החדרון. כדור של מצעים מנומרים כתמי רוק זקנים

מהחלון שלי ראיתי עוד חלון. זו היתה דירת החברה בג'נבה. בדידות ושקט התגבשו בה לנוכחות פיסית מאיימת. בבקרים של סופי השבוע יצאתי לצעדות ארוכות: לאורך האגם עד לגבעות, עד לבתי העשירים, חזרה דרך המעגנים וברחובות הרובע העני שמאחורי מלון ה-"נוגה הילטון". כששבתי מהן, היתה הדירה קטנה עוד יותר, שולחן העץ הסטנדרדי, הכסאות, הבגדים שלי שמוטלים עליהם, הטלפון המחובר למונה, הטלוויזיה בצרפתית ובגרמנית, שלא הבנתי

פעם בשבוע, בימי שני בבוקר, באה אישה לנקות. רגליה היו נתונות בגרבוני שקופים והיא הדיפה ריח של זיעה מעורבת בחומרי חיטוי חזקים. השיער שלה היה אסוף בגומי גס, היא לא ענדה תכשיטים, זוגיות משקפיה היו בגון החלב. לפעמים באה עם בעלה שסחב אחריה דלי ובו כלי ניקוי. לרוב הגיעה לבדה ובקושי בירכה אותי לשלום. כשהגיעה כבר הייתי חנוט בחליפה ומעונב והנעליים תמיד הבהיקו מצחצוח. היא גם כיבסה וגיהצה לי לא רציני למות

הלכתי לבניין האו"ם, שבו פגשתי פקיד בכיר, לבוש בבגדים אזרחיים. מהמשרד הפינתי הלא גדול שלו, אפשר היה להשקיף על צומת שבה התנהלו עבודות ציבוריות. אבל הגב שלו היה מופנה אל החלון. הוא שמע דברים שעליהם עשיתי חזרות בחדר והפנה אותי אל (מנזר בקצה השני של העיר (נתן לי שם

חזרתי ברגל בדרך ארוכה ומדי פעם התעכבתי להביט באגם ובפרחים ובזרים שמילאו את העיר. זו היתה שעת ערב ולמרות זאת העיר נראתה לי מסבירת פנים ומרווחת. הכל היה סגור, למעט כמה מסעדות ואני הלכתי לארוחת ערב עם סוחר בנפט מלונדון. כל הארוחה אמר לי: "אתה נשמע כמו מי שחיי מאחוריו וזה לא נכון, אתה צעיר." אני אכלתי מה שתמיד אכלתי בג'נבה, קוקטייל חסילונים ברוטב אלף האיים. "חיי באמת מאחוריי" - אמרתי לו בין נגיסות - "אבל זה לא בהכרח דבר רע". הוא שתק וגישש במזלג בין שרידי הארוחה שלו. הוא ידע שהוא מבוגר מכדי להטיף לי

למחרת הלכתי אל המנזר וצעיר באימונית בא אל השער והתבונן בי בפתיעה. כששמע מי שלח אותי, התרכך וישבנו במסדרון. הוא סיפר לי על המסדר: הם לומדים שנים, אחר כך מקדישים שנים מחייהם לארצות רחוקות ועניות, יש מחויבות, נודרים נדרים. אמרתי לו שממילא אין לי חיי מין והוא נראה - אולי השיש עצמו - כמאמין לי

ג'ין התקשר אליי. הגיעו ספרים חדשים לחנות שלו. שמה ביליתי את סופי השבוע בקריאה, בצחוקים, בלאכול סלטים מהמסעדה הסמוכה. אנשים באו והלכו ובערב מנה ג'ין את ההכנסות, רשם אותן בספר הקופה ונעל את החנות. לפעמים הלכנו לאחר מכן לבית קפה. לרוב הלכתי לדירה שלי וחיכיתי ליום שני

"ג'ין הציע לי קפה ואמר: "תשאר הערב

כשהלך הקונה האחרון, הוא נעל את החנות, כרגיל, אבל משם הלכנו להשתכר. זה היה היום האחרון. ג'ין הפסיד בחנות הרבה כסף שלו ושל אחרים. הוא טיפס לדירה שלי שיכור ובכה כל הלילה עד שנרדמתי. בבוקר כבר לא היה שם

ככה התמעטו האפשרויות. מזג האוויר התקדר. שום מבט לא הצליח לפלח את מפלי המים על זוגיות החלון. ישבתי בין טלאים של אור וצל, לבוש במעיל העבה שלי כדי להתחמם. או ששכבתי במיטה בלבוש מלא מתחת לשמיכות

מהארץ באו אנשים. הם גרו אצלי ואכלו ופגשו אנשים אחרים ואחר כך חזרו. כשנסעתי לחופשה לארץ, עיתונאי אחד סירב לראיין אותי: "הוא כבר לא סיפור, סוס מת" - אמר. בסיוטים שלי נרקבו והתנפחו גוויות חיוורות של סוסים ודם שחור פרץ מהן, כמו דיו

בחרף שוב הלכתי אל המנזר

אתה חייב לראות את האור, לראות את ישו" - אמר הנזיר הצעיר, אבל אני הייתי מוכן עם תשובה ואמרתי לו שיש הרבה דרכים להגיע אל המושיע. זה מצא חן בעיניו והוא גלגל את המילים על לשונו. הוא הבטיח לסדר לי פגישה בציריך

זה היה לפני הרבה שנים. אני זוכר משהו שיתכן שהיה חלום, קטע מסרט, סיפור מוצלח. אני זוכר שאני יורד מרכבת, מבוסס בשלג, בשביל לא מפולס ומגיע לפנימייה של ילדים. מנהלת המקום מראה לי את החדרים בגאווה. באמת, יש בהם אור וילדים בפיג'מות פרחוניות וצעצועי עץ גדולים בצבעים מבהיקים על מדפים מעל לכל מיטה

אני לא יכול לזכור אם לא הייתי שם. רק שבבוקר הגעתי לציריך וטיפסתי על גבעה ליד תחנת הרכבת אל בנין משרדים. צלצלתי ופתחו לי את הדלת והמתנתי במבואה עד שהובילו אותי למשרדיו של ראש המסדר

הפנים שלו שפעו נדיבות, ללא פתיות. השולחן שלו היה נקי ומאורגן, מאחורי גבו ספרים. חלון מוארך הטיל אור. ידעתי שאני במבחן, אבל לא את החוקים. הוא שאל למה אני רוצה להצטרף אל המסדר. הוא לקח אותי למטה אל חדרי המצטרפים החדשים. הוא הראה לי את דרגי העץ, את ארונות המתכת, את בגדי הצמר הגסים. הוא סיפר לי על סיגופים ועל תפילות ליליות ממושכות. הוא הכיר לי כמה מפרחי הנזירים. הם נראו חסונים ומאושרים. והוא חייך כשאמרתי לו את זה. היינו בקומת המרתף ומעלינו הדהדה המולה משרדית

"יש לנו אורחים" - הסביר ופתאום, כאילו רק עלה בדעתי - "אכלת כבר"

במסדרון ארוך, מוקפים בצנרת חמה, הלכנו לעבר זוג דלתות עץ כבדות. הוא הדף אותן מלפניו במאמץ והצטודד

כשנכנס אחריי, קמו עשרות אנשי כנסייה בגלימות סגולות ואדומות וכיפות אדומות וסגולות ממקומם. הם המתינו עד שהוא אמר: "יש לנו אורח יהודי, מישראל" - הוא שתק

"מעט, כחוכך בדעתו : "אנחנו נאכל לאחר שהוא יברך על המזון. בעברית רחש עבר באולם. הוא שם כף יד פרושה על שכמותי והדף אותי מעט. כולם שילבו כפות ידיים והשעינו עליהם מצח, ים ססגוני של כיפות לאט לאט, גם כי לא זכרתי וגם בגלל המעמד, השמעתי את המילים. הן היו זרות באולם האבן הזה, בין שולחנות העץ המאסיביים, ניתזות מקערות החימר, מהמזלגות הגסים, ממפות הכותנה. ישו גדול בצבעי חום, טפטף דם מהצלב אל כוך ובו בערו נרות כשסיימתי לברך, הולך אותי ראש המסדר והושיב אותי בקצה שולחן ושם לפני קערית ובה מרק דלוח. נתן בידי כף עץ והלך לשבת במקום אחר. אכלתי בראש מורכן, שותק כמו כולם, ענו כמו כולם

כשהסתיימה הארוחה, הצטרפתי אל ראש המסדר ואל עוד כמה אורחים והלכנו בחזרה למשרדיו. הוא הסביר להם בגאווה שאני רוצה להתנזר. הם לא נראו מרוצים. אחד מהם שאל איך נגלה לי ישו. עניתי שישו לא נגלה לי. אב המסדר חיך בשביעות רצון. "הוא לא משקר" - אמר - "גם כשזה משתלם לשקר, הוא לא משקר. הוא תמים." "ייתכן שהוא לא משקר כי זה מה שמשתלם." - אמר אחד מהם בכובד ראש

מחלונות הרכבת שבחזרה נשקף רצף של אורות. חלפתי על גשרים ועמודי חשמל ובכבישים נטושים, מוארים בלבן. הרכבת נכנסה לתחנה המקורה של ג'נבה ואני צאתי ממנה אל הדרכים היורדות ואל הדרכים המטפסות ואל הדרכים הישרות שהובילו אל הדירה שלי. הלכתי בין הצללים שהטילו פנסי הרחוב, נשטף בזוהר הצהוב שלהם, מביט אל החלונות המוגפים, המוולנים, בחלונות הראווה המסודרים. מדי פעם בעטתי בחלוקי חצץ.

בפתח הבנין שלי, החלטתי לא לעלות. לא יכולתי להתעמת עם חדר המדרגות, להתמודד עם השטיחונים לניקוי הרגליים שלפני כל דלת ועם העציצים השווייצריים הסמליים. מצד שני, לא להדליק את האור פירושו היה להסתכן בנפילה, או בכניסה אל הדירה הלא נכונה (חשדתי שכל המפתחות זהים), אל חייו המופתעים של מישהו אחר. ... בקושי חייתי את החיים שלי, אז איך

מכל הסיבות האלה, פניתי שמאלה, אל הגן הציבורי, דרך החצר הפנימית ואל רחוב הטבעת המופרד במעקה מן המים. באגם היו זהרורי כסף וסירות שהתנוודו על גלים לגמרי מופשטים. הלבנה השתברה בהן. עצים השתפלו באפלה אל פני המים ומהגבעות עלה אד. הקפתי את כל האגם מתיישב מדי פעם על ספסלי עץ נטושים ולחים. בקצה, במקום שהאגם נפרד מהדרך והגבעה ממתינה - שמה היססתי לרגע, אבל רק לרגע. במשנה מרץ התחלתי לטפס בדרך הגדושה זרדים ועלי שלכת, בוטש בקרקע הבוצית, במצע העשיר, בועט בבלוטים שצנחו בבשלות מענפיהם

קצת לפני ביתו של דאדלי - טירה צרפתית מימי הביניים - עצרתי והתבוננתי בקווי המתאר המתריסים. דאדלי בנה בפנים, מאחורי השער, בקתת קיץ קטנה על יובל המים. שמה התארחתי ושוחחנו על כל מיני נושאים מדעיים שלא אני ולא הוא הבנו בהם. אבל להכנס בלי הזמנה זה אחרת

טירות באור הירח יותר קסומות מהרגיל. הן נוטלות את הנשימה, מטיחות אותה בחזרה עד שלפעמים היא מתרסקת

כלב נבח ויילל. הצליל היה נכון, כאילו מישהו ביים אותו. גל של מלאות עבר בי, של שלמות, של הכלה מאושרת

מתוך כל האפשרויות שעמדו בפניי, העדפתי לרדת בדרך שבה באתי, בועט בדיוק באותן אבני חצץ, שף את עקבותיי, מעלים את נוכחותי בהדרגה. ככל שעבר הזמן והלילה הווריד, התקרבותי אל הדירה שלי. אני אגיע אל הספרים ואל אוספי המסמכים. אני אלגום כוס מים עכורים מאבן. אנשום פנימה אוויר מעופש מהשטיח. בטלוויזיה ייתכן שאאזין לתוכנית אירוח בגרמנית כבדת ניב. יכול להיות ששכן נרגז ידפוק בידיים עירומות על הקיר שלו, שהוא גם הקיר שלי. מצד שני, יכול להיות, שהדבר הכי נורא שיקרה זה שהמנקה תגיע בבית, כמעט בוקר, כמעט אופק כחול, פרמתי באצבעות רוטטות את לשונה של מעטפה

אב המסדר הודיע לי להתכונן לצאת בשבוע שלאחר מכן לבוסטון, שם ממתנים לי לשיחה חשובה. ההתרשמות ממני הינה חיובית בהחלט. מניעיי נראים כנים

הסבל של להיות קפקא

Hasevel (The Suffering)

בערב, על גשר צ'רלס, נתתי מטבע שחוק של עשר קורונות צ'כיות לנגן זקן. היה לו שפם עבות ושיער סמיך, משוך לאחור, שרואים רק בתמונות מוכתמות גיל של ותיקי מלחמה. היה לו מבט מוכה וכתמי הכבד שבכפות ידיו יצרו קשת חומה כשלחץ בקשיות ראומטית, כפתור אחר כפתור, באקורדיון בלוי. חורים גדולים נפערו בבטן הכלי המתפורר והזקן הפציר בו בכל גופו, גוחן ומתפלל אל האוויר שכלא ושחרר לסירוגין, בתנועות כמעט עוויתיות. עצבות גדולה

חשבתי על אבא שלי, שהוא בן גילו של הנגן ועל איך שהוא מעמיס סחורות כבדות על שתי כתפי השור שלו, שמחווירות ודאי, בעקת המשקל

בעקלקלות אופיינית חשבתי על קפקא ועל אבא שלו

בספר מבקרים רשמתי, באנגלית ובעברית, בכתב היד המעוגל שלי: "מה עדיף: הסבל?" של להיות קפקא - או הסבל של לא להיות קפקא לעולם

חשבתי על ספר הסיפורים הראשון שלי כשכתבתי את המשפט הזה. המרחק בין שגעון גדלות לגדלות עד שגעון, הדרך הקצרה הזו שקפקא עשה אותה פעמים רבות, המבט שלו, האפילה שנשקפה משתי עיניו, שהאור שבחוץ פחד להנתז מהן

בטלפון אני אומר לאח שלי: "שלח לי עיתונים בעברית, קנה לי מילון בכרך אחד, אני שוכח את השפה

כמו נכות נרכשת, כמו גיל, אקורדיון השפה שלי נמלט מלחצני והאצבעות מוצאות את עצמן מחליקות אל חללים. אני מפציר בדף בגוף רכון, בעט קשוי, בזרוע נטויה

הבעייה בספר שני היא הספר הראשון. אני נמלא פחדים: מהחד פעמיות שלי, מהאימפוטנציה של העט שמסרב להזריע את הנייר המבקש להכתב. אני נאחז בקפקא, בפראג, בלילות הלבנים שלו, מכה בכפות רגליים אנוקטיות במרצפות הפדנטיות של העיר

אני אומר ללידיה: ,אני חייב להיות מאוד עצוב כדי לכתוב" ולידיה מהנהנת בעיניים .אוהבות ואומרת: "אני רעבה

בבסיס כל זה ישנה עסקה. אח שלי, הקטן, כרת את הברית הזו בין הבתרים של שפיותו ואני מסרב לה ולפיתוי. להצלב זה לא הסגנון שלי. אני אוהב יין אדום ונשים רובנסיות. קפקא כמעט שלא זיין, או שזיין זונות. הוא נגעל מהמחשבה על אביו היודע, בפריות, את אימו. מה זה מוכיח? אני כועס עליו: הוא חבש כובעי באולר גנדרניים, תייר ללא הפסק, זכה בפרסים ספרותיים. הוא מת מהמחלה הנכונה. קפקא היה בון טון לאורך כל הדרך, עורך דין בחברת ביטוח

זו קנאה. פרנץ חצב את קפקא מתוך ההר של עצמו. זו גדולה. אני נאלץ לייבא כדי לייצא. מטפורה של סחר חוץ

לידיה אומרת שוב: "אני רעבה" ואני מתבונן בה כבזרה. היא קטנה מאוד. יש לה פנים שהם הכלאה בין זקנה בלקנית לתינוק שובב. אנחנו יושבים בבית קפה פינתי שמשקיף על בית סכריני בורוד. הראש של קפקא פורץ מהקיר, מגולף באבן שחורה. העיניים שלו קרובות רק זו לזו ורחוקות מכל היתר. הוא מתאמן בלהיות רעב. אנחנו לא

הערב נלך לשמוע את הרקוויאם של מוצארט" - אני אומר ללידיה וטיפות של גשם" מסודר מציפות את השולחן שלנו

לראות" - היא מתקנת אותי ונאבקת בשתי דבורים שמנצחות אותה - "לראות את" .הרקוויאם

נכנסנו אל הבית שבו נולד פרנץ קפקא, הסופר

אחרי שרשמתי בספר המבקרים, אמרה לידיה: "לא ציינת את השנה" ורק אז שמתי לב שזה נכון

היתה שם זקנה אחת שראתה את האותיות העבריות שעל חולצת הטי שלי (פוסטרים) (ומסגרות ברחוב בן יהודה

היא אמרה: "הוא היה יהודי, אתה יודע." חייכתי. מקדש מלא בטליות ובגביעי יין, כאילו היו שני אלה הסמלים של חייו

אמרתי שאני יודע, אבל לא אמרתי לה שגם אני יהודי. למה לכפות עליה צביעות? כתובת בעברית אינה הוכחה מעבר לספק סביר. הזקנה ניסתה להחמיא לי: "קראתי מה כתבת. לא צריך תאריך. יש משפטים שפגים תוקף, כמו מוצרי חלב ויש משפטים כמו שלך." הנשימה שלה התקצרה

ככה עזבנו אותה, לא בטוחה ברושם שעשתה עלינו. בכלל, הבית הזה, כולו זיוף, הבית? המקורי איננו וקפקא נדד בין בתים אחרים. איפה היתה הטירה האמיתית שלו

ללידיה אמרתי: "אין דבר כזה, כתיבה לא אוטוביוגרפית. סמסא זה משחק אותיות על קפקא, שזה בכלל שם של ציפור קטנה." אמרתי לה את זה בחלון חנות הספרים שהיתה פעם של ג'ולי והרמן קפקא, הוריו. הגרמנית שלו היתה מזוהמת בזערה שלהם. הוא הקיז אותם מתוך עצמו, סיפור אחרי סיפור, בלי הצלחה

אמא אמרה לי: "אני לא רוצה לקרוא את הספר שלך. למה לי לקרוא על אנשים שאני?" מכירה

אח שלי אמר שקניתי הצלחה במחיר הכפשה. הוא סירב לתת לאימי לקרוא את מאמרי (הביקורת האוהדים) (הפעם הראשונה שסירב לי משהו

"אין דבר כזה, כתיבה לא אוטוביוגרפית"

בערב יורד אור גדול על פראג. הוא מכליב בירוק צריחים של כנסיות ומנזרים ומבצרים בקטיפה שחורה של לילה. כתלים קרובים מתוים ביניהם צלילי צעדים. איש אחד עם

מרינטה מציב שלט "הפסקה" על הרשמקול שלו, מטלטל את ידו במרץ, כדי לשכך כאב
ויושב ומונה בכובד ראש קורונות צ'כיות שחוקות

השופט העליון

Hashofet Ha'elion (The Chief Justice)

אמא שלי נכנסת לאולם שלו לפעמים בזמן ולפעמים באיחור. הדרך הארוכה מקרית ים לירושלים מטביעה את עיניה הירוקות בבריכות עפעפיים שחורים. היא חיבורת, השיער שלה לבן לגמרי, הפנים קמוטים, אבל אציליים. דמות קטנה, נבדלת מן האולם כולו, אינה מביטה ימינה ושמאלה, ספק מתביישת, ספק גאה. היא יושבת בזקיפות לא טבעית והמבט שלה שלוח, נעוץ בשופט העליון. היא מנסה להפנט אותו, להביא אותו לראות את נקודת המבט שלה, שממנה לעולם אני חף מפשע. היא מתכחשת למציאות ודרכה, כמו תמיד, היא מתכחשת לי. מדי פעם עובר בה רעד קל, אדווה והיא נעה בחוסר נוחות על מושב העץ הקשה. היא מניחה יד, שעורה מכובס ומנומר וציפורניה טלאי לכת ציפורניים אדומה לשעבר, על משטח המושב ותומכת את כל גופה ביד הזו, אמא אלכסונית. אחר כך, כאילו נזכרה, היא ממחרת להתיישר. את מבטה, בכל אופן, אינה גורעת אפילו לשנייה מחורץ הדין, מהשופט העליון.

ממושבי המוגבה, המרוחק, בין שני סוהרים, אני מנסה להבחין אם הוא מבחין בה. לפעמים נדמה לי שכן, מבט מהיר, יותר תמה מנבוך. לפעמים נדמה לי שלא, עיניים שההבטה היחידה שבהן היא לראות והרגש היחיד הוא כעס על הליאות הזו. השופט העליון זועם, נוטר טינה, אוצר עלבון, אוגר את כל השעות והימים המבוזזים שלו בקצה העט שבו יחתום את גזר הדין. הגלימה שלו שחורה, משרדת סוף רע. הכסא שלו גבוה מכל האחרים, המבט שלו נשיר וסוחף, השפתיים שלו בשרנות קמוצה

אמא שלי מאזינה בהטיית ראש קלה - גם אני מטה כן את הראש כשאני מתרכז. היא נראית כמו מעריך אובייקטיבי שנדרש על ידי לקוח אלמוני לתת לו חוות דעת, לא מעורבת. כשהיא נכנסת לאולם היא מעוותת את פניה בחיוך מהיר ומאולץ כלפיי ואז היא מסבה את פניה ממני. יותר היא לא מביטה בי עד לסוף הדיון. מרוכזת בטיעונים ובטיעוני הנגד, בשאלותיו הכביכול נייטרליות, נטולות הנטאי, של השופט. על המכתבים לכלא היא חותמת: "אמך האוהבת

פיטרת את העורך דין שלי. נעמי כועסת: "תמיד אתה יודע טוב יותר", או שהיא כועסת: "אולי כל הערעור הזה לא חשוב לך כל כך, אולי אתה רוצה להשאיר בכלא, לנוח קצת" וזה נכון. אמא שלי קפואת מבט, מאובנת איברים, מביטה בי כשאני טוען במשך שעות. השופט העליון אדיב אליי. הוא מאזין, חבריו למושב מאזינים, הוא מתערב בשאלות שעשויות להתפרש כאוהדות. אימי נאנחת לרווחה מבלי להשמיע הגה. במזנון כולם אומרים: "היית גדול". בפעמים אחרות - כשכבר ריציתי עונש מאסר בכלא - אמרו לי הסוהרים: "כל הכבוד. אתה לא נותן שיטפסו עליך". אבל אני בתא מעצר, לבד, במרתפי בית המשפט, ברז מים ומשתנה פעורה, אפילו אין צוהר. בתאים שלידי אנשים צועקים: "סוהר, אש", או: "סוהר, אני רעב

אני נזכר במרתפי בית המשפט המחוזי. תאי אבן דחוסים באסירים מקיאים, עושים צרכים, מקיזים דם כדי להנציח את עצמם על הקירות. מרתפי בית המשפט העליון אחרים, מרתפי היי טק אמריקניים, יעילות של כרות ושל חרסינה. אני חושב שהשופט העליון יזכה אותי, יהפוך את פסק הדין על פיו ואני זועם עליו מראש. אני מקווה שלא יעז להפוך את כל מה שעברתי ללא רלבנטי. אני מצפה שלא ישלול ממני את הזכות לחוש קיפוח ואי צדק ופגיעה וחוסר הגינות. אני מופלה ומתענג על כך. התאוה להיענש חזקה ושרירותיות של ההליך המשפטי, אריכותו, פגמיו הם הענישה עצמה

אמא אומרת: "איך הם יכולים להאמין שבחור צעיר בן 27 יכול להוביל באף אלופים?"

"בצה"ל ואנשים בני ארבעים, להגיד להם מה לעשות אחר כך היא צופה בי מכתוב את קו ההגנה, מתאם את סדר הטיעונים ואת תוכנם, בלי לחוש בסתירה. אמא שלי מדכאת סתירות, משפילה אותן

ניצלו אותך, כרגיל" - היא מעדיפה לחשוב ולומר - "החברים שלך, השותפים שלך, ראו" בחור צעיר, נוח לפיתוי... "אמא לא משלימה משפטים ברורים מאליהם. היא נותנת להם להשלים את עצמם, מאיימים פי כמה, כי הרי יכלו להסתיים אחרת. במיוחד היא מתעבת את דב: הוא ערמומי, הוא דתי, הוא אשכנזי. הם כולם כאלה. כשהיתה ילדה, סירבו לתת לה מים, האשכנזים, גירשו אותה מפתח הבתים המטופחים שלהם, הסתכלו עליה ועל האמא הטורקיה שלה בתיעוב. המים האבודים האלה מאוררים, בוברים בה בצמא בלתי פוסק להכרה, לשיוויון, לקבלה

כשהתביעה מקריאה את רשימת מעשיי, מצטטת דבריהם של עדים, מזדעזעת מקור הרוח, מחוסר החרטה, מהאלימות הלא פיסית שהפגנתי "במעשים מרושעים" - אמא שלי אוטמת את אוזניה בלי לגעת בהן באצבע אחת. דוק ערפילי, מין מסך של סירוב נופל עליה והיא מתעטפת בו, כמו גולם בקוריו, עד שהיא נראית בעיני לבנה ומטושטשת תווים. "אמא" - אני אומר לה בטלפון - "הזורע רוח קוצר סופה ואני זרעתי סופה

תראה לאן הבאת אותנו" - אומרת נעמי וכוללת אותי, אותה ואת בית המשפט הזה בתנועה סוחפת. דווקא הבניין מפואר, נועד להשרות יראת דין, כבוד לרשויות, אימת השופטים העליונים על האסירים

אנחנו יושבים, מצופפים, יד מתחת לירך, סוהרים בחולצות כחולות, מגוהצות ובשפמים שחורים, סימני האזיקים הסמוקים מחוורים בהדרגה. הד יש באולם והוא מחריש את אוזנינו. המולה מהוסה של עוברים ושל שבים. תלמידים מעיפים בנו מבטים חבויים, חיישניים וממהרים להסיט אותם. העיניים שלנו קרות, חורשות רעה מתחת לגבות עבותות, עצמות הלחיים שלנו אומרות נחישות. בחליפת הכלא החומה (בד גס שפוצע את פנים ירכיי) אני מאבד זהות, אני תמצית, מזוקק, אחד עם כל אחי החומים

אמא שלי ונעמי כמעט שאינן מדברות זו עם זו. אמא אוהבת את נעמי, היא מנשקת על לחייה התפוחות, האדמוניות, כשהיא באה לבקר בקרית ים הרחוקה, המעורפחת. נעמי חושבת שאימי חולת נפש וגם אבי ובכלל כל המשפחה שלי. היא שונאת לבוא לשם (מקום

חולה), שונאת ללון שם (אני חוזרת הביתה, תחזור לבד, אני לוקחת את המכונית), את הבכיינות הבלתי פוסקת של הוריי (למה הם לא עושים משהו בקשר לזה). אבל היא באה, למעני ומעמידה פנים בדקות המועטות שהיא אינה מסתגרת בחדרה של אחותי ושנה עכשיו שתי הנשים האלה מאוחדות באמצעות מעשיי הפליליים. הן יושבות, כתף סרבנית אל כתף מרדנית, לבן וזהוב, גב שחום, גב זקוף, עיניים נעוצות, עיניים מושפלות, תיק יד, תיק צד. ליבי מתרחב

כשהדין מסתיים, אימי קמה ממקומה בכבדות ומותחת בשתי ידיים את הסוודר שלה, שדיה כבדים. היא לא אומרת מילה לעורכי הדין, לנאשמים האחרים, לתביעה, לשופטים. היא רק מנשקת לנעמי על הלחי, מעיפה בי מבט אטום שאני לא מפענח ויוצאת. דמות קטנה, שהולכת ונזערת, עד שנעלמת דרך הפתח המוגן בדלתות עץ גדולות. כשנעמי נטשה אותי וחדלה לבוא, עזבה אימי את האולם גם בלי המבט שהיתה מקריבה אליי לפני כן. נעמי הלכה לדרכה ואימי הלכה לדרכה, תיק הצד שלה מטלטל ומכה בה קצובות ואני הלכתי לדרכי במכונית המואפלת של האסירים. מאחוריי הדהדו קולותיהם של השופטים ושל עורכי הדין ושל כל הכתבניות והקצרניות והמתמחים, עד שנדמו

חתונה כפרית

Hatuna Kafrit (A Rustic Wedding)

בגליצ'ניק, בכפר קטן במקדוניה, אני יודע שהרגע הזה יהפוך לזכרון. מאוחר יותר, כשאני רואה את התצלומים, הם מצהיבים ודהים ונטמנים במגירות אל מול עיניי. טודה מביט בי מאחד מהם. הוא צעיר וזקוף ויש לו חתימת זקן ושפם שהוא מטפח בקפידה. הוא בלי סיגריה ואפילו זה נראה טבעי. לידו עומדת קייטי, מחייכת אל המצלמה בספקנות, בהטיית ראש. יש לה פה רחב ועיניים מאירות והיא מאוהבת בי. לידיה בתמונה הזאת, אנחנו עדיין יחד, השער השחור שלה צומח פרע. שבוע אחר כך היא גזזה אותו במספרה קטנה בסקופיה ואני שכחתי להחמיא לה.

אני עומד מובדל מעט, משקיף על כולנו, משקיף על עצמי.

בבוקר של סופשבוע קמנו מוקדם מהרגיל. לידיה הכינה כריכים בעמלנות וארזה אותם בשקיות מרשרשות מניילון. באתי בה מהעורף והיא נאנקה סביבי, האצבעות שלה נאחזות במרגרינה. אנחנו לא אומרים מילה, רק מתקלחים, לובשים בגדי קיץ וממתינים עד שטודה מצלצל בפעמון ועד שאנחנו פותחים אליו ומחייכים. הוא מילא את כל מסגרת הדלת באימונית ובנעלי התעמלות והסיגריה שלו באה באפנו.

קייטי ממתינה למטה במכונית" - אמר. טודה תמיד רומז כשהוא רוצה משהו"

למטה קייטי בכסא שמוט גב, עיניים עצומות מופקרת לשמש. היא לבושה לבן כמו פרפר גדול (יש פרפרים דמויי פיסות נייר בסקופיה, לבנים, קרועי כנפיים, רמוסים על הרצפה של הדירה שלנו). אנחנו מטלטלים את המכונית בכניסתנו והיא פוערת אלינו שני איים כחולים : זדראבו. זדראבו.

במהלך הנסיעה לא שתקנו אפילו רגע אחד. קראנו זה לזה קטעים מעיתונים, קנינו משהו לשתות. במרפסת של מלון קטן, שתינו קפה מספלים זעירים, מפורקדים בשמש על כסאות מתקפלים. במלון אחר, מרוחק מעט, שכרנו שני חדרים : טודה וקייטי באחד מהם, לידיה ואני בשני, מרפסת קטנה משותפת

את הנסיעה לכפר תכננו כמו מבצע צבאי : שעות, מסלולים, דרכים חלופיות, מכשולים אפשריים. נסענו בשבילים בוציים, מפלסים דרך בין עדרים קטנים של פרות, עוצרים לבחון זן של ארבה שריבד את הדרך

זו היתה חתונה מסורתית, טקס שנתי פולקלוריסטי. תלבושות רקומות ססגוניות, מוסיקה חדגונית מהפנטת, תפקידים גבריים ונשיים ברורים

הרהור באמצע כתיבת סיפור אחר לגמרי

Hirhur (Thought)

אני חושב איך זה יהיה לחזור.
המראה הראשון יהיה, כמובן, דרך אספלט, צהובה משמש, רותחת עד לפתח הבית.
הלכתי הרבה בדרך הזו, לבד ועם אחרים ועם נעמי ושוב לבד. תמיד היו אותם שמיים.
מי יודע מתי אחזור.
כשאחזור, אבא יעמוד בפתח גדר מתכת שחלודה ניבעה בה, מזמן חדל ללחום, חמוש
בצבע לבן. חודים מותשים שמסתתרים מאחורי ברושים ("חובה לגמוז כל קיץ, אבל למי יש
"כוח").
אבא שלי יעמוד שם (אני מניח) וילבש גופיה שהצהיבה עם חורים שחורי שוליים (כאילו
(ירו בו. הוא מחכה לי, שתמיד יודע הכל, לומר לו, האם זה כך, כלומר, האם עליו למות
האמת היא שגם אני חוזר אל הבית הזה עייף. פעם היה לי כוח להיות להם. עכשיו, אני
צחיח ומאוכל.
דקה אחת (לא יותר) אני ואבא שלי עומדים זה בזה ומביטים, אנשים זקנים אנחנו. אחר
"כך, בעיניים חנוקות, בגרון לח, הוא אומר רק: "שמואל
אני מרכין ראש) לא יכולתי לחזור לפני כן).
הבנקים (הוא יודע), הוא יודע.
הוא מנשק אותי על שתי הלחיים נשיקות מרפרפות ויבשות, כאילו שילח בי פרפרים
(מאובקים. אני ממחר לנעוץ בהן סיכות של זכרון (ואנחנו נכנסים הביתה
את ארצי כבר לא אמצא בבית. מזמן עזב, בזעם, בהנה פתאומית, בחוסר ישע
(מה כבר יכול לעשות לעבר שלו ובהורים, הרי אסור להכות)
רק הגוף שלו פה, גדול, שרירי, מזיע לתוך צמר שיער סמיך והעיניים שלו כבויים כמו הר
געש
(אני מוכן שיתפרץ).
הוא רואה אותי, אומר שלום חטוף ועולה לחדר שלו בהפגנתיות
(... הוא בן שלושים? יותר? מי יודע מתי אחזור. חוץ מזה)
סימה ואבינועם - האלימות שלהם קרה, יש משהו מסוגן בתוקפנות שלהם (אנשי צבא).
אינני אומר שהם כועסים פחות, אולי להיפך. אולי הפחד מהכעס זה מה שאיבן אותם
בתנוחות הרגשיות האלה, כמו לבה שקפאה באמצע עיר
איתם אני לא בקשר. גם לא עם ארצי. אני מבין שגם זה מכעס, אבל לא מעז לחשוב על
מה.
אחרי שאפרוק את המזוודות שלי בחדר של סימה, אשב על המיטה הצרה שלה ואתבונן
בתמונה שעל השידה. סימה שמנמונת, מנגנת במנדולינה זעירה, כפות ידיה תפוחים
מגוממים. ריהוט עץ ישן משחים בכל הבית
באבחה אני חושב על דני. קשה לי לדמות אותו עם שיער מאפיר
השפה נאבקת בי. מילים נרתעות ממפתן ההכרה, אני נושא אותן מעבר לו, כלות)
(מסורבלות, מטלטלות רגליים
לי ולדני היו טקסים, פחדים קטנים, הוודאות שנפתיע זה את זה
(מה שהזמן עושה לאנשים ומה שהם מעוללים לו)
(...דני עישן מקטרת, אחר כך עישן סיגריות ואחר כך בכלל לא (למשל. והמלבוסים שלו
מה עוד אני זוכר ממנו (זוטות): דברים שלבש ודברים שאכל ודברים שאמר
ככה אני זוכר את כולם
הם משתטחים על מסך הטלוויזיה הפנימי שלי, מרצדים בלי קול, מתפוררים לנקודות),
(מאבדים צבע
יש ימים שאני אוגר בהם מוות כמו (דימוי של ברוקר) בתוכנית חסכון עם מועד פדיון שרק
הבנק יודע
? ותל-אביב
(כל הרחובות שלה גדושים בגרסאות שלי (בזמן עבר
שלי ושל נעמי
להיות בתל-אביב זה להיות בנעמי) והפרידה)
אראה תמונה (חולה) אם אעצור כל כמה מטרים לעכל את העבר שלי. בטח אביט
בקרנות רחוב, בפאבים (מסויימים) (ודאי) במסעדות (ובכל מיני מרתפים, עם ובלו אפופי
(עשן, שזמרות ג'אז מתחילות מופיעות בהם
מכאן לכלא, מהצבא לכאן, משניהם לנעמי ולסיגל
לידיה שואלת משהו
(המבטא שלה זר לה זר לי) ואני עונה לה (פניי נעווים) (בחוץ שמש נוכרייה)
כמו תמיד, היא מבינה ומניחה לי
(לידיה אשה אוהבת)
אבל (אני חושב) אפילו אם אבוא איתה הביתה, זה כבר יהיה מאוחר מדי
נמאס להם ללוות אותי אל שום מקום
בחתונה שלי ושל לידיה, אבא יקשיב למחלות שמדברות אליו, אמא תשב כבויה לידו
ומסביב קהל רב של צללים שפעם היו לי אחים ואחיות וחברים ועיר ונעמי
לידיה מביאה לי כוס תה

(ומנשקת במפגש שבין הגרון שלי לשכם)

יאנוש מחזר אחרי דינה

Janush Mekhazer akhare Dina (Janus Courts Dina)

יאנוש עומד בחלון הבית המואר, ממש תוחב את הראש שלו פנימה. הצללית של יאנוש מצטיירת במשיכות מכחול דקות ומיואשות. דינה מתחבאת מאחורינו, גוש שמלוכד לרגע חם אחד. אנחנו מגינים עליה מיאנוש, מהאהבה שלו, מהפנים המעוותות שלו כשהוא צועק במבטא אינטלקטואלי: "אבל אני רוצה את דינה, תנו לי לדבר עם דינה!". הפנים של דינה לטהרות באדום מבוש. מזמן לא חיזר אחריה גבר בעצמה כזו, מוכן להיבלע בחושך למענה, מוכן להיחשף לעין כל בקלון זועק. זה מחמיא לה, זה מעורר בה משהו שהיא עדיין מזהה והיא צוחקת במבוכה, חושפת שיניים פניניות. דינה יפה מאוד

יאנוש יושב בימים על ספסלים שצבעיהם דוהים ומתקלפים. הוא דרוך לאחור, ישיבתו אומרת כבוד. תמיד מחזיק בידיו ספר עב כרס, תמיד קורא בו. יש ליאנוש עיניים עבות זוגיות, מוגדלות מאחורי מסגרות המתכת הדקות שסוגרות עליהן. הוא מגרש תלתל סורר, משומן, מעל מצח חריג בגובהו

המצח של יאנוש, זה מה שאני זוכר כילד. מין משטח פועם בורידים ירוקים, מדבר לבן, מרושת בנימים דקות, מסולע עצמות רקה שבריריות למראה. מתחת למצח הזה היה יאנוש: עיניים תוהות, גבות עבות, שזורות זו בזו, שיער. כשקרא לדינה היה המצח הזה נחרש קמטים, העיניים שלו נהיו מימיות והגבות שלו רטטו בכיוונים שונים, בלי שליטה

לך מפה, משוגע" - הייתה סבתא שלי, אמא של דינה, צועקת לעברו מבעד לחלון" ומגיפה אותו. אבל אפילו יאנוש, שהיה באמת משוגע, היום אני מבין, אפילו הוא קלט, שיש בצעקה הזו יותר הזמנה מאשר גירוש. לכן, היה משריע את אפו על הזוגיות, הולך ונמוג מאחורי הערפלים שפלט מפה לזה אל הקיפאון של השמשה. כך שנים

בליל סדר אחד הלכנו לבית סבתי. שולחנות כבר היו מחוברים זה לזה מתחת למפות שסבתי הבהיקה, במו ידה, בגיגיות גדולות. על כל שלוחן עמדו מצות ובקבוקי יין והחזירו אור ארגמני אל כלי זכוכית ופורצלן. אמי ואבי ניצבו דחויים בפינת החדר והשקיפו על הנעשה במבוכה המאפיינת זרים באירועים אינטימיים. אנשים לא אהובים היו. משפחתם דחתה אותם ואנחנו, ילדיהם, דחינו אותם. הם נאחזו זה בזה כניצולים וגם באותו הלילה: עיניים מושפלות אל חיק, ידיים ממוללות מפה או פלח לחם, לא מדברים כמעט, צולחים את הזמן בשפתיים חשוקות ובסנטרים זקורים

זה היה ליל סדר לא נעים. סבי חלה ונטה להירדם בהשפעת התרופות. אל השולחן הסב בפיג'מה שכיסיה קרועים וריח של שינה טרופה עלה ממנה. את ההגדה קראנו בחטף, בלי להטעים ומיהרנו אל האוכל שחילקה לנו סבתי מתוך סירים מהבילים. כולם אכלו בשתיקה מורכנת, מלווה בצלילי לעיסה ובשקשוקי סכו"מים. אור צהוב נח על הכל ואנחנו הטלנו זה בזה צלילים. לסבתי היה שעון קוקייה שקנה לה אבי בימים שבהם הכל היה אחרת. מדי מחצית השעה, גחה ציפור זעירה מדלתית עץ ומנתה את הזמן

כשסבתי ודודותי החלו לפנות את הכלים מהשולחן, קרא יאנוש אל דינה מהחלון וביקש שתצא אליו. הפעם לא אמרה סבתי מילה, אלא ניגשה וטרקה את תריסי העץ בפניו של הפולש. מבחוץ השמיע יאנוש יבבה, כשל כלב שזנבו נרמס. אחר כך היה שקט שהופר רק על ידי צלילי שטיפת הצלחות וניגובן במגבות בד מחורר

עד שנפרצה הדלת ובפתח, כתפיו שחוחות וראשו נוגע לא נוגע במשקוף, עמד יאנוש הדלת - שני לוחי עץ וביניהם חלל מלא בנסורת - נעה על ציריה בחריקות מחאה. יאנוש לא שמע אותן. שער, מדובבל מהגשם הטורדני שירד בחוץ, דבק למצח הלבן, כאילו מישהו צייר עליו בפחם עבה. מאחורי המשקפיים נצצו עיניו, כאילו היה בטוח שמהו טוב עומד לקרות והציפייה גלשה ממנו ונקוותה מאחורי הזוגיות. הפה שלו התעוות והידיים שלו פיסלו את דינה באוויר שעוד הריח ממזון ומזיעה קלה. הוא נהם את שמה וכל הנשים בחדר זעקו בבהלה לא מעושה. יאנוש היה ענק והכתפיים שלו מילאו את מוטת הדלת. הידיים שלו היו מגוידות והזרועות שלו משורגות שרירים

יאנוש החל לחזר אחרי דינה, לפני כולנו, מצטט מתוך קפקא ומתוך פרויד ומתוך טולסטוי. בלילה הזה, הוא גייס לעזרתו את כל ענקי הרוח עבי הכרס, את כל הספרים שידע בלילות על הספסל שמתחת לפנס שבגן הציבורי. אחר כך החל לשיר אריות מתוך אופרות ואנחנו לא היינו שם, רק הוא ודינה היו שם. היינו בטוחים שהוא משוגע, לא הבנו מילה ממה שציטט בהתלהבות ואוזנינו היו ערלות לשירה שבקעה מן החזה הרחב שלו

אמי אמרה: "לך מפה, יאנוש, דינה עייפה" וכולנו הבטנו בה בהפתעה. היא לא אמרה דבר כל אותו הערב. עכשיו עמדה ממקומה, התמתחה מלוא קומתה הזעירה מול יאנוש ונעצה בו עיניים ירוקות, נוטות לחום. השיער שלה נפל ברעמה קצוצה על צווארה. יאנוש התבלבל והביט בה כפי שמביטים בחרק מפתיע. הידיים שלו התעוותו ביתר שאת והתנו לוליינים אלימים בחדר שאווירתו הסמיכה והתעבתה. אמי התקרבה אליו והביטה כלפי :

מעלה, אל תוך עיניו

"לך, יאנוש" - אמרה ברכות - "דינה תראה אותך מחר" גופו של יאנוש התרפה וכאילו הצטמק. כתפיו נשמטו וזוגיות המשקפיים שלו התערפלו. הוא הסיר אותם וחשף עיניים ענקיות, מפלבלות בתכלת. קינח את זוגיות המשקפיים ביסודיות, גזרה אחרי גזרה, בכנף חולצה משובצת ששלף ממכנסיו. הוא שכח להשיבה למקומה כששב והרכיב את המשקפיים על אפו

אבל אני רוצה רק לדבר איתה" - אמר בנמיכות רוח - "אני רוצה רק לומר לה שאני" "אוהב אותה ושתתחתן אתי

אמי הנהנה בהבנה: "אבל זה לא הזמן. עכשיו אתה מוכרח ללכת. פסח, ליל הסדר ואתה מפריע

הוא הנהן במסכנות והחל לסגת לאחור בהליכה סרטנית, כמו חושש לחשוף את עצמו אל העיונות שבחדר.

כל אותה העת, עמדה דינה בפתח המטבח, משותקת. מבלי משים, היטיבה את שיערה והידקה את הסינר המשובץ שחגרה למותניה הצרות. מבלי משים, משכה בחולצה הדקה שחיטבה בה את שדיה, או יישרה גרב ניילון על רגל חומה, ארכנית.

יאנוש גמע את המראות האלה בשקיקה

אמי אמרה: "להתראות, יאנוש" בסופיות שלא הותירה מקום לערעור. גם יאנוש נראה כמקבל עליו את הדין

ואז אמרה דינה: "יאנוש, חכה, אני אבוא איתך". היא פשטה את הסינר, כידרה אותו והטיחה אותו בנו ובשולחן שלנו. הלכה ונעמדה לצידו של יאנוש, כמתגרה ושילבה יד מתוחה בידו. יאנוש לא זז, פוחד להתערור. אמי הרשיפה מבט לעבר אחותה, סובבה את גבה בהפגנתיות והתיישבה חזרה בכיסאה. יאנוש צעד צעד מהוסס אחד לכיוון הדלת ודינה החרתה החזיקה אחריו כלא מאמינה. בסוף נבלעו שניהם בחשכה מרוטשת הברקים שבחוץ והותירו את הדלת פתוחה למחצה אל הגשם הדקיק ואל ריח האוזון שחלחל בבית ובנו.

בבת אחת התחילו כל המבוגרים לדבר ובבת אחת חדלו. סבי נחר נחירות שמוטות סנטר והשערות הלבנות שעל חזהו רטטו. סבתי כיסתה אותו בשמיכת צמר ישנה והתיישבה לצידו, פוכרת את ידה בחוסר אונים. דוד אחד שלי כעכע בבאס, כמתכונן לומר דבר מה, התחרט ושקע גם הוא אל תוך עצמו. הם התבוננו באבי, שהיה המבוגר והמנוסה שבהם, אבל גם הוא שתק.

כך ישבו כולם זמן מה

אבי ניגש אל החלון, קרע לרווחה את דלתות התריסים ואימץ את עיניו החוצה. החשיכה הייתה מוחלטת. פנסי הרחוב היו רחוקים מדי והאור הקלוש בחדר הגיע בקושי לפינותיו

ככה ישבנו כולנו, נים ולא נים, צלחות ריקות למחצה לפנינו ומגבות בד מקומטות ומוכתמות, איים בים של פירווי מצה

עקשנית" - אמרה סבתי ואמי הנהנה ושקעה בשרעפים. מדי פעם קם מישהו והביא לסבתי כוס מים שהיא טבלה בהם שפתיים ולחלחה אותן בלשון מוקרמת בלבן

אולי נקרא למשטרה" - אמר דוד אחר שלי אבל ידענו שאף אחד לא יעשה את זה. דינה התגרשה כשהייתה צעירה מאוד, בעלה נטש אותה. היא נחבאה אצל הוריה, סבי וסבתי, מטפלת בהם ובבית ובכל אחיה ואחיותיה שעדיין גרו שם. היא שטפה רצפות והדיחה כלים. בערבים ישבה, רגליה משוכלות, במרפסת הבית והשקיפה אל הרחוב, מעשנת בשרשרת עצבנית. היה לה המבט המת של מי שמביט פנימה ואחורה כל הזמן. אותה השתדלנו שלא להרגיז ואת בעלה לשעבר כינינו בפניה ושלא בפניה בכינוי גנאי קשים.

בהתחלה עוד ניסתה לחיות. היא גידלה בן ובת בבית סבי וסבתי. כשמתה בתה מסרטן הדם נשבר משהו באשה הצעירה והיפה הזו. היא שלחה את בנה למשפחה מאמצת בקיבוץ ומצאה עבודה בבית חולים לחולים סופניים. שם בילתה את מרבית שעותיה. לעתים נהגה לישון, בין משמרות, במיטה שבה נפטר מישהו דקות ספורות קודם לכן, או להשתרע על שולחן ניתוחים, ליד אספלינות מדממות ונתחי איברים בדליים העולים על גדותיהם. בערב חזרה אל בית סבי וסבתי, שם היה לה חדרון זעיר, קיטון לחפציה ומיטה נזירית. מאז גירושיה לא הייתה עם גבר

עכשיו נעלמה בחושך עם יאנוש המשוגע, האלים, שקרא ספרים על ספסלים בגן הציבורי בחשכה. לא ידענו מה הוא עשוי לעולל לה

אישה יפה זה רק בעיות" - אמר מישהו והמיה של הסכמה חלפה בחדר

מסכנה" - אמרה דודה אחרת ונאנחה ובמילה הזאת היו מקופלים כל חייה הנובלים של" דינה

היה חם והגברים מחו זיעה במטפחות ופשטו את חולצות הבה הסינתטי המרשרשות והלחות, נותרים בגופיות. מישהו הדליק רדיו וכיבה אותו שוב. דחסנו סמרטוטים אל פינת החלון, סופגים מים שהחלו לחלחל בין משקופי העץ

היא לא אותו דבר מאז שסימה מתה" - אמרה סבתי בקול חלול ומונוטוני. אף אחד לא הזכיר את עוזי, הבן של דינה, הבן דודה, החבר שלי, שאומץ בקיבוץ לבלי שוב. אף אחד לא חשב שדינה עצובה גם בגללו. אף אחד לא חשב שאולי היא בודדה, מתגעגעת אליו, אל הבת שלה שמתה, אפילו אל בעלה שעזב אותה בלי סיבה, באמצע כל האושר הזה

אמא הביאה קפה גרגרי ומהביל בספלונים זעירים. כל אחד גחן ולקח לו ספלון וגמע ממנו בקולות צקצוק שפתיים ומחיית לשון

מה לעשות" - המשיכה סבתא שלי ומרטה בקצה השמלה שלה - "הלכה עם המשוגע" "הזה. מה חסר לה, יש לה ילד יפה, חכם, יש לה בית, יש לה עבודה מסודרת

"אמי התיזה בה מבט ושבה והרכינה את ראשה. גבי, דודי, אמר: "זה לא הכל בחיים מה לא הכל בחיים" - התפרצה סבתי כלפיו, מקרבת אליו עיניים בוערות באיום - "מה" לך יש בחיים? יש לך אישה, יש לך ילדים, יש לך בית? כמעט בן שלושים וכמו ילד, לא ... עובד, חי על חשבוננו של הזקן הזה, מוצץ לו את הדם

דודי קם ממקומו, עוקף את השולחן, נעמד מול סבתי ואחר כך, כאילו שינה את דעתו, יצא מן הבית, טורק את הדלת בזעם

גם אני צריך ללכת" - אמר אחיו הצעיר במבוכה - "חברים מחכים לי, אנחנו הולכים" ... לבלות, הולכים

הוא לא סיים את המשפט, רק יצא מן הבית, כמעט בריצה

אמא הביטה בכוסות הקפה המיותמות ולגמה משלה. היא מזגה לאבי עוד קפה, נמנעת מלהביט בו

לא עובד, הרג את הזקן הזה, הרס לו את החיים" - חזרה סבתי בקול קשה. אמי הניעה

ראש בהסכמה

אבא שלי אמר: "צריך לצבוע את האלומיניום פה, הכל חלוד. אני יכול לעשות את זה בשבת".

אף אחד לא ענה לו. מישהו חבט בשתי ידיים ביתוש והתבונן בעיון בתוצאה המעוכה קשה להיות בודדה" - אמרה עליזה פתאום - "אין לה אף אחד וסימה שמתה והיא בלי" "... עוזי

גם אני לבד" - אמרה נצחיה בהתרסה

"אני מקווה שלא תעשה שטויות" - אמר אבי - "זה מטורף היאנוש הזה"

"הוא אוהב אותה" - אמרה עליזה - "הוא לא יעשה לה כלום"

הכי גרוע זה כשאוהבים" - אמרה אמא שלי - "אז עושים את הפשעים הכי נוראים" - היא זינקה ממקומה ומיהרה למטבח לנגב במטלית רטובה את קפה משמלתה

אבא שלי שוב קם ממקומו וטלטל מטה ומעלה את ידיות התריסים. "תפסיק כבר" - צלפה בו אמא והוא התיישב מבוש

"מאוחר" - אמרה נצחיה - "אולי אנחנו צריכים לצאת ולחפש את דינה"

היא תחזור" - אמרה אמא, משפשפת במרץ את הכתם הסרבני - "אין לה לאן ללכת" ממילא. הוא גר עם האמא שלו בחדר אחד. היא משגיחה עליו בשבע עיניים. יש ביניהם "משהו קצת לא בריא, אני חושבת, לא פלא שהוא יצא ככה

אלוהים, מה שהשכנים כבר ימציאו" - נאנחה סבתא שלי - "הסיפורים שהיו על שניהם, "... לבד, בליל הסדר, בגן

הוא בחר טוב, מסכן, לא מסוגל לנגוע בזבוב, לא מסוכן, מי יאמין שהם עשו משהו, מה הוא כבר יכול לעשות?" - עליזה צוחקת, חושפת שיניים סוסיות ומנערת רעמה מאובנת של שיער זהוב

כולם צוחקים קצת למחשבה ואחר כך מרצינים. דינה עדיין לא חזרה, שם בחוץ, עם היאנוש

יש עוגיות בקמח סוכר ועוגיות בדבש" - אמרה סבתא שלי בקול חלוש והחוותה בעייפות לעבר המטבח. אמא ועליזה נבלעו בפתחו ושובו עם שתי קערות גדולות ובהן צפו עוגיות משולשות באגם צהבהב

אני בכל זאת חושבת שצריך לצאת ולחפש אותה" - אומרת נצחיה. יש ערגה בקול שלה

בואו נתחיל לפנות כאן" - אמרה לנו אמא, לי ולאחות שלי. אנחנו עוזרים לה לשאת כלים וצלחות ומפיות אל המטבח ועורמים שם הכל בערימה גדולה. אמא מפשילה שרוולים, חוגרת סינר ומתחילה לשטוף, ביעילות מרוסנת, את שרידי הערב "אמא" - אני אומר לה - "לא שרנו שירי פסח"

היא שוטפת את הכלים ביתר מרץ ומנגבת אותם במגבת בד משובצת

אמא" - אני מנדנד - "זה לא אותו הדבר בלי לשיר". אני משתתף בשירה בקול גדול, כששרים

טוב, אנחנו נלך, אני חושבת" - אני שומע את עליזה אומרת מההדר השני. לנצחיה אין "לאן ללכת, היא גרה עם סבי וסבתי

אמא" - אני אומר, מבוהל משום מה - "גבי הלך ואיציק ועכשיו גם עליזה הולכת! אף" "לאחד לא נשאר

אמא חדלה לשטוף כלים, רוכנת אליו ופורעת את שערי ביד רטובה ומסובנת

אני מרגיש זרמים של מים שצורבים את עיני ועוצם אותן ופוקח אותן. עכשיו אני ממש בוכה והבכי שלי הולך ומתגבר, אני גועה בו והוא גואה בי ומטלטל את כל גופי במחאה ואני מוחה בגב ידי את אפי. אחותי, קטנה ממני, פורשת לפינת המטבח, כורעת בה ברך ובוכה גם היא בשקט

אמא עומדת וידיה באוויר, נוטפות, מביטה בנו בחוסר אונים, בפרד. היא מנסה לומר משהו אבל יוצא לה רק "לא לבכות, ילדים" לא משכנע. אבא שלי בא מהחדר הסמוך, נשען בכתף חשופה ושזופה על המשקוף ועל פניו הבעה עצובה ורחוקה

למה הם בוכים?" - הוא שואל אבל לא מכוון את שאלתו אל מישהו באופן מיוחד

בגלל שלא שרנו שירי פסח" - אומרת אמא בקול חנוק

אבא כורע ונוטל אותי בין שתי ידיו. הוא מתחיל לשיר בניגון מרוקני חדגוני עד שאני משתתק ומאזין לו. ככה הוא שר כמה שירים מתוך ההגדה ואני מצטרף אליו בקול דומע וצפצפני ואמא נפנית חזרה אל הכלים שלה וסימה מאזינה לנו בשקט עכברי

אבא אווז את כף ידי בכף ידו הגדולה והחמה ומוליך אותי חזרה אל השולחן, מזמר כל הזמן ומעודד אותי להצטרף אליו. רק אני והוא שרים, בקול נמוך, כדי לא להעיר את סבא. אחותי וישבת על ברכיו של אבא, ראשה נוגע בשפמו ונשמט לה על חזה, עיניה נעצמות

טוב, אנחנו מזוז" - אמרה עליזה עוד פעם. היא קמה וישרה שמלה שהייתה פעם חגיגית וביקשה להקיף את השולחן כשהדלת נפתחה ופנימה נכנסה דינה. רגע ממושך עמדה על המפתן, כשהגשם מצליף בגבה ובנו, בחדר פנימה. אחר כך סגרה יד נעלמה את הדלת מאחוריה

דינה הייתה רטובה כולה, שיערה במחלפות דולפות, בגדיה עיסה מימית והיא יחפה. היא הלכה לעבר אחד הכיסאות וישבה בו, שלולית של מים נקווית מתחתיה. אמא יצאה מן המטבח והביטה בה בעיניים קמות

איפה הייתם?" - אמרה סבתי

דינה משכה בכתפיה: "הלכנו בגן הציבורי. הלכנו הרבה. הוא דיבר אליי. הוא יודע לדבר "יפה, כמו ג'נטלמן. הוא גם חכם ומשכיל ודובר שש שפות

"הוא לא בשבילך" - קטעה אותה סבתי בגסות - "לא חסרים לנו משוגעים במשפחה"

"דינה נרעדה : "הוא לא משוגע בכלל, אל תקראי לו ככה
אמי הגישה לה קפה וסבתי חזרה ורטנה : "הוא לא בשבילך, דונה, תשכחי ממנו עוד
"הערב".

דינה לגמה מהקפה ועצמה את עיניה בתענוג. אחר כך פקחה אותן, גדולות וירוקות
."ואמרה: "נראה, נראה. נראה מה יהיה

סבתי נאנקה בייאוש ופטרה את דינה בתנועת יד מבטלת : "כמו שבחרת את הראשון
"שלך, ככה תבחרי גם את השני. לא יוצלחים אחד אחד. רק צרות וכאב לב יביאו לך
ואמא שלי אמרה : "בואו, ילדים, נלך הביתה. זו שיחה למבוגרים" והעיפה מבט מתרה
בנוכחים.

"שימי אותם לישון בחדר השני" - אמרה דינה - "לפעמים גם מבוגרים צריכים לדבר"
מה יש לדבר" - חרחרה אמי בבזז - "כל אחד מבשל את הדייסה שלו. אם את יוצאת"
עם אחד כזה, את מכינה לעצמך את המזל הרע ואת חוסר האושר שיבוא לאחר מכן. רק
"אל תבואי בתלונות שלא אמרנו לך

אף פעם לא באתי אליכם בשום עניין" - אמרה דינה - "בטח לא בתלונות ולא שלא היה"
"לי על מה להתלונן

"מה עכשיו?" - שאלה עליזה, עדיין בדרכה לצאת - "מה החלטת"
מה יש להחליט אחרי ערב אחד ?" - התריסה דינה"
תמשיכי לצאת איתו ?" - שאלה נצחיה"

אני חושבת שכן" - אמרה דינה - "היה לי נעים ומעניין הערב. הוא אדם מקסים ולא"
"אכפת לי בכלל איך שהוא נראה

הוא משוגע !" - חרקה סבתי מפינתה - "ואת יותר משוגעת ממנו אם את חושבת"
להמשיך לצאת איתו. בכל אופן, איתנו לא יהיה לך שום קשר. קחי את כל הדברים שלך
"ושלא נראה אותך יותר אם ככה את מתכוונת לבייש את השם שלנו

דינה נרעדה, כוססת את שפתה העליונה כדי להמנע מבכי : "לא היית מדברת ככה אם
אבא היה ער" - נשנקה

שמעת אותי ?" - צלפה בה סבתי, משתעלת ותומכת בחזה במחווה של מוות מתקרב -
"תמצאי לך מקום אחר וממחר !" ממרחק שמענו קול גברי מסתלסל באריות מתוך
אופרות. הקול הלך והתקרב עד שהציף את כל החדר ואז נקש יאנוש על התריסים וקרא :
" ? "דינה, אפשר לומר לך עוד משהו

ושוב : "דינה, תוכלי לצאת לרגע, בבקשה ?" ונקישה

דינה קמה למחצה ממקומה, נתמכת בידיה במשענות הכורסא

דינה ?" - אמר קולו המופתע של יאנוש ומשהו מהעלגות הישנה, מהגמגום, פלש אליו -"
" ? "את שומעת אותי, את שם

סבתי הביטה בדינה במבט מצמית. דינה קמה ועשתה מספר צעדים לעבר הדלת,
פושטת יד לפתוח אותה, פיה פעור לענות, ללא הגה, באלם. אחר כך עצמה את עיניה
ואת פיה וככה עמדה קפואה זמן מה

דינה" - לעלעל יאנוש - "אני אוהב אותך, תמיד אהבתי אותך, אל תתאכזרי אליי, אני רק"
רוצה לומר לך משהו קטן אחד, שנייה מחייך, דקה אחת" - היתה הפוגה ואז - "אני מכבד
"אותך מאוד. אפשר לדבר מהחלון, אינך חייבת לצאת

שני יובלי דמעות התערבבו בגשם שעל פני דינה. היא חזרה אל מושבה, קרסה אל תוכו
וטמנה את פניה בשתי ידיים נואשות

באנחה כבדה, התרוממה סבתי ממקומה וניגשה אל החלון. היא נשענה על משקופי
: העץ הרטובים ומבעד לתריסים המוגפים

"לך מפה" - צעקה - "לך מפה, משוגע"

כשהגשם מכה בעיני השפנים

Keshehageshem Make (When the Rain Strikes)

"אמר לה - הם מעפעפים כמוך, עכשיו היא, בצחוק מתחנחן, מתרפקת עליו, הוא מאמץ ביד גברית את כתפיה. הגשם לא מתגבר, הוא טורדני כמקודם

מרפסות הבתים מסורגות במעקי מתכת דקים, מחלידים בירוק ובשחור. הוא מצביע עליהם, היא מחווה לעברם, הם מהנהנים בהשתאות מתואמת, חמים להם בהסכמה הזו "אני חושבת שזה בגלל שהצלחת לגרום לי להרגיש שוב כילדה"

היא עונה על שאלה שלו. היא מתכוונת : מלאת חיים. היא רוצה לומר : סקרנית, פתוחה, מופתעת, נכנעת למראות קטנים ולריחות קלים. ילדה מול העולם, הפה שלה פעור, האצבע נעוצה בחלל, במקום שבו היתה פעם ודאות

כן, הוא מבין את כל זה

"תזרה" - קולה מטפס - "הם נוהגים פה כמו משוגעים"

שוב משלבת יד בזרוע, הרגליים שלהם נעות בשייכות, איברים של יצור אחד, שני ראשים, אבל אותו מבט, ידיים נורות, אצבעות בקצותיהן, אל עבר פסל, מזרקה, שער מעניין של כנסייה, סתם בית, או כיכר

"לא יכולתי יותר" - היא מהרהרת בקול רם, באושר - "זה היה כמו כלא"

(הוא מביט בה, מעביר יד בשערה (חלק, קצר, לא מסודר במיוחד, קצוות מתפרעים "כמו כלא" - היא שוב אומרת - "מתתי"

האוויר קר אבל נעים. רוכלים ספונים בדוכנים מקורים, הגשם זולג על וילאות סינתטיים. אחד מגלף בשעווה, שני מתך וצורב מטבעות. הם פונים ימינה - ראשית היא והוא אחריה - חולפים על פני העושר הצבעוני מאחורי מסך הגשם האפור. הם צועדים בנינוחות של מי שמצאו ולא יאבדו שנית

נראית לי משוללת אנרגיה, עצובה, מכונסת" - הוא נאבק במילים, נמנע מלהכאיב, נמנע מליפות. היא מעריכה את המאבק הזה, מניחה שלוש אצבעות על שרוול מעיל הגשם שלו, הוא מאמץ אותן

"חלמתי הלילה שאמא שלי מתה" שתיקה "הופתעתי כמה שהייתי עצוב"

בנשימה קצרה היא מבקשת להדוף : "היא תיוולד מחדש" - והיא חוזרת - "אמא שלך תיוולד מחדש, זה חלום טוב

הם יושבים בבית קפה קטן, על שולחן הנפתח לגשם, ערוצים שקופים על זגוגיות המשקפיים שלו

אם נחיה כאן" - הוא מבטיח לה, הקול שלו מלא התלהבות, כמו תמיד כשהוא חולם - "אני אביא את כל החפצים שלי ואנחנו נסדר לנו בית. יש לי הכל

"יש לי תחושה שלא נתחתן"

"אני רוצה"

"... גם אני, אבל"

כן" - הוא נאנח, מסיט את העיניים, מעלעל בחשבון המשורבט שהמלצר מגיש לו - "גם לי יש תחושה כזו. אבל, בעצם, למה לא

"... אולי לא יתנו לנו"

שטויות" - הוא קוטע אותה, הקול שלו מתכתי (בפעם הראשונה) ומתרכך (מייד) : "הם לא יכולים למנוע מאיתנו להתחתן. אם לא שם, אז במקום אחר, אפילו פה. חותמים על מסמכים וזהו

מבטה נעוץ בסנטר התקיף שלו ואיך שהוא רוטט נגד העולם. לפי העיניים שלה, היא אוהבת אותו מאוד, הידיים והרגליים נמשכות אליו כמו למגנט, הגוף שלה רוכש הטייה קלה לכיוונו

"? ואת רואה ילדים"

היא מבליעה מבט נואש, קול נואש, פכירת ידיים נואשת

לא יודעת" הפוגה"

"אני לא רואה כלום"

בואי, נמשוך" - כשהם קמים, היד שלה משתלבת ביד שלו, אצבע ברווח שבין שתי אצבעות וכך הלאה. הם מטלטלים את היד המשותפת שלהם, הם מעסים אותה, הם טומנים אותה בכיס שלה, בכיס שלו

: בפרץ אופטימיות מתחילים שניהם לומר

יהיה טוב ביחד" וצחקים"

יהיה לנו טוב ביחד, אנחנו נהיה מאושרים, נחיה בבית משלנו, יהיו לנו ילדים, אנחנו נהיה משפחה

בשטף שפוחד מהפסקה

עכשיו הם מרגישים טוב יותר. הריאות שלהם מתרחבות, אוויר קפוא אבל צלול זורם בקני הנשימה שלהם, הלמות הלב בתיבת התהודה של החזה, דם מווריד את הלחיים, את קצה האף, את האוזניים. אפילו הצעדים שלהם מזדרזים, מתגברים, גומאים מרחקים שנראו קודם מעייפים ועכשיו הם, לכל היותר, מטרד

היא מציתה סיגריה, הוא נוזף בה בהומור, היא צוחקת. הם מרבים לצחוק, לכאורה בלי כל סיבה, קל להבחין בזה, צחוק שאינו מבקש פרשנות

היא מחבקת את מותניו בשתי ידיים ומניחה את הראש שלה על החיבור העדין, הפועם,

בין שקע הצוואר לכתפיים. הוא מעביר יד מוסחת דעת בשערה. היא מקיפה בתנועה עגולה את כל מה שמסביבם : צריחי הכנסיות, הבתים הקטנים בצבעים פסטליים, כסאות של בתי קפה, בגדים רבגוניים, המולה. בכיכר עומדת קבוצת נגנים : כינור, אקורדיון, תוף מאולטר. אנשים משתחווים אל כובע ישן, פעור פה, שמוט תיתורת ומטילים בו מטבעות היא משחררת את עצמה ממנו, רצה אל הכובע, זורקת מטבע אל הגבעה המתכתית שבתוכו.

"הם היו פה גם בפעם שעברה"

אבל הוא נעוץ בזוג שרוקד טנגו מודגש במסעדה שמתחת לגשר, קרוב לנהר רק במבט לאחור, הכל מתבהר, נופל למקומו, דבר מוביל למשנהו. יכול להיות "

"שמטרת כל הנסיעה הזו היתה לראות את הזוג הזה

היא לא נעלבת, הוא מזרז והיא אוהבת. להיפך, היא מחבקת אותו ביתר שאת

"? הוא מצביע על מסעדה : "סינית. רוצה לאכול בסינית

היא מהנהנת בהיסוס. הוא : "קודם נקנה את הספר וכשנחזור, דרך המסעדה הסינית, נאכל פה

"אף פעם לא אכלתי סינית"

"בכובד ראש, בידענות, בלמדנות (חשוב לו להפגין) : "זה מטבח עשיר מאוד. כדאי לך

הם נכנסים לחנות ספרים, קונים ספר או שניים, מחליפים מטבע זר במטבע מקומי,

משלמים, יוצאים מהחנות. בחוץ - למרות שעת אחר הצהריים המוקדמת - אפילה

כחלחלה. אחרי אור הניאון הלבן, נטול הצללים, של החנות, החושך מסנוור

היא שולחת יד לעצור את התנועה המתפרצת שלו. הוא שולח יד לאחוז בזרועה, לעודד

אותה להתקדם

לכודים בניגוד הזה, הם עומדים באמצע הרחוב, קרוב לאי תנועה, הגשם מכה בעיניהם,

העולם מחשיך, צלילי תזמורת הרחוב נקטמים בסאון המכוניות שהולכות ומתקרבות

אליהם במהירות שאינה מבשרת טובות

לזכור את אבימלך

Lizkor et Avimelekh (Remembering Avimelekh)

כשהשקיפה שרה מחלון החדר באותו הבוקר, ידעה שהדבר עשוי. אברהם עמד למטה וחבש את החמור המועדף עליו: לבן, טלפיים שחרחרים, נחיריים רוטטות. היא הביטה בחובש ובנחבש. ידו של אברהם, מאוכלת משנים, החליקה בעדנה על צדדיו המצולעים של החמור. הוא לחש לו משהו באוזנו והחמור נער. כך, חשבה, לוחשים לאשה אברהם היה נמוך, שחום וחזותו קודרת. אפו המעוקל פגש את שפתו התחתונה בקשיות. בכל תויו ניכרה אכזריות של מי שצודק תמיד. עכשיו חבש את החמור בתנועות מדויקות, אם כי לא גמישות כמו פעם. בסדרת הברות גרוניות הזעיק אליו שני נערים, תפוחי עיניים ומקורי שינה. הוא זעם על משהו, זה היה ברור. הנערים השפילו מבטם וקומתם, כמעט השתחוו. מה היה בו, בגיבן הזה - חשבה שרה - איזו יכולת לכופ את קומתם של אחרים. גם היא מצאה את עצמה כמעט על ארבעותיה בגין עוול לא ברור, או סתם טעות של משק בית. אברהם לא ידע לסלוח. רק על העולם ביקש ללמד זכות ורק אל אורחים האיר פנים. בתוך הבית פנימה היה אימה וחיכה ונרגנות וזעף

הנערים נעלמו משדה הראייה שלה

? שרה המשיכה להביט: אולי, ברגע האחרון

אבל הנערים שבו, שחים תחת משא של זרדים יבשים. אברהם גער בהם שוב, גופו מרתית, קצף לבן, נקווה בחיבורים המאיימים של שתי שפתיו הדקיקות. לבסוף הלך איתם. החמור נותר בדמדומי הבוקר, בוטש בעדינות באדמה הצהובה

כה הרבתה להתבונן עד שהופתעה מקולו הרך של אברהם מאחוריה

"? שרה?" - אמר-שאל - "שלום לך"

הסתובבה בבהלה, שיערה מתווה עיגול שלם שחור בתוך החדר

שלום לך" - ענתה, עיניה מושפלות"

"אני יוצא" - אמר - "וגם יצחק"

"? אני יודעת" - אמרה בקול קלוש, כמעט בלתי נשמע - "איך תחזרו"

מרחק שלושה ימים" - חישב אברהם על אצבעות מעוקלות - "עוד יום-יומיים שם. יצא"

"שבו ונשוב

"? אתה וגם יצחק"

"אני" - אמר אברהם - "אלוהים יראה לו השה לעולה"

רק לא יצחק" - התחננה. אבל היה בזה משום מעשה של מכונה. הם כבר דיברו על זה הרבה. היא כבר בכתה והתייפחה, כרעה כבר לרגליו, נשקה אותן, נשקה כל חלק בגופו

אברם נותר בקשיותו

פעם אמר לה: "גם אני אוהב את יצחק" - ולא יסף

עכשיו שעמד מולה בפעם האחרונה, חשבה דווקא על אבימלך. היא לא ידעה מדוע

אבימלך: תמיר, צהוב שיער, שרירי, כפות רגליים סלעיות אסורות בסנדלים. אבימלך שבא בה בלילות והותיר בה את יצחק. זכרה מחלפות עבות על כתפיה המגולות ואת שיער חזהו מתחכך בפטמותיה. תשעים שנה שכבה עם אברהם ולא ידעה את העונג שחולל בה אבימלך בלילה אחד. אבימלך שכב איתה כדרך אנשים וכדרך החיות, עם אחרים ולבדו ועם נשיו והם כולם היו כמו שירה גדולה של הבשר. עוד באותו הלילה ידעה שנתעברה. לא נזקקה לאות. בשרה כמה לאבימלך כשידע אותה אברהם בלילות אחרים, קרים, מעשה מלומד וחקרני, כמעט שמעה אותו חושב. האלוהים איתו תמיד, גם כשהוא איתה

אברהם רצה לשמוע עוד כשפדה אותה מעם המלך הפלישתי. מה מעשים עשו בה?

? מלפנים או מאחור? וכמה - רק המלך או גם עבדיו? ועם אשה היתה? אחת? יותר?

היא נהנתה וגם אמרה לו כך. באמצע המדבר, בדרך, הוריד אותה ושם שכב איתה. ושוב ביקש לשמוע ובכל פעם שענתה, חדר, היכה בה באברו. דרך אבימלך ידע אותה שהיתה שלו ולא שלו. רכוש, פות פעורה, ערווה לחה. שדה עיקש, מסרב לתת יבול, סוגר תלמים, פולט את זרעו צמיג ולבן ומת

כשהתעצב, היה מוסר אותה תמורת מקנה וכסף וזהב אל מלך מקומי או אל שליט. ימים ספורים - והוא היה פודה אותה מהם. היה ניצב בפתח אוהלם, ממתין לה שתצא. כשיצאה, היה מביט בה בערגה, נושק לה במצחה, מתחת לנחשול כהה של שערות. אחר כך היה מפנה גבו והולך והיא אחריו, מבט מושפל, רגליה יחפות, הצמידים בקרסוליה מקשקשים בעליזות

גם מאבימלך בא, לקח אותה. בא אברהם ולקח אותה וילד בבטנה. עוד באותו הלילה בא אליה אברהם. היא הרבתה בסיפוריה: ריחו של אבימלך, תחושת אברו באבריה, טעם זרעו. כשסיים אברהם לעשות בה מעשה, נשמה לרווחה. המתינה חודש ובישרה שהוא אב

אברהם צחק: אלוהיו אמר לו שמזרעו הילד ויהיה לגוי גדול. בלילות היה הולך אל השדות וזועק כמו חיה פצועה. בבוקר שב, כולו אבק ורגליו זבות דם אל סנדליו. היא סכה אותו במים ובשמן ועטפה אותו בחותלות. אבל כשהלילה בא, שוב היה יוצא אל המדבר. בסוף ישב באוהל והביט בה ובבטן התופחת. מבט אפל היה לו כאשר הביט בה כך והיא פחדה מאוד. לפעמים צחק ואז אהבה אותו כמו פעם. אבל זה לא קרה הרבה והיא חששה רק לשלום הילד שהתהווה בה. היא הרבתה לאכול בשר ולשתות חלב ונמנעה מיון והמתינה. גם אברהם המתין. שניהם, כמו מחנות הערוכים לקרב. הביטו זה בזה, אכלו ביחד ושתו ביחד וישנו יחדיו. כך עד שילדה. כשילדה, קרא את בנה יצחק ולא ראה אותו שמונה ימים. בתום שמונה ימים חזר לחדר היילוד. סכין של צור, חדה ושקערורית היתה לו בידו. היא התחננה בעיניה, אבל הוא מל את התינוק המצווח ונתן את עורלתו המדממת בפיו. יצחק היה שלו. היא ידעה שאברהם יודע והעורלה בפיו היתה גם הבטחה, גם מחילה, גם אזהרה

לך בלי יצחק" - אמרה לו - " הוא בן יחיד לי ולך. לך בלעדיו. קח שה. האלוהים שלך"
ירצה גם שה לעולה. למה יצחק?" - צרחה לפתע ופסקה, נפחדת מקולה שלה
יצחק יבוא אתי" - ענה לה אברהם. כל כך עייף היה קולו וכל כך כמוש היה בעיניה עד"
שנתאוותה לאחוז אותו בזרועותיה ולערסל אותו, זקן עקשן
אותך אהבתי, אברהם" - ניסתה. היו דמעות בעיניה אבל הוא לא הבחין בהן כי מבטו"
היה כבוש בעפר שלרגליה. הוא עמד שם עמידה צפודה, ממתין לגזר הדין. אלוה או אשה.
בן או שה. אברהם או אבימלך. לא הוא בחר. הוא חש כמו גדם עץ במים אדירים, כמו
עופרת בקרביו, מותכת
"הביאי את המאכלת" - אמר - "ואת האש ואת יצחק"

"וישב אברהם אל נעריו ויקומו ויילכו יחדיו אל באר שבע וישב אברהם בבאר שבע"
".ותמת שרה בקרית ארבע, היא חברון בארץ כנען, ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה"

מראות

Mar'e (Sight)

הנה מראה : חולות משתרעים למלוא העין. שיחים אפרפרים מעשן של אוטובוסים עם מושבי עץ וכלי מיזוג. שביל כבוש ברגליים ושפכים בוציים מתאדים אל אוויר שמרטט בשמש. אני עומד בכביש, מוגבה ומביט אל המרחק. הכיוון הכללי של מבטי : שכונת המגורים שבה נמצא בית הוריי. אני מתאמץ לראות אותך לצידי, איני יכול. אני שואל : איפה את, אני בטוח שהיית. האוויר שלצידי תפוס. לפעמים אני רואה שיער זהוב או יד שעורה חלק ואני יודע שאלה את. כל כך אני רוצה לשחזר אותך

הנה מראה : שנינו במכונית. אני מביט ברגל הארוכה שלך, הנתונה בסנדלים מפתים. אני אוהב את כפות רגלייך. הן עדינות ומתגרות. האצבעות דקות, צפופות ונפרדות במידה הנכונה. את דורכת על דוושת הגז ויש מהירות נסערת בפנייך. הגוף שלך שלוח קדימה את אומרת : "אני שונאת את המשפחה שלך". אני רואה לפתע את אימי עם השיער הלבן שלה אסוף בתספורת נעריה. אני רואה ידיים גבריות תפוחות ומוורידות. אני חושב על זה שאת כואבת לי מאוד. את מוסיפה : "הם כולם חולים שם. אני לא יכולה לסבול אותם. אני לא רוצה לבוא יותר לשם. אני לא באה איתך יותר." אני שומע מה את אומרת בלי לומר. אני מבין אותך בלי קול. אני כואב אותך ואני כואב איתך כי את אומרת לי עד כמה את כועסת, עד כמה לא אוהבת, עד כמה זה אבוד בינינו. אני לא רוצה לשמוע. אני שם קלטת ברדייטייף של המכונית והצלילים הקוואדרופוניים מתפשטים בחלל המצומצם שבו אנחנו לכודים בתנועה הזו אל בית שאינו ביתך

הנה מראה : ליל סדר בביתנו. שולחן ערוך במפת בד ורודה גדולה. זה רעיון שלך. כלים מפורצלן משובח שקיבלנו מתנה בחתונה. אני מבשל בצרפתית וריחות מתוקים של שזיפים בכל הבית. שמש קרה מציצה בחלונות. את מאושרת ואת שרה והצלילים שלך מחלחלים בי. אני רוצה שככה זה יהיה תמיד. אני יודע שככה לא יהיה אף פעם. אני יודע שהכל זמני. אני פוחד מההיעלמות הבלתי נמנעת של האושר שלנו ושליך מתוך חיי. לכן כשאת יפה אליי, כשאת פונה, אני גוער באפך הסולד והמנומש, נוזף בחיך שלך. אינך מבינה. פגועה, את נפנית אל הכיור וממשיכה בעיסוקך בלי מילים, בלי שיר. עכשיו הבית שקט ואני עורך את השולחן בסכו"מים לבנים והגערה שלי והשתיקה שלך עולות בי כמחנק

ועוד מראה : אני שוכב במיטתנו הזוגית. את בחדר האורחים, מסתודדת עם חברה. אחת לזמן בלתי מוגדר את מגיעה אליי ומתיישבת לידי. אני מריח את ריחך וחש את רכות העור המלטף. בדרך של מקרה נופלת שיערה טועה על הפנים שלי ואני מגרש אותה. "אני שונא אותך" - אני אומר לך ובוכה ואת, שקטה, חופנת את שערי ביד קפוצה ומשחררת, מעבירה אצבע דקה ואוהבת על תוויי. אני חושב על עירומך בזרועותי, על פיו המתאוה לפטמותיך, על אצבעות ואיברים ועל הנשימות הכבדות של שניכם כשהוא מזיין לך את המוח, מסעיר. אני נמוג אל תוך דמעה ואת שבה אל האורחת. המלמולים שלך מגיעים עד למיטה שלי

מראה : ידענו זה את זה ואת בוכה. אלה דמעות שקטות, לא יפחות, גופך לא מטלטל. אני אווז אותך בשתי זרועות מדולדלות והזיעה שלנו ניגרת אל הכר. את כה יפה עכשיו. יש לך שפתיים אדומות בשלות מהנשיכות שלי והפטמות שלך זקורות מגע. אני מרוח בלחות ומריח מגופך. אנחנו לבנים, ערסנו לבנה בחדר שקירותיו לבנים. הדבקנו מראה שהתנפצה על קיר ואני רואה אותנו משתברים לרסיסים שלה. חיבוק קטוע וערב אברים. אני נושק לך על המצח נשיקה של מה בכך ואת נרעדת. הקור שאחרי

הנה מראה : אני נאבק לנשום. ידיי פרושות, כמו צלוב. אני מעורסל על זרוע תומכת שאת שמה מתחת לגבי. "תצוף" - אני שומע לא שומע את קולך - "תצוף, זה לא קשה". אני מרפה, בוטח בך לגמרי. הים שואג בתוך אוזני את כל האזהרות. מהי יד אוהבת מול הגלים שלו ? אבל אני עוצם עיניים ומסרב לשמוע. אני שלך לגמרי, עשי בי כרצונך. אני, הרי, עירום כמעט לחלוטין כרגע. על בדל זרועך, אני בולע מים ונושם אותם מתוך שכנוע ששככה את רוצה. אני אוהב אותך ואני צף למענך ואלייך

אני שומע את קולך הפעמוני, המתלהב : "אתה צף" - את צוחקת בשמחה - "אתה צף".

אני רואה : בוקר, אנחנו על ספסל בגן רחוק. ציפורים זרות על עפאים ש לא מכאן שרים בשפה בלתי מובנת. הכל הזוי. בכל זאת, אני ואת על הספסל הזה שותים חלב מתוך קרטון שמריח טוב ומנשנשים חטיף וקרום של לחם. אוויר קריר מצעף את שערך סביב לשתי כתפייך הגלויות. משם הוא מתנופף אליי ואני מביט בך מהצד, לוגמת בבריאות ורודת לחיים את כל החלב ובקמצנות לוחכת את הפירוים מהשפתיים בפיתול של לשונך. אנחנו אוהבים מאוד

נלך ?" - את אומרת. "נלך" - אני אומר"

לפעמים אני רואה : פני מעוותות, אני משער, כי את מביטה בי באימה ופנייך מתעוותים כדי לשקף אותי. אני מרגיש שקצף מילולי זולג מבין שפתיי. אני מרגיש את השרירים שנקפצים בכל גופי, את חוסר השליטה. תנועות ידיים רחבות, מעגליות, כמו להקיף אותך ולהקריב אותך לזעמי. גידים מאיימים לפרוץ מצווארי ללפות אותך ולהביאך אל המקום הזה שבו אני נמצא לבד. עיניי בורקות, אני יודע. זה מפחיד ויש בזה רשעות. "אפילו אם "אוהבים אותך" - אמרת לי כשנפרדנו - "אי אפשר להמשיך ולאהוב מול זעם שכזה

כתבת לי : "מספיק לכעוס, הגיע זמן לנוח." אני קרעתי את כל התמונות שלך וגזרתי את מכתבייך

אפשר לקרוע, אבל קשה מאוד למחוק. המילים שלך בתוך מוחי כמו תקליט שרוט לראות : את מביטה בי כשאני מרצה. אני לש את השומעים באובניים ממילים. הלהט. אבל יותר מכל, יש מבטך. כמו מכוה, כמו נוכחות קבועה. במציאות אני לא שומע קולות, יש רק הדים ובמקום מראות - השתקפויות. את אמיתית יותר. כשאני מסיים להרצות אני יושב על ידך

מראה נוסף : נרות צהובי שלהבת משתקפים באישונים העמוקים שלך. האור עושה לך טוב. מצית את שערך. מרכז את הצללים על צווארך. כולך גלויה: כתפיים והקימור המיסתורי שמוביל אל השד הימני שלך. את אוחת במפית מבד עשיר, רקום ופורשת בתנועות רכות על ברך. שרירי ידיך מרצדים מתחת לעורך כמו אדוות. אני לא יכול לחדול מלהביט בך, יופיך מביט בי חזרה. אני אומר דבר של סתם, בטח על טיב היין ואת צוחקת בשיניים מושלמות, קצובות. אני מושיט יד אחת עורגת ונוגע בידך. תמיד טענת שאין בי כל רומנטיקה. אני מופתע. אנחנו מדברים, בוחרים מהתפריט, לוגמת יין, אני לוגם. היינו, לא היינו, היה הרגע. אני שותה לו מתוך כוס ממורקת ואת מחרה ומחזיקה שוב בידי

ושוב מראה : צינורות של פלסטיק נובטים ממני, מטפטפים חיים אל תוך עורקיי. אני חיור, נושם בקושי רב. מהתרופות אני מקיא ומשלשל. פעם, ברכבת לילה אירופאית, נסגרנו בתא השירותים ואת שפכת עליי מים קרים מתוך מיכל. מקלחת, קראת לזה. עכשיו אני אומר "כמו ברכבת" ואת מבינה מייד, הכל. שריריך חזקים כשאת תומכת בי בדרך אל התא בקצה המסדרון. אנחנו מסתגרים ואני מעווה פנים כלפיך במאמץ לחייך. אך את טרודה בלהפשיט אותי כך שלא יכאב. פותחת את הברז ונרטבת יחד. מזרקות של מים ניתזות ממך אליי, המצולק. לא קל לנשום. את מסבנת ומנגבת ועוטפת ומחבקת

סוף סוף אני נשען. זה חדש לי ואני נדרש להתרגל. את חדשה לי והיית לי להרגל

כשסיימנו, התיישבת על כסא והבטת בי עד שנרדמתי. אני נקי, מחותל, נקוב זרועות. ליחה על הכרית. אני מראה מלבב, אני בטוח - ובכל זאת, התבוננת בי. נינוח, אני נרדם

מראה : אני עומד בתא עצי של טלפון. אני לבוש בגדי אסיר חומים ונעלי אסיר כבדות שאני גורר בקושי. גשם זלעפות ואני רטוב. פלגים של מים ניגרים משערי על לחיי. אני מקשיב לקול שלך המסביר לי שאינך. שמיים מתקדרים בלי קשר לשיחה שלנו אבל קשה לי לא לקשור את שני האירועים, כמה באנאלי. אני בוכה שירים למשיבון שיש לו את קולך. אני מפציר ומשכנע, מייבב ומתחנן, מזכיר לך, את שוכחת, אינך רוצה לזכור. "אין מה לזכור, אין טוב, הכל היה נורא" - את אומרת ואני נגדע. אני פוחד לחשוב ואני פוחד לישון. אני רוצה להיאהב אבל גם להינטש. עכשיו אני שקט בתוך החורבות של החיים שלי, שלנו. בלעדייך ובלעדיי יש לי הכל ואין לי כלום

מבעד לבהונות אורצל

Miba'ad la-Behonot Ortsel (The Fabric of Shadows)

סוזאן שוכבת על הגב, רגל לבנה על רגל לבנה ומתבוננת באור המחלחל מבעד לבהונות היפהפיות שלה. לפני דקה מצצתי לה אותן והרוק שלי מתקשה עליהן בשכבה מבריקה. היא מתענגת על הקרירות שבמגע בין האוויר הווישניגטוני המקפיא לבין הרוק שלי שמתאדה. סוזאן אוהבת לחשוב על דברים כאלה. בכלל היא הטיפוס החושב והממעט בדיבור. יש לה עיניים שמוטות ובהן עצב מהול בחיך טוב ועכשיו הן עצומות ואני לא יכול לראות בהן מאומה.

היא אומרת: "אני אבוא אתך למקדוניה" והלב שלי מנתר. אני לא יודע אם להאמין לה, אני לא רוצה להאמין לה, אני לא רוצה להתאכזב. אני אומר לה שאני שמח והיא מחייכת ויש לה שתי גומות חן שמעמיקות בלחייה כאילו הן שואפות להתחבר בנקודה נסתרת בתוך פיה. אני מנשק גומת חן אחת. היא צוחקת ואני צוחק ואנחנו יורדים לאכול ארוחת בוקר בעירום חלקי.

כשהיא הופכת את פרוסות הלחם המשחומות בתנור הפרימיטיבי והמפויח שלה, אני מביט בה עד שאני מתעייף וכובש את העיניים ברצפת העץ המבהיקה. היא לא חזקה. בנקיון ואני מחייך למחשבה הזו.

עכשיו אני מדמיון איך זה יהיה בלעדיו ואני לא יכול. לכאן, אל הדירה שלה, בתוך בית אדווארדיאני בן שתי קומות, הגעתי לפני עשרה ימים. יש עשרה ימים שהם כמו עשר שנים וכמו עשר דקות בבת אחת. כאלה היו הימים האלה, אתה, כאן.

הכל התחיל במלון בעיר בלקנית. בחדר שלי, שהשקיף על גשר טורקי עתיק מעל נהר, היתה טלוויזיה שלא קלטה אף תחנה חוץ ממהו בשפה מתנגנת, הכלאה בין הונגרית ושפתי CNN-לרוסית. מדי פעם, בערוץ אחר, ראיתי תמונה מעוותת לצדדים של הקריינית נעו בלי קול. החדר היה חשוך ובו ריהוט בסיסי מעץ שהריח כאילו רק עתה נכרת. בבוקר נהגתי לקום, להתעמל, להתקלח ולרדת אל חדר האוכל, שם הוגשה ארוחת בוקר עשירה. רב המלצרים, ששירת, בעברו, בבית מלון בשווייץ, הרבה בגינוני נימוס מופרזים עד כדי פרודיה ואני הסבתי ממנו עיניים במבוכה.

ראיתי אותה, יושבת בשולחן מרוחק, לבושה בחליפת עסקים שחורה בשני חלקים, מעיינת באוגדן ירוק, גמיש, שבו היו כמה דפים פרופים. היא לא הרימה את מבטה מהדפים האלה כשהמלצר שאל אותי בהתרפסות אם אני רוצה שהוא במו ידיו יכין לי חביתה משתי ביצים. סירבתי בנימוס ונתתי בידו שטר של מאה דינרים. תוך כדי כך שאל לשלומי בעסק גדול והתרחק ממני בהשתחויות הולכות ומעמיקות, חושף לעיני קרחת מבהיקה מתחת לסכך מדליל של שערות מאפירות.

היא לא הביטה בי כשהלכתי משם אבל אני הבחנתי בנוכחות שלה במשך כל הארוחה. לא ההנתי לומר לה מילה.

בערב קבעתי עם גידי, שותפי במדינה הזו, לאכול ארוחת ערב בעיר העתיקה. הוא היה אמור לבוא ולאסוף אותי במכונית מרצדס מבהיקה ומוארכת. המתנתי לו מול דלת הכניסה למלון, מביט בחוץ האפלולי, כמעט רואה את האוויר הקר.

שמעתי את הקול שלה מאחוריי, ליד דלפק הקבלה, כשהיא מזמינה מונית. הפקיד שאל לאן היא אמרה שהיא לא יודעת. אל חניית המלון ממול החליקה המכונית של גידי, שחורה וחרישית ובתוך הדממה שהשתררה, כשכולם השתתקו לפתע, החלטתי.

כשמצאנו את עצמנו במושב האחורי, חשבתי איך היא הסכימה להצעה שלי ואיך היא ביטלה את הזמנת המונית ואיך על הפנים שלה ניסך חיוך אדמומי ואז ראיתי את גומות החן והן בפעם הראשונה. עכשיו, באפלה המהבילה של המכונית, ניסיתי לצוד בעיניים מצומצמות את נשימתה. פנסים פזורי אור התוו את הפרופיל שלה אל מול השמשה ואני חשבתי שהיא לא ממש יפה, הסנטר שלה היה שמוט והיא שמנה. כשמשהו לא מתאים לי, אני מנתח מדוע, אני לא מרפה, כמו כלב ציד אנליטי. עכשיו עשיתי את זה, בעיצומה של הנסיעה. הרגשתי שאם לא אבין מה בה מושך אותי אליה, משהו בסדר הנכון של העולם יתערער וזה דבר שלא יכלתי להרשות לעצמי, לא באותם ימים של שבר.

אז ישבתי, מכווץ מבלי משים את הגבות שלי ונושך קרעי עור רפויים משפתי. כל אותן הזמן חשבתי: מה יש כאן, מה קורה. כשחשבתי על עצמי באותם ימים - וזה קרה הרבה - חשבתי על עצמי במונחים של ניצול שואה פרטית. רק שבועות ספורים קודם לכן סיימתי לרצות עונש מאסר בכלא אמיתי ובמהלכו התגרשתי מאישה שמאוד אהבתי. גם מבחינה כספית המצב היה בכי רע, הבכי הרע, האמיתי הזה שביעת אותי כל הזמן ותמיד בהפתעה וברגעים הכי פחות מתאימים. לא שלטתי בתהליכי האבל שהמאירו בי. הם שלחו גרורות אל החלקים הכי עמוקים שלי, שמעולם, קודם לכן, לא היתה לי גישה אליהם. בכלל לא הייתי בטוח שאני מוכן לשידור חוזר.

פגיעות. בסוף הבנתי שמה שמשך אותי אליה היה העיניים העצובות, הכמעט-כלביות, שלה. יציבת הגוף שאמרה כאב פנימי חזק שנמלטים ממנו בלי לעצור לחשוב איך ולכן. אני הכרתי את הכאב הזה ואני ידעתי את הפגיעות שלה וכמו תמיד החלה להנץ בי האשליה שאוכל להם. אבל איזה נשק אחר יש לנו כדי ללחום בכאב ובפגיעות - מלבד האשליה

השקרים שלי גאו בי כמו גירה, כמו קבס. תמיד כשעמדה הברירה בין לספר אמת לבין לחיות בשקר - בחרתי בשקר. להמציא את העולם כולו בתוך המוח - בכך היה טמון יופי שלא יכולתי לעמוד מולו, עוצמה שהובילה תמיד לאושר, אפילו קצר מועד. עכשיו שאלתי את עצמי מה עדיף: אושר קצר או הרדידות האפורה של החיים האמיתיים ובכלל לא הייתי בטוח מה התשובה הנכונה, או אם יש כזו.

"? אמרתי לה: "אנחנו הולכים לאיזו מסעדה בעיר העתיקה, רוצה להצטרף

היא צודדה אליי מבט ולא חשבה בכלל לפני שענתה בחיוב. משום מה, זה לא נראה

מפתיע, שהיא מסכימה להצטרף לארוחת ערב עם שני זרים. כשיצאנו אל האור והאזעקה של גידי ייללה כשנעל את המכונית, המבטים שלי אמרו לה: "מין". היא שלתה משקפיים עגולי מסגרת מהתיק שלה והרכיבה אותם על אף סולד ופתאום כל החזות שלה השתנתה. היא נראתה כל כך שלמה, כל כך נכונה, הייתי בטוח שהעור שלה, מתחת לחליפות העסקים, צח לגמרי, חלבי, בלי פגם. זה חייב להיות כך.

צעדנו ברחובות של אבני מרצפת עתיקות והאזנו למוסיקה הלא-הרמונית של נקישות העקבים שלנו, שלישייה לא מתואמת. גידי הוביל בבטחה דרך חאנים טורקיים ובהם כניסות מקושטות, אל מסעדה קטנה והומה. הבעלים קידם אותנו בצהלה וטלטל את היד שלו וטפח על כתפו והתחבקו. בסוף, התיישבנו ליד שולחן זעיר, שהונח הישר על הסמטה הצרה והמתפתלת. הסמטה נבלעה בחושך קטיפתי בין שני מבני אבן והחושך שלהם נלחם. בתאורה הצהובה, העגומה, של פנס רחוב בודד. הפנים שלנו נגהו באור השחור הזה.

גידי החל בשיחה של מה בכך ואני הייתי נואש בניסיוני להרשים אותה בזמן הכה קצר שעמד לרשותי. רציתי אותה מייד, עוד באותו הלילה ועמדתי לנסוע חזרה לישראל כעבור שני ימים ושני לילות. היא שתקה במרבית הזמן וכשדיברה, התגעגעה לפולין, שם שהתה במשך שנתיים לפני כן. בפיה, נשמעה פולין אחרת ממה שזכרתי מהדיווחים בעיתונות. היא לימדה אנגלית בכפר קטן וניהלה רומן נטול שפה עם בנו של בעל הבית שבו התגוררה.

פתאום אמרה והעיניים שלה היו רחוקות: "פעם נסעתי למרוקו ובסרה, באמצע המדבר, בלילה, מתחת לכל הכוכבים האלה, עשיתי אהבה עם המדריך המקומי שלנו. הוא היה ממוצא ברברי" - הוסיפה בלי סיבה והשתתקה. כשלהב של קנאה פילח אותי, ניסיתי לגרש את הדמויות שהיא הביאה אל מוחי במשפט החסכני הזה. חשבת על שילובים של שחור ושל לבן, מתחתיה ומעליה ובתוכה, בטח החול היה עדיין חם מהלהט שלהם ושל המדבר שעטף אותם באלם מכוכב.

היא הגניבה אליי מבט, אבל לא היו בו פיתוי וגם לא הערמומיות הנלווית, בדרך כלל, למבטים כאלה. הסיפור הזה לא נועד לבחון אותי, או ללבות בי קנאה. הוא פשוט נבט בה ופרץ אל האוויר שעכשיו הצטלל, כאילו נגמרה איזו סערת ברקים. "עומד לרדת גשם" - אמר בעל המסעדה והביט בנו בדאגה. העור שלה היה מתוח ובתולי והיא היתה דשנה מתחתיו ואני חשבת איך זה יהיה להתחפר בה, עם הלחות שבה תקדם אותי, אם זה יקרה בכלל. בחורות אמריקניות מבית טוב לא מסתובבות לבד בפולין אחרי הקולג'. הן בכלל לא יודעות שיש דבר כזה, פולין. הן בטח לא שוכבות עם מדריכים ברברים במדבריות. ידעתי כבר שלא טעיתי, שיש בה סוד, באשה-ילדה הזו.

חזרנו למלון ודיברנו הרבה ושיחקנו משחקים של "מה-אם" ואחר כך עלינו, בטבעיות, לחדר שלה ועשינו אהבה. החדר שלי היה מובדל מזה שלה בשניים ואני דילגתי כל הזמן בין מגורי למגוריו עד שנגמר לנו הלילה. אמרנו שניפגש שוב ונפגשנו שוב (היא איחרה) ושוב אהבנו וכשבא הבוקר, ירדנו אל חדר האוכל שבו נפגשנו ולא נפגשנו בפעם הראשונה. היינו מהורהרים ולא הרבינו לדבר. אפילו רב-המלצרים שפרכס מולנו בהתרפסות לא הצליח להצחיק אותנו. אני חושב שידענו שמהו יותר חשוב מזיון של שני לילות קורה בינינו ואולי סתם היינו עצובים על שאנחנו נאלצים להיפרד. לחצנו ידיים ברשמיות נבוכה והיא עמדה בפתח החדר שלה והביטה אחריי עד שנעלמתי מעבר לעיקול המסדרון.

בשבועות שלאחר מכן גיליתי את הדואר האלקטרוני. אהבנו אהבה של מילים דיגיטאליות במהירות האור והזמנו זה את זה לבקר. אח כך הפצרנו זה בזה ובסוף נכנעתי ונסעתי אל וושינגטון בתחילתו של חורף אופייני.

לא התרגשתי בנסיעה הזו. זה היה כמו לשוב הביתה. קניתי לה דובון ממולא בקש ושעון פנינים מזהב. כשעמדתי ליד מסוע המזוודות, היא הניחה על כתפי יד קטנה

היתה מבוכה גדולה של "מה אנחנו עושים פה". יש רעיונות שנשמעים נפלא בדואר אלקטרוני והם עוועים במציאות המוארת בלבן ניאוני של אולמות נוסעים. האלה הזו שעמדה כאן, לצדי, היתה זרה מאוד, גדולה ממני בגופה, מחייכת במאולץ. חייכתי חזרה, אבל לא הבטתי בעיניה. יש פנטזיות שעדיף לא להגשים ויש רומנים שיש לסיים אותם כעבור שני לילות לחים בחדרי מלון. חשבת על הימים שלפני ולא התעודדתי כלל מהמחשבה הזו.

בשתיקה לקחנו את המזוודות שלי וגררנו אותן אל עבר מגרש החניה. בחוץ הצליף בי גשם דקיק וטורדני וסוזאן מחתה את המצח הגבוה שלה כל הזמן. משום מה חשבת על זיעה.

טיפסנו אל ג'יפ, שנראה לי מרוט ומצולק וחצבנו מנהרה של אור צהבהב בחושך. רק כשהגענו אל בית בן שתי קומות, אמרה: "הכנתי לנו משהו לאכול וקניתי יין טוב" - והיא היסוס בקול שלה - "אבל בטח תרצה להתקלח ולנוח." היא לא המשיכה את המשפט הקטוע הזה, אבל היה לו סוף. "אני לא רוצה לזיין אותה" - נרתעתי פנימה בבהלה - "מה?" אעשה עכשיו? איך הכנסתי את כולנו למצב הזה ואיך נצא ממנו?

לסוזאן היה חדר זעיר, קיטון, בקומה השנייה. בהמשכו של מסדרון שבו נדחסו מכונת כביסה ומיבש כביסה ישנים, היה חדר מרווח יותר ובו התגוררה שותפה שלה לדירה

חשבת איך זה יהיה לשכב עם השותפה הזו ועצמתי את עיני בעיפיות כשסיימתי לתלות את תוכנן של מזוודות גדושות בגדים בחלק הארון שפינתה לי, התיישבתי על מיטתה וטמנתי את ראשי בין שתי ידיים דביקות ומזיעות. "הארוחה מוכנה" - אמרה סוזאן מפתח החדר, אבל כשפקחתי את עיני כבר נעלמה.

כשירדתי למטה, בגרם מדרגות צר ומרופד בשטיח אפור מהוה, היא ישבה לבדה ליד שולחן ערוך לשניים. גבה היה מופנה אליי, עטוף בסודר ישן. לא נשקתי לה. רק התיישבתי מולה וטעמתי מן האוכל. שיבחתי אותו מאוד וגם היין שבחרה והיא חייכה. לסוזאן יש חיך שמפציע מעבר לפנים שלה, ממקום רחוק ממנה, לא קשור אליה.

באותו הלילה עשינו אהבה מוכנית, קרה, כמו ניסיון כושל להחיות אש מרמצים כשקמתי בבוקר, במיטה שלה, כשהריח שלה באצבעות שלי, נותרתי לשכב, חסר אונים מול הטירוף בשניים שלנו. הסתובבתי מעט בדירה, החלפתי את סדר הבגדים המכווצים שלי בארון שלה וטלפנתי, בלי הפוגה, אל כל מי שזכרתי את מספר הטלפון שלו.

בערב היא באה ואני אמרתי : "אולי נלך לאכול במסעדה" והיא הסכימה בהתלהבות. שנינו לא רצינו להשאר עם הבדידות שלנו. "יש מסעדה רומנטית, שחברה שלי סיפרה לי עליה"

"אמרה סוזאן - "זה לא רחוק מפה, נוכל ללכת ברגל"

כשישבנו משני עבריו של השולחן הזעיר בפינת המעשנים במסעדה סיפרתי לסוזאן שאני מתגעגע לכלא. היא לא הזדעזעה, רק המתינה. סיפרתי לה מדוע והיא הקשיבה בתשומת לב רבה ולפעמים, לא תדירות מדי, הנהנה בהבנה. אחר כך סיפרתי לה על נעמי ועל תשע השנים שלנו יחד ועל הכאב כשעזבה והיה קשה לה להאזין לי בשוויין נפש, אבל היא האזינה בכל זאת. בין מנה למנה, סיפרה לי על מאפייה קטנה בברוקלין שבה עבדה. בקומה שמעל המאפייה נדחסו כל העובדים בחדר טחוב ומעופש. בארבעה ביולי היו עולים אל הגג לצפות בזיקוקין די נור במנהטן הרחוקה כל כך ועורכים פיקניק מפויח כשהם מתחרים בעכברים מורעבים על המזון. גם במקום הזה אהבה ואני חשבתי על היכולת הגדולה שלה לאהוב בכל הנסיבות וחשבתי על האיש שאהבה ועל ההתעלסויות ההסויות שלהם מאחורי וילונות-שמיכה מאולתרים. קינאתי בו, בדמות הרפאים הזו וחשתי את ההתרגשות הישנה שלי חוזרת, חשבתי שאולי בכל זאת זה יצליח לנו הביתה שבנו שלובי זרועות קשויות מקור. הלכנו לאט, חום מחלחל אל חום, מגע עור בעור.

ככה, בין עור לחום, בין התנשמות לאנקה, בין ריחות ולחיות, ידענו זה את זה עד שנרדמנו.

סוזאן הלכה לעבודה למחרת ואני באתי לבקר אותה. משרדה היה ממוקם בבנין משרדים חדש בפינת רחוב הומה. היא ישבה בחדר גדול עם עוד שני עובדים וניהלה פרוייקט במרחקים מתוך שולחן עבודה מוצף נייר. מדי פעם תקתקה בפראות נואשת על מקלדת המחשב. חברות לעבודה סקרניות תחבו ראשים ואמדו אותי. התבדחתי מעט והלכנו לפגוש את חברי הילדות שלה בבר בעיר. אחר כך הלכנו לסרט ואני נרדמתי על כתפה, כשאני מקיץ מדי פעם לתמונה חטופה, תלושה, חסרת מובן. כשהסתיים הסרט העירה אותי בנשיקה והלכנו משם, אני מבויש. אבל מצב רוחה של סוזאן היה מצוין. ודאי ראתה בתנומה הזו, במקום ציבורי, אות לאינטימיות גוברת, סימן חולשה שאני מראה רק לקרובים לי ביותר

והיו עוד סימנים כאלה. למחרת, אמרנו ללכת למועדון ג'אז. סוזאן שמרה מקומות לשנינו. כשבאנו כבר לא נותרו מקומות טובים ואני סירבתי להסתפק במה שהוצע לנו וביקשתי את כספה של סוזאן חזרה. המארכת במקום סירבה לכך והתפתח עימות. היא איימה שתקרא למשטרה ואני גיחכתי. עוד באותו הערב, במסעדה אחרת, מפוארת. בהרבה, הצעתי לסוזאן לבוא אתי למקדוניה

בואי אתי" - אמרתי - "נהיה שותפים בעסק הייעוץ הקטן שאני מקים שם. נגור יחד. אם" "נתאים, נתחתן בעוד שנה ונקים משפחה

סוזאן הקשיבה לי בעיניים משתאות ולא ענתה. אבל לרעיון כבר היה קיום משלו ובלילה, : אחרי הכל, במקלט שיצרנו לנו מן הכרים והסדינים במיטתה, היא אמרה לי

אבוא אתך למקדוניה" ואני חושב על כל הלילות הלבנים שלי עם נעמי ועל המילים" שחוללו בינינו ואני מטה את הראש שלי בזווית אלכסונית. הזווית הזו כמו נועדה לומר : "אני מאזין לך, אבל אני מכיר את החיים וכמה קל להבטיח כשאני עדיין זורם בך וחם." הטלת ספק שאין בה משום סגירה של חלון הזדמנויות

סוזאן אינה מחמיצה את הפרט הזה משום שהיא איננה מחמיצה שום פרט. היא מחייכת ואני נזכר בפנים שלה כשאנחנו שלובים, זה בתוך זה. אני מסיט את עיניי ממנה במבוכה וגם לזה היא שמה לב. היא לא אומרת דבר

ככה אנחנו עשרה ימים. ביום האחרון היא מסיעה אותי אל השדה בג'יפ שלה ואני שם לב שהוא חדש לגמרי, לא כמו שהתרשמתי בימים הראשונים. אני מחמיא לג'יפ שלה והיא קורנת. אנחנו נפרדים פרידה לא סנטימנטלית מדי, קצת כמו ידידים טובים ואני עולה אל המטוס. במושב הלא מרווח, דחוס בין שני שכנים כרסנניים ומזיעים (ודאי אמריקניים ואין לי כסף לרכוש כרטיס במחלקת העסקים, כמו בימים ההם, עם נעמי), אני חש רווחה מהולה ברצון לרדת בכבש המטוס ולחזור אל הבית של סוזאן

אני מוכנה לפרנס אותך, רק בוא לגור אתי" - היא אומרת לי בחצי לצון, לפני שאנחנו" "מתנשקים - "עשיתי תחשיב וזה לא יוצא יקר מדי

אנחנו צוחקים, אבל זה אחד מאותם מקרים שבהם טמון בצחוק גרעין של עסקיות קשוחה. אנחנו רוצים זה את זה כמו שרוצים עסקה טובה, אחוזים במחקר התכנות, במבדק מתמיד של כדאיות. סוזאן ואני וסוזאן, הטעם של המילים האלה אינו מוכר לנו, חדש, קצת מאיים. כשסוזאן אומרת שהיא תבוא אתי למקדוניה אני יכול לפרש את זה כהבטחה - אבל זו בהחלט רק פרשנות אחת

במקדוניה, בבית ששכרתי, אני כותב לסוזאן מכתבים בדואר האלקטרוני. הם חמים ואוהבים וגדושי תוכניות מאוד מפורטות. אבל מתחת לפני השטח גדלות הדקויות הממאירות של החרטה. פתאום אני חולם חלומות עצובים שבהם מככבת נעמי. בלילות אחרים באים אליי בני משפחה מתים. זה לא עובר סתם ככה, יש לזה השפעה. זה מעודד אותי לטפח רומן ישן עם אשה מקדונית, רומן ששמרתי על אש קטנה כשהתבשיל של סוזאן צרך את כל החום, את כל האש

אני כותב לה מכתבים בגוונים של אפור שהופכים מהר מאוד לשחור - לא השחור של צללים כאלה או אחרים אלא השחור השמור ללילות עלטה מהסוג שבו מתחוללים הפשעים החמורים ביותר. אני מספר לסוזאן מי אני באמת ואני מקווה שלא יתעורר הצורך להסיק את המסקנות במקומה. אני לא רוצה שהיא תבוא. אני מפוחד. אני כועס. זו לא תחושה של חיית בר בכלוב - אני לא מהסוג הזה של הגברים שפחדים להתחייב. זה הרגש שיש לי לחולים במחלות סופניות כשנודע להם שמכינים אותם לעוד ניתוח. עייפות תאית שבכל זאת מהולה בפחד מהכאב ובחוסר תוחלת. מין רצון לבקש להיעזב לנפשך, בעצם קריאה לרחמים

אבל למי יש סיכוי שקריאה כזו שלו תיענה? אני לא משלה את עצמי - ממש בעודי ממשיך להשלוח את סוזאן במלוא המרץ. אני יודע שזה ייגמר לא טוב, מכוער, אבל מה אני יכול לעשות? סוזאן מסרבת להירמז ואחר כך מסרבת גם להאזין. היא מחייבת אותי לשחק את הנבל בדרמה הזו שאני כותב.

כשאני עושה את זה וכותב לה שלא תבוא היא עונה לי במכתב שקט ועצוב, מכתב קטן, שמוט. לשברון הלב והישות יש דמות אלקטרונית ואני ראיתי אותו מתגלם במושלמות בשורות הכאובות, המרוסקות שהיא כתבה לי.

בהתחלה עוד עניתי לה, אבל בסוף כבר לא היה לי כוח לכך ורק שמרתי את המכתבים האלה בבית הזר לי ששכרתי. כל הזמן חשבתי איך זה היה עם נעמי בבית שהיה שלנו, מזמן, בארץ אחרת. בסוף לא היה לי כוח גם לזה. במשרד שלנו קנו מגרסה קטנה לניירות משרדיים.

גרסתי את כל המכתבים של סוזאן במגרסה הזו בערב אחד. עלתה נהמה גדולה מן המגרסה כשהיא עיכלה לפסים סדורים וישרים את מה שהיה סיפור האהבה שלי ושל סוזאן.

מכתב לשופט נו"ן

Mikhtav la-Shofet Nun (Letter to Judge N.)

כשהסתיים המשפט הייתה מצוקה בעיניים שלך. ידעת מה לעשות מבחינה הליכית : גזר הדין, הערבויות הנדרשות, אפשרויות הערעור. רק כשהודית לכל מי שהיה מעורב בו, הבנתי. שנה וחצי באור הזרקורים, עדים שהם אלופים בצבא ושרים לשעבר. כמו במאי של הצגה, מצויד בסמכויות כוחניות שאין לאף במאי. בהדרגה הפכנו לצוות, החלפנו בדיחות, סיפרנו על בעיות אישיות. התגבשה רוח יחידה, הווי. זה יחסר לך. אנחנו נחסר לך. כשהשתחררתי מהמאסר שאתה גזרת עליי, באתי אליך כדי שתבטל את צו עיכוב היציאה מן הארץ ואתה סירבת לפגוש אותי. הסתגרת בלשכה והורית לי להמתין במזכירות. עכשיו אני חושב שאולי פשוט כאב לך להיזכר.

בהתחלה הואשמת בהשפעה בדרכי תרמית על שערי ניירות ערך. כשהואשמת בה, הייתה זו עבירה כמעט טכנית באופייה. בתי המשפט והציבור התייחסו אליה כאל תאונה מצערת בקריירה שלי. כתבתי מאמרים על איך להריץ מניות ואחד מהם אפילו פרסמתי בירחון כלכלי. אנשים ניבאו לי - מי בצער ומי בשמחה מאופקת - תשלום קנס ומאסר על תנאי, אם אורשע. שקלתי האם לשכור עורך דין. לבסוף נסחפתי אחרי שותפיי למעשה ושילמתי שכר טרחה לעורך דין דתי שנראה כאילו היגר זה עתה משטטל יהודי מזרח אירופי. כובע המצחייה המוזר שחבש בכל עת והליכותי הארכאיות רק הגבירו את תחושת הסיסו הסוריאליסטית שאפפה את כל הפרשה הזו.

כתב האישום הוגש רק לאחר שבית המשפט העליון התערב וכפה על פרקליטות מיסוי וכלכלה בתל-אביב להשיב לי את את הדרכון ולשחרר אותי ממתן ערבויות לכך שאשאר בארץ. עברו 180 יום מאז שנעצרתי, קבע השופט העליון ואם עדיין לא הוגש כתב אישום, אסור להגביל את חירותי, שהרי זו צורה של ענישה. אווירת חוסר רצון וחוסר מעורבות שררה בכל. התובעות שייצגו את הפרקליטות נראו משועממות וכמהות לסיים את העניין במהירות האפשרית. העורך דין שלי עיין בתיקיהם של לקוחות אחרים באולם בית המשפט ואני קרצתי וחייכתי לעבר מי שחקרו אותי ברשות לניירות ערך. אפילו חמש השופטים והשופטות שטיפלו בתיק לפניך עשו כמיטב יכולתם להיפטר ממנו. אחת פרשה במועד מכס המשפט - אחר טען שהוא מכיר את אחד הנאשמים ומי שהפך לעד תביעה מרכזי בעקבות עסקת טיעון ופסל את עצמו מלשבת בדין. יש כאלה שהשיתו ערבויות וכאלה שהסכימו שאצא לחו"ל מעת לעת. כך, בנחת, התגבשה הסכמה לא כתובה ולא נאמרת שהתיק הפלילי הזה הוא טורח ושעמום לגמרי שלא לצורך. כשהדרכון נמצא בידיי במשך מספר שבועות לפני הגשת כתב האישום - יכולתי לעזוב את הארץ באין מפריע. לא חשבתי שעלי לעשות כן. לא נראה שום איום באופק - לכל היותר מטרד. אחד השופטים - זה שפסל את עצמו כבר בישיבה השנייה אצלו - הורה לנו לעבור מספסלי הקהל לספסלי הנאשמים. אלו היו ספסלי עץ גבוהי משענת שאפשרו ישיבה רק בתנוחה אחת, שבורת ציר. כעבור שעה שם, תכפו עליי כאבי גב עזים. מאחוריי נפתחה ונסגרה הדלת שהובילה אל מרתפי המשטרה בבית המשפט המחוזי. ממנה גחו אסירים לא מגולחים ופרועי מבט, מלווים בשוטרים כבדי גוף, מאיימים למראה. זה היה הכי קרוב לכלא שהגעתי בכל מהלכו של המשפט הזה. אצלך כבר מותר היה לנאשמים לשבת בספסלי ההגנה, יחד עם העורך דין שלנו. אני לא הימרתני על טוב לבך או על מצב רוחך : מינית את עצמי לסניגור של החברה בע"מ שבמסגרתה פעלנו. נאשמת ערטילאית שמינתה לה, בהליך לא ברור, נאשם לתפקיד הסניגור.

זה קרה בישיבה הראשונה בבית המשפט שלך.

אספנו עליך מידע, כמוכן. ידענו שהיית יועץ משפטי של חברת בנייה גדולה ושותף לא בולט במשרד עורכי דין כושל. אל השפיטה בבית המשפט המחוזי הגעת, אמרו לשונות רעות, בלית ברירה, אחרי שנים ארוכות כשופט זוטר. אז שאפו לאיזון עדתי ואתה היית מועמד אידילאי. עד למשפט שלנו, שפטת בעיקר עברייני גוף ורכוש, זונות, מסוממים, סוחרי סמים וגנבי מכוניות וחוטפי ארנקים מנשים זקנות. העיתונות אהבה להציג אותך באור מגוחך. פסק דין שלך בענייניה של רפת שכל אחת זכה לביקורת נוקבת במיוחד. במקרה אחר דנת לקולא מי, שהעיתונות חשבה, שיש לדון לחומרה. נתפסת כמי שנועל נעליים משפטיות גדולות בהרבה ממידותיו, מין ליצן בקרקס הלא נכון. בקרב עורכי הדין היו הדעות חלוקות : יש שאמרו שאתה חנון ורחום. העורך דין שלנו חרג מגדרו כששמע שאתה מונית לתיק. הוא סירב לפעול לפסילתך גם כשהשמעת הערות שניתנות היו להתפרש כחריצת הדין עוד בטרם שמעת עדים. הוא האמין שידך רועדת לפני שאתה חותם על גזר דין. הוא האמין שאתה מתלבט וכואב ואינך ישן בלילות הקובעים, אלה שבהם אתה חורך גורלות. אני ידעתי שאלה - התלבטות, כאב, רעד היד החותמת - הן תכונות שנלוות לאינטליגנציה. אני ציפיתי לראות אדם אינטליגנטי. הכנתי את ההגנה שלי כפי שמכונים תזה באוניברסיטה שעליה יש להגן. ייחסתי את העובדה שהוגבלת לעיסוק בחומר גלם. אנושי ירוד למוצאך. לא שכחתי שאתה ספרדי.

ידיד, מי שלא נבהל מפשיעה קלה כשצריך, אמר לי שבגלל שאתה ספרדי - כמוני - אתה תשאף לרצות את האשכנזים בבית המשפט העליון ותגזור דין חמור במיוחד. הוא עצמו ריצה פעם חצי שנת מאסר בכלא בשל עבירת לשון הרע. לא היה כתקדים הזה לפני כן. ולאחר מכן. הוא ידע על מה הוא מדבר.

אבל אני לא האמנתי בכל הפלפולים האתניים האלה. אני האמנתי במקבילות הבולטות בין משפט למתמטיקה, בין מהלך הדיונים ללוגיקה פורמלית, שחמט מעודן ותרבותי. באלה שלטתי. האמנתי שאשכנע אותך לזכות אותי בכוח הכביר של ההנמק, בבלתי נמנעות של הסילוגיזם, במסקנה המתבקשת.

לא חשבתי שבתי משפט עוסקים במציאת האמת או בחיפוש אחריה. עד כדי כך אפילו אני לא הייתי נאיבי. שנים של אינדוקטרינציה הוליוודית נכשלו אל מול הדקות הראשונות בהיכל הצדק. הבנתי שמערכות משפטיות עוסקות בתוצאות העימותים בין הליכים ושזוכה מי שמצויד בעורך דין המתמצא בהם.

מה שלא חזיתי הייתה העובדה שגם ההליכים עצמם אינם מתנהלים לפי חוקיות כלשהי. הם מקפצים בשירותיות ונקבעים על פי הלוח רוחם של המשתתפים לא פחות מאשר על פי האות המתה בספרים העבשים של החוק. כולכם - שופטים, נציגי התביעה, נציגי ההגנה - הסתרתם מאחורי ספרים דהי כריכה, עבים עד כדי גרוטסקה. אבל תמיד מצאתם את התקדים הנכון, את המלל המשפטי המתאים, כדי להצדיק נטיית לב, משאלה, הסכמה שבשתיקה.

פעם הראשונה שנכנסת לאולם שמתי לב לשפתיים שלך : דקות, פעורות במקצת, חושפות שיניים לא סדורות. שפתיים שרגילות לחרוץ גורל, לפעמים באכזריות, לפעמים בנדיבות לב אכזרית. הסתירה בין השפתיים האלה לבין העיניים שלך, שהיו טובות וצוחקות. בחודשים שלאחר מכן, בשבועות שהפרידו בין ישיבה לישיבה, חשבתי על הניגוד הזה ועל איך שלא ניתן ליישב אותו.

לא היית לבוש ברישול ובכל זאת נראו כל הבגדים שעליך כאילו הטלת אותם על עצמך ברגע האחרון בחופזה מופתעת. נתת רושם של מוצקות הנוטה להשמנה אבל התיישבת והלכת בקלילות - עוד סתירה. על הדוכן, פניך נסמכות על שתי כפות ידיים מחוירות מהמשקל, מרפקיך שעונים על לוח העץ של השולחן, ככה אני זוכר אותך. מלא חיים, קופצני, גמיש, אך בעל נוכחות, ניהלת את המשפט כמו בירור שאב עורך בין ילדים שלו שרבו. הרבית בהערות אבהיות, סיפרת סיפורי עם, התבדחת ונפתת והטפת מוסר והרבצת. בנו דרך ארץ. את כל זאת עשית בארשת חשיבות עצמית, מודע לממלכתיות של משרתך בעינינו היו כל המעמדים האלו מגוחכים ואתה היית מגוחך בהם. לא הלמה אותך, הממלכתיות הזו, יותר מדי היית עממי, שלא לומר המוני. התביעה וההגנה בזו לך בסתר, המעיטו בערכך, ייחסו לך העדר אינטליגנציה, ניבאו לך ולפסק הדין שלך שחורות בערכאות גבוהות יותר, ריחמו עליך ועל האתגר שהציב מולך המשפט הזה. לפעמים הרגשתי שאני כלי בידי הקטגוריה להשפיל אותך, להדגיש באמצעותי את עליונותה עליך : הנה היא, הפרקליטה, מסבירה לך בהתנשאות מה עשיתי וכיצד, מתנשפת בקוצר רוח כשאתה מתעקש להבין נקודה סתומה, מגלגלת עיניים לתקרת האולם, מביטה בייאוש אל חברתה ואפילו אל הסיניגור ושניהם מושכים בכתפיהם, "אין מה לעשות, זה מה יש, אלה "שופטיך, ישראל".

אני ידעתי שאתה מבחין בכל אלה והערצתי אותך על יכולתך להבליג ולא לעשות שימוש בכוחות הנתונים בידך. לעיתים כל כך נדירות קראת לסדר, הקפדת בנימוס פולני על כבודן של הפרקליטות, הגנת על עדים מפני חקירות צולבות מדי. לפעמים לא התאפקת והפלגת חזרה לתקופה שבה היית יועץ משפטי : נתת עצות לעדים כיצד לתבוע את נזקייהם מידינו וההרת אותם שהזמן הולך ואוזל ובקרוב תחול התיישנות ולא יוכלו עוד להיפרע מאתנו. מתוך הכעס האדום שאפך אותי כששמעתי את העדים משחקים את המשחק שכפית עליהם - מתוך הזעם הזה, פשטה בי רגיעה גדולה. אתה סיכנת את המשרה שלך מפני שחשבת שלא צודק שנצא פטורים בלא לפצות את מי שהאמנת שהם הקורבנות שלנו. זן שחשבתי שנכחד, שופטים שוחרי צדק. הרגשתי שאני חלק ממה שהו גדול יותר ממני, משהו מופשט : אולי עקרון הצדק ואולי עשיית הצדק, אני לא בטוח

כשהתיישבת, הבחנתי בקרחת קטנה ועגולה שהורידה בדיוק במרכז השיער המדליל שלך. ברכת אותנו ואמרת מייד שצדק שנעשה באיחור אינו צדק. המשפט הזה נמשך שלוש שנים, אמרת והנה אפילו לא החל. זה לא מקובל עליך ואתה תשים לכך קץ. בתוך חודשים אתה מתכוון לפסוק את הדין ולגוזרו וכולנו חייכנו בידענות זה אל זה : לא היית הראשון שהביע כוונה כזו.

קצבת לכל צד שלושה חודשים להצעידי את עדיו ולהציג את הראיות. התביעה מחתה ואנחנו מחינו והתביעה הצביעה בתיאטרליות לעבר ערמה גדולה של ארגזים ופכרה ידיים. ואמרה שבשום אופן, הזמן שהוקצב לה אינו מספיק וכיוצא בזה. נאנחת ואמרת : הבה נתחיל.

ככה, בהגיון ארצי של פועל קשה יום, ניהלת את המשפט. לא חדלת להזכיר לנו שמאחורי כל הנימוקים והפולפולים והמונחים יש אנשים, פוגעים ונפגעים, הרבה כאב והרבה חרדות. תמיד - בחיך מבזיק, בעיניים שטמונה בהן ערמוניות מקחנית, בתנועת יד שכאילו ביקשה לבלום סחף משפטי, משקעים שאיימו לקבור את ההליך כולו - פרקת אותנו מהעמדת הפנים שלנו, ממשחק התפקידים. פרקליטי התביעה וההגנה הרגישו. ממונחים בגלימות שלהם וליפפו אותן סביב פרק כף היד

כמה פעמים באה העיתונות לאולם בית המשפט שלך במהלך המשפט שלי. הם צילמו כאשר התרת להם לצלם ואחר כך כתבו כתבות שבהן, בהדרגה, הפכת לקדוש ג'ורג' המגן על הציבור מפני הדרקון. עברתי תהליך של דמוניזציה הולכת וגדלה עד שכאשר ניתן גזר הדין כבר כוניתי מריץ מניית רשע (כן, במילים הלא עיתונאיות, הלא אובייקטיביות האלו). אתה התראיינת בלשכה שלך. כל הזמן ראינו עיתונאים יוצאים משם ובאים אליך ואחר כך הופיעו בעיתונות כתבות עם אופי של מאחורי הקלעים. כשישבו עיתונאים באולם, ישבת זקוף, פניך נשענות על פרק יד מכופף פנימה, רשמת הערות בקדחתנות ומדי פעם התערבת בשאלה

בכלל הרבית לשאול. סיפרת לכולנו שבתך רכשה עבורך ספרים העוסקים בנושא הבורסה והשקעות בניירות ערך. לא היססת לחשוף את הבורות שלך. בהתחלה ייחסתי את הנכונות הזו להיות פגיע ללכידותה של האישיות שלך, ליושר, לתחושת עוצמה פנימית, שאינה מאוימת מהודאה בנחיתות זמנית בגזרה כזו או אחרת. זמנית, כיוון, שתהליך הלמידה מחסל אותה - וככל שהוא אינטנסיבי, כך היא מחוסלת מהר יותר. אבל ככל שהתמשך המשפט וככל שהרבית לחקור ולהעמיק - אפילו ממני שאבת ידע - הבנתי שאתה פוחד. פוחד לטעות במשפט הזה שראית בו הזדמנות - אולי יחידה, ודאי ראשונה - להטביע חותם משפטי. פוחד להינזף על ידי בית משפט עליון, שעם דעותיו ונטייתו הפורמליסטית לא חיית בשלום גם ככה. נזיפה כזו, ידעת, הייתה מתפרשת ברבים כחנות דעת על יכולתך. האינטלקטואלית המוגבלת

שאפת לפצות באמצעות ידע על המוגבלות הזו. ידע ושכל ישר מול תחכום וכשרים אנליטיים, אדמה מול רוח, ללכת מול לעוף. ריחמת עליך בדיוק בגלל שאתה קוללת

בידיעה שתוכל רק לדדות ובדחף לדאות כמו נשר משפטי. בעיניים העצובות שלך הייתי הדרכון למשפטנות לבנה, נקייה, מוחנית, מסוקרת היטב, מציבת תקדימים. הייתי האשרה לאולמות בוהקים מניקיון, לספריות שקטות וממוזגות, לגדודי עוזרים מעילית הפקולטות למשפטים. כן, בסתר לב אולי קיווית להגיע באמצעותי לבית המשפט העליון, בניגוד לכל הסיכויים

ישבת על הדוכן, שחום עור, שיער מקורזל, עיניים שחורות. כל המעורבים האחרים היו לבנים ומשכילים ובעלי אוצר מילים נרחב. לאחר שהקראת את פסק הדין אמרת שיש בך סימפאטיה רק כלפי הנאשם אל"ף שגם הוא היה שחום עור ומקורזל שיער. כולנו חשבנו אותו מחשבות באותו הרגע

בהתחלה קיבלת סדרת החלטות תמוהות. טעית ובלבלת בין הליכים שהם רשות במשפט אזרחי וחובה במשפט פלילי. למשל, ביקשת לכפות הצגת עדויות שניגבו ברשות לניירות ערך בכתב - מבלי לזמן את העדים להיחקר. התביעה - שחששה לגורל פסק הדין בערעור - נחלצה לסייע לך בעדינות, לא בבוטות מזלזלת. התובעת הפנתה אותך אל הסעיפים המתאימים, בלי לסתור את החלטותיך בגלוי. במבוכה ניכרת החלטת החלטות חדשות ורשמית אותן בפרוטוקול

קבעת סדרה ארוכה של תאריכים עוקבים לשמיעת העדים. ביקשת מהצדדים להגיש מסמכים מסוימים בהסכמה, מבלי לזמן עדים להעיד עליהם

דחית בקשה להקליט את הדיונים (מאוחר יותר הסכמת). סיפרת בדיחה עממית על תרנגולת שהוקפאה במקרר ובה מטמון מטבעות מזויפים. אני לא זוכר מה הייתה הבדיחה אבל אני זוכר את הרושם הכבד שהותירה בי: לא היית השופט המתאים לטפל בפרשה המורכבת הזו

כשהסתיימה הישיבה הראשונה ניכרו בך המתח ואותות התפרקותו. נשענת לאחור, כאילו סיימת לשחק תפקיד מתיש ושוחחת עם העורך דין שלנו על מקרה אחר שבו דנת ושבו הוא ייצג לקוחות אחרים. מדובר היה בגניבת מכוניות בהיקף נרחב. בשולחן התביעה ישבה מגישת טלוויזיה פופולרית שסיימה את לימודי המשפטים שלה והתמחתה בפרקליטות המחוז. היא התבוננה בך מרותקת ואני שאלתי את עצמי אם אינה לומדת אותך, את המניירות, את העוויות שלך, את העוויות הפנים, את הידיים גדושות ההבעה - לצורך תפקיד עתידי כלשהו

הישיבות הראשונות לא ניבאו את מהלכו של המשפט. בכל משפט פלילי - מהפשוט ביותר ועד להכי מורכב - השלבים הראשונים זהים, טכניים באופיים. מסמכים מוגשים באמצעות מי שניסחו אותם (פקידי בנק במקרה שלנו), חוקרים מגישים עדויות שגבו, ראיות חפציות על ידי מי שמצאו אותם בחיפוש חוקי, פחות או יותר (אי אפשר להקפיד על כל הפרטים). יש פרקליטי הגנה שמאריכים את השלב הזה מתוך אמונה שכלל המשפט מתמשך, כן טובים סיכויי מרשיהם ויש כאלה המקצרים בשלב הזה מתוך אמונה שבכך הם קונים רצון טוב של השופט, אוצר השמור לבעליו. זו אמונה זו אמונה ואם בשלב כל כך מקדמי וטכני כך - ודאי שבהמשכו המורכב בהרבה של המשפט

בכל אופן, מעטים פרקליטי ההגנה שיוותרו על תקיפת החיפוש שנערך כלא חוקי או על הוכחת רשלנותו וזדונו של החוקר בעת רישום פרוטוקול החקירה

כבר אז הבהרת לנו שאתה נותן אימון בלתי מסויג בנציגי המדינה שחזקה עליהם שאין להם פניות או נטאי בעניינו של אחד, הנאשם ש"ן. שנים הרבה מאחורי הגלימה ועדיין לא הבנת שהנאשם הינו אויב המדינה מעצם היותו נאשם. אם תוכח חפותו - תצא המדינה ניזוקה: יאמרו שרדפה אותו לשווא, שלחינם בזבזה משאבים יקרים, או שהוכחה אזלת ידה במיצוי הדין עם אשמים. לצאת ברווח מזיכוי אין המדינה יכולה ומשעה שהוגש כתב אישום אין למדינה כלל ועיקר עניין בצדק או באמת. יש לה עניין בירוקרטי לחלוטין, סטטיסטי ועקר בהוכחת אשמה, אשמה כלשהי ובלבד שתירשם תוצאה חיובית מבחינת המאמצים והמשאבים שהושקעו. הפיתוי לשקר, לאיים, לסלף ולעוות עצום. האינטרס המושקע בכתב התביעה הוא ארגוני. צדקת דרכה ושיקול דעתה של המערכת עומדים למשפט והנאשם אינו אלא כלי שדרכו משווה החברה את ציפיותיה ל מציאות שלה. בתי הכלא הם המקום שבו נאגרים הלקחים ומתגברת ההתחסדות ונענשות התזכורות לחוסר המושלמות של המסגרות שבנינו לעצמנו. השופט נ"ן הוא הממונה על ההוצאה לפועל ((בשפות זרות זו גם המילה להוצאה להורג

היה לנו עד הגנה חשוב שהיה יכול להפריך את עדויותיהם של שני עדי התביעה המרכזיים. שני אלו היו נאשמים שכרתו עסקאות טיעון עם התביעה והסכימו להעיד נגדנו, הנאשמים שנתרו בתיק. רק אדם אחד ידע את האמת (מלבדנו) והוא בא להעיד. אלא שבלילה שלפני מתן עדותו, הגיעו אליו נציגי התביעה ומסרו בידי כתב אישום שהתייחס לעבירות שביצע לכאורה שמונה שנים לפני כן. בכך תייגו אותו והפכו אותו מעד אמין ומחוסר פניות - למי שיש לו מה להפסיד או להרוויח ממתן עדות כזו או אחרת ולמי שלכאורה ביצע גם הוא עבירות זהות לאלו שלנו

בבוקר ביקשתי מהעד שלא לעלות לדוכן העדים. בפניך קבלתי על כך שהתביעה איימה על העד, הטרידה אותו והפחידה אותו במעשה

גיחכת במבוכה ונעת בחוסר נוחות על המושב. אחר כך נזפת בי ברכות באמצעות העורך דין שלי. לא יעלה על הדעת, אמרת, שתביעה בישראל תעשה כדבר הזה. אלה משרתי ציבור אלמונים ששכרם, המשולם מקופת הציבור, זעום והם עושים בשליחות. אין להטריד אותם ולאיים עליהם כפי שאני עושה (פניתי אז גם ליועץ המשפטי לממשלה שהתחמק מלחקור את העניין בעצמו). ראית בעין לא יפה את מעשיי. כל זה אמרת בטון לא מתנשא ולא מתלהם. להפך, היית חם ואבהי. אבל היית גם חד משמעי בדחייתך את טענותיי. לא יעלה כדבר הזה על הדעת - ומה שלא עולה על הדעת אינו יכול לקרות

אני זוכר שישבתי כל הספסל הקשה בבית המשפט הקר שלך וחשבתי כמה אמונה יש לך בטוב הבסיסי בלבן של כל אדם, כמה אתה ילד. לא חשבתי אז וגם איני חושב כיום שהעמדת פנים או שהתחסדות. כמה אתה רציונליסט וליברל, אולי בלי להכיר את המילים האלה אלא היכרות רופפת ושטחית, כדרך שמכירים שכן רחוק

מה שלא עולה על הדעת - אינו יכול לקרות. זו הבעת אמון עילאית בסדר הדברים,

בנכונות של שרשרת ההוויה, בחוסנם של מוסדות חברתיים. יכול להיות שבלי האמונת הטפלות האלה אי אפשר להיות שופט. יכול להיות ששופט מוכרח לעשות אידיאליזציה של העולם כדי לדון אותו לכפות חובה וזכות. יכול להיות שאדם שאינו עיוור צביעים, שמבחין בדקויות, ששטוף בלבטים, שנכווה מסתירות - אינו כשיר לשמש שופט. בעולם שלך מי שאינו שופט - הוא נאשם. שופט הוא כל מי שהוא במחנה שלך, מי ששומר על החוק והחוק שומר עליו. כל היתר הם נאשמים. נאשמים רבים הופכים לשופטים ואחרים נשארים. נאשמים מתוך בחירה

לא שהכחשת את קיומן של נסיבות מקלות. המשפט שלנו היה קבוע לפעמים בסיומם של כל המשפטים האחרים. ישבתי באולם כששפטת ולא בענינו. לפעמים היית מתפרץ וזועק - זו לא פראזה, ממש זועק. כך בכל פעם שנתקלת באי צדק בולט, בנסיבות אישיות קשות מאוד, בה שהיה על הדין שלך לנקוב. משפחות הרוסות, זנות, סמים, פיגור שכלי, חינוך חלקי, אנלפבתיות - כל הגלריה של אנושיות חלקית עברה לפניך ובכל פעם הזדעקת כאילו הייתה זו הפעם הראשונה

עדיין לעגתי לך מאחורי גבך וחקיקתי את הנלעגות ואת ההמוניות שלך, אבל כבר היה לזה הטעם התפל של לחם ישן מאוד. בסתר התחלתי לאהוב אותך בשל הפשטות שבה המשכת להיות אנושי למרות הכל. לא השופטים ולא הנאשמים הצליחו לקלקל אותך. מתחת לציפוי התרבותי המאוד דק היית אתה, שלם בגלל המוגבלות שלך, ישר בגלל הפחדים שלך, בעל חוש צדק מפותח בגלל ההכרה שהוטמעה בך שכולנו, מתחת למדים ולבגדים, דומים, בני אדם. אל אלוף במילואים פנית בתערובת של יראת כבוד והכרת חוב עם השתאות אל נוכח מה שתפסת כטיפשות וליקויים מפליגים בשיפוט ובשיקול הדעת. איך - שאלת, בקומפולסיביות, חזור ושאל, מבלי להמתין לתשובה - איך נתן את כל הכושר ועתידו ביד אנשים כמונו, הנאשמים, איך לא חילק את הביצים בין כמה סלים. המשיש עצמו כלב אל יתפלא שמתעמרים בו, הרבצת בו לקח ופטרות אותו בהינף יד נרגז. זו הייתה הצגה מופלאה : הכניעות שבה נזפת בו, יראת הכבוד שבה קבעת שהוא אוויל, הכאב שבו יעצת לו לתבוע אותנו וההשלמה שבה קיבלת את כל אלה

כולנו בני אדם

עליי כתבת בפסק הדין שאני בעל כאריזמה אינטלקטואלית ושנפלתי במלכודת שטמנתי לעצמי בפיקוחותי. לא ראית סתירה בקביעות האלה. אם אני פיקח - כיצד טמנתי לעצמי מלכודות ? אם יש לי כאריזמה אינטלקטואלית - כיצד כשלה במקום שבו אין דבר משכנע ? יותר מכאריזמה כזו

לא הבנת אותי. אני באתי לבית המשפט להיענש. מצד אחד האמנתי באופן מאגי בכוח הבלתי מוגבל של השפה לשנות את המציאות, את מה שהייתה (החטא) ואת מה שתהיה (עונשו). מצד שני, כמו קפקא, האמנתי באשמתי הבסיסית, לא אשמה הקשורה לאירוע או למעשה כזה או אחר - אלא אשמה הנובעת מהקיום שלי עצמו. בהעדרו של משפט אמיתי, קפקא ניהל משפט פנימי והפך אותו - את התמשכותו, את שרירותיותו, את חוסר נגישותו של החוק - לעונש

אני - ארצי ומעשי יותר מקפקא - הבאתי עליי אותך ואת המשפט ולא הייתה לי כוונה להרפות מהפרס הזה. מניעים פסיכולוגיים דקים כאלה היו מעבר להבנתך. לעיתים כה קרובות הפגנת השתוממות : למה אני מושך את ההליכים שלא לצורך ? למה אני מודה מייד באשמה, אם כבר הודיתי בעובדות ? למה אני הופך אותך לאויב שלי, יוצר בך אנטגוניזם על ידי הפגנת העליונות שלי, כשאני חולק עליך בפומבי ומתקן אותך בלי ? הפסקה

בהדרגה איבדת את היכולת להקשיב לצד של ההגנה. בכך מילאת באופן מושלם את התפקיד שהטלתי עליך : הורה קפריזי, לא צודק, מסוכן וצבוע. מי שמעמיד פנים שהוא עושה משפט ולמעשה עושה משפח. ככל שהפכת לחסר מנוח, נע על המושב שלך בהפגנתיות, לעיתים אוטם את אוזניך ותמיד מכווץ את פניך בייאוש מופגן - ככל שהרביית לנזוף בנו על זבזב זמנו של בית המשפט (שהרי האשמה כבר ברורה וידועה לכל, ודאי לנו, ודאי לך) - כך גברה התלות שלי בך. רציתי עוד, מזוכיזם משפטי שפרץ מתוכי אחרי שנים של ציפיה. אני זוכר את השלווה הקפואה והדמומה שאפפה אותי כשהקצרנית הראתה לנו בטעות את פסק הדין שהדפסת במחשב שלך עוד בטרם החלו עדי ההגנה להישמע. רק חוסר צדק יכול לאזן אי צדק ורק כעס מוצדק שקול לזעם צודק

שקלתי לכתוב מכתב לעיתונות ולספר לה שאני נוכל ופושע. אבל ידעתי, שיראו בכך עוד מעשה של תמהוני, משהו לא מזיק, אפילו משעשע, במיוחד בחום הארצישראלי. לא ! היציאה שלי מהבמה - כמו הכניסה אליה - חייבת להיות גרנדיוזית ומאושרת על ידי מבקר אובייקטיבי. מישוה כמוך - מצויד בכל הסמכות ולכאורה בכל הכישורים - חייב לומר עליי שאני מרושע וראוי לעונש. העובדה שאתה כל כך מוגבל רק תרמה לאפקט הכללי של תדהמה, רתיעה וסלידה שהפגנת בפסק הדין שלך. אתה ייצגת את האדם הפשוט שנתקל במישהו כמוני, חיזר מכוכב לכת אחר ורחוק, שסלעיו הם רשע מוזכך וממוצק. נסוגת לאחור באינסטינקטיביות

מה שלא הבנת זה שאתה כלי בידיי, חלק מתסריט שנכתב לפני הרבה שנים. שלא כמו קפקא, לא אני נזקקתי לגישה לחוק - החוק נזקק לגישה אליי. שלא כמו קפקא, אני שומר הסף, פתחתי את השער. פתחתי אותו לך ולתביעה ומאוחר יותר לשירות בתי הסוהר. כי אתם ייצגתם את העונש האולטימטיבי לאשמה האולטימטיבית שבה נשאתי

בדרך הטבע, התנגחנו הרבה. הרגשת מאויים. הייתי צעיר ממך, חכם ממך, שחצן ולא נראיתי כמי ששורה עליו אימת הדין. להפך, שרתה עליי חדוות הדין. לאדם כמוני, גזר הדין היה אקט של שחרור. הכלא אינו אלא ביטוי חיצוני, מובנה, ממושטר, לתהליך שממאיר בפנים. נאשם כמוני מרצה עונש מאסר שנים לפני שהגדרות סוגרות עליו. המולת הכלא משקיטים את הסאון הפנימי המתמיד. איומי הכלא מנוחכים בהשוואה למשאלת המוות התמידית

אין משפט מונוטוני כמו שאין חיים מונוטוניים. תמיד יש עד שנוגע ללב, נאשם שזועק לחפותו, שופט שנרדם באמצע עדות מכרעת, קצרנית שמדפיסה בשיאו כתיב, או מסלפת את הנאמר. אז נכמרים לבבות, נפכרות ידיים, נמחות דמעות, מתרחבים אישונים

ונחיריים וריח הציד עולה באולם כמו אד דק מספסלי הקהל. במשפט שלנו - שנמשך
בניהולך 15- חודשים, אם לא מונים גם את חודשי הפגרה - לא חסרו רגעים כאלה

אתה ודאי זוכר את העד יו"ד שנסחף - בתארו כיצד רימינו אותו וניקינו אותו מכספו
שירש - לבכי מר ולשפה מליצית תנ"כית. כאילו לא היה בשפת היום יום די כדי לתאר את
מה שעבר עליו במחיצתנו. אתה זוכר את עי"ן, שעלה אל הדוכן מדוד, שקול, הוגן ותיאר
במילים קרות וחותרות את חורבנו ההדרגתי. אם שכחת את שני אלה, אולי אתה זוכר את
שי"ן, האירוני, המכה על טיפשותו, המתוודה במבול פרטים אינטימיים מביכים על דוכן
העדים. ליו"ד התרת לשבת ולשי"ן הצעת כוס מים ואת עדותו של עי"ן הפסקת באמצע, כי
לא יכולת לשאת יותר

כל כך התרגשת עד שחקרת את העדים בעצמך, מתעלם ממחאות התביעה וההגנה גם
יחד. לא חדלת לגלגל בפיך את הסכומים שהעדים וגם אנחנו נקבנו בהם. כל הזמן השווית
- בפרהסיה - בין משכורתך למה שהעדים הפסידו ובין עלות אחזקת אביך בבית אבות
(שלא יכולת להרשות לעצמך) לבין הרווחים שעשינו אנחנו, הנאשמים, ביממת מסחר
אחת, על גבם של העדים. הפער הזה הציק לך, בעיניך זו בדיוק הייתה שאלת הצדק
המכרעת במשפט הזה. לא מי גנב ממי ואפילו לא כיצד. מה שנראה לך בלתי נתפס זה
הקיטוב בין מי שיש להם למי שאין להם

אולי לכן חתרת כל הזמן לכמת את הנזקים, את הרווחים, את מחזורי המסחר, את
הכספים - הרבה מעבר לנדרש במשפט המסוים הזה. ניתנה לך גישה לעולם הכסף הגדול
ואתה התפלשת בסכומים האלה כמו ילד בפעם הראשונה שלו בארגז החול

בהדרגה, המשפט הפך לאינטימי ולחודרני יותר ויותר. כשעוסקים במניעים האנושיים
הבסיסיים - תאוות בצע, חרדה, חיפוש אחר אהבה, מזויפת ככל שתהיה - אי אפשר
להימנע מזה. שיחקת את מי שנרתע מלפגוע ברגשות, מי שחרד שלא לחדור לקודשים
פרטיים, מי שנזהר להבדיל בין קודש לחול ובין טפל ועיקר. אבל באמת נהנית הנאה
מציצנית. ככלות הכל, זה הוא עולם שזר לך ולמרבית בני האדם. עולם מקודד שהצפנים
שלו, רזי דרזין, ידועים רק למעטים. היית כמו אסטרונוט שנגלה חיים בכוכב לכת לא
רוחק. כמוהו, ידעת שעליך לחזור במהרה, שמלאי החמצן שלך אזול, שהחיים כאן עלולים
להיות מסוכנים, שלא תבין הרבה למרות כל המאמצים. כמוהו, ידעת שלא תינתן לך
הזדמנות נוספת. לכל אחד יש את 15 דקות התהילה שלו, אמר מי שאמר ואתה התכוונת
לנצל אותן עד דק, למצות ולהאריך אותן

לא הייתה כלל שאלה של עימות בין גרסאות. היינו חשודים בעיניך מלכתחילה : עשירים
(במושגים שלך), משכילים, מי שהעולם שייך להם. לא שפטת אותנו - איך אפשר לדון
אנשים לכף חובה על מה שהם ? אנחנו נולדנו לנצל ולעשוק, נועדנו לרמוס ולסחוט. לא
פעלנו מתוך הבנה שמה שאנחנו עושים הוא רע כי היינו מעבר לרע ולטוב ונטולי כל שיפוט
מוסרי. בפסק הדין ציינת, בלי השתאות, שאפילו פעם אחת לא הבענו חרטה. כשהעד יו"ד
בכה, אנחנו צחקנו ואתה פנית אלינו ובמבט עייף ובלסתות חשוקות סיננת אזהרה. ככה,
חשבת לעצמי, מרסנים חיה מסוכנת, נחש, למשל

לעדי ההגנה האזנת בשיממון מופגן ותוך הצעות בלתי פוסקות בשעון המיושן שלך,
מחוגים, לוח ספרות צהוב מזוקן, שרשרת מתכת מוריקה. פעמים איבדת את השליטה
בעצמך ופשוט סיימת את העדות ועודה באיבה. התביעה התמוגגה. נזפת בעורך דין שלנו
על שגזל את זמנו של בית המשפט. נזפת בו כשהגיש תיקונים לפרוטוקול שבהם ציטט
דברים שלך. גערת בו כששיתף איתנו פעולה ורמז שיישן שדעתך כבר עשויה עוד בטרם
החל המשפט הזה. הכחשת בכל תוקף ולפרוטוקול הכתבת הסברים לגמרי לא משכנעים.
אנחנו ידענו שהמשפט אבוד אבל גם ידענו שאנחנו אשמים ולא העזנו לבקש לפסול אותך.
(היינו תלויים ברחמיך (ואני הייתי תלוי בזעמך

ככה, ישיבה אחרי ישיבה, עד אחרי עד, מסמך אחרי מסמך, פלפול ועוד פלפול, התנהל
המשפט עד לסופו. בישיבה האחרונה לא הגיע אחד העדים שלנו ואנחנו ויתרנו על העדתו,
לפי בקשתך. היינו עייפים וגם אתה נראית מותש, חיוור, שדוף לחיים, עיניך בולטות החוצה
מאחורי משקפי קרן שחורי מסגרת זגוגיות שרוטות. קצבת לצדדים זמן להגיש סיכומים
פסק הדין היה מעשה שעטנז. קצת ניתוחים פסיכולוגיסטיים חובבניים של האישיות שלי
(הנאשמים האחרים כמעט שאינם מככבים בו). קצת ניסיון להבין ולהאיר את הפרטים
הטכניים של מסכת המעשים. קצת חלוקת נטל האשמה. הרבה התנצחות קדורנית עם
טענות שלי, הרבה שמחה לאידי כשאני (לדעתך) טועה. פסק דין קטנוני ורע לב, משולל
כל הבנה של החומר. הצלחתי

הגשתי לך את הנימוקים להקלה בגזר הדין. הגשתי לך אותם בתיקי מסמכים מהודרים,
מודפסים על נייר משרדי יקר בגרסה האחרונה של מעבד תמלילים ממוחשב. היה ברור
שאני מבקש רחמים. כשנתתי לך את עותק הנימוקים להקלה בעונש, הרבית להתבדח
ונראיתי כמי שלחלוטין אינו מעוניין בתוצאות הבקשה

זה היה עוד תרגיל בבית הספר למשפטים : מה משקלם של נימוקים כאלה בהתחשב
בנסיבות של משפט כזה ? האריתמטיקה של שקלול העונש

את גזר הדין נתת בסיומו של יום דיונים ארוך בתיקים פליליים אחרים. קראת במהירות
קטעים מפסק הדין וזנת אותנו לשלוש שנות מאסר, מתוך 18 חודשים בפועל, בכלא
אמיתי, מאחורי גדרות

תחושת רווחה גדולה. בבת אחת הסתיימו שני המשפטים, החיצוני וזה הפנימי. הרגשתי
קל, כח יכול, בעל עתיד. כמעט עמדתי ממקומי ויצאתי במחול קצר, כמעט קראתי
בשמחה אל מישוה. במקום זה, חייכתי חיוך רחב ואספתי חזק בענייניות אל תיק
המנהלים שלי. עוד משא ומתן נגמר בכישלון. שוב הייתי חזק בתיאוריה ודל במעשה. שוב
נענשתי, עוררתי שופט שלא היה לו אתי דבר וחצי דבר לשנוא אותי, נקבע שאני אשם.
אישוש חיצוני לכל מה שתמיד הרגשתי בחוש ולא יכולתי להוכיח. עכשיו זכיתי מן ההפקר :
פסק דין שתמיד אוכל לנופף בו. אני מרושע, אני מסוכן, אני רע, אני ראוי להיענש, רק
מחמת הנסיבות אני מקבל עונש כל כך קל

הודיתי לך בקול רם - כמו שעשו הפרקליטים - ואתה לטשת בי עיניים. לא היה בהן
תיעוב, רק כעס מעורב בסלידה קלה, כמו למראה גווייה טרייה. אחר כך קמת ובלי לומר

מילה נוספת, הפנית אלינו ואל כל המשפט הזה גב ונכנסת ללשכה שלך.
זו הייתה הפעם האחרונה שראיתי אותך. היית חלק כל כך אינטגרלי מחיי. נעמי ואני
דשנו בך כל כך הרבה. נעמי חשבה שאתה טיפש ורע, היא כעסה עליך על שאתה -
ומערכת המשפט אתך - גוזלים אותי ממנה. היא כעסה על כל מה שלקח אותי ממנה ואני
לא יכולתי להסתמך על דעתה. היא שפטה אותך כדרך שאתה שפטת אותנו, מתוך דעה
קדומה, מראש, בלי הנחות, בלי שום יכולת להבין. היא אגרה במסירות ובדקדקנות את כל
הטעויות המגוחכות שלך - והיו הרבה כאלה. היא נצמדה בעלוקתיות אל כל אמרה שלך,
אל כל חיווי דעה, אל כל קביעה בלתי הוגנת, או לא מבוססת - והיו רבות כאלה. היא
שנאה אותך ופחדה לשנוא אותך

אני חשבתי עליך כי חשבתי על עצמי. עניינת אותי כתופעה. ייצגת את החוק, את
הענישה. היית חלק ממני הרבה לפני שהכרתי אותך

אולי מסיבה זו, היה לי מוזר לערער על פסק הדין שלך. הסכמתי לגמרי עם מסקנותיך,
נהיית מהזעזוע שחשת, הרגשתי שענשת אותי במידה (כלומר, מעבר למגיע לי) - הפכת
אותי לקורבן, לא יכולתי לבקש יותר מזה. הערעור בבית המשפט העליון היה רפלקס,
עווית משפטית, ניגור כתף, טיק בפנים. לא משהו שהאמנתי בו. פסק הדין שלך אומץ וזכית
למחמאות. שמחתי עבורך. אחרי שנים של השפלות, זה הגיע לך, לעלות כיתה, לקבוע
תקדים, להיות מצוטט. עד כדי כך הזדהיתי אתך שאני עצמי נעלמתי, התאדיתי, התאינתי.
חוטא, מעניש, בעלי סמכויות האכיפה והעונש כולם התבלבלו בי

בכלא לא חשבתי עליך כמעט בכלל. בהדרגה הפכת לדבר מופשט, לסמל של כל מה
שלא מתפקד, של החוק הקפקאי, הלא נגיש, הלא אחיד, הנתון בכל עת לפרשנות. זעם
התחלף בכעס שהפך לדחייה ולבסוף להשלמה שקטה. הדמות שלך הלכה והתרחקה,
סדרת תווים שחומים, מסגרת משקפיים, עיניים עצובות, פה מכווץ. אחר כך אפילו זה לא.
לעיתונות אמרתי שהיית שופט הוגן כי זכרתי את פסק הדין שאני גזרתי על עצמי
באמצעותך. נראה לי שניהלת את המשפט במרץ הראוי, תוך השקעה ניכרת של משאבים
אישיים, תוך השפלות בלתי פוסקות מכל המעורבים. נראה לי שעמדת היטב בשליחות שלך
אל העולם הזר הזה, בין כוכבים, באוקיינוס של מלל סתום ומסמכים גדושים והטעויות
מכוונות ומקוריות. נראה לי שחרצת גזר דין נכון מתוך אינטואיציה משפטית ששאבה מניסיון
של עשרות שנים במסדרונות המעופשים, העבשים של המקום הזה. אז לא יכולתי
להתלונן, להפך. גמלתי לך חלקית במחמאות שלי. השגתי מטרה כפולה: שוב השפלתי
אותך. נאשם שמחמיא לשופט, כביכול הוא עליון עליו, כביכול כשיר לאמוד את הביצועים
שלו, מין זן עדיף אינטלקטואלית שאומד בחיבה ובהערכה את הישגיו של זן נחות ממנו. אך
גם הודיתי לך באמת. רציתי שתדע שאני מעריך את מה שעשית למעני, שאני מודה לך
ששלפת אותי, בכוחות אחרונים, מהמערבולת הקשה שבה הייתי. בכלא פגשתי, בפעם
הראשונה, את עצמי. שם הכרנו, אני ואני. על זה אני חייב לך את עצמי ולא פחות מזה

כשהשתחררתי, באתי אליך ובידי מכתב תודה. בסוף החלטתי לא למסור לך. לא היית
מבין. היית מאמין שאני מנסה להמעיט אותך בשנית, שזה תעלול זול, גרוע מזה, משהו
מתוחכם, שנשגב מהבנתך לאן הוא מוביל. המצח הצר שלך היה מתקמט מעל למשקפיים
הזולים והיד קמוטת העור שלך הייתה משפשפת צדעיים אפורים. היית הופך בנייר הזה
והופך בו ולא מוצא דבר מלבד ציניות רעה והרי לא זה מה שהתכוונתי לומר לך

הגשתי בקשה לבטל את צו עיכוב היציאה מהארץ ואת הערבויות שהתבקשתי להפקיד
עם מאסרי. הפקידה שלך במזכירות הפלילית עלתה אליך ושבה אחרי דקות ספורות.
חתמת על הבקשות שלי בקשת רחבה והוספת כמה מילים לזרז את התהליך. אמרת לעורך
דין שלי בהזדמנות אחרת שלדעתך אני מופלה לרעה על ידי בית המשפט העליון. נאשם
אחר שהורשע על ידך במשפט שלנו זכה לחנינה וגם את הקנס לא שילם. ביצוע עונשם של
שאר הנאשמים עוכב. רק אני נשלחתי לכלא בלי דיחוי, בלי לשמוע את הערעור שלי.

העיתונות חגגה. גם אני חגגתי

לו יכולתי לתכנן את החורבן שלי ככה בדיוק הוא היה נראה

הנאשם שי"ן

מטבחים

Mit'bahim (Kitchens)

בלילה קמתי ובלו שיעול, בלי מחנק, או נשימה כבדה, ירקתי דם. מילאתי את הפה במים, מבקש לשטוף אותו משרידי הארוחה הסינית של אמש. כשפלטתי אותם לכיור, יצאו מדממים וזלגו בצמיגות לאורך הדפנות הלבנות. זה קרה רק פעם אחת (כששוב מילאתי מים ופלטתי, יצאו מפי צלולים). זמן מה עמדתי בחשיכה ואחר כך חזרתי לישון בבוקר, כשקמתי, דבקו כתמים קרושים באריחי החרסינה המתכלים. הסרתי אותם בקלות במטלית לחה. חלטתי מים ומזגתי קפה מדוד לכוס. בהיתי באדים שהיתמרו אל הזוגיות השרוטות של משקפי

בצבא, היה לי תרמיל בצבע חום חיוור, מנומר בכתמים שומניים, שרוט, גדוש עד לתפרים. גררתי אותו בשביל שנאבק במדבר שמסביבו עד לשער המחנה. רב"ט פוזל הביט באישור הכניסה שלי ושקע בחירגון שקדם למעשה. באצבע עצלה החווה לעבר בנייני המפקדה שהצהיבו בין שיחים כמושים ושלטים כחולים, מחודדי קצה

בקורס החובשים, בשעה הזו, התייצבנו למסדר שלנו : יוליאן בעירום מלא, ענקי, קסדה מדולדלת על ראשו. אני נבחתי פקודות בגרמנית וכולם טפחו בגאווה על סרטי זרוע מנייר. היתה גאווה יחידה, היו סמלי יחידה, צלבים ונשרים, מצעדים ומקצבים, מסדרי נוכחות שמיים, חצי שעה לפני הדבר האמיתי. אני הייתי האידיאולוג, ההיסטוריון, מורה הדרך, האנציקלופדיה. אחרים היו המפקדים, שיזמו מאבקי כוח והשתתפו בהם. פעם הפשטו אותי לגמרי ואמרו לתרגל בי מה שלמדנו בקורס. פעם למדו ממני את מקצב הצעידה ואיך לצייר את הסמל בצורה הנכונה

כשנתפסתי, נשפטתי, הודחתי ונשלחתי אל ארץ גזירה, אל גלות קולינארית, אל המטבח של כנף 10

המטבח הזה היה ידוע לשמצה : אי השדים של הצבא, יחידה שבה רוכזו כל הנפלאים והמסוכנים והעבריינים הכוחניים מכל המסגרות. במדבר, לא רחוק מהים, סמוך למכתש התרסקות של איזה מטאוריט - בתפאורה ההזויה הזו קנינו מצרכים, ערכנו חשבונות, בישלנו מעדנים בצרפתית בסירים ענקיים. מפקד המטבח, סרן, טס לחיפה בכל סופשבוע במטוס פרטי. בהסכם השלום הסגירה המדינה את השטח שעליו נבנה הבסיס לאויב לשעבר. המטבח עמד בפני פירוק, אנשיו עמדו להיות מוצבים ליחידות אחרות, אני הגעתי לשם, על תקן של מסופח, להאיץ את ההתפוררות, להושיט עזרה, להיענש

חיילת צחת עור, שופעת, מאופרת בעדינות, טלטלה לעברי שיער גולש : "תמלא את כל הפרטים" ונעלמה עם התיק האישי שלי ועם טופס הסיפוח. מאחורי דלפק, מיוזע, מאובק וצמא, מילאתי בכתב יד מוקפד, ברווחים קצובים, את הפרטים האישיים. כשסיימתי, קראתי בקול רם והחילת - ראש מפתיע מאחורי קיר - אמרה בשפה משורבבת "לא צריך לצעוק" ונרפה אליה את הטופס. היא שירקקה : "בואו תראו איזה כתב יד !" - אל אחרים בלתי נראים. אלי" אמרה : "לך לאפסנאות ואחרי זה למטבח. השליש יקרא לך ובערב יש סרט". באולם התרבות

התחלתי לגרור את התרמיל : "שמע, פה אנחנו לא חובשים כומתות" - היא החניקה גיחוך

במטבח אמר לי המפקד : "תוריד את הכומתה. מה אתה יודע לעשות ?" - הוא נופף בידו בחוסר סבלנות, לא ממתין לתשובה המגומגמת : "לא משנה. רס"ר קרן ייקח אותך אל רמי. תעשה כל מה שאומרים לך, שמעת ? תהיה בחור טוב ותקבל את כל הסיוע ממני. תלכלך והחבר'ה יגמרו עליך." - קרן, שנראה כמו פקיד מריר בלשכת תעסוקה, חוץ מהשעון הממוגן שלו, הנהן בפנים רציניות

עדין גורר את התרמיל, הציג אותי קרן בפני צעיר שחום, שרירי, ממוצע קומה ובעל "פנים סלעיות : "רמי, זה ואקנין

"? ואקנין" - אמר רמי - "משלנו. אני מקווה שאתה לא מזמר"

אתה מזמר ?" - התבדחתי. פניו של רמי התעננו והוא התקרב אליי. הבל הפה שלו היה "מתוק וחריף בעת ובעונה אחת והעיניים שלו היו לבנות מהרגיל : "רק בגלל שאתה חדש ... תשמע, ישבתי בכלא צבאי כי הרגתי בנאדם על זה. בחיים אל תגיד את המילה הזו עליי, "הבנת ? אנשים פה יחשבו שזה אמת. זה יכול להגמר ברע

במשך שעות קרצפתי סיר מרק עצום ממדים. שוניות שומן ירוק דבקו בדפנות המתכת וסירבו להתקלף. הן אפפו ברכות את המרית שבה השתמשתי ואחר כך גם את היד שלי עד למרפק. מים רק הקשו את השומן לשרוול עכור

"קרן אמר לי : "עכשיו לך תנוח קצת, תתארגן בחדר

הנחתי את צינור המים המזרזף לרגליו והזדקפתי : "אל תעשה בלגן" - הזהיר אותי קרן "בנימה מפויסת" - החבר'ה לא אוהבים את זה. ותקפיד על הנקיין האישי

אני אבוא איתך" - אמר רמי ונעמד לצידו, שרירי ומשומן מהאוכל - "אחרת יעשו לך בעיות, אלברט וכולם" - אלברט היה טבח עם כרס, שגיהק ותקע נודים כל הזמן, מחייך. חיך רע מאחורי המחבתות התלויות הגדולות

"? הוא איתנו בחדר"

: רמי חשף שיניים צחורות לכיוון הבהלה שבקולי

אל תדאג, ילד, אתה איתי" - וקרן הסב ראש במבוכה"

דידיתי אחרי רמי, התרמיל נחבט בעקבי ומעלה אבק אדום מאריחי המדרכה. טיפסנו בגרם מתכת אל חדר פינתי שדלת העץ הפשוטה שלו נצבעה באדום זועק

הגעת הביתה" - קבע רמי ופרץ את המחסום המאדים לרווחה. בפנים הבליוחו אורות" חמים, כתומים ואדומים, בין עננות עשן כחול שהיתמר משום מקום

אתה במיטה שמעליי" - קבע רמי ושלח מבט מזהיר בנקודה חשוכה במיוחד : "יש"

"? בעיות שם
אין בעיות" - נהמה - "רק שיתקלח. הם מסריחים, האשכנזים האלה, כמה שהם
מתקלחים
"אני מרוקאי" - אמרתי - "אני לא אשכנזי"
"רמי פרץ בצחוק ספונטני וטפח על שכמי : "אכבר בדיחה
"זו לא בדיחה" - התעקשתי - "אני מרוקאי"
בוא הנה" - רטן קול שלישי ממיטה נמוכה - "לא יפה לצחוק על המרוקאים. מה אם"
"? היית כמוהם
רמי" - אמרתי, מניח מידי את התרמיל ושולף תעודת חוגר מכיס פנימי - "מה כתוב כאן,
"? לא ואקנין
רמי עיין בקמיטת גבות בתעודה, מטה אותה ואת כל פלג גופו העליון אל האור. אחר כך,
"? בפליאה : "ואללה, ואקנין ... אבל למה באל"ף
"לא יודע" - אמרתי - "אבא שלי כתב בלי"
"מרוקאי, באלוהים" - התרגש רמי - "ועוד לבן, עם משקפיים, מדבר אשכנזית ומשלנו"
תן לישון !!" - זעם אלברט - "ושיתקלח מה שלא יהיה, פה לא סירחוניאדה, לא מביאים"
"את המטבח לחדר, תסביר לו
ככה עברו ימים. קימה בשעות שלפני השחר, מים קרים, גילוח סמלי, צחצוח סמלי,
מדים מרובבים, פריקת אספקה ממשאיות, או עבודות נקיון כללי מסביב לחדר האוכל.
ארוחת בוקר : עריכה, הגשה, פינוי. ארוחת צהריים : נקיון, עריכה, הגשה, פינוי ושוב
בארוחת הערב. ושינה. הרבה שינה כבדה, לא טרופה
בארוחת צהריים, רמי במדים לבנים מעומלנים, ציפורן זרת מגודלת טובלת ברוטב של
אחד הסלטים, אמר לי : "ראית את החבר שלך שהגיע ? שמת אתו בחדר שלנו" והוא
חיך אל אחד הקצינים שהתעלם ממנו
איזה חבר ?" - כרעתי על ברכיים לקרצף חלב שגלש והתמזג בקול תסיסה עם הכיריים"
הרותחים
דווקא קוסי" - מחקק רמי והעביר יד מאובזרת בזהב בשיערו השחור, ששפע עד"
"לגבותי - "רזה, שפם דק, קצת עיוור
שי" - אמרתי בתמיהה, ליבי ניבא לי רעות. שי לא השתייך לכאן"
"שי, שי" - אישר רמי בהתלהבות - "זה הנדון. שמת אתו במיטה מעל אלברט"
אלוהים" - הפטרתי"
"רמי התמוגג : "כן, אלוהים" - הסכים בשקיקה - "נראה איך יסתדר עם הדוברמן הזה
" ... רמי" - התחננתי - "הוא לא יסתדר. הוא אפילו לא מרוקאי"
רמי אחז בצלעותיו ועשה חיקוי של התפקעות : "אתה בטוח שהוא לא ..." - הוא לא
הצליח להשלים את המשפט. בעיניים דומעות חצה את המטבח אל אלברט שעמד
בכתפיים שחוחות וקצב ירקות לסלט
אלברט" - צרח רמי בלבביות - "הבאתי לך חברה. ראיתי שאתה בודד, אחי ... דווקא"
" ... בא לי על החדש, משהו שופרא
מה אתה מתעוזה עליי ? מה אתה מזיין בשכל ?" - אלברט לא נפנה אל רמי, אבל"
תנועות החיתוך הואטו ואחר כך התחדשו בזעם
המיטה שמעליך פנויה ?" - היתמם רמי"
פנויה ותישאר פנויה" - עורפו של אלברט סמק וסמר - "אף רגל מסריחה לא תדרוך לי"
על הכרית בדרך למעלה ואני לא אדחוף את הפרצוף שלי לתחת של אף חרא שיורד
"לשירותים בבוקר כשאני מתעורר
" ... דווקא יש תחת ויש תחת" - עלץ רמי - "משהו דליקטס מיוחד שוכב מעליך מהבוקר"
אלברט פנה אליו וקופץ ארוך, נוטף דם עגבניות בידיו : "אתה אומר שאני אוכל תחת או
"? אוכל בתחת, מה מהם, רמי
"אפילו רמי הבין שהפריז : "שכח מזה, אלברט, צוחקים
אל תצחק איתי" - אלברט עדיין לא נרגע - "אני לא חבר שלך. באזרחות אני לא רואה"
"אותך. תצחק עם החברים האשכנזים שלך
אבל המשבר חלף וחומה של קולות חצתה אותו : המאוורר שהתנשם בכבודות מעל
תנור האפייה, הקצינים המבקשים תוספות, התורנים המתחננים אל רמי. פשטתי את הסינר
המנומר באיטריות וברוטב בשר ומהירתי בשביל שחיבר בין המטבח למגורים שלנו. בפתח
החדר הקיצוני שבקומה העליונה עמד שי, חצי גוף עליון בעירום שלדי בוקר, עיניו קצרות
רואי וחסרות אונים
שי פחד
שי" - קראתי והוא ייבב כמו כלבלב תועה - "שמואל ! אתה פה ! אמרו לי שאתה פה !"
"? באיזה חדר אתה
איתך, איתך" - עניתי בקוצר רוח - "מהר, תעיף את כל הדברים שלך מהמיטה"
"ומהארונות ומכל מקום שבו שמת אותם
"השתגעתי ?" - ידלל שי בקול פגוע - "הרגע סיימתי לסדר אותם"
שי, תקשיב" - ניסיתי להחדיר לקולי נימה של דחיפות גדולה - "יש לך משאלת מוות ?"
אתה רוצה למות ? אני אומר לך להעיף את כל הדברים מהמיטה ומהארון
"! ע כ ש י ו
ואני עונה לך ובפעם השנייה אם לא שמת לב, שאני לא עושה דברים בלי להבין למה"
"אני עושה אותם ! תן לי סיבה טובה אחת
אלברט" - צרחתי עליו, מתוסכל, עייף, מטונף, מיוזע - "זו הסיבה הכי טובה שתקבל"
"! ועכשיו, עשה מה שאני אומר לך, אני חבר שלך, לעזאזל

מי זה אלברט בכלל? - צווארו של שי התגיד ומקרוב התאיידו זגוגיות משקפיו - "מי?"
"זה האלברט הזה שאני צריך להתחשב בו, הרמטכ"ל"

אלברט זה אני" - הקול הגס הקפיא אותי ורמי צעק מזווית אחרת של אותה המרפסת: "!"
"ואקנין, אל תתערב! זה בין אלברט והחבר שלך"
"שי" - צעקתי בחזרה - "קוראים לו שי"

עדיין מאחורי, עדיין ברגיעה מזוייפת, מתנפצת מבפנים, קולו של אלברט: "שי בנאדם"
"לא מחונך. לא צורה לדבר ככה על גבר שאתה לא מכיר ושאינן לך ענינים איתו"
הוא לא מכיר אותך" - ניסיתי, בלי לסובב את הגב, מביט בעיניו של שי שהתרחבו עד"
שמילאו את כל פניו הצרים - "הוא לא יכול להעליב מישהו שהוא לא מכיר" - אבל ידעתי
שההיגיון הזה אבוד ומבוזבז

רק בגללך, יא רמי, מהכבוד שלי אליך, אני לא מחנך גם את הואקנין שלך. יאללה עוף"
מהמאזור, יא חתיכת קקה" - שניות עברו עד שהבנתי שהוא מדבר אליי וזזתי הצידה,
מותיר מסלול פנוי ללבה שגעשה עכשיו בין אלברט לבין שי

שמואל?" - לחש שי, בהיסוס"

יש לך פה מלוכלך" - קבע אלברט בקול חדגוני, מתנער מהחירגון המדומה שלו רק כדי"
לטאטא הצידה עלה בעקב רגלו - "יש לך פה מסריח. ואקנין, מה עושים במטבח כשמשהו"
"מסריח"

עזוב אותו!" - צלף בו רמי, שישב ברגליים פשוקות על פח זיתים הפוך במסדרון - "זה"
"בינך לבין הקוסי"

: אלברט השיש עצמו כמתעלם ממנו

ואקנין לא מדבר, כספת, אובייקטיבי, יענו. אז אני אגיד לך: אצלנו, במטבח, כשמשהו"
לא מריח טוב, אנחנו מקרצפים ורוחצים ומדיחים אותו בכל מיני חומרים חזקים, בחומצות"
"וכאלה דברים"

שי עמד מפוסל במסגרת הדלת, לבן מהרגיל, רק פיו רטט אבל לא פלט הגה. משקפיו
נטפו אגלים אל חזהו השקערוני

טוב, זהו" - אמר אלברט במיאוס - "לך, שכב על המיטה שלך. אני תיכף אבוא לנקות"
"לך את הפה"

אני אשטוף אותו בעצמי, במים, בסבון... - לחש שי"

: אלברט לטש בו עיניים אדומות של שור בזירה

אני רואה שהאשכנזים לא חכמים כמו שאומרים עליהם! סבון זה לא התחלה של"
מספיק חזק לאנשים כמוכם. הלכלוך שלכם בא מהטבע, צריך משהו מהטבע כדי להוריד"
"אותו, משהו גזעי, חזק. לך, שכב על המיטה, אמרתי לך"

שי שמט כתפיים בייאוש ונכנס אל החדר

הוא בטח דורך ברגליים הארוכות שלו על הכרית שלך" - הטעים רמי ואלברט נחר בבוז"
: "ממילא נצטרך לתת הכל למכבסה אחרי המבצע ניקוי פה" - ורמי צחק בהסכמה

"מה אתם עומדים לעשות לו?"

בוא תראה" - אמר אלברט - "בוא תראה איך אנחנו מגיירים אשכנזים כמו החבר שלך"
"ובמילים האלה נבלע בפתח החשון בצעדים חתוליים. רמי מיהר אחריו בלהיטות

תחזיק אותו שלא יברח, הבן זנונים" - צווח אלברט. שמעתי חריקות חלודות של"
המיטה, את רמי מקלל בחרישיות, את הצחוק הצרוד שלו ואחר כך דממה. שי לא השמיע
קול

אלברט יצא מהחדר בעיניים מצועפות, ידו תחובה בחגורת מכנסיו. הוא התעלם ממני,
הלך לאורך המסדרון וירד במדרגות

: אחריו יצא רמי, הניח יד על שכמי ואמר

לך תעזור לחבר שלך. הוא נרטב קצת. ובפנים נעווים התרחק, מלח על אונייה"
שמטלטלת בגלי צחוק

שי?" - קראתי מהפתח ושוב פעם וכשלא ענה לי, הסטתי את המתג. אור אדום בקע"
מבעד לצלופנים של אלברט

שי שכב בארגמן על המיטה העליונה, בין מצעים מוכתמים בשחור וזרועו הטלטלה אל
המיטה התחתונה. שיערו היה מדובלל מרטיבות. עיניו היו פקוחות לרווחה אל נקודה
סתמים בתקרה

ריח של שתן מתוק-חריף עמד בחדר

מות המשורר

Mot ha-Meshorer (Death of the Poet)

המשורר מת בשעה שמונה בבוקר.
חמש דקות לפני כן, התקשר בטלפון חוגה מוכתם, שחלקיו נאחזו זה בזה בסרטי הדבקה. הוא התקשה לדבר, אבל מי שהאיזנה לו - לשעבר מעריצה - ידעה שתמיד התקשה לדבר.

בחוסר רצון ותוך האנחות שנועדה להשמע (בטרם השיבה את השפופרת שלה לעריסתה), הסכימה לבוא אליו.

היא לא הופתעה כשפגשה שם עוד אנשים שאליהם התקשר. היא אפילו לא הופתעה כשאמרו לה שמת, לבד, במיטת ברזל, על מזרן מרוט, ארוז בשתי שמיכות צבאיות מאובקות. זה היה הסגנון שלו, למות ככה.

התאמצו להוציא את הגופה הקשויה דרך הדלת הצרה ואחר כך דרדרו אותה במורד (המדרגות) (לא היתה שם מעלית).

יד ימין שלו, מוכתמת בדיו, נחבטה בכתלים, שירוק של בית חולים נפרד מהם, יריעות יריעות.

בסוף נח על המדרגה האחרונה, עובר גדול, בעל שיער שחור, שופע ואף נשרי. נחיריו רטטו אפילו עכשיו כשמת.

ברדיו הודיעו מספר פעמים שנפטר ולמחרת הופיעו בעיתונים הספדים ארכניים. כולם ניסו להיות מאוד מאוזנים ולהסתר את הסלידה מהאיש, מחיי ומחלק גדול של יצירתו. כולם אמרו שהיו חברים קרובים שלו וסיפרו אנקדוטות מנוכרות.

העירייה ארגנה טקס לזכרו באולם "בית הסופרים" והזמינה את הציבור לבוא אמרתי לנעמי: "למה שלא תפני אל המארגנים? ספרי להם שהלחנת שירים שלו ושאת "מוכנה לבצע אותם בערב לזכרו".

המארגנים שמחו ונעמי בחרה שני שירים, אחד שאני אהבתי ואחד שאהבה. בשבועיים שקדמו לטקס, שרה בלי הפסקה.

דני התקשר אליי. לפני שנים, כשהיה נער מתבגר, הופיע עם המשורר בתוכנית טלוויזיה. אחר כך דיברו עד אור הבוקר ואחר כך לא נפרדו עוד. דני הפך לנושא כלים שלו. בגלל שדני הוא מה שהוא, הפך למעריץ - ובגלל שהוא מה שהוא חדל להעריץ את המשורר ומאז לא התראו. דני לא חושב על עצמו כעל איש קצוות, אבל ביחסיו עם המשורר היה כזה.

בטלפון אמר רק: "שמעת שמת?" ולא המתין לתשובה. חזר וסיפר לי את מה שכבר ידעתי על איך שנפגשו, איך העריץ את כושר ההמצאה שלו, את חוצפתו, את שליטתו בשפה. על איך שהכל נגמר ביניהם.

אני לא בא לטקס המזויף הזה - אפילו דברים קשים דני אומר בקול מדוד" בערב הלכנו לטקס. אשה בעלת עיניים אנורקטיות השוותה את ההזמנה שבידו לרשימה מודפסת. ישבנו באי נוחות, מהבילים אל בגדי השבת המעומלנים שלנו, על כסאות עץ פרושים. הרבה אנשים עלו על במה חורקת וירדו ממנה. הם קראו משיריו של המשורר בהטעמה של לאחר המוות. הם השמיעו פרשנויות מלומדות והתווכחו בכובד הראש שארסיות מעטרת אותו כמו שולי כסף של ענן.

בשורה שלפנינו ישבה האמא המצומקת, הציפורית, של המשורר ושוחחה בעירנות עם מארגני הטקס. כשהוזמנו גרושתו ובנם לומר מילים, מחתה בקול סדוק וגירשה אותם. בטלטול עוייתי של ארנק גדול.

"לכי מכאן" - זעקה - "את הרגת לי אותו".

הגרושה צעדה כלפיה, ידיה פשוטות לפני, בתנועה של הרגעה, אבל התחרטה ועלתה על הבמה ברשרוש שמלה שחורה.

היא הבטיחה לשמר את מורשתו של המשורר ולפרסם מהדורה של כל כתביו, בין שראו אור ובין שנותרו בכתבי יד. הקול שלה היה יציב והתנועות שלה בטוחות, אבל היא לא נראתה כמי שנהנית מהמעמד. הבן שלה ושלו נצמד אליה, מביט באדישות בנו ובתפאורה. כפי שעלה, כך ירד, בצייתנות, בלי סימן אחד של כאב.

אז שרה נעמי את השירים שלו בקול שופע. היא נראתה כל כך בודדה, הרשמקול מאחוריה, מיקרופון רזה בין שתי ידיה הרועדות. רק כשסיימה, גיליתי, שאינני נושם. ושקימטתי את גליונות התווים שלה.

בדרך מהבמה אליי, העיפה נעמי באם מבט חיישני וזו התרוממה ממקומה, חיבקה אותה בחום והחמיאה לה מאוד.

הערב הסתיים וכולם הלכו. אימו של המשורר קרטעה בין אחרוני המוזמנים, אבודה ושאלה איך לחזור ולא אמרה לאן.

אף אחד לא שעה אליה. כולם היו טרודים בלהחליף כתובות, בלהשוות רשמים, בלבכות את המשורר ואת עצמם.

אמרתי לאימו: "הכרתי את בנך". באמת הכרתי אותו. לא כמו שמכירים חבר, אולי, אך בודאי יותר משהכירוהו אחרים. פעם ביקרתי אצלו בדירה שבלתה, מחסן של קרעי ספרים, מיטת סוכנות מאובקת ומכונת כתיבה שאותיותיה מחוקות.

הצעתי לה לנסוע איתנו והיא הסכימה באנחת הרווחה המשותפת לילדים ולזקנים.

נעמי נהגה במכונית ואני האזנתי לדבריה של אימו של המשורר. כל הדרך התייפחה במילים.

הוא ביקר אותי - בגאווה - "כמעט בכל שבוע". הציעה לנו להכנס לחדרה בבית" האבות, לשתות משהו. הערב התקרר - אמרה - משהו חם, יש לה אפילו שוקולדה. סירבנו

בנימוס. ניסתה לפתות אותנו במכתבים שכתב אליה המשורר. הבטחנו לבוא בפעם אחרת.
ורשמנו מפיה, בתנועות גדולות ומודגשות, את כתובתה ואת מספרי הטלפון שלה.
בפתח, מאחורי שולחן עץ שהקיף אותו מכל צדדיו ולנוכח מסכי טלוויזיה מרצדים בגוונים
של לבן, קרץ אלינו שומר הלילה
תודה שהבאתם אותה, אשה נהדרת, אבל ילדים מחורבנים. כמעט אף אחד לא בא"
".לבקר
" ? אליה אמר, מגביה קול שלא לצורך : " מה שלזמך
: היא התעלמה ממנו ואמדה אותנו במבט חוקר
יש לכם ילדים ? לא ? למה אתם מחכים ? " - אצבע כמושה מתווה לוליינים באוויר - "
".תעשו ילד ומהר. תאמינו לי, אין דבר יותר חשוב מזה בחיים
דלתות המעלית נסגרו עליה באמצע המשפט
בבית, שכבנו כל אחד בפינת המיטה שלו, על הגב והבטנו בחושך בעיניים סומות
לא דיברנו, נעמי ואני, על הערב הזה, גם לא הלכנו לבקר את אימו של המשורר.
לפעמים רצינו לבקר אותה וביום שבת אחד אמרנו כבר לטפס ברגל אל בית האבות שלה.
במקום זה נסענו ל"אבולעפיה" ביפו וקנינו שם שקית גדולה של סמבוסקים חמים
וממולאים בביצים קשות ובגבינה לבנה
ככה, זה בצד זה, חיינו, נעמי ואני
לימים, נעמי התגרשה ממני וכל כך הרבה דברים קרו לי עד שהמשורר ואימו וכל ענייניו
של הסיפור הזה נשכחו ממני לגמרי

מות הנסיך

Mot ha-Nasikh (Death of the Prince)

תראה, תראה" - היא נועצת אצבע מורה בעיתון שכותרתו חשופה למחצה - "אני לא יכולה לקרוא את זה". היא מטלטלת את העיתון בפראות וחובטת בו זה יהיה ככה כל יום" - אני אומר לה. אני עייף ממה שעבר עליי ועוד יותר ממה שממתין לי.

הם כותבים שאתה מרושע" - היא מדווחת לי בקול מכוון, מלוח - "איך הם יכולים?"

לכתוב דבר כזה, מותר להם

אני משער שכן" - לא מתחשק לי לדבר על זה - "זו הבעת דעה, אי אפשר לאסור דבר כזה", אני מושיט יד ליטול ממנה את העיתון, אבל היא מחמיקה אותו ממני

אני רוצה לקרוא" - היא אומרת. הפנים שלה נפוחים משהו מהשינה והעיניים הגדולות שלה קבורות בקפלים חיוורים. הערתי אותה כדי שתקרא. אני מכין לה קפה. היא יושבת ברגליים משוכלות בין השמיכות וחוזרת וקוראת את הכתבה הגדולה

"באמת עשית מה שהם כותבים פה?"

כן" - אני עונה לה - "אני שוכח תמיד שאת לא מוסיפה סוכר או חלב לתה. שוב עשיתי" לך תה בחלב, ממותק

היא מנפנפת יד בקוצר רוח: "זה באמת לא חשוב עכשיו" - היא מדגישה את התנועה - "מה שחשוב זה לראות מה לעשות בעניין הכתבה הזו. הם נוראים, הם שופכים לך את הדם."

אני מושך בכתפי: "אני רגיל" - אני אומר לה - "אני מתרגש מעצם העובדה שאני בעיתון. אני אוהב לראות את התמונה שלי. פחות מעניין אותי מה שכתוב. בעוד שנה אנשים יזכרו שהייתי בעיתון - אבל לא מדוע

זה מה שאתה חושב" - היא לא צולפת בי. לפתע היא נשמעת עצובה ועייפה

עוברות כמה דקות. בקול רם היא מקריאה מילים תלושות, טעונות, מתוך הכתבה מתוחכם ... כריזמטי ... פלילי והמרושע הזה" - היא הוגה את המילה, כל פעם בצורה אחרת

זה לא מתקשר אליך, אתה לא מרושע, אתה השמואל שלי" - היא קובעת לבסוף,

בבטחון של ילד ואני מחייך

עשיתי רע לאנשים" - אני אומר לה ברכות, אני מתיישב על המיטה לצידה ונוטל את ידה, שהיא שומטת ממני, כמעט בבהלה

יש פתגם" - אני ממשיך - "אני לא זוכר איפה: הזורע רוח, קוצר סופה. הוריקן שלם,"

במקרה שלי. הייתי איש רע, עכשיו רק הזמן לשלם, זה הכל

זה לא כל כך פשוט" - היא אומרת בזעם כבוש - "עכשיו יש אותי וגם אז היה אותנו. לא?"

"חשבת עלינו

לא היינו יחד באופן מחייב ... - אבל היא לא נותנת לי לגמור את המשפט - "היינו, היינו ... נסענו יחד לאירופה ... היה ביחד, איך לא חשבת על זה? מה, לא היה אכפת לך?"

"אני לא זוכר" - אני באמת מיוגע מכל העסק הזה - "זה היה מאוד מזמן"

אנחנו לא בבית המשפט, לא זוכר, לא זוכר" - חיקתה אותי - "עוד מעט תקרא לי כבוד, מה אני, השופט? אני שואלת אותך שאלה פשוטה: זו ממש בגידה, לסכן ככה את הניחוח שיצרנו. כשאוהבים מישהו, חושבים עליו ולא עושים שטויות." - היא מהרהרת רגע - "וחוץ מזה אני זוכרת כל רגע. אני זוכרת את חלוק הרחצה שלבשת בלילה שהכרנו ואיך שדני שאל אותי עם מי אני מעדיפה לשכב, העדפתי איתך

"... דברים כאלה גם אני זוכר" - הסכמתי - "אני מדבר על היום יום, על השגרה" לבצע פשע זה לא שגרה" - היא חורצת

זה לא היה פשע, לא אז, לא בעיניי, לפחות ... יותר כמו התעלולים שעשינו בבית הספר. לא היה שווה לזכור את הפרטים. גם לו רציתי, אין מה לזכור: זה פשע שמורכב מהמון ניירת, טפסים זהים, פקודות זהות, אותם שמות כל הזמן משך שנים

אבל זה היה כסף של אנשים" - היא לוגמת מהתה ומעוותת את פניה - "אתם שיחקתם" ... בכסף של אנשים אחרים, קרובים אליכם, שהכרתם, חברים

"לא חברים" - אני מוחה - "אף לא אחד מהם היה חבר"

"נו, וזה נותן לך את הרשות לרמות אותם, להפסיד להם את הכסף?"

יש הבדל בין לרמות מישהו לבין להפסיד לו את הכסף" - אני מעיר לה והיא נוחרת בבזוז: "זה תגיד במשפט". שוב המשפט הזה בינינו

עכשיו שסיימה לייסר אותי, המוח שלה שוב מעשי: "מישהו מדליף להם את כל זה, מישהו אחראי לפרסומים האלה

יכול להיות רק האלוף או השופט" - אני אומר - "אתמול ראיתי עיתונאי יוצא מלשכת השופט בזמן המשפט שלנו והיה לו חיוך, כמו חתול שקיבל אפרוח במתנה

היא צחקה באי רצון

יכול להיות שגם האלוף, אפילו מישהו מהנאשמים. לכולם יש מטרה להגדיל את החלק שלי בעסק. הקורבנות מוכיחים לעצמם שהוקרבו לכוח על טבעי, לנוכל שאכזריותו לא אנושית, מופשטת. הנאשמים האחרים מתגמדים לידי, השופט צובר נקודות ככל שהמפלצתיות שלי גדלה. לעיתונאים יש מה לכתוב

אבל זה לא יכול להמשך כך" - היא רותחת ומסובבת את פלג גופה העליון, העירום. השדיים הכבדים שלה מדגישים את הקביעה

אולי תגיש תביעת דיבה? - היא אומרת בחצי תקווה"

חסר ערך" - אני שולל את האפשרות - "מאלף ואחת סיבות. היחידים שדנים את" השופטים הם העיתונאים. הקריירה של השופט עשויה להיות תלויה בסיקור העיתונאי של המשפטים שהוא מנהל. חוץ מזה, מי יאמין לעדות שלי - מול מילתו של העיתון? במשפט "דיבה צריך להוכיח זדון, להיות תערובת של בלש פרטי ופסיכולוג. זה לא מעשי היא הנהנה

קמה מהמיטה והתלבשה בחולצה מסמורטט שנהגה ללבוש בבקרים, לפני המקלחת. בעיניי היתה מינית מאוד דווקא במלבוש הזה. אחר כך שחררה אשד זהוב של שיער במורד גבה וכל אותו הזמן בהתה באוויר באופן לא ממוקד, ככה נהגה לחשוב

אתה יכול לכנס מסיבת עיתונאים - אמרה בהיסוס, אבל עוד לפני שעניתי, פסלה" בעצמה את האפשרות: "יעשו ממך צחוק, או שאף אחד לא יבוא או שיבואו רק כדי לחלץ". ממך הצהרות מרשיעות

אין מה לעשות" - סיכמתי - "חוץ מאשר להנמיך פרופיל" והיא הדהדה אחריו: "להנמיך פרופיל, כן

זה לא קר ורע ומחושב כמו שזה נשמע" - אני מנסה להצטדק - "זה נובע יותר" "מעייפות, מהטמטום שבשגרה מאשר מתכנון, את מבינה

"היא מצמצמת מולי עיניים, מבליחה בירוק: "לא

תראי" - אני שוב מרצה, זו הטריטוריה הבטוחה שלי - "יש פשעים שעוד מראש, לפני שהם מבוצעים, הם פשעים. יש פשעים שקורים כמו ברירת מחדל במחשב. פשעים אפורים, מופשטים, בלי להדביק להם פנים

את הפנים של האלוף כבר לא תשכח" - ענתה לי ברוגז, מבליעה מסרק במשיכות קשות בשערה

עכשיו ודאי שלא אשכח" - אני מאשר - "אבל האמת שאפילו המשפט הזה נראה לי כמו המשך ישיר של הפשע. זה כמו משחק שנגרר יותר מדי: בהתחלה יש שעמום, אבל אחר כך מין קהות חושים ויציאה חלקית מן המציאות, בריחה לעולמות של דמיון, בהייה, את מבינה למה אני מתכוון?" - היא מהנהנת ואני: "ככה היה מה שהיום מכונה פשע. כתבנו מספרים ומחקנו מספרים וכל הזמן הסתרנו פיהוקים בגב היד והערנו אחד את השני. לפעמים בהינו במסכים ריקים במשך ימים. כל המספרים שם לא אמרו לנו דבר. לפעמים - לגמרי לא ברור מאין באו ולאן הם הלכו - לקוחות התייפחו במשרדים שלנו. בהם הבטנו בעינינו מסויג, הם היו כמו רכס בא.ק.ג. המת שלנו

אתה רוצה לומר שלא היית שם באמת" - היא מסכמת בנימה מעשית ומכרכת את פניה, כאילו היא שוקלת את טענת ההגנה האפשרית הזו

אבל אתה כן אחראי, אתה ילד גדול, היית צריך לחשוב על זה מראש, לרסן את עצמך" - היא מטיפה לי ואז מבחינה בכך וחדלה

אני עומד בחדר האמבטיה הצר, נשען על הכיור והקור השישי שלו מצמרר אותי. בכל זאת, אני לא זז ממנו. היא מאחורי וילון המקלחת הקצר מדי (בכל פעם אני גוזר ממנו חלק שלולאותי נקרעו), הגוף הגדול והמשיי שלה מטיח בי מים וסבון. אני מוחה אותם בכף ידי ומנגב אותה על מכנסי השינה הקרועים מעט שלי

אני לא יודעת איך אסתכל לאנשים בפרצוף" - היא מתלוננת - "תראה לאיזה מקומות אתה מביא אותי. אני האמנתי בך. חשבתי שתנהל את החיים שלנו טוב יותר. חשבתי שיחד נוכל על כל העולם

זה לא הולך ככה" - אני מתקן אותה בעדינות - "אם נהיה יחד נוכל לכל העולם, אבל ממך אני מבין שאם לא נוכל לכל העולם לא נהיה יחד. זה לא בסדר. לא התחייבתי לך". לנצח את כולם, תמיד. אפילו לא ידעתי שזו דרישה שלך עד הרגע הזה

זו לא דרישה" - היא מתנגבת - "זו ציפייה" - רגל בהטית על דופן האמבט, המגבת עולה בה ויורדת - "אל תתחמק ואל תפיל עלי את התיק. אם אוהבים, לא מהמרים בכל החיים שלנו. מה אעשה עכשיו אם תכנס לכלא לתקופה ממושכת? אני לא מבטיחה שאני אוכל להמתין לך. אתה מבין מה יקרה? אני אפרד ממך בגלל שאני לא יכולה בלעדך, היא עליך לקחת את זה בחשבון

לקחתי בחשבון רק שלא ניפרד לעולם" - אני מגיב בשקט

היא מושכת בכתפיה: "אצלי, כל יום זה הערכה מחדש. כל יום אני קמה בבוקר ושואלת: האם מתאים לי להמשיך, האם אני מרגישה טוב במערכת היחסים הזו, עם הגבר הזה. לפעמים התשובה היא לא - ואם היא תמשיך להיות שלילית זמן ממושך, זה סימן לקום" "ולעזוב, לא

"כן"

הבעייה שלך שאתה לא רומנטי" - היא מושחת אודם חיוור בתנועות מרפרפות על שפתיים גדושות - "אני לא מרגישה איתך כמו עם גבר, לפעמים כמו עם ילד, לפעמים כמו עם אח בוגר, לפעמים כמו עם אבא" - היא מחייכת - "אבל זה דווקא מגרה אותי

מה הקשר בין זה לבין המשפט? מצאת תירוץ לפתוח במלחמה בכל החזיתות? זה הזמן?" - אני לא כועס. אני אומר את המילים כאילו אני מקריא טקסט באודישן

אף פעם לא הזמן" - היא מנפנפת בידה הפנוייה האחת בחוסר סבלנות, כמו שמשקטים כלב הנובח שלא לצורך. ביד השנייה היא משרטטת קו כחול על הקצוות האפורים של העפעפיים שלה

עכשיו ודאי שלא" - אני מתעקש, מפנה אליה גב ויוצא מהמקלחת. אני יורד במדרגות בדילוגים, פותח את התיבה המיוחדת שלי לעיתונים ובדרך חזרה מעיין בכותרות. גם בעיתון הזה אני מכבב. אראה לה את זה כשאגיע

נעמי אוכלת דברי מאפה קטנים מתוך צלחת עמוקה ומביטה בי בשאלה

יש" - אני אומר, כמעט בגאווה

אני שונאת אותך שאתה טיפש כזה" - היא מסננת בארסיות - "לשמוח שהשם שלך"

"בעיתון בהקשרים כאלה ! אתה לא נורמלי
מה יש לי בחיים חוץ מזה ?" - אני מנסה שזה יישמע כמו בדיחה אבל לא מצליח"
יש לך אותי" - היא מזדעקת - "יש לך אותנו ואתה כל הזמן מהמר ומסכן את זה. איך"
" ? אני יכולה לחשוב על עתיד איתך
" ? יש לי אותך ?" - אני שואל ברמת חצי גבה - "יש לי אותנו? את בטוחה"
לא אם תמשיך לזלזל בזה, לראות בזה משהו מובן מאליו, כמו אחת מאלפי הקלטות"
"באוסף שלך
כשהיחסים טובים, ככה זה צריך להיות, מובן מאליו, תמיד שם" - אני צולף בה"
אתה צריך לחזר אחריי, צריך להאכיל את היחסים" - היא אדומה בפנים והגרוגרת שלה"
עולה ויורדת כאילו היא בולעת כעס פיסי
אני עושה מה שאני יכול" - אני מנסה להפיס את דעתה אבל זה יוצא כמו התרסה"
: זה לא מספיק" - היא מתחננת אליי, אבל עברנו כבר את נקודת האל-חזור"
"מפני שבעולם שלי, יחסים זה רק דבר אחד, יש עוד הרבה וכולם זכאים לתשומת לב"
: היא מרכינה ראש וממוללת פירור זעיר בין אצבעותיה
"אתה באמת מרושע" - היא לוחשת - "ממש כמו שכתוב בעיתון"

עוצר Otser (Curfew)

הוא צעיר, אבל בעיניים של צעיר ממנו, הוא נראה מבוגר מאוד. היו לו משקפיים עגולים (כשעוד לא היו סימן היכר) ויד לבנה ועדינה שבה כתב את מה שסיפרתי לו. כשסיימתי לספר, נשען לאחור ואמר שאני אמיץ ושהוא מודה לי. אני רק חשבתי ששוב אהיה במרכז העיניים ואיך התקשורת תסקר את המשפט הוא נתן לי את שמו ואת מספר הטלפון שלו בפרקליטות הצבאית ואמר שאתקשר אליו אם יאיימו עליי, או אם אזדקק למשהו. לא הבנתי למה אני עשוי להזדקק, אבל הנהנתי בארשת של קושר קשר וטמנתי את הפתק בכיס הדגמ"ח. כשביקשתי לאסוף מהשולחן את פיסות הנייר הממורטטות שהבאתי אתי, הוא הניח יד לחה על היד שלי והסיר אותה. מהשולחן בעדינות. "זה חומר ראיות" - אמר ורק אז הבנתי ששוב הסתבכתי חודשיים קודם לכן התגייסתי לצבא. הייתי שמן, לבן וממושקף. אבל כבר כתבתי בעיתון מקומי וכבר הכרתי כמה אנשים מפורסמים. בעיירה שלנו כיכבתי כקריין באירועים חגיגיים. זו היתה תחושה משכרת, להיות במרכז העיניים

לא היו לי תוכניות מפורטות כיצד להתפרסם. ידעתי רק שאזהה הזדמנויות כשאראה אותן ושלא ארפה מהן. וכך היה

בלילה אחד, בטירונות הלא קרביית שלי, העירו אותנו משנתנו. קצינים אדומי עיניים הצמידו תגים של יחידה קרביית לכתפינו ואמרו לנו לטפס למשאיות פעורות אחוריים, עם כל הציוד שלנו. המתנו שם, על מושבי עץ מלווחים ומחורצים, שדורות של חיילים חרטו בהם שמות. נשבה רוח שהקפיאה בנו כל מחשבה וכל רצון. בין רגלינו נחו ארגזי ביסקוויטים ושימורי בשר וסכו"מים שקשקו בעליזות שלא במקומה. הזמן עבר ויריעת לילה מכוכבת הוסטה וחשפה שמש, שדיממה בין הרים שקטים, חורשי רעה. מדי פעם עבר רועה עם עדר של כבשים מדנדנות, או שענף של עץ זית היכה בברזנט המצולק של המשאית

עצרנו ליד מבנה מאבנים ירושלמיות. משאיות באו ופרקו בחצר חיילים וחיילים עלו על משאיות אחרות והפליגו בהן משם. מכשירי קשר צרצרו בחשיבות בג'יפים ריקים ופקידים ופקידות עמוסים בתיקי ניירת נבלעו בכניסתו האפלה של המבנה. דגל התכנס אל עצמו וסירב להתנופף מגג הבית. מחלונות מוארכים נשקפה ציה משרדית מוכרת, מנומרת בגבות משובטים של קלסרים. ניאון חיוורייני הקפיא את התמונה הראדשונית הזו בדמויני

ירדנו מהמשאית לא מורגלים, בהיסוס. כשגבי מופנה אל החוץ ופני לאפלה במשאית, גישה ברגליי אחר שלב בסולם מתכת זעיר שלא הגיע עד הקרקע. מישהו משך אותי, בנחרה של חוסר סבלנות ואני טבלתי בחצץ ובבוץ. אחריי הטילו את תרמיל הברזנט הענקי, שבו ארזתי יותר ספרים וכלי כתיבה מאשר בגדים. באחד הג'יפים הדליק מישהו את הרדיו ושיר פופולרי הסתלסל. נדחסנו אל אולם גדול ובו ישבנו, כפופים, כמו בתמונות של שבויים בימיה הראשונים של מלחמה אבודה. מישהו הביא מיחם ובו משקעי קפה שחור, מישהו כיוון רדיו טרנזיסטור לקלוט מוזיקה ערבית. אחדים פרשו שקי שינה, או שמיכה צבאית מצמר ונרדמו עליהן בתנוחות עובריות

אני חשבתי על ההשפלה שבחצץ ושזו בעצם הרפתקה שאני חייב לתעד. כך ניחמתי את עצמי באמירה שכל מה שקורה לי הוא חומר גלם ולכן חשוב. בלי להודות בכך, ביני לבין עצמי, הבנתי, כבר אז, שחיי יהיו היצירה היחידה שלי. הייתי מוכשר לכל ברמה בינונית, אך טיפחתי פנטסיות שגבלו במחלה. "אני הבמאי של הסרט שהוא חיי" - אמרתי לעצמי - "החיים אינם אלא סרט קולנוע. לחיות נכון זה לביים אותם בהתלהבות ובתנופה ובלי חשש, "ליצור סרט מרתק"

בעיניים של במאי הבטתי בקצין הבכיר שנכנס לחדר ושלכבודו - ובקריאת "הקשב" - הזדקפנו לדום מתוח. הוא הורה לנו לשבת ופרש מפה גלולה על הקיר שמאחוריו. כמקל עץ מחודד הצביע: "כאן אתם" - וראשינו נמתחו, באי אמון, לראות את הקסם. "כאן הם" - ירק את המילים. גילינו שיש לנו תפקיד והוא לשמור על סדר ומשמעת ולשבור לכל מי שצריך את כל העצמות. יש לנו גיבוי מלמעלה, "מהכי למעלה" - סיים בחצי קריצה ובחצי גיחוך. החזה שלו נמתח כשרמז כך שיש לו מהלכים בהכי למעלה. היינו הקהל הלא נכון, אבל ידעתי שעדיף קהל כלשהו על העדר קהל

בחוץ המתינו אפסנאים גסי חיטובים והטילו בנו אלות מעץ ונשק משומן. חתמנו על טופס מרוכז וחגרנו את חגור הקרב. ידענו רק שהאויב זה "הם", אפילו לא מדוע. נשיא אמריקני שהיה אז בביקור והיה חשש ל-"הפרות סדר", כפי שכינו את המהומות של פעם כבר היה בוקר שדימם אל הרים מסולעים ובין טראסות מעובדות ומגודרות, כשהגענו אל עמדת פיקוד קדמית. בבית שהוחרם, ישבו חיילים בכריעת צפרדע, אחוריהם נוגעים וניתנים מעקביהם. הם טבלו פרוסות לחם עבות במיוחד בקופסת שימורים מהבילה ודחסו אותן לפיות פעורים באצבעות נקינקיות ומשומנות. אחד מהם קם בחוסר רצון בולט וכיוון אותנו אל חדר גבה תקרה. "שימו את הדברים שלכם כאן" - אמר - "עוד מעט תצאו לסיבוב "ראשון". אחר כך אמד אותנו בעיון והצביע עליי ועל עוד מישהו: "אתה ואתה

רק כשהלכנו אחריו ראיתי שזה שיי. נולדנו וגדלנו יחד. נחשבנו ל-"גאוניים" ובינינו ובין הורינו שררה תחרות כלל לא סמויה. הוא היה רזה, ממושקף, בעל אצבעות ארכניות ונשא חתימת שפם תמידית. אמרתי "שי" בהפתעה והוא אמר "שמואל" בשמחה ושנינו הבטנו בסמל השחום והשמן שהוביל בראש

יצאנו אל מרפסת שנפתחה אל כפר מתנמנם בשמש בוקר. הסמל תקע יד שחורת ציפורניים בנוף ואמר: "חלחול", כאילו בצלילים האלה אמר הכל. כשראה אותנו תוהים, נאנק. "כפר של פורעים" - היה לו קול צייצני כשהתרגז והניגוד בין הקול הזה לפיזיון האפלה שלו היה מאיים - "בעוצר משקיעה ועד זריחה, מעלות החמה ועד צאת הנשמה. אף אחד לא יוצא מהבתים. מי שיוצא - ללמד אותו לקח" - הוא הניף אלה דמיונית וניפץ אותה על מפר עוצר מדומה - "ללמד אותו לקח ואחר כך להביא אותו לכאן, לארוחה" - הוא חשף שיניים צחורות בגיחוך ששטף גם את עינו. לפתע הרצין: "הפרה ראשונה -

שורבים את כל החלונות בבית של העבריין. הפרה שנייה - כל המשפחה בביקור חולים אצלנו". פתאום הוסיף, שלא לצורך: "יש להם חתיכות לא רעות, שם" ונעלם. מהפתח זעקה דמותו, נבלעת בצללים: "למה אתם מחכים? תרדו כבר" וככה עפנו לו מהעיניים בצבא התאמנו רק בשני סוגי רובים וגם אלו היו אימונים מוגבלים מאוד. עכשיו כיתפתי רובה ארוך ממידותי שהטלטל ונקש באבנים. ירדנו בשביל צר מאוד שהתפתל עד אל בתי האבן הקיצוניים. חצינו ערוגות של גידולים חקלאיים קשורים בחוטים אל סמוכות. לא אמרנו מילה, שי ואני. היינו שרויים בצלילות הדעת הבאה משכרון של עייפות. בחצר אחד הבתים, עמד תושב מקומי והביט בנו ברחמים. הוא סלסל קצה של שפם לחיים וחשבתי שאולי הוא מאותת למישהו ואחר כך חשבתי שאני בטח לא שפוי. כשעברנו ליד הגדר שלו, הוא בירך אותנו לשלום בקול גדול

שי, שלמד ערבית, החזיר לו ברכה ובאותה הנשימה הורה לו להכנס הביתה. הערבי נד בראשו לשלילה והצביע השמימה. שי פרץ בשטף של ערבית 6 יחידות נרגשת והערבי נתחב לתוך דבריו, סמוק ומתנשם. גם שי האדים. הוא לא היה אדם רגוע במיוחד, שי. היו לו טיקים בפנים והאצבעות שלו התפתלו כנחשים לבנים וזעירים כשהתרכז

שי פנה מעם הערבי ואמר לי: "הוא מסרב להכנס הביתה ואני לא בטוח שזו הפרה של העוצר, אבל רק על החוצפה שלו, על זה שהוא מתווכח עם חיילי ישראל, מגיע לו שנשבור לו כמה חלונות". הנשימה של שי כבר היתה קצרה מאוד כי הוא סבל מאסתמה. פחדתי שיקרה לו משהו, אז הלכתי אחריו בשביל מאבני מרצפת שבורות, שהתגבה עד לבית. הערבי חסם בגופו את הדלת. שי ואני הקפנו את הבית וניפצנו באלות שלנו חלון. הזוגית רק נסדקה וסירבה להתנפץ. שי תלש בזעם וילון מלמלה לבן שכיסה על החלון ושב והיכה בפראות בזוגית. אז הבחנו שנינו בנערה ששכבה במיטה, עירומה והביטה בנו בעיניים קרועות. היה לה חזה לבן וכבד, מרושת ורידים ירוקים והפטמות שלה הזדקפו מפחד ומקור. היא היתה באמצע כתיבה של משהו והיד שלה היתה מונפת באוויר ואחזה בעט. שי הביט בה והיא השפילה מבט וכיסתה את עצמה בתנועה עוויתית ואז הוא הסתובב וירד בשביל ואני שוב השתרכתי אחריו

שי אמר: "אני מצטער" ולא אליי דיבר. עברנו מאות מטרים ושי אמר: "אסור שזה ייקרה לנו עוד פעם, צלם אנוש וכל זה

הנהנתי, אבל לא אמרתי מילה ושי המשיך: "אני מציע שלא נספר על זה למפקד" ואני עניתי שזה לא אפשרי, אנחנו חייבים לדווח על כל תקרית, אבל נוכל לא לנפח את הענין. בשארית הדרך, שי שתק והוא התמיד בשתיקתו גם כשדיווחתי לסמל על מה שקרה. הסמל האזין לי בפנים הולכים ומתקדרים ובעיניים שפרצו בלבן ובאדום מארובותיהן. בסוף נבח: "תביאו את כולם לכאן, את כל המשפחה", הפנה אלינו עורף פרי ונעלם

שי אמר בנביבות: "למה הוא התכוון" ואני לא עניתי. שי: "הולך להיות פה בלאגן. מוכרחים לתעד הכל

הסכמנו שאסור לנו לכתוב בעברית. ידענו שאם נתפס ... זה היה מקום מבודד ואנחנו היינו מאוד שונים מהם

סיפרתי לשי שלימדתי עולים מגרוזיה לקרוא ולכתוב בעברית. בתמורה לימדו אותי אותיות קיריליות. אלמד אותו לכתוב קירילית ובאותיות האלה נכתוב מילים עבריות. שי שלף יומן קטן בכריכה שחורה ואני כתבתי בו באותיות עכבשיות את התאריך ואת מה שאירע באותו הבוקר

ברשמיות סגר שי את היומן, השחיל אותו בכריכת פלסטיק מחורצת וטמן אותו בכיס בחולצת מדים רפויה, גדולה עליו בכמה מידות. ככה, כשאני מתאפק שלא לצחוק ושי נפוח מתחושת שליחות, ירדנו בשביל, בין כבשים מדנדנות, אל שקיעה כתומה. הערבי עמד בפתח הבית והמתין, כאילו ציפה לנו ואולי, אכן, ציפה לנו. שי אמר לו כמה דברים, כמעט בחביבות והערבי עמס על גבו בנכונות תרמיל קטן. אז הוסיף שי משהו והערבי שמט את התרמיל מעל גבו. בהלה לבנה פשתה בפניו

הוא ירה בשי צרור משפטים, שחלקם תחינה והפצרה וחלקם קשיחות של מי שמשוכנע בצדקתו. אבל שי משך בכתפיו ופשט ידיים גרומות לצדדים. הערבי נכנס לביתו וטרק אחריו דלת עץ ירוקה וחורקת. שי הביט בה כמהופנט

כעבור מספר דקות נפתחה הדלת וממנה הגיח הערבי, שחוח, בגלבייה לבנה, פשוטה. אחריו הופיעו אשתו והבת, מושפלת מבט, נמנעת מעיניו של שי. שי פנה אל הערבי ושאל משהו וזה ענה בשלילה. בקול חמור הזהיר אותו שי והערבי התעקש. שי ויתר, סידר אותו בשיירה קטנה, אני בסוף וטיפסנו אל המבנה בראש גבעה קטנה, בקצה השביל

שם, בפתח המבנה, רגליו פשוקות, ידיו נתמכות במותניו ופרקיהן מלבינים בזעם - עמד הסמל ורשף בעיניו לעבר הערבי. כשהגענו עד אליו, התעלם מאיתנו, ניגש אל הערבי בשתי פסיעות ובקול שקט אמר לו: "כלב". דוקא השליטה המופגנת בעוצמת הקול היא שהחדירה איום בקללה השגרתית הזו. אפילו הערבי נרעד. בקולניות מודגשת אגר המפקד רוק סמיך בפיו, ערבב אותו והטיחו בפניו של הערבי בסילון מצהיב. הרוק ניגר ממצחו אל תוך עיניו והערבי הרים את ידו לקנח את המסה הצורבת. התנועה הזו הקטנה חוללה במפקד שינוי מופלג. הוא התנער וגבה וניפח את חזהו. מהנדן שלמותניו שלף אלת עץ ממורקת, הניף אותה באיטיות והנחית אותה, בעוצמה ממוקדת, על זרועו של הערבי. זו התנפצה בנקישה. הערבי ייבב וחדל באחת

אשתו ובתו הביטו במחזה, קפואות. אנחנו היינו לניצבים ואפילו הבמאי, המפקד, נראה ("? אבוד לרגע. שי העיף בי מבט גדוש משמעות ("אתה זוכר? אתה מתעד המפקד אמר: "תכניסו אותם לחדר האוכל במבמנה ושאלו מכם יישאר לשמור עליהם "עד שאני מגיע

ידו של הערבי נתלתה מכתפו בזווית מוזרה ושי שאל את המפקד מה לעשות. זה נחר לעברו, אמר שישלח את החובש ונעלם

לא נפרדתי משי. בחדר האוכל המתנו שעות, עומדים כולנו, עד שהגיע בחור דק גזרה, משופם וחובש כיפה לבחון את זרועו של הערבי. הוא צקצק בלשונו בהומור, משך בזרוע בחוזקה וקיבע אותה - והכל בתנועה אחת. הערבי צרח והזיע זיעה לבנונית, כמו חלב.

הצרחתו שלו הדהדה בכל המבנה ושבחה אלינו מותשת ומעוותת. אשתו קרסה אל ספסל מאורך וטמנה את פניה בין שתי כפות ידיים ארוזות בעור קמוט. בתו פיסלה מתוך הכאב והאימה תנוחה של הקשבה למשהו שמעבר, עיניבה רחוקות.

החובש הלך וכולנו התיישבנו, כמו על פי אות. שי שלף מכיסו את הימון הקטן שלנו ואני רשמתי: "המפקד שבר יד באלה. טיפול רפואי רק לאחר שעות." בלי שהסכמנו מראש, חתמנו שנינו ליד הרישום ושי שב וטמן את הפנקס בכיסו. המפקד נכנס לחדר האוכל ושאל על כולנו לעמוד. כך עשינו. הוא התקרב אל הערבי ונעץ בחזהו אצבע בשרנית. אחר כך קירב את פניו אל פני הערבי, עין בעין, אישון באישון, עד שהערבי דמע ועפעף. למראה הזה סטר לו הסמל ופנה לשי: "תרגם לו כל מה שאני אומר". הפוגה. "כשאני פונה אליך, קוסי, תענה בכך, המפקד". "כן, המפקד" - הדהד שי

תגיד לו לעמוד על רגל אחת". שי אמר משהו שלא הבנו ובדרך קסם התרוממה רגלו של הערבי באוויר ונותרה שם, גרובת גרב בלויה ונתונה בנעל מחוררת ונוטפת צואת פרות. המפקד נתן בו מבט של בחילה וסטר לו שנית

זו היתה סטירה אגבית, יותר סמל של סטירה מאשר הדבר האמיתי. באגביות הזו היתה טמונה השפלה גדולה. לרגע נראה הערבי כאילו הוא עומד להגיב ועיניו של המפקד ניצתו בציפייה תאוותנית, אבל הערבי דעך שוב והמפקד סטה ממנו בשאט נפש. לשי: "תגיד לו". "לצטט פסוקים מהקוראן, להתפלל

המפקד... - החל שי אבל זה נתן בו מבט מצמית, בוער באש שחורה ושי תרגם." סנטרו של העקרבי רטט ובתו בכתה באלם, בלי לקנח את הדמעות, חוטים שקופים-כסופים נמתחים מאפה

בקול דק החל הערבי לצטט מן הקוראן בערבית נמלצת, מתנגנת. הוא עצם את עיניו והבליט זיפי זקן בן יום בהטייה עיקשת של כל פניו אל מקור האור הקלוש שבתקרת החדר. הפסוקים נתמלטו מפיו תכופים, דחוסים, גרוניים. הוא לא סלסל בהם. הוא נשמע כאילו הוא טובע ונאבק לנשום. גם כשהמפקד צרח "מספיק" הוא לא חדל. להיפך, קולו הלך והתגבר, הדהד והשתבר בחדר האוכל המכוער, עד שהמפקד סב על עקביו בזעם ויצא

דממה שבירה השתררה ושי התנווד מרגל אל רגל במבוכה. הערבי הגיב אליו מבט ושב והשפיל אל הרצפה. הבת ישבה ליד אימה, ידיה חובקות את כתפי האם, העטויות רדיד סרוג, עב לולאות. אל המתווה הזה של אור וצל פלש המפקד, מלווה בשני טוראים גסים. הדלת התנוודה על צירה מעוצמת הדיפתה ושני החיילים אחזו בבתי שחיו של הערבי וגרוו אותו, הולך ומחצה ונשרך למחצה, אל מחוץ לחדר

נאקה פצועה נתמלטה מן האם וגופה נשבר על ציר והתקפל לשניים. הבת הרימה פנים שטופי דמע ונעצה במפקד מבט ממרה. בקרב המבטים הזה הפסיד המפקד ונסוג אחר טרפו אל החדר השני. "סלקו אותם מפה" - צרח בקול דקיק וצעדיו הכבדים נמוגו במסדרון

שי ליווה את שתי הנשים עד לפתח הבנין והן ירדו בשביל, מביטות לאחור מדי פעם. שי הושיט לי את הפנקס בלי אומר ואני כתבתי בו ואז שבנו אל המפקדה פנימה חייל צהוב עור ומחוטט פנים חסם בפנינו את הכניסה. הוא לא אמר דבר, רק הציב מולנו גוף שמן ושעיר ומיוזע

"אסור להכנס" - אמר כשראה שאנחנו מתעקשים - "המפקד אמר"

מה הוא אמר? - חיקה שי כעס - "לא להכניס חיילים ישראלים, שהביאו את הערבוש" "שבפנים

החייל היסט והביט בנו בחשד, אך הצטווד למחצה והניח לנו לחלוף על פניו ולהכנס לחדר גדוש עשן

המפקד ישב על אחד הספסלים בתנוחה של רכיבה, פשוט רגליים וגופו מוטה קדימה. מאחוריו ישבו כל שאר החיילים, מגחכים, שורקים וצועקים. על השולחן, רגליו משוכלות, ישב הערבי, עיניו דחוקות למעלה, חושפות את לובנו, גרונו משורג גידים דמויי כבלים ופיו גדוש מחית כתומה. מדי פעם גחן אליו אחד החיילים ודחס את המחית בכוח אל גרונו בכף גדולה. אחר דלה מנה נוספת מפחית ריבה כבירת ממדים ודחס גם אותה אל הקרע המדמם שהיה פי הערבי. זרזיפים שחורים ניקוו בקצות פיו ואפו של הערבי, מתערבים בריבה שהקשיחה באוויר החדר

אכול! - צווח המפקד בפאלסטו - "אכול, או שאהרוג אותך". הערבי חיקה תנועה או שתיים של לעיסה וחדל. המפקד חבט בבטנו באלה והערבי קרס והקיא את בלעו בחיק המפקד

שתיקה השתררה ואפילו החיילים נראו מפוחדים. המפקד הביט, לא מאמין, בריבה המעוכלת למחצה, המעורבת בדם ורוק, שניגרה על מדיו וניקוותה סביב למבושיו. בחילה עיוותה את פניו למסכה זועמת. לפתע זינק ממקומו והשכיב את הערבי על השולחן, דוחק בשתי כתפיו. אחר כך נטל מלוא החופניים ריבה בשתי ידיו ודחס אתה לנחיריו של הערבי ואל פיו ושוב ועוד מנה, בידיו ובכף, דוחק את אצבעותיו אל הנחיריים הקרועים, אל השפתיים המרוטשות

הערבי נאבק לנשום פעמים מספר, חזהו התנפח והלך ולפתע חדל

עכשיו קפאו הזמן והחלל. המפקד רכן מעל הערבי כאומר להנשימו. באצבעות גסות תלש פיסות ריבה קרושה מתוך גרונו של הערבי ומנחיריו וסטר לו, אבל הערבי כבר לא הגיב. המפקד אחז בכתפיו ובצווארו וטלטל אותו כטלטל בובת סמרטוטים. נדרשו שניים מהחסונים שבחיילים כדי לנתק אותו מעם גופת הערבי ולהושיב אותו בפנינת החדר, צפוד ורוטט לחילופין. הוא נעץ מבט מת בנקודה רחוקה, גופו זקוף וידיו התנו תנועות מתוך מחזה פנימי

שי ואני יצאנו מהחדר והחייל בפתח שאל אותנו, עיניו בורקות בסקרנות ערמונית, מה קורה בפנים. שי התעלם ממנו ואני מיהרתי אחריו. עמדנו על מרפסת התצפית, באוויר הקר מאוד. שי לא אמר מילה וגם אני שתקתי. לפתע כיוון שי את הרובה שלו אל הכפר המואר וסחט הדק מדומה. "ב-ב-בם" - תרע בקול מאנפף - "הרגתי את כולם, אני שונא

אותם". לשמע החרוז הזה, פרץ בצחוק בלתי מרוסן ואני אחריו, אחוז בבטני ומתפלש באבק ובבוץ שעל רצפת התצפית

באותו הלילה הגיעו מפקדים בכירים ופוליטיקאים אל המקום, קיבלו דיווחים ממושכים ומתפתלים והורו לכולנו להתעלם מכל מה שראינו ולהמשיך בעבודה. למחרת בבוקר, פורקה היחידה הקטנה שלנו וכל אחד מאיתנו סופח ליחידה אחרת. שי ואני הופרדנו זה מזה. לפני שעלה למשאית, שק שינה גדול על כתפו, נתן לי שי את היומן בכריכת העור. מה זה? - אחד המפקדים חטף את הספרון בחשדנות ועלעל בו"

תרגילים במתמטיקה" - גיחכתי - "אנחנו חברים מבית הספר ומאז אנחנו מתחרים מי" "חכם יותר"

המפקד הביט בענין באותיות המוזרות והבעה של הכנעה התחלפה בנחרת בוז. הוא סגר את הפנקס בתנועה חדה והושיט לי אותו בחזרה: "אל תעשה שטויות" - איים, אבל בחוסר בטחון

שי חייר אליי מעל דופן המשאית: "אל תעשה שטויות" - חזר - "עשה מה שנכון" ושאף מנה גדושה ממשאף הוונטולין שלו

כך, מחייר, חתימת שפם, משאף נגד אסתמה בידו, קסדה מטלטלת על ראש, מדים רפויים על גוף לא חיילי, אני זוכר את שי. לא ראיתי אותו מאז. לימים, קראתי בעיתון, שהתמנה למשרה מבטיחה בפקולטה למתמטיקה בטכניון שבחיפה. אותי הציבו ביחידה של חיל האוויר. באחת מהחופשות, שלחתי מכתב מפורט לפרקליטות הצבאית: מקומות, שמות, תאריכים, שעות ודקות, מעשים, הרבה מעשים. האשמתי את כולם: מפקדים ישירים, פחות ישירים ומאוד לא ישירים, עד אלוף הפיקוד שהורה לנו לבצע את המעשים האולם באותו אולם בלילה הראשון

בימים ובלילות שבאו לאחר מכן, כששכבתי ער מפחד נקמתם של אלה שאותם הסגרת, הקרנתי, באולם שבדמיוני, סרטים תיעודיים קצרים ממהלכו העתידי של המשפט. כיכבתי בכלום, מעיד על הדוכן, במינונים הנכונים של רגש ושל שכל מנתח

אחרי השיחה עם הפרקליט, ירדתי במדרגות המצופות לינוליאום מצולק בדלי סיגריות וליטפתי, מבלי משים, מעקה של עץ תלוש ממקומו. מבעד לשרעפים של תהילה ונקמה, : חדר אליי קולו של הפרקליט הצעיר, מקצה גרם המדרגות

"? אתה יכול לחזור אליי, בבקשה"

כשנכנסתי לחדרו, הוא עמד, גבו אליי, מפריד בשתי אצבעות תריס מתכת דק ומביט ברחוב הריק המשתפל על הגבעה. הוא לא פנה אליי גם כשהתיישבתי ושאלתי אותו מה קרה

התקשרו אליי" - אמר - "הפרקליט הצבאי הראשי. המשפט יהיה בדלתיים סגורות. יש" כאן חומר רגיש בגלל הסיפור עם הקוראן. - לא היתה שום התנצלות בקול שלו - "אנחנו לא רוצים מהומות בעולם הערבי" - הוא שחרר את התריס בצליל מתכתי - "צריך גם" "לחשוב על תהליך השלום"

הייתי מאוכזב אבל אמרתי: "העיקר שהאחראים ייענשו" - בקול שטוח וחשבתי שאני נשמע מצפוני וממלכתי כאחד

הוא משך עכשיו בחבל וכל התריסים צנחו בשריקה זה על זה, מטילים חשיכה בחדר. "לא כולם. רק הסמל ומי שהיה אתכם בעמדת התצפית"

זכרתי קטעים מהסרטים המתאימים ואמרתי שאלך לעיתונות עם הסיפור

"הוא גיחך בעייפות: "נכניס אותך לכלא. עכשיו לך, נתקשר אליך"

הדרך למטה בפעם השנייה. הבחנתי בציפוי הפלסטיק המתקלף מהקירות ובטינופת השחורה שהצטברה על המדרגות במעטה שמנוני וחלקלק. פתאום נשמתי אוויר מעופש מישהו ניסה לאחוז בידי ואני הרמתי את עיניי. לצידי עמד מפקד יחידת התצפית, הסמל. ידיו היו נתונות באזיקים והוא היה מגודל זקן. עיניו נפערו כלפיי מבעד לרשת דק'יקה של נימים אדומות. נחיריו רטטו וגידים מאיימים דחקו זה את זה בגרונו

למה? - בהתחלה לחש ואחר כך הלך קולו והדקק, הלך וגבר והתעצם, עד שהפך" "ל צריחה נוקבת: "ל - מה"

אך שומריו דחקו בו במעלה המדרגות, כשהוא כושל למחצה ונגרר למחצה, עד שנעלם מן העין

פרידה מאח על חוף

Preda me-Akh al Khof (A Beach Farewell)

אנחנו יושבים והגב שלו מופנה לקיר זכוכית מעושנת, מחולק לריבועים קטנים. נהם של ים זועף מכה בשנינו דרך הקיר הזה ויש בהמיה הקשה הזו משהו מרגיע, מהילדות שלנו הוא נבון. העיניים שלו מושפלות אל פחית ריקה שהוא מאגרף ביד גסת מתווה, לוחץ ומשחרר אותה בצליל נקישה מתכתי. מאחורינו מתנהלת שיחה מהוסה בין שני טיפוסים שמפוקפקותם ארוזה במעילי חיקוי עור ממורטטים

"? אני והוא בבית קפה על חוף. הוא אומר: "אז זהו, החלטת לעזוב לתמיד אני עונה שכן ואנחנו שוב שותקים. זו לא הפעם הראשונה שאני נעלם לו דווקא כשהוא מתקרב אליי, כשנראה כאילו הפתיחות שלו תוביל אותנו אל מקום אחר. הוא כבר רגיל, אבל זה לא מפחית את הרטט העדין במיתרי הקול שלו, את הכעכוע ואת הבליעה שבאה לאחוריו

יש מישהי שמצאה חן בעיניי מאוד" - הוא אומר במהירות, מבקש לבלוע את המילים, שלא אשמע. אני חוקר אותו בעדינות

עוד מעט הוא בן 27. הוא גדול ממני במידותיו, מסורבל, מטפח במתכוון חזות של פועל קשה יום, מתהדר בה. דת של עבודה דרך הקליידוסקופ של מראהו החיצוני המשתנה: פעם עם שיער אסוף, סמיך וסבוך, או בגולגולת מגולחת למשעי, בבגדים מוכתמי צבע ובלויים. אח שלי מתחפש לעצמו

אני אומר לו שלא יפחד, שהיא חוששת לא פחות ממנו, שאין מנצחים, או מפסידים במשחק הזה של שיפוט הדדי. הוא מאזין לי בתשומת לב ואומר שעזרתי לו מאוד. אחר כך הוא נאבק בעצמו, בחוסר נוחיות על כסא העץ. אני מהרהר שיש שורש משותף להתלבטות ולהתבלטות. כשהירכיים שלו נמלטות על המושב, נחשפים ראשי תיבות חרוטים בחפזון משני צדדיו של חץ, שמפלח לב. אחי יושב על זכרון נסורת של אהבה

אני אוהב אותך" - הוא פולט בעיניים מוסטות - "אבל עכשיו אני לא רוצה להיות בקשר" עם אף אחד מכם. זה עושה לי רע. איתך אני תמיד מגיע לדבר על הנושאים האלה, שום דבר קליל, שום דבר שמח" - פיקת גרונו משתוללת וידיו משתלבות ומתפרקות זו מזו. "בסוף תמיד נשארים לבד

שתיקה ואז: "אני מרגיש תחושה של החמצה" - למילים שלו יש הדהוד של אבן קרה על קבר. אין רגש, רק קטקומבות, שאחי לכוד בהן. בן 27 וכבר מת. כשהיה צעיר יותר, מצאתי אותו יום אחד חובט בזעם, בידיים ובראש, בקירות הלבנים שבחדרו. השיער שלו היה סידי והציפורניים כמעט עקורות ממקומן. דמעות צרבו איור דאדאיסטי על הפנים ועל הבגדים שלו. ככה עמד כשנכנסתי לחדר

כשגדל פשוט ישן, או ששתק הרבה. עכשיו היה לאיש זועם, כבד גוף

הדלקנו סיגריות מקופסא אחת ונשפנו גשר מעשן זה אל זה. רציתי לפייס בינו לבין הורינו, לבין העבר שלו, לבני

? הוא רק נראה כמתרצה, או שבאמת

מועכים את הבדלים אל הקירות המצולקים של המאפיה וגוררים בקימתנו את הכסאות על הרצפה המרובבת. הוא מניח לי, אחיו הבכור, לשלם ואוחזים בפחיות הבירה הריקות למחצה, אנחנו בוטשים דרך למכונית שלו

אבוא לבקר אותך בחו"ל" - הוא אומר ואני רואה את הדירה שבה גדלנו מבעד לחלון" הנע. היא בלתי מובחנת בין עשרות כמותה. ריבוע מבטון אפור ומתקלף. היא נותרת מאחור

אני אח נעדר. שנים בחו"ל, שנים של כמו-קרבה, שנה בכלא ועכשיו המנוסה הזו. לא מישהו שאפשר לבטוח בו

אני נזכר פתאום במאפיה קטנה, שחורה, שאימי קנתה לי במתנה כשחזרתי ארצה. אחי מעיף בי מבט המתווך באמצעות המראה שבינינו. אני חושב שהוא שאל משהו ואני שואל אותו מה זה היה. הוא לא עונה ויש שתיקה מביכה. בקרן הרחובות עומד קולנוע מיוזם, סגור וכרזה קרועה מכה בקיר המתקלף שלו. ממה אני בורח ולאן. שנים סירבתי לדבר איתם, או לבקר ועכשיו אני מצפה להיות לו לאח, לאח שלי

בבית עורכת אמא שוחלן גדול. ראשית, היא פורשת מפת לינוליאום משומנת ועליה מפת בד. לכל אחד יש את המפית שלו ואל הצלחות היא מוזגת אותו המזון מאז שאני זוכר אותנו. כולם מתנהגים כאילו זו ההלווייה שלי

אנחנו אוכלים בחפזון, לא מביטים זה בזה ולא מדברים

"? אז אתה נוסע" - אומר אבא - "ומתי תחזור"

אני אומר שאני אחזור כשהכל יסתדר, עוד מספר שנים, אבל אני לא משכנע אפילו את עצמי. הם זוכרים את החיים שלי ואין בהם הרבה חזרות, אבל יש בהם הרבה פרידות

אני חושב על כל האנשים בכל המקומות שעדיין מחכים לי שאחזור

אמא מבקשת שנעבור לחדר אורחים קטן שיש בו טלוויזיה. שמה היא מגישה עוגות (שאפתה בעצמה), פיצוחים, קפה. אבי יושב על כורסא ישנה, מניח לבטן עצומה לבלוט קדימה ונרדם. ראשו מוטת הצידה, כאילו הוא צופה בטלוויזיה בענין ובביקורתיות, כך הוא מרמה אותנו. האחים שלי נעלמים בחדרים שלהם ואני קורא עיתון, כמו שפעם נהגתי לקרוא ספרים, כדי לא להיות

אני לא מעסיק את עצמי בשאלה עד כמה אני חשוב להם. נוח לי להאמין שהם חגים סביבי. לאחותי כבר יש ילדים. אח שלי ידע אשה. דברים קורים. אני חושב על זה שלי אין ילדים ואיך רציתי ילד מנעמי ואני מקלל את עצמי: עדיף לקרוא עיתון

אמא מגיע עם מגש ועליו כיבודים, כוסות תה בחלב וקפה בחלב והפיצוחים. היא מעירה את אבי בעדינות. הוא נדרך במקומו ומבלי לומר מילה, כמו רובוט, נוטל את ספל התה

ולוגם ממנו בצקצוק שפתיים ובמחיית שפם. הם מדברים על מה בכך, סרט שראו. היום אני רואה את השותפות החזקה שלהם שהיא משוללת מגע ורמז למגע. כמו שני יצורים בלי מין, שהתרבו בלי חטא וגידלו אותנו לפי הוראותיה של תוכנה להזנה. זה לא יצלח, הנסיון שלי לסלוח

בלילה, בחדר ילדותה של אחותי, אני משתרע על המיטה הזעירה, רגליי מטלטלות מעבר למשענת. ליד הראש שלי תמונה: ילדה קטנה, שמנה לא במידה, מחייכת בהיסוס למצלמה ומנדולינה זעירה ומקושטת בידה

בדלת העץ הכבדה נקישה מהוססת, אבי. "אפשר?" - הוא שואל ומתכוון אם אפשר כבר להפעיל את האזעקה ואני אומר שכן ומוסיף "לילה טוב". אני שומע אותו מתנשם קצת לפני שהוא עונה "לילה טוב". הוא מטפס באיטיות כאובה במדרגות, אל חדר השינה שלו ושל אמטי. אני חושב עליהם, שוכבים שם, גב אל גב. אני חושב עליי ועל נעמי. אני חושב על אח שלי ובדיוק הוא נוקש בדלת ואני אומר לו להכנס

הוא מתלבט במבוכה, עד שהוא מתיישב בכסא נדנדה מעץ. הוא אומר: "רציתי להגיד לך שאני אבוא לבקר אותך" ואני יודע בדיוק מה הוא מנסה לומר

"אני אומר: "אני אתגעגע אליך, אני מקווה שתבוא לבקר

הוא רק מהנהן בראשו, קם במגושמות ויוצא מן החדר. צעדיו מרעידים את המדרגות הלולייניות אל הקומה העליונה ומשתתקים

אני מכבה את האור ומדמיין לי חיילים במלחמה חזקה והראש שלי מלא בדם ומוות כשאני נרדם, כמו בכל לילה

חלון רגישות

Regishut (Sensitivity)

"אתה נראה טוב בהרבה"
"אני מרגיש טוב בהרבה"
"אני שמח לשמוע. מה תשתה?"
"קפה. מנהג חדש. עם חלב." (בקול רם) "שני סוכר"
שקשוק כוסות, רעש מזיגה, תסיסת הסוכר בנוזל החם, הכפית המקישה בדפנות)
(בתנועות בחישה מואצות, מואטות, נדמות)
"... בפעם האחרונה שנפגשנו"
"כן"
"... אמרת שאתה חולה ... משהו פסיכולוגי"
"איפה גליה?"
"נסעה אל פזית, לסטודיו"
"... יש לה סטודיו משגע, גדול, מרווח, אור נכון"
(קוטע בגסות)
"הייתי חולה. מאוד"
"ומאז?"
"אני לא חושב שמהו השתנה"
(מה זה? ביולוגי? ביוכימי?) (משיכת כתף)
לא יודע. אף אחד לא יודע. הרופאים חושבים שמתן שמות פותר בעיות, אז הם"
(מעניקים שמות). (המזגן נוהם, בועות באקווריום, זמזום החשמל, המקרר)
"הפרעת אישיות"
"אבל מה זה אומר? למה זה מפריע? למי זה מפריע?" "זה סיפור ארוך"
"יש לי זמן"
"בכל אופן, מה שזה לא יהיה, נראה שהחלמת מזה"
(שתיקה)
"אני מתכוון, אתה כבר לא מדבר על זה כל כך"
(גיחוך, שיעול, קולות של שינוי תנוחה בכורסת בד)
זה לא סימן טוב ... שאני לא מדבר על זה, אני מתכוון. זה כמו חלון של רגישות שנסגר,
אתה מבין?" "דיברתי כי נחשפתי, הייתי פגיע. אפשר לומר שהתחננתי לעזרה, אני לא יודע"
"... בכל אופן, כבר לא כל-יכול, או כל-יודע." "סיפורי לכם"
"נפתחתי"
"כמו שאמרת, חלון של רגישות"
"! ועכשיו? הנה אנחנו מדברים על זה"
"הנה, אתה מדבר על זה. אני שותה קפה"
(צחוק מובלע, לא ברור של מי)
"שמע, אני לא חושב כמוכם, לא מרגיש כמוכם, אני שונה"
המשפט הזה הוא חלק מהפרעה נפשית
אתה עליון עלינו? מודל משוכלל יותר?" "זה כאילו לחיים שלי יש משמעות מיוחדת,"
קוסמית. כל משפט וכל מעשה שלי ראויים להנצחה. אני אישיות מדהימה, פנטסטית. אני
מבריק, המוח שלי לא אנושי, היכולות שלי חורגות. אם רק אחליט כך - אתרום לאנושות,
"ארחיב את מאגר הידע ומה לא
"כולם מרגישים כך ביחס לעצמם"
"... ויודעים שזו אשליה. אצלי התחושות האלו מתרגמות למעשים, להחלטות"
"... זה משפיע על היחסים שלי עם אחרים"
"זה רע"
זה יותר מרע. זה הרסני. זה מוטעה. צריך לחיות עם המציאות, בגלל זה אני משקר,"
"... מעוות, ממציא, מאמין"
"... אבל עובדה שזה מפריע לך"
(אנחה)
"לא במידה שתגרום לי להיות שונה"
"מי משלם את המחיר"
"... לא אני. חברים שלי, הנשים שלי, המשפחה"
(... אין תגובה, אז)
זה לא מפריע לך?" "זה לא כואב לך?" "לא, לא כואב לך מה שהם עוברים? דחויים,"
"מנוצלים, מושפלים, לא בטוחים?" "אתה מניח שכן"
(אמרת שאני מניח שכן)
(דגש על המילה "מניח")
"אני לא מזדהה"
"... אני משולל אמפתיה, זה חלק"
"מההפרעה, כן ... "

"מילים גדולות, למדת מילים גדולות להסתתר מאחריהן"
"אני לא יודע איך להתנסח אחרת"
"... אבל אתה יודע מה אתה רוצה לומר. תן לי לעזור לך"
". (לא !!!) (כמעט בזעקה, כמו רפלקס"
(בקול רך ומיושב יותר)
"... הרגש"
".בדיוק כך"
.שתיקה ארוכה מאוד, לגימות, כוסות מקישות בתחתיות
(צלצול מפעמון הדלת, שיחה מהוסה)
(טריקת הדלת)
"שכנה"
".זה בסדר, אין בעיה"
(? עוד קפה)
".תודה, כן. מה איתך ?" "יותר מדי מאז הבוקר"
"... לא, מה איתך בכלל, מקצועית, המשפחה, אתה יודע"
".אה, בסדר. אני עסוק בכמה פרוייקטים באפריקה, הולך לי לא רע"
".(שתיקה. ראוי לציין שאין תגובה בנוסח : "יופי", או "אני שמח לשמוע")
אני זוכר שכשהלקוחות שלי הפסידו את כל הכסף שלהם, עמדתי בחלון, בקומה"
השנייה של המשרד שלנו. שניים מהם הגיעו במכונית סובארו חבוטה. התפקענו מצחוק,
אני וכל השותפים שלי. לפני כן היתה להם מרצדס מפוארת. אנחנו רוששנו אותם. אחד
".מהם בכה במשרד, גם אז לא יכולנו להתאפק. צחקנו
".שילמת מחיר. היית בכלל כמעט שנה"
זה לא זה. לא מדובר בעסקה, אתה לא מבין ? מותר לאמלל כך וכך אנשים במחיר כך"
".וכך חודשים בכלא. אני נהנית מזה. זה הצחיק אותי, מה שעשיתי להם
"זו כבר לא בעיה באמפתיה, זה כבר סדיזם"
".המרחק קצר"
"זה סדיזם"
"... תוצר של הזנחה, של אדישות והתעלמות, לא של תכנון, אין רצון להתענג ... "
".זה מה שעושה את זה עוד יותר נורא"
".הסוכר נגמר. יש לך עוד ?" "כן, כן, סליחה"
"... חרא, שפכתי על המפה"
".לא נורא, לא נורא, עזוב, נשטוף את זה אחר כך"
".אני מתנצל"
".שכח מזה, נו, אל תעשה מזה ענין"
(שתיקה נבוכה, לא נינוחה)
".כשנעמה עזבה אותי, חשבתי למות. היה רגע עם אקדח. בכיתי המון"
".זה כאב"
".כמו פעם, לפני הרבה זמן"
".לא התאמתם"
".זה לטובה"
".היית עיוור, חשבת שהיא מוכשרת, למשל"
".ולדעתך, היא לא היתה מוכשרת ?" "אתה מדבר עליה בלשון עבר"
".בשבילי היא מתה." "סימן שחיה רק בשבילך"
(יש בזה משהו. "בחוץ צופר של אמבולנס, רעש תריסים משולשלים"
".ועכשיו מה ? חזרת כל הדרך ?" "כל הדרך"
".שורשים ? מחויבויות ? רגשות ? הכאב שלך ?" "בלי"
"... עקר"
".אל תגזים. יש לי חיים עשירים גם ככה"
".חה ... "לא, באמת. אני לומד, כותב, קורא. העולם שלי עשיר, מלא"
"... העמדת פנים"
"... משחק בסמלים"
".ומה אתה עושה ? לא משחק בסמלים ?" "כן, אבל אני מסיים את המטלות שלי"
"... תגיד, תגיד, אל תחשוש. ואני"
אתה לא יכול להשיג אותו אפקט. אתה צריך לסיים את החיים שלך בשביל זה. מה"
".שאצלי רק עבודה - זה אצלך כל החיים
"... אני חייב ללכת, העבודה, אתה יודע"
"... גם אני חייב ללכת, החיים, אתה יודע"
(שקשוק ספלים בתחתיות)

שבלול מחמד

Shablul Makhmad (The Pet Snail)

לנעמי ולי היה שבלול. שמנו אותו בקופסת גלידה ריקה, על מצע של עלי חסה. טפטפנו עליו טיפות מים, שירוהו. בבוקר, קמה נעמי בפנים סתורים מהמיטה שלנו והלכה, כסהרורית, לראות מה שלום השבלול. עם כל חור מושחר שוליים בחסה, היא צהלה וספקה כפיים ומשכה אותי ביד לראות. אחת לכמה ימים החליפה את החסה המחוררת בעלה ירוק, בעל מראה מטולל

בהתחלה, היה השבלול זעיר והתחבא בין עלי החסה. לא יכולנו לראות אותו ונעמי בילתה שעות בצפייה סבלנית ממתנה שיתגלה. היא שמה אוזניות גדולות ושחורות על אוזניה וניגנה על מקלדת, שקניתי לה, עין אחת פוזלת אל הקופסא

כשיצא, סוף סוף, חדלה לנגן והשמיעה קולות נרגשים

ביולי של אותה שנה דן אותי שופט מחוזי למאסר. בדרך הביתה, בדממה שהדהדה : במכונית אחרי הרעשים באולם בית המשפט, אמרה נעמי

"בוא ניסע לאיזה מקום לפני ..." ואני אמרתי : "בואי ניסע לאילת, למלון שלנו"

חבל שפסטיבל הג'אז נגמר" - אמרה נעמי ופניה התכרכמו. "חבל" - הסכמתי

בבית ארזנו בבהילות מזוודה אחת והזמנו כרטיסי טיסה למחר בבוקר והכל בקדרות של אחרי גזר דין. אז נזכרה נעמי בשבלול

היא אחזה את הקופסא שלו בשתי ידיים והניחה אותה על שולחן הזכוכית מולי בתנועה : מאשימה

"? מה נעשה איתו"

נשאר לו מים ומזון לשבוע" - אמרתי - "הצרכים שלו מועטים, הוא שבלול קטן, זו לא" "בעיה

נעמי מוללה תלתל ותחבה אותו מאחורי האוזן : "אתה בטוח ?" אני בטוח וכיסינו אותו ביער של עלי חסה. עליהם טפטפנו מים ונעמי התפתלה מצחוק : "בשבילו זה גשם". אחר כך הרצינה

בבוקר קמנו מוקדם מאוד. העיניים שלי היו תפוחות משינה עמוקה במיוחד ונעמי שיחקה בקפלים שהצטברו לי בעפעפיים והעבירה אצבע חיישנית על כמה ורידים בולטים. כשעזבנו את הבית, בדרך למעלית, עצרה, פרקה מעליה שני תיקי צד גדושים ורצה אל הדלת, מגששת בפראות אחרי המפתחות. כשחזרה אליי, היתה נשימתה קצרה והיא הסמיקה ממאמץ

הוא בסדר" - דיווחה לי - "הוא כבר טיפס כמה עלים של חסה". בבוקר היתה לקול" שלה. איכות ליחיתית, אדית פיאפית. הטלתי יד גברית על כתפיה ונסענו

באילת היינו ארבעה ימים. ישנו הרבה ורחצנו בבריכה של המלון, מתחת לסלעים ולמפלים מלאכותיים. אחותי באה לבקר, עם משפחתה החדשה. לפעמים היה כבר קר וסתווי. אחרי ארבעה ימים החלטנו לחזור. באוויר כבר עמדה הנוכחות המאיימת של המאסר שלי. נעמי היתה שתקנית, שלא כהרגלה. אני ניחמתי והרגעתי וכל הזמן חשבתי על איך שאני משקר לה בלי הרף

כשהגענו הביתה, נעמי נטשה את המזוודה שלנו, כשהיא ניצבת באלכסון על שני גלגלים אחוריים. היא פתחה את הדלת בקולות שקשוק מתכתיים ונעלמה בפתח. כעבור דקה או "שתיים" : "הוא איננו !" ואחר כך שוב : "הוא איננו, סם

בזהירות הסרנו עלה כסוס מעם עלה מחורר. הסתכלנו בקופסא ומחוצה לה, על כל דפנותיה ועל משטח השיש. השבלול נעלם

באותו יום היתה נעמי מאוד חסרת מנוח. במורד הרחוב, בצומת, נחבאת מאחורי תחנת דלק, עמדה מסעדה צרפתית אינטימית. זו היתה מסעדת המשבר שלנו, המקום שאליו הלכנו כדי להירגע. אבל היום זה לא עבד

נעמי היתה עצובה. הפנים שלה היו שקופים, כבושים בקרקע. היא הלכה וישבה כאוטומט והנהנה היכן שצריך להנהן

אבל היו דברים רבים לעשות לפני המאסר ונעמי חזרה לעצמה בהדרגה. רק את הקופסא סירבה לזרוק ואת עלי החסה שבתוכה החליפה מדי יום. כשחשבה שאני לא רואה, בדקה אם השבלול לא חזר לקופסא במקרה

הוא כבר בטח גדול" - אמרה לי פעם ואז, בלי קשר : "היום אני מנקה את כל הבית. זה" "הסופשבוע האחרון שלך כאן

אז הלכתי לכמה שעות לספרייה הציבורית וקראתי שם סיפור של קפקא, "הגלגול", על פקיד מכובד, ההופך לחרק דחוי

פעם היינו מנקים את הבית יחד, נעמי ואני. היא שטפה את הרצפה ואני ניקיתי אבק, שטפתי כיורים ואסלות ואת האמבטיה והמטבח. אבל בזמן האחרון, אפילו את זה כבר לא עשינו יחד

אחרי הצהריים, בשיא החום, הלכתי ברגל הביתה, חושב בדרך. כשהגעתי, ישבה נעמי על כורסא בלב ערימת רהיטים ושטיחים. הפנים שלה היו שטופי דמע מאובן, העיניים שלה היו רחוקות והשיער שלה פרוע ומיוזע. הפכתי כסא והתיישבתי מולה ושתקתי

היא הצביעה בכיוון הכללי של המטבח ואחר כך הניחה לידיה לצנוח בכבדות

דרסתי עליו, ריסקתי אותו" - מיהרה להוסיף : "לא בכוונה, הוא כזה קטן ואני לא יודעת" "איך הגיע לפינה ההיא

בטח טיפס על המקרר וירד בו לרצפה" - אמרתי. היא אותתה לי לא להתקרב אליה" "ניקיתי בגללך" - אמרה כמאשימה - "אתה הולך מפה וכל זה"

לא ידעתי מה לענות, אז הלכתי בזהירות למטבח והסתכלתי ברסק הקונכייה והשבלול

על הרצפה

לנקות אותו?" - שאלתי בנמיכות רוח"

עכשיו אפילו שבלול אין לי" - בכי התערב בשאיפות אוויר בהולות - "גם אתה הולך."
חשבתי שביחד נלחם בעולם, נוכל עליו. זה לא ככה, זה לא ככה. אפילו שבלול קשה לנו
לגדל."

את כועסת עליי?" - שאלתי והיא נחרה בספק בוז, ספק כאב"

אחר כך קמה, התקרבה אליי ודחקה אותי אל המקרר. בשתי פיסות מגבת נייר עבה
אספה את שרידיו של השבלול וטמנה אותם בפח. הביטה בפח שעה ארוכה ואז, מתוך
החלטה פנימית, הטילה פנימה את הקופסא ואת עלי החסה שבתוכה

"אני לא חושבת שיהיה לי עוד שבלול" - אמרה - "בכל אופן, לא איתך"

שלו שותק

Shalev Shotek (Shalev is Silent)

שלו נשען בגבו הרחב על מכונת הכביסה ושותק. המכונה קיפצה והוא קיפץ. עיניו מושפלות, החדר קר ושלו לובש חולצת טי קצרת שרוולים. גם היא שותקת, משטח שחור, חלק.

שלו, תגיד משהו" - אמרתי לו ושלו חייך. זה מין משפט שאני אומר לו בבוקר, בכלל" בבוקר מאז שהוא התחיל לשתוק

במקום לענות לי, שלו סובב את פניו אל עין הזכוכית של המכונה והתבונן בריכוז, כתפיו שחות מעט, בבגדים המתערבלים. בידו השמאלית סימן לי להניח את שק הכביסה שלי על שולחן עץ נמוך, מאולתר מלווחי עץ כהים, ספוגי לחות

חדר הכביסה הוא גבה תקרה, קירות מבטון שהונח בגסות על ידי אסירים, ברזל חלוד ויריעות בד מתפוררים מהם. צינורות מלופפים בדבק שהשחיר פורצים ונפתחים אל מייבש כביסה ואל מכונת כביסה שתפחו לממדים מפלצתיים

שלו לא גבה קומה, אבל הוא שמן מאוד ומזוקן ומשופם וממושקף לפעמים במשקפיים זעירים שרק מדגישים את הממדים שלו ושל החדר ושל המכונות. "מערת הציקלופים", אני קורא למקום הזה ושלו מבין כי שלו קורא המון, רק לא מדבר, כל החדר שלו מלא בספרים ובכביסה ובחטיפים

התיישבתי על אחת משתי הכורסאות בחדר הגיהוץ וערכתי את לוח השש-בש. לפניו שלו עבד כאן קוקסינל שבלילות היה שר שירי געגועים למישהו. האסירים הותיקים זכרו אותו והם סיפרו לאסירים החדשים שסיפרו הלאה לחדשים מהם. בכלא אף סיפור לא מת, הם מוזנים באסירים. הקוקסינל הביא לכאן את הכורסאות מעץ ומבד, הרשו לו כי נאלצו לבודד אותו משאר האסירים, כל כך התאוה אל אחדים מהם. אז בנו לו את מבנה הבטון הזה ושמו לו בו מיטה וכורסאות וארונות מתכת שעדיין עמדה כאן מלאה בחטיפים של שלו ומצופה מבחוץ בקולאז'ים שגזר הקוקסינל מעיתונים

שלו התיישב מולי באנחה, מסדר את אבריו בזהירות, כאילו מנה אותם. בשתי אצבעות קצרות החליק על שפמו והתבונן בלוח. אחר כך קם, סגר את דלת הכניסה, אבל לא נעל אותה כי אסור. אפילה לא נעימה, כמו במערה, השתררה ואני הדלקתי את נורות הניאון החלביות שמעל מדף הספרים הקטן שלו

אשתו הביאה לו ספרים והוא שאל עוד בספרייה שהייתי האסיר הממונה עליה. שנינו התבוננו בכריכות המאויירות, באותיות האש שמתלקחות באור צהוב, בצללים שמחניקים את האש

שלו רכן, הניח אצבע עבה על אבן משחק עגולה, ממש בשקערורית ודחק אותה בחריקה אל הפינה. אחר כך, מרוצה מהסדר החדש, אגרף את שתי הקוביות, שהשנהביות שלהן הצהיבה, עשה תנועת טלטול והטיח אותן בבית שלי בלוח

עיניו ניצתו. שש שש. הסיפתח הכי טוב. לא נצחון, אבל הכי קרוב שיש. קיוויתי שיצחק או משהו

שלו הסיע את האבנים כמו להטוטן. כמו קסם, הן מתאינות ושובות ומתממשות. קשה לי לעקוב אחריהן, אני נאלץ לספור וזה מצחיק את שלו מאוד. הפעם הבליע את הצחוק, אולי כי זה כמו לדבר

שלו" - אמרתי - "למה הפסקת לדבר? למה הפסקת לצחוק? למה התחלת לשתוק?" - בתנועה נרגזת הוא העיף את הקוביות לעברי. גחנתי ואספתי אותן מהרצפה

שמע" - אמרתי - "יש לי רעיון" - זיע לא רצוני הראה לי שהוא מאזין - "מה דעתך" לכתוב במקום לדבר? נכון כאן מלאי של פתקים ותוכל לשרבט עליהם. כל מה שאתה לא יכול להגיד במילים, תגיד באותיות

שלו קפא ולרגע אחד ארוך חשבתי שאיבדתי אותו. אחר כך הנהן בראשו בהתלהבות מתפרצת. השארתי אותו עם לוח הששבש ומיהרתי החוצה, אל הגשם, אל האפור. חציתי שבילים בוציים ואת השפכים המהבילים של המטבח ולקחתי מהספרייה מלוא החופן דפים. מחביא אותם מתחת למעיל, רצתי חזרה למכבסה, לפני ששלו יתחרט ויחליט לשתוק גם בכתב

במכבסה, סידר שלו את אבני המשחק במגדלים קטנים, מפוספסים בשחור ובלבן, שווים בגובהם. הנחתי מולו את הדפים בגאווה. בסרגל חילקנו אותם לריבועים ובמספרים גזרנו אותם עד שהיו לשלו כמה עשרות פתקים להתבטא בהם

הושטתי לו עט והוא אחז בו כאילו הוא עושה זאת בפעם הראשונה. באיטיות מיוסרת שרבט אותיות גדולות ומעוקמות

אני רוצה לבלקש ממך טובה גדולה" - כתב ומכונת הכביסה רעדה בסדרת טלטלות" ונדמה - "אני רוצה שתסביר לאשתי למה אני שותק." - בדממה נשמעה רק חריקת הכתיבה המיוגעת שלו - "אני מרגיש שאף אחד לא אוהב אותי יותר. היא מתרחקת ממני והילדות מתרחקות ממני ואני מאבד אותן. בחופשות אני זר בבית, בלי שום סמכות. אני מרגיש כל כך חסר אונים. אני מרגיש שאני לא יכול לאחוז בהן. הלילה חלמתי שאני זועק אליהן והן שותקות, הולכות ומתרחקות, מתעלמות מהמילים שלי, מהתחניות. אז החלטתי?" - "לשתוק. ספר לה את כל זה בשמי. אתה מסכים

הסכמתי והוא קם מהכורסא, חיבק אליו את הכביסה שלי והלך אל המכונה בצעדים מתנדנדים

בשש בבוקר, במסדר, הסוהר התורן הקריא את השמות שלנו וסימן את הנוכחים. הקור חצץ בינינו לבין המעילים שלנו בשכבה אחידה, רק שלו עמד בחולצת הטי שלו, נשען בכתפו על המבנה. "עמוד ישר" - נבח הסוהר והביט בו בעין רעה. שלו התמתח בעצלותיים. "מי חסר?" - הפטיר הסוהר לעברנו וצעד אל החדרים בלי להמתין לתשובה

אתה, בוא איתי" - אמר לשלו - "אתמול התלוננו מהקורס שהבגדים לא היו מוכנים"

בזמן. מה קרה?" ושל שותק. "הוא לא מדבר" - אמר משהו - "הוא בשביתה" ואחדים צחקו בזדוניות.

מה אני שומע?" - קולו של הסוהר התרומם בצווחה - "אתה לא מדבר? עם הזבל" הזה" - בתנועה רחבה שהקיפה את כולנו, במדים החומים - "אתה יכול לעשות מה שאתה?" רוצה. איתי אתה תדבר, ברור לך

שלו הנהן במין פיזור דעת, שהעלה את חמתו של הסוהר

אתה עוד תשמע ממני" - איים, נפנה מהחדרים ומיהר, כמעט בריצה, אל עבר צריפי" המנהלה, מתיז בדרכו סילונו בוץ על נעלינו הכבדות

שלו אחז בקיבורת זרועי ודחק אותי לעבר השביל שהוביל אל קובת הטלפון הציבורי ששירת את האסירים. שעת הבוקר הזו היתה התור שלו לטלפן, עשר הדקות שלו עם העולם. כשהגענו, התגודד קהל גדול ליד הטלפון. כולם ידעו ששלו שותק, רצו לבזוז את הדקות, את השניות, לעוט על פגר שיחת הטלפון שלא תהיה. כשראו אותנו, עברה בהם המיית אכזבה והם התפזרו, או התיישבו בשורה צפופה על אחד הספסלים. הגשם היה סמיך ומערבולות של עלים כתומים הטיחו את עצמן בפלסטיק החרוך והמנומר גרפיטי שהגן על הטלפון. אחזתי בשפופרת המצלמת וחייגתי הביתה, אל משפחת שלו

שאתו ענתה. זכרתי את השבריריות המטעה שלה ואת שתי הילדות הלבונות היטב, המטופחות שנשרכו איתה תמיד. כשבאה לביקור הביאה סלים: סל אחד עם אוכל וסל אחד עם ספרים. בשער כבר לא טרחו לבדוק אותה, כל כך הביאה תמיד אותם דברים

קול דק בקע מהשפופרת. אמרתי: "שלום, זה שמואל" והקראתי לה את הפתק היתה דממה ואחר כך כבי מתאבל אבל מתריס: "זה לא נכון, אנחנו אוהבות אותו" - בין היפחות

"שלו" - אמרתי במצוקה וכל הזמן ראיתי את הצל שהטיל ראשו הסלעי על השפופרת - "בחיך. היא בוכה" ואל השפופרת: "אני נותן לך אותו

ביד תינוקית משהו החזיק שלו בשפופרת והאזן: "אתה שם?" והוא לא ענה

שש דקות שותק שלו, חומה שקטה מול המילים של רעייתו. היא העירה את בנותיו והוא האזן להן בראש מוטה ובעיניים דולפות. עדיין בלי לומר מילה ניתק, לוחץ באצבע המורה את העריסה אל תושבתה ומניח את השפופרת. עמד כפוף, כמעט שבור, משעין את מחצו על המתכת הצוננת עד שרטינות האסירים העירו אותו מחרגונו. כמתאבל שירך רגליים בשביל הבוץ המחוצץ שהוביל אל המגורים. מדי פעם עצר ובעט במכוון באבן, מביט במעופה עד שנחתה ונטמעה בסבך

הי, אתה!" - הסוהר צץ יש מאין, מדים אפורים על רקע אפור - "המנהל מבקש לדבר" איתך בקשר לשתיקה שלך

שלו הפנה אליי עיניים של חיה לכודה ושריר לא רצוני ריצד בלחיו

הוא לא מדבר" - אמרתי בראש מורכן, מביט בנעליו של הסוהר המפוספסות בוץ - "..." אני אבוא איתו. הוא כותב לי

אתה תעשה מה שאומרים לך" - צלף בי הסוהר. עיניו נפערו אליי באדמומית מאיימת - "או שגם אתה תגמור כמוהו, בצינוק

רוחות רעות הצליפו בחולצת הטי של שלו כשירד במדרגות אל דלת הזכוכית ששבריה מאוחים בדבק

במגורים ישבתי על מיטתו של שלו והבטתי בשמיכות המקופלות בקפידה, במצעים הפרחוניים המריחים מנקיון, בערימת הספרים המתגבהת מתחת למנורת הלילה קמתי וחציתי את הרחבה שבין בניי המגורים לבניי המנהלה. שלו ישב על ספסל קטן למידותיו והביט באצבעותיו המשתלבות והנפרדות. הוא דחק נעל בנעל. הסוהר עמד מעליו. שפתיו של שלו היו חשוקות עד חיוורון, מובלעות בשפמו ובזקנו השחורים לך מפה" - אמר לי הסוהר באגביות

שלו, - אמרתי לו והוא לא הגיב - "יש לי הצעה. תן לי את השתיקה שלך, תמכור לי" אותה, אם אתה רוצה. אני אכנס למנהל ואסרב לדבר במקומך. אתה תסביר לו שהכל בסדר, שאתה מדבר, שהיתה אי הבנה, שרבת עם האישה, עם המשפחה. תתנצל יפה. אחרי שנצא, אחזיר לך את השתיקה שלך, אני נשבע לך

שלו הרים לאט את ראשו כאילו הוא משא כבד. דקה ארוכה נעץ בי מבט שהלך והתלחלח. אחר כך חזר והשפיל את ראשו ואני אמרתי לעצמי "איבדת אותו, איבדת אותו" ורציתי להכות את עצמי. הסוהר טלטל את ראשו ימינה ושמאלה במחווה של מיאוס

היתה דממה שהופרה רק בקולות הרוויים בעשן סיגריות של נשים גסות. אחת מהן יצאה למסדרון, טרקה אחריה דלת עץ פשוטה. היא התבוננה בסוהר בעיניים שואלות, סיגריה : מקטרת מזוית פיה

"שלו?"

"זה אני" - אמר שלו - "אני מוכן עכשיו"

סיפור קצר על חורף

Sipur Katsar al Khoref (Short Story about Winter)

אני מכניס את הנעליים שלי בכוונה לשלוליות של מים וליובלים קטנים של מים, שמנמרים את הרחובות שלי שבהם אני חי, אם ככה קוראים לזה. למים יש תחושה קרה ולחה ואחר כך האדים שעולים מהגרביים שלי כשאני תולה אותם לייבוש מול תנור חשמלי עם סליל אחד שכן וסליל אחד שלא. אני מביט באדים האלה עד שהם אינם. אחר כך הזמן לקפל את הגרביים לכדור צמרי, זה בתוך זה ארוזים ולהניח אותם במגירה שאת קבעת להם בארון שלנו. שהיה שלנו.

במקרה קר כמו בחוץ ואני חושב על לשכב בו, בין המצרכים שעוד הספקת לקנות ועוד לא הספקתי לאכול. הפרידה שלך, הפרידה ממך. לפני שאני מכיר בכך שאני עומד בפני דלת פתוחה של מקרר ומביט באור הקלוש - אני מגלה את הדמעות בגלל המליחות שלהן ואני מוחה. דלת נסגרת והאור כבה, דלת נפתחת והאור נדלק ואני רק מתווך בין שני המצבים האלה, לא שולט, לא מסוגל להפסיק את הזרימה הזו של מים מלוחים מפנים ושל מים מתוקים מבחוץ. קולאז'ים של אבק על החלון שלי, בלי שום יצירתיות עד כמה שאני מבחין ולכן אני משפר אותם באצבע. מתווה איור של סתם ומתבונן גם בו והזמן עובר והערב.

בכל השעונים בבית יש סוללות והם מתקתקים את החשמל שאגור בהן אל עצב השמיעה שלי שמתוח לשמוע את ההדים שלך. יש קולות של טפיפת רגליים יחפות על מרצפות ויש המהומים קטנים באמבטיה ויש שברי מילים שתלויות, כמו בצוירים של שאגאל, על התקרה.

על ספה מעור בלה, כל הריפוד שלה קרביים פצועים. אני ממולל בלי דעת ספוג צהוב ספוג בריחות שלנו. אני בהחלט מסוגל להבחין ביניהם, מה שלי ומה שלך ולמה התעקשת לקחת את הכל ורק את הריחות שלך השארת. לעצום עיניים ולשמוע גשם. ככה שעות לפעמים להרים יד זה רק מתוך רצון לשאול ולא כדי להכנע, אני מחליט. אז אני מרים יד אחת ומתבונן בה בחשיכה המסורגת מים. יש לי אצבעות עבות ובקצותיהן טמון העונג שנתתי לך כל כך עמוק. בכל אופן, עכשיו הן סתם אצבעות רטובות שקר להן מהרוח. אני מכניס את היד חזרה לכיס ומגשש. בכיסים יש נתחים של מה שהיינו פעם. מצאתי שם את הקבלה מהמונית שהביאה אותנו בפעם האחרונה לכאן. קראתי כל מילה: שם הנהג ושם התחנה והתאריך והשעה, הסכום. זה היה כמו להיות ביחד, כמו מכתב קטן מאוד עם הבטחה להגיע למקום ולשלם מחיר סביר. אבל הרי אנחנו יודעים איך הסתיימה הנסיעה הזאת.

אני מלפף סביב לצוואר שלי צעיף שלך ואני מהדק אותו כדי שלא יחדרו אליי (המים). ככה לימדת אותי, לפני כן לא ידעתי מה לעשות בצעיפים. לפני זה נחנקתי כשליפפו לי משהו סביב לצוואר. את הפחד הזה את לקחת ממני. עכשיו, בלעדיו, אני יוצא לרחוב ומהרחוב אל עוד רחוב, גדול ממנו. אני יודע רק שאני הולך אל האורות כי רואים בהם סרטים צרים של גשם שניתך. רואים אנשים שהגשם כופף אותם אל תוך עצמם והם אינם רוצים. רואה פאב קטן ונכנס כאילו לשם הלכתי.

בפאב הרבה מטריות זנוחות. הן פרושות איברים על שלד המתכת המעוקם שלהן ואגמים מינוריים של מים. אני מקפיד שלא לדרוך בדימום השקוף הזה. יש שלוליות שאני לא מטביל בהן רגליים. כשאני יושב, אני יושב ליד דמות קטנה. השיער שלה מפותל מגשם שפילס בו. גם הפנים שלה שטופות והיד שלה הפנויה עוברת עליהם, מגלה בכל פעם מסכה קבועה של חושך ואורות צבעוניים. באור הכתום הזה נעות מלצרות בבגדי בלט הדוקים אל האינטימיות שלהן והן נושאות מגשים ועליהן כוסות גדולות של בירה.

אני מציע לה אחת והיא מביטה בי ואין בה שום תמיהה שאני קורא לה ועל איך שאני קורא לה. כאילו אין לה שם משלה וכל השמות שלי יתאימו לה. היד שלה ציפורית ובה היא אוחת בכוס החצי מוארת - צללית של אצבעות שחורות בתוך הנוזל הצהוב. זה לא דוחה אותי, להיפך אפשר לומר - אז אני נוגע בהיסוס בשערה והיא מתמכרת למגע. הראש שלה כבר מאוד קרוב לכתף שלי. בשערות שלה לכוד ריח של שמפו זול ושמן ועשן. אני מסניף אותו כהוכחה. כהרשעה.

אנחנו שותקים כל זמן שהמוסיקה ואחר כך אנחנו שותקים כל זמן שהגשם ואנשים פורשים מטריות ומעופפים מבעד לדלת הצרה. משבים של רוח על עצמות השכמה שלי מזכירים לי לילה ואני משפיל אל תוך הבירה ומתפלל שלא אבכה, זה לא מובטח בכלל. ברור שצריך להשקיע מאמץ בזה.

אף אחד לא מחליט מתי סוף הערב. לא אני ולא היא. יש מין אזילה כזו. אזולים זה לקראת זה, אין משהו יותר נכון לעשות. לפרקים אני מחזיק לה את האצבעות של יד שמאל שפנויה. היא לא מסיגה אותה. זה סימן? נראה שכן. יש כל כך הרבה שלבים. כשהלכת לקחת אותם איתך ואני לא זוכר. זה מחייב מאמץ שכלי שהגשם מוחק אותו בכל פעם. אז ככה אנחנו זמן יותר ארוך מהצפוי וריח של סיגריות וריחות של זכר ונקבה מתערבלים בעננים תכולים קטנים ועולים באורגיה אל התקרה.

אני לא יודע איך קוראים לה, אז אני אומר: "נלך?" והיא לא מחייכת. בידיים דקדקניות. היא אוספת את החפצים הקטנים שלה אל ארנק שאיני יכול לומר בודאות אם הוא מהוה היא מורגלת בכגון דא. יש לה מטריה. לי אין. כל העור שלי חשוף וקצוות של עצבים משתלשלים ממנו אל הגשם. בטח יורד גם עלייך אישם ועל הכתף שלך יש יד זרה. אני לא רוצה לחשוב על זה. אני לא חושב על זה.

אני חושב עליה, לפחות אני מנסה אבל היא לא נותנת לזה כל סיכוי כי היא יודעת יותר טוב ממני מה קורה. אז היד שלי סביב המותניים הצרות שלה (מה עושים כדי לא להירטב) ואנחנו פוסעים כמו זוג שכבר ראה הכל והיה ביחד הרבה יותר מדי זמן. אני רואה בנינים

הפוכים בשלוליות ואני צועד על הגגות שלהם, מתז עליה מעקות ועציצים מיניאטוריים.
היא צוחקת בקור וזה מתאים כי חורף. אני צוחק ברטיבות מלוחה וזה מתאים כי את
היא יודעת שאני לא צוחק איתה ויש בכך משום אכזריות. היא משמשת אותי בקודש הזה
של זכרוןך, בהיכל הזה שיש בו שני פסלים ומסכה אחת, שלי, עכשיו. קודש קודשים. רק
ליום אחד הייתי רוצה לחזור לשם, לפני החורבן והקירות המפוחמים
היא נכנסת לפניי בדלת והנוכחות שלה בבית היא כמו חילול. יש לי עמעם שמכוון לאור
רומנטי ויש לי מערכת סטריאו ויש שולחן שיש זכוכית - כל מה שצריך כדי לומר לה שהיית.
את כל זה היא גומעת לתוכה ועכשיו אני רואה שהנחיריים שלה מתרחבים ואדווה שרירית
עוברת בעצמות הלחיים הגבוהות. זה כמעט גברי
אנחנו מתפשטים מעשה מוכני ואנחנו מזדיינים על הספה להפיג את הריחות. הרוק שלי
מדביק לה את השערות הארוכות על זרועותיה. אנחנו מתבוננים באותה שתיקה בזרע מת
שגולש מהחריץ שלה אל הספוג שלך. אולי היא יכולה להריח אותך. אין ספק שהיא בוכה
עכשיו. שום תעלולים של אור. אני נעמד עירום בשר רופס מול החלון ומעשן. העשן
הלבנוני נמעך אל הזגוגית וחוזר אליי ומגורש
כשאני מביט אחורה היא סוגרת את הדלת אחריה ברכות והמהום המעלית מסגיר אותה
אין לי כוונה ללכת אחריה
במקום זה אני ממשש את הגרביים ונוכח שהן לחות. בכל זאת אני לובש אותן ואת כל
החבילה הזו אורז בנעליים שלי
אני מכניס את הנעליים שלי בכוונה לשלוליות קטנות של מים. אין גשם, הוא פסק
בטח השמיים האלה גם עלייך. בטח הזרע שלו והרוק והזיעה. אני לא יכול לחשוב על
זה. אני לא חושב על זה. אני חושב על הדרך הזרועה לחות של אחרי
רק כשעלה אור חיוורין איפה שבטח המזרח נזכרתי שאיני יודע את שמה. משום מה זה
עשה לי קל בלב. ניסיתי להקשיב לציפורים ולילדים בגן הילדים הסמוך. הם נשמעו כל כך
חדים ובבירור, כאילו נשטפו ומורקו והוגשו לי כתקרובת של בוקר מושלם. לפצוח בשיר
היה מתאים, או ללכת בדילוגים בין השלוליות
אבל אני רק הידקתי את הצעיף שלך ונשמתי עמוקות

הפעם הם יגיבו

Yagivu (They will Respond)

"בדרך מהאולפן, אמרתי בעגמימות: "הפעם הם יגיבו". הטלטלנו במינוואן של אחד מעובדי האולפן, דחוסים זה אל זה. לידיה הפריחה עננה כחולה אל סדק בחלון. שברים לחים של שפה כבר לא זרה והמבט במתרחב של חברתי "דיברת הרבה מדי".

ארוך מדי? נועז מדי? "הרבה מדי" ושתיקה טעונה ירדנו בכיכר המרוצפת אבנים שחוקות מדרך, קטנות, מעוכות זו לזו. במסעדה נדחק אלינו מישהו, שערך פרוע, בעיניים ברק של התרגשות לא זדונית: "הם יגרמו לך לבכות ויחכו לראות מי אמא ומי אבא שלך". חייכתי במעוות. "תזהר" - הפטיר מאחורי גב מקומט "-. "עזוב את המקום הזה, אין פה עתיד לידיה הניחה מיד קטנה את המזלג העמוס שלה, עיניה כבושות בו, שפתה העליונה רוטטת

"אני חושב שהם יפעלו בסוף השבוע הזה, אחרי שידור הראיון" היא הנהנה במסכנות וזזה על הכסא בחוסר נוחות גדושת מלבושים. היא תלתה בזיהרות מעיל עליון, עטפה אותו סביב משענת המושב, ליטפה קמט בלתי נראה עד שנוצר ואז הביטה בו בחוסר ישע

שפתה העליונה שוב רטטה
שפן" - אמרתי לה והנחתי יד גדולה וחמה על יד קרה ולחה. זכיתי לחיוך מקוטע"
בהגנה היחסית של הבית, התקשרתי לגידי

"נתתי ראיון קשה היום. 81 דקות, אפילו הנשיא לא דיבר כל כך הרבה, מעולם" הוא לא התעניין במיוחד, המהם משהו, רשרוש דפים

"מישהו הזהיר אותי היום" - נקבתי בשם - "אמר לי להזהיר גם אותך"
אני שם עליהם זין" - בייאוש שקט"

"גידי, הפעם הם יגיבו" - אמרתי לו בקול מזיע. "שיגיבו" "זה לא ייגמר בטוב" "נראה" שעתיים לפני שידור הראיון, הוא נשמע אחרת: "יש אצלי שני מפקחים מהיחידה "לחקירות כלכליות

"לא ענית, אז הוא המשיך: "הם טוענים שקיבלתי תשלומים בכרטיסי אשראי מזוייפים?" "בדקת את הכרטיסים? קיבלת אישור מחברת כרטיסי האשראי"

"! בטח" - גידי התפוצץ בלחש - "לא הייתי מקבל פה תשלום בלי לעשות את זה"
"אז אין לך בעייה" - הצהרתי בבטחון שלא הרגשתי - "נהגת כשורה"

מאוחר יותר, ברקע שיחה ערה בשפה זרה, העורכת דין שלו, החוקרים שלו, הקול שלו, : מבלבל, מתגונן, מתנצל, מורם, מושפל ושוב מושפל
"הם מאיימים להכניס אותי למעצר"

ניסיתי להרגיע אותו, שאין להם סמכות, שהוא יובא בפני שופט, שהוא ישוחרר בתוך ימים ספורים, שהכל יהיה בסדר. אבל ראיתי מולי רק את הסוהרים העבים של המאסר שלי ושמעתי רק את שקשוק השרשראות שבין רגלי ואת רעמי דלתות המתכת הנטרקות
"שמור על קור רוח, אל תכנס לפאניקה"

כשהחוקרים הלמו בדלת, במאסר שלי, פתחתי להם, מנומנם, בירכתי אותם לשלום בנימה מהורהרת ושאלתי אותם אם הם רוצים קפה

הדמות שלי ריצדה על מסך הטלוויזיה (המשדרים החלשים של התחנה). אמרתי משהו כמו: "התעלמו מהפוליטיקאים, הם לא חשובים. תתמקדו בבעייה האמיתית, בכלכלה." פעמיים חזרתי על זה. לידיה צקצקה מאחורי והטלפון שב וצלצל, קוטע את הראיון. המצב הלך והחמיר משיחה לשיחה. לבסוף, לא ניתן היה להשיג אותו בטלפון הנייד שלו. הטלפון בבית נדם וכבר השתררה חשיכה סמיכה

לידיה עישה, מקפידה לנשוף את העשן אל החלון. עדיין ריצדתי על המסך, בתנחות תיאטרליות ובהבעות פנים שאמורות היו להרשים. מדי פעם חייכתי חיוך ידעני, או ששללתי בהדגשה כוחנית משהו שהמראינת אמרה

העורכת דין התקשרה, אשתו של ראש הקהילה היהודית הזעירה. אישיות דרמטית, "מאופרת למשעי: "מצבו חמור

הוא חייב לשכור עורך דין מהשורה הראשונה. במקרה, שכן שלה, עורך דין, שימש פעם כשר הפנים והמשטרה. "יש לו קשרים בצמרת, הוא מקורב" - הדגישה ואתנחה. לעצמה היא לא רוצה דבר, חוץ מפיצוי הולם על הזמן שלה

היה לי הסכם עם אחד הלקוחות: הוא נתן לי משרד, טלפון ושירותי מזכירות ואני חייבתי אותו עבור שעות הייעוץ שלי בתעריף מופחת. אל המשרד הזה הלכתי למחרת בבוקר. הוא המתין לי בפתח בפנים חפויים: "שמעתי". כשלא הגבתי, המשיך: "אני רוצה להסביר לך "מה קורה

בפנים מוצל, עט-סמן בידו האחת, צייר עיגולי השפעה וקווי סמכות וחיצו אחריות וקווקווים של מה שבאמת קורה, מאחורי החזות הרשמית

במפלגה השלטת יש שתי קבוצות. אחת של ראש הממשלה ואחת של מי שהיה שר" האוצר ואיתו שר הפנים והמשטרה לשעבר, זה שהתמנה אחרי העורך דין של גידי. לקבוצה של ראש הממשלה יש הרבה כסף ומאחוריהם יש את הגיס של סגן ראש הממשלה שעורך את העיתון הכי מכובד כאן. " - הקשבתי ולא הקשבתי. עורך העיתון חתם איתי על חוזה שבו התחייב להוציא לאור אסופת מאמרים שפירסמתי בעיתון שלו. בחוץ ירד גשם עצבני,

אבל אנשים לא מהרו למצוא מחסה. מהחלונות הגדולים של המשרד ראיתי צומת מרומזרת, קיוסק, תנועת מכוניות גרוטאיות, מפיחות עשן

"... לקבוצה השנייה אין גרוש"

"... אבל ראיתי אותם אוכלים במסעדה עם ראש הבנק השני בגודלו במדינה"

הוא ביטל את דבריי בהינף יד: "זה הכל תרגיל של ראש הממשלה. הוא אמר לראש הבנק וללקוח הכי גדול של הבנק לפגוש אותם, לשחד אותם וככה יהיו לו הוכחות". מרשיעות נגדם

הוא המשיך בהתלהבות: "אין להם כסף" - ואז: "אבל יש להם את אמצעי התקשורת, את העיתון הכי נפוץ במדינה. ואין להם מה להפסיד. ראש הממשלה פיטר אותם מזמן. הם מעורבים בשחיתות עד מעל הראש. הם יודעים שראש הממשלה יקריב אותם, אם זה יביא". לו את הנצחון בבחירות בעוד חצי שנה. הם נואשים. והם יודעים הרבה. האופוזיציה תחולל מרחץ דמים, אם הם יזכו... - אמרתי בתקווה"

שטויות, הם לא מודאגים מזה. - הפנים שלו התעוו ולהטו - "יש להם תצלומים של" ראש האופוזיציה מקבל כסף מהמפיה הבולגרית. הוא לא יעז לעשות להם כלום. - הוא פסע בחדר, גומע את השטיח מקיר לקיר בצעדים מהירים

בחוסר סבלנות פתאומי, אל נוכח הבורות שלי, אמר: "אבל רציתי לדבר עליך, להסביר לך. - הביט בי בעיניים מצומצמות, מדבר אודותי ומסביר לי. דרכת על הרבה יבלות. עשיתי אויבים הרבה. כדאי לי להיעלם לזמן מה, לנסוע לחו"ל, להתאורר. הוא השלישי שאמר לי את זה. "אתה מעצבן אותם", "תנמיך פרופיל", "הפוליטיקאים כועסים עליך". משהו התקשר אליי והציע לי לסייע לו להלבין כסף שחור תמורת עמלה שמנה. "ניקולא, אתה מכיר אותי מזמן, הכנו ביחד תוכניות עסקיות. למה אתה מציע לי את זה?" - והוא שחק שתיקה הרת משמעות. כשסירבתי נאנח לרווחה

"כן" - אמרתי - "אני חושב שאתה צודק"

אני חושבת שהוא יודע מה שהוא מדבר" - אמרה לידיה בבית - "אני חושבת שהם טמנו" "לגידי מלכודת, זייפו ראיות, שלחו מישהו להפיל אותו בפח

"אתה לא עשית כלום"

"? אתה לא שיתפת פעולה עם גידי בכלום"

אני לא מאמין שגידי ידע שכרטיסי האשראי מזוייפים. זה לא הסגנון של גידי, הוא לא "איש פיננסים"

"? אתה לא שיתפת פעולה עם גידי בכלום"

"את יודעת שלא"

"אז אין לך מה לברוח. אתה נקי. אם תברח, כולם יגידו שאתה אשם"

הם פוחדים ממך. הם מאמינים שיש מישהו מאחוריך. אתה מבקר אותם בחופשיות, "מופיע בלי סוף בכל אמצעי התקשורת. כל אחד חושב שאתה שייך למחנה האחר

הם חושבים שאתה שייך לארגון בינלאומי גדול ... אתה יהודי ... אתם שולטים בכל ..."

"... כספים, תקשורת

(ביטלתי את דבריה בהינף יד)

תקרא, תקרא מה שכתוב כאן (מנפנפת בספר רך כריכה): 'הקשר היהודי, שאתם' שולטים בעולם, כולנו יודעים את זה. אבל למה אתה וגידי כאן, אולי אתם מרגלים. אנשים אומרים שאתה הגעת לכאן כדי לפקח על גידי אחרי שפישל כמה פעמים, שאתה

"מהמוסד

(צחקתי)

(: היא, בשפה עליונה קמורה בעלבון, בעיניים מאפילות)

"אני מאמינה לך, למרות מה שכל המשפחה שלי אומרת. אני מכירה אותך"

ראש האופוזיציה הגיע בריצה, עיתון מקופל משחיר תחת בית שחיו והתנשף בהתנצלות. גבר יפה תואר. ממוצע קומה, שופע שיער, בשנות השלושים שלו. כבר הספיק להיות סגן ראש הממשלה בממשלה קודמת. איש רוח: משורר, סופר אבנגרדי. לפני עשור הפגין רעמת שיער ארוך אסופה לאחור. הוא יודע להאזין. הפנים שלו מוארים, גדולים, מרווחים, העיניים והשפתיים שלו מחייכים, הדיבור שלו רך. משמיצים אותו שהוא סוכן של בולגריה השכנה, בוגד, גיס חמישי. בולגריה תמיד חמדה את המדינה הזו, פעמיים כבשה אותה ופעמיים נסוגה בלחץ בינלאומי. עכשיו ישב בחדר בעל הריהוט העתיק, אפוף בחום כהה ובבדים רקומים, פניו מביעים פליאה לאה. מישהו הביא לחדר קפה בספלים קטנים. ביקשתי רשות לעשן. "זה העוזר שלי לעיני בטחון" - הציג גבר גבה קומה

הגבוה אמר: "אני קורא את התנ"ך כל לילה. אני מעריץ של היהודים, הלוחמים הכי טובים בעולם"

"! כשסיפרתי על גידי, קרא: "גדעון! הוא בחן את הלוחמים במים

הם קומוניסטים לשעבר" - הוסיף וראש האופוזיציה טלטל ראשו באי נחת: "הם" "פושעים, זה משהו אחר, הם פשוט פושעים שהשתלטו על המדינה הזו

"הם מנסים להפחיד אותך, לגרום לך לעזוב"

"אל תעזוב, הם יכפישו אותך אחרי שתלך"

"אנחנו שמחים שאתה כאן ואנחנו זקוקים לך"

"אני לא מבקר את המדיניות הכלכלית כדי לעזור לכם"

הלקוחות שלי שואלים: "בשביל מה אתה צריך את זה?" . הם יועצים לי: "אם חשוב) לך להיות בעיתונות, העתק פרקים מספרי כלכלה ושלח להם. העיתונאים כאן כל כך ("עצלנים, שהם יפרסמו את זה איך שזה

"אנחנו שמחים שאתה כאן. אם ניבחר, אתה תהיה היועץ הכלכלי לממשלה"
ראש האופוזיציה אמר: "אולי אנחנו צריכים ללכת לעיתונות עם הפרשה הזאת, של
הישראלי העצור
"הגבוה אמר לי: "אנחנו נגן עליך. ניתן לך את התנאים לפעול"
הוא מניח יד כבדה מסביב לכתפיי ואנחנו עומדים כך מספר דקות, כמו הכנות לתצלום
רשמי
* * * * *

העורך דין של גידי מפלבל לעברי מאחורי משקפיים עבי זגוגית. הוא עורך באיטיות
וביסודיות את מסמכי התביעה על שולחן הזכוכית שלנו, מקפיד ליישר זוויות ולקרוא שוב
ושוב כל מסמך שהוא מניח. הוא לוגם קפה מספל גדול ומתאמץ להישמע נייטרלי. אני
מסביר לו איך כרטיסי אשראי עובדים ולמה אני חושב שגידי חף מפשע. אני מצביע על
רשומים בעברית ביומן של גידי. הוא רושם. אני משרטט את התהליך שעל בית עסק לעבור
כדי לקבל אישור לקבלת תשלום בכרטיס אשראי. הוא נוטל את התרשים, מקפל אותו
לריבועים קפדניים וטומן אותו בכיס חליפה יקרה. הוא מיישר את העניבה שלו. הוא בוחן
את הציפורניים שלו. הוא חסר מנוחה. הוא יודע שמה שיקבע זה הקשרים האישיים שלו
וכמה אשראי עוד נותר לו מהזמן שהיה שר. הוא רומז בעדינות בענין התשלום. אני מבקש
שיארגן לי פגישה עם גידי כדי שאנסה להסדיר גם את זה. הוא מבטיח לנסות, אבל השופט

...
למחרת השופט מסרב להרשות לי לפגוש את גידי ואינו מתיר גם לעורך דין לראות אותו.
"זה שלב החקירה, זה מקובל אצלנו" – מסבירה לי ביתו של העורך דין, שהיא גם המזכירה
שלו והמתמחה שלו, כך מקובל אצלם, הכל נשאר במשפחה
אני אומר לה שהם ברברים
לבסוף מתרצה השופט ומתיר לעורך דין לפגוש אותו
* * * * *

אני מוציא מארזותיהם את התקליטורים האהובים עליי – אנציקלופדיות מועתקות על ידי
פיראטים בבולגריה – ועוטף אותם ביריעות קטנות של פלסטיק גזור. אני מניח אותם
בעדינות על ערימת הבגדים במזוודה הקטנה והגמישה שלי. בחג הפסחא, המקומיים
צובעים ביצים מבושלות במשך לילה שלם. אחר כך, בארוחה, מקישים ביצה בביצה. מי
שהביצה שלו לא נשברת הוא בר מזל. בשנה שעברה, עמדנו לפני הכנסייה הגדולה, בתוך
קהל רב והאזנו לטקס ששודר ברמקולים. ראש הממשלה איחל משהו להמונים והם קידמו
את דבריו בשתיקה. אבל חוץ מזה, עשרות רוכלים צבעו את המדרכות במרכולתם ואנשים
פטפטו וצחקו וקראו זה אל זה. הביצה שלי נשברה בהקשה הראשונה
לידיה ממתנה לי בסבלנות ליד הדלת. כשאני מסיים, היא יורדת ראשונה ושורקת לי
מבחוץ. אנחנו גרים ליד תחנת משטרה. אני מתגנב בשביל צידי, אל מאחורי שיחים
שצומחים ליד גשר עץ שמתוח על פני מה שהיה פעם נחל והיום הוא רק אפיק. כעבור
כמה מאות מטרים, במרחק בטוח, אנחנו עוצרים מונית
אמא של לידיה ממתנה לנו. היא מחייכת ולא מפגינה מתח גדול. אנחנו מתמקמים
בחדר הילדות של לידיה ופורשים סדינים לבנים על שתי ספות שנפתחות לשתי מיטות.
חמישה ימים. ארבעה לילות. אני מנסה לקרוא מאמרים באנציקלופדיה לפילוסופיה. אני
רואה איתן תוכניות מאוחרות בטלוויזיה. אני אוכל ומתבדח. אבל רוב הזמן אני בוהה בחלון,
רואה ולא רואה

שנה וחצי לפני כן נמלטתי מישראל. אסיר לשעבר, מאסר על תנאי, אחרי גירושין
טראומטיים, נושים ואיומים במאסרים חוזרים אם לא אשלם חובות. השופטת לעגה לי
כשטענתי שאין לי כסף. בארנק שלי מצאו כרטיסי אשראי מוזהבים ואלפי שקלים במזומן.
השופטת הביטה בממצאים האלה במבט מרשיע. אז נמלטתי
עכשיו עמדתי להימלט בשנית. שנה וחצי של מאמץ לשקם את עצמי. לקוחות, הרצאות,
סמינרים, טור קבוע בעיתון יומי, פרשנות כלכלית בטלוויזיה
להמלט בשנית. מקום חדש, שפה אחרת, חוג חברים שמיני, תשיעי, מי סופר
ראש האופוזיציה גר לא רחוק מפה" – אמרה לידיה – "מי שארגן לך את הפגישה איתו"
... הדוד שלו היה שר וגם כן גר בשכונה הזו. הוא נהרג. תאונת דרכים. שכן אחר, זמר רוק
צעיר, הפך לראש העיר של סקופיה. גם הוא נהרג בתאונת דרכים. בשכונה הזו יש המון
"תאונות דרכים שקורות לפוליטיקאים של האופוזיציה
אבל אין לו שומרי ראש" – אמרתי לה, מתכוון לראש האופוזיציה"
חלק אומרם שהוא אמיץ וחלק אומרם שהוא טיפש" – אמרה לידיה"
"זה אותו דבר" – עניתי לה – "להיות אמיץ זה להיות טיפש"
אתה עומד לעזוב" – רעד בלתי מובחן"
"אנחנו עומדים לעזוב" – אמרתי – "את תצטרפי אליי, אל תדאגי"
* * * * *

בשדה התעופה, פקיד המכס מעלעל בדרכון שלי ומביט בעמודים שמהם תלשתי את
הויזות הגדולות של הונגריה. חותמות שבורות וסימני מריחה ובדלי נייר
שיחקת בדרכון הזה?" – הוא שואל אותי, המבט שלו אטום ורע"
"לא" – אני משקר – "ככה הדרכונים שלנו"
הוא קורא לממונים עליו והם מתייעצים ביניהם. הם מניחים לי לעבור. בתור לביקורת
הדרכונים מתייצב אחד מהם לידי ומלווה כל צעד שלי בצעד שלו. השוטר בביקורת
הדרכונים מעלעל גם הוא בדרכון, מאתר את הויזה לשנה (עם רשות לעבוד), את חותמת
הכניסה, את אישור המגורים שלי (עם הרישום במשטרת הזרים). הוא מחזיר לי את הדרכון
בחוסר ענין
עוד צעד אל הבדיקה הבטחונית
עוד צעד אל אולם הנוסעים היוצאים. אני מתיישב בפינה ופורש את המחשב הנייד שלי.

אני מתקתק במרץ. אנשי המכס מתלחשים ומביטים בי. אולי ראו אותי בטלוויזיה. אולי
משהו אחר
כשהדלת נפתחת, אני הראשון, על המסלול, עם כל המזוודות, בדרך למטוס האירופולוט
המתפורר. הרחק מכאן, אל החיים הבאים שלי, בעיר אחרת, עם אנשים אחרים. הבן של
גידי הגיע מהארץ והוא יטפל בעניינים מכאן ולהבא
אני חופשי

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK SIPURIM (STORIES)

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE

THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE

PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the

individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

This particular work is one of the few individual works protected by copyright law in the United States and most of the remainder of the world, included in the Project Gutenberg collection with the permission of the copyright holder. Information on the copyright owner for this particular work and the terms of use imposed by the copyright holder on this work are set forth at the beginning of this work.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without

prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party

distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit

501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.